

วิทยานิพนธ์

การออกแบบระบบควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเทอร์เน็ต

ROBOT ARM CONTROL SYSTEM DESIGN VIA INTERNET

นายสกล กงแก้ว

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า)

พ.ศ. 2551

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า)

ปริญญา

วิศวกรรมไฟฟ้า

วิศวกรรมไฟฟ้า

สาขา

ภาควิชา

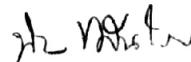
เรื่อง การออกแบบระบบควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเทอร์เน็ต

Robot Arm Control System Design via Internet

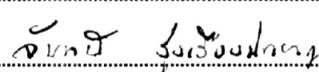
นามผู้วิจัย นายสกล กงแก้ว

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

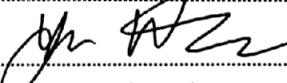
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แสน โภชน์, D.Sc.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์จันทน์ รุ่งเรืองพิทยากุล, D.Sc.)

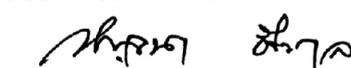
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์ศวีร์ วีระกำแหง, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์มงคล รักษาพัชรวงค์, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 5 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2551

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การออกแบบระบบควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเทอร์เน็ต

Robot Arm Control System Design via Internet

โดย

นายสกล กงแก้ว

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

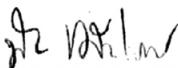
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า)

พ.ศ. 2551

สกล กงแก้ว 2551: การออกแบบระบบควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเตอร์เน็ต
ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า) สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า
ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีรยศ แสนโกชณ์, D.Sc. 174 หน้า

งานวิจัยนี้เป็นการนำเสนอการออกแบบและสร้างต้นแบบตัวควบคุมระบบควบคุมเซอร์
โวมอเตอร์ของหุ่นยนต์ เพื่อทดแทนระบบเดิมที่มีการป้องกัน source code และ Interface แบบ
ISA bus ทำให้ยากในการนำไปศึกษาการทำงานของแขนหุ่นยนต์ เป้าหมายของงานวิจัยนี้คือ
สร้างวงจรขับมอเตอร์ขึ้นมาใหม่ด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์ 16 บิตตระกูล dsPIC เบอร์
dsPIC30F2010 และใช้การควบคุมแบบ PID ควบคุมมอเตอร์ทั้ง 6 ตัวให้ทำงานอิสระต่อกัน โดย
รับค่า set-point จากที่เดียวคือ โปรแกรมประยุกต์ที่พัฒนาขึ้นเอง เพื่อคำนวณหาค่ามุมของเซอร์โว
มอเตอร์แต่ละตัวด้วย Inverse Kinematics และสร้างเส้นทางเดินของหุ่นยนต์ให้เคลื่อนที่ไปยัง
ตำแหน่งที่ต้องการ ผ่านทางพอร์ตอนุกรม

สกล กงแก้ว
ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

29 / 60, 61 / 51

Sakol kongkaew 2008: Robot Arm Control System Design via Internet.

Master of Engineering (Electrical Engineering), Major Field: Electrical Engineering,

Department of Electrical Engineering. Thesis Advisor:

Assistant Professor Peerayot Sanposh, D.Sc. 174 pages.

The propose of this is to design a controller prototype of a robot arm servo motor to replace the previous system that protect the source code and interface algorithm via ISA bus. This makes it is difficult to study the robot arm. The objective of this research is to build the servo motors drive circuit implemented on dsPIC no. dsPIC30F2010, and use PID to control 6 motors independently by receiving set-points from the user by computer program to calculate to angle values of servo motors using Inverse Kinematics, and also generate robot trajectory and send data to serial port.

SAKOL KONGKAEW

Student's signature

Peerayot Sanposh

Thesis Advisor's signature

29/Apr./2008

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ ผศ.ดร.พีระยศ แสนโกชณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเป็นอย่างสูง ที่ให้คำปรึกษาและช่วยชี้แนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.ยอดเยี่ยม ทิพย์สุวรรณ อาจารย์ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ บางเขน ที่ให้การสนับสนุน แขนหุ่นยนต์ ที่ใช้ในงานวิจัย

สุดท้ายต้องขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา เป็นอย่างสูงที่เป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้การเรียนระดับปริญญาโทประสบความสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สกล กงแก้ว

เมษายน 2551

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	3
การตรวจเอกสาร	3
อุปกรณ์และวิธีการ	30
อุปกรณ์	30
วิธีการ	30
ผลและวิจารณ์	135
ผล	135
วิจารณ์	144
สรุปและข้อเสนอแนะ	148
สรุป	148
ข้อเสนอแนะ	148
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	149
ภาคผนวก	151
ภาคผนวก ก ภาคผนวก ก วิธีการใช้งาน โปรแกรม ServoRobot	152
ภาคผนวก ข ขั้นตอนการติดตั้งและใช้งาน ICD2	156
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	174

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการกำหนดค่าเวลาที่ใช้ในการแปลงสัญญาณในโมดูล ADC	79
2	Deravit - Hartenberg ของแขนหุ่นยนต์ที่ใช้ในงานวิจัย	109
3	คลาสิกต้นแบบของงานออกแบบเจ็ททั้งสี่นี้ที่ขึ้นอยู่กับชนิดของ Data Provider	127
4	ผลการทดลองที่ 1 ระบบควบคุมแบบพี (P controller)	136
5	ผลการทดลองที่ 2 ระบบควบคุมแบบพีไอดี (PID Controller)	138
6	ผลการทดลองที่ 3 ทดลองสุ่มป้อนค่าตำแหน่งเป็นจุดผ่านอินเตอร์เน็ต	140

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ตัวอย่างการประยุกต์ใช้เซนเซอร์หุ่นยนต์	4
2	ข้อต่อแบบ ต่างๆ	5
3	เซนเซอร์กำลังไฟสกรูลงในเกลียวที่ต้องการ	6
4	มอเตอร์กระแสตรง	7
5	วงจร H- Bridge	8
6	PWM signals of varying duty cycles	9
7	การจัดขาของ IC L298	10
8	วงจรภายในของ IC L298	10
9	การต่อใช้งานของ IC L298 แบบ 1 ช่อง	11
10	การต่อใช้งานแบบขนาน	11
11	การวัดตำแหน่งการหมุนของมอเตอร์	12
12	โพเทนชิโอมิเตอร์	13
13	บล็อกไดอะแกรมของระบบควบคุมแบบพี	14
14	หลักการทำงานของตัวควบคุมแบบสะสม	15
15	วงจรของตัวควบคุมแบบพีไอดี	16
16	การบอกตำแหน่งของวัตถุใน 3 มิติ	17
17	การบอกตำแหน่งของวัตถุใน 3 มิติ	17
18	การเคลื่อนที่ทางขนาด	18
19	การเปลี่ยนแปลงเวกเตอร์แบบต่างๆไป	18
20	ส่วนประกอบของ .NET Framework	20
21	การติดต่อพอร์ตอนุกรมกับบอร์ด MCU	23
22	รายละเอียดของขาสัญญาณพอร์ตอนุกรม	24
23	การเชื่อมต่ออุปกรณ์ภายนอกผ่าน DB9 แบบ Null modem	24
24	การต่ออุปกรณ์ภายนอกผ่าน DB9 แบบ 3 เส้น	24
25	ระดับสัญญาณของ RS232C และระดับสัญญาณของ TTL	25
26	การสื่อสารแบบซิงโครนัส (Synchronous)	26

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
27	การสื่อสารแบบอะซิงโครนัส (Asynchronous)	27
28	ส่วนประกอบของ ICD2	29
29	โฟลว์ชาดการทำงานของการควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเตอร์เน็ต	32
30	โฟลชาร์จแสดงขั้นตอนการทำงาน	32
31	โฟลชาร์จแสดงขั้นตอนการศึกษาสร้างของโครงสร้างแขนหุ่นยนต์	33
32	การทดสอบมอเตอร์และโพเทนชิโอมิเตอร์	34
33	โฟลชาร์จแสดงขั้นตอนการแบบต้นแบบบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์	34
34	วงจรควบคุมมอเตอร์ด้วย L298 ที่ใช้งานจริง	35
35	วงจรของไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC30F2010 ที่ใช้งานจริง	36
36	วงจร MAX232 ที่ใช้งานจริง	36
37	วงจรต้นแบบบอร์ดควบคุมมอเตอร์	37
38	วงจรต้นแบบบอร์ดควบคุมมอเตอร์ ที่สร้างเสร็จแล้ว	37
39	โฟลชาร์จแสดงขั้นตอนการทดลองเขียนโปรแกรมเพื่อควบคุมมอเตอร์ 1 ตัว	38
40	แสดงไคอะแกรมการทำงานของโมดูล MCPWM ในไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC	40
41	โปรแกรมย่อย IritMCPWM	55
42	ไคอะแกรมแสดงส่วนประกอบหลักของโมดูล UART ในไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC	57
43	ไคอะแกรมการทำงานของตัวส่งข้อมูลใน โมดูล UART ของ ไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC	64
44	ไคอะแกรมเวลาของการส่งข้อมูลในโมดูล UART ของ ไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC	65
45	ไคอะแกรมการทำงานของตัวรับข้อมูลในโมดูล UART ของ ไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC	65
46	ไคอะแกรมเวลาของการรับข้อมูล 2 ชุดในโมดูล UART ของ ไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC	66
47	โปรแกรมย่อย IritUART	69

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
48	ไดอะแกรมการทำงานอย่างง่ายของโมดูล ADC ในไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC30F2010	71
49	รูปแบบของข้อมูลผลลัพธ์ที่ได้จากการแปลงสัญญาณของโมดูล ADC	71
50	โปรแกรมย่อย IritADC	86
51	ไดอะแกรมการทำงานของไทเมอร์ 1 ซึ่งทำงานด้วยฐานเวลาแบบ A	95
52	ไดอะแกรมการทำงานของไทเมอร์ 2 และไทเมอร์ 4 ซึ่งทำงานด้วยฐานเวลาแบบ B	95
53	ไดอะแกรมการทำงานของไทเมอร์ 3 และไทเมอร์ 5 ซึ่งทำงานด้วยฐานเวลาแบบ C	96
54	โปรแกรมย่อย IritTIMER1	97
55	บล็อกอะแกรมของระบบควบคุมตำแหน่งของมอเตอร์แบบลิเนียร์ พีไอดี	97
56	บล็อกอะแกรมของระบบควบคุมตำแหน่งของมอเตอร์แบบดิจิตอล พีไอดี	97
57	ดิจิตอลพีไอดี	98
58	โปรแกรมย่อยคำนวณค่าพีไอดี	99
59	โพลซาร์จแสดงขั้นตอนการออกแบบและสร้างบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ช่อง	100
60	การต่อไมโครคอนโทรลเลอร์ 2 ตัว	101
61	วงจรของบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ช่อง	103
62	ของบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ช่อง ที่สร้างเสร็จแล้ว	103
63	โพลซาร์จการเขียนโปรแกรมควบคุมมอเตอร์ ให้ใช้งานกับบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ตัว	104
64	บล็อกไดอะแกรมการสื่อสารข้อมูลระหว่างบอร์ด dsPIC กับ คอมพิวเตอร์	105
65	โพลซาร์จการเข้ารหัสข้อมูล	105
66	โพลซาร์จถอดเข้ารหัสข้อมูล	106
67	ส่วนประกอบของแขนหุ่นยนต์	107
68	แขนหุ่นยนต์และการตั้งแกนที่ใช้งานวิจัย	108
69	Link frame (i-1) ที่กระทำต่อ Link frame i	108

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
70	(a) แขนกลสองข้อต่อ (b) แขนกลสามข้อต่อ (c) PUMA 560	112
71	การมองลงมาจากด้านบน โดยไม่สนใจความสูงแกน Z	113
72	ด้านข้างของแขนหุ่นยนต์โดยมองแกน x,y เป็นระนาบเดียวกัน แทนด้วย r และ $s=Z$	113
73	โพลซาร์จการเลือกมุมที่เหมาะสม	114
74	โพลซาร์จแสดงขั้นตอนการสร้าง Path Panning	114
75	การสร้างเส้นทางเดินแบบเส้นตรงแลเส้นโค้ง	116
76	สร้างเส้นทางเดินของปลายแขนหุ่นยนต์แบบ 3 มิติ	116
77	แสดงการแบ่งเส้นตามแกน x,y และ Z	116
78	โพลซาร์จแสดงการแบ่งเส้นตามแกน x,y และ Z	117
79	ความเร็วที่ใช้ในการเคลื่อนที่	118
80	โพลซาร์จการสร้างความเร็วในโปรแกรม Visual Basic 2005	119
81	โพลซาร์จขั้นตอนศึกษาการทำงานของ Web Server และ เขียนโปรแกรมควบคุมผ่านเว็บ	120
82	โพลซาร์จเส้นทางของข้อมูลที่ส่งผ่านจากเว็บ	120
83	หน้าเว็บเพจที่ใช้ควบคุมแขนหุ่นยนต์	121
84	การเชื่อมต่อระหว่างหน้าเว็บกับโปรแกรม Servo Robot ผ่านฐานข้อมูล	121
85	ส่วนประกอบ ในการทำงาน ของ ADO.NET	125
86	โพลซาร์จแสดงขั้นตอนการทดลอง	136
87	เส้นทางการเคลื่อนที่ในการทดลอง	136
88	กราฟผลการทดลองใช้ระบบควบคุมแบบพี (P controller)	137
89	กราฟผลการทดลองใช้ระบบควบคุมแบบพีไอดี (PID Controller)	139
90	กราฟผลการทดลองสุ่มป้อนค่าตำแหน่งเป็นจุดผ่านอินเตอร์เน็ต	141
91	ผลการทดลองเขียนเส้นตรงตามแนวแกน Y	142
92	ผลการทดลองวาดรูป 3 เหลี่ยม	142
93	ผลการทดลองวาดรูปวงกลม	143

(7)

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่

หน้า

94 แสดงตำแหน่งของแกนหุ่นยนต์โดยกำหนดให้ค่า $q_3 = 0$

144

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

P_x = เวกเตอร์ย่อยของเวกเตอร์ P ที่แยกออกมาในแกน x

P_y = เวกเตอร์ย่อยของเวกเตอร์ P ที่แยกออกมาในแกน y

P_z = เวกเตอร์ย่อยของเวกเตอร์ P ที่แยกออกมาในแกน z

${}^A P$ = เวกเตอร์ P ที่จุดเริ่มต้น A

\hat{X}_B = เซต $\{B\}$ เกิดจากการหมุนเฟรมของเซต $\{A\}$ รอบแกน X

\hat{Y}_B = เซต $\{B\}$ เกิดจากการหมุนเฟรมของเซต $\{A\}$ รอบแกน Y

\hat{Z}_B = เซต $\{B\}$ เกิดจากการหมุนเฟรมของเซต $\{A\}$ รอบแกน Z

${}^A R_B$ = การหมุนเฟรม $\{A\}$ ไปหาเฟรม $\{B\}$

${}^A P_{org}$ = เวกเตอร์ตำแหน่งอ้างอิงจากจุด org

${}^A D T$ = เคลื่อนที่และเปลี่ยนทิศทางของเฟรมหลายๆครั้ง

DOF = จุดที่สามารถเคลื่อนที่ได้ เราจะเรียกว่า **degree-of-freedom**

a_i = มุมระหว่าง z_i กับ z_{i+1} รอบ x_i

a_i = ระยะระหว่าง z_i กับ z_{i+1} ตามแกน x_i

d_i = ระยะระหว่าง x_{i+1} กับ x_i ตามแกน z_i

L_1 = ความยาวของแขนท่อนที่ 1

L_1 = ความยาวของแขนท่อนที่ 2

L_1 = ความยาวของแขนท่อนที่ 3

$c1 = \cos(q_1)$

$c2 = \cos(q_2)$

$c3 = \cos(q_3)$

$c4 = \cos(q_4)$

$c5 = \cos(q_5)$

$s1 = \sin(q_1)$

$s2 = \sin(q_2)$

$s3 = \sin(q_3)$

$s4 = \sin(q_4)$

$s5 = \sin(q_5)$

การออกแบบระบบควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเทอร์เน็ต

Robot Arm Control System Design via Internet

คำนำ

งานวิจัยนี้เป็นการนำเสนอการออกแบบและสร้าง บอร์ดควบคุมเซอร์โวมอเตอร์ให้กับแขนหุ่นยนต์ เพื่อใช้แทนระบบเดิมที่มีการป้องกัน **Source code** และ **Interface** แบบ **ISA bus** ซึ่งเป็นระบบ **bus** ที่ส่วนมากใช้ในคอมพิวเตอร์รุ่นเก่าที่ทำงานได้ช้ากับโปรแกรมใหม่ๆ ส่วนคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ที่มี **ISA bus** ปัจจุบันนั้นหายากและมีราคาแพงและต้องสั่งซื้อพิเศษ ทำให้ยุ่งยากสิ้นเปลืองงบประมาณ เป้าหมายของงานวิจัยนี้คือ สร้างวงจรมอเตอร์ขึ้นมาใหม่ด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์ 16 บิตตระกูล **dsPIC** เบอร์ **dsPIC30F2010 2** ตัว โดยเลือกใช้ตัวควบคุมแบบ **PID** ควบคุมมอเตอร์ทั้ง 6 ตัว ให้ทำหน้าที่ควบคุมมอเตอร์แต่ละตัวอย่างอิสระ ใส่แทนวงจรมอเตอร์ชุดเดิมทำให้สามารถอัปเดตหรือซ่อมบำรุงได้ง่ายและเปลี่ยนการเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์จาก **ISA bus** เป็นการเชื่อมต่อด้วยพอร์ตอนุกรมซึ่งมีอยู่ในคอมพิวเตอร์ทั่วไปทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ อีกทั้งยังสามารถให้ร่วมกับโมดูล **USB to RS232** ทำให้ใช้กับพอร์ต **USB** ได้ด้วยสำหรับเครื่องที่ไม่มีพอร์ตอนุกรม ส่วนโปรแกรม **ServoRobot** คือโปรแกรมประยุกต์ที่พัฒนาขึ้นใช้เองเขียนขึ้นด้วยโปรแกรม **VB.2005** ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของแขนหุ่นยนต์ และสามารถที่จะควบคุมระยะไกลผ่านเว็บได้ด้วย ทำให้สามารถใช้โปรแกรม **Internet explorer** ทำให้ใช้กับคอมพิวเตอร์ทั่วไปควบคุมการทำงานระยะไกล ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างชุดทดลองและควบคุม **Robot arm**
2. เพื่อใช้ในการศึกษาและทดสอบทฤษฎีควบคุม
3. เพื่อใช้ในการศึกษาการทำงานของ **Browser web**
4. สามารถนำชุดทดลองที่ได้มาศึกษาและออกแบบการควบคุมระบบในกระบวนการผลิตแบบใหม่ๆได้ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาความรู้ในทางด้านวิศวกรรมควบคุมต่อไป

การตรวจเอกสาร

รายงานผลงานวิจัยที่ผ่านมา

ในปี ค.ศ.2002 สิทธิกร ลาภาพงศ์ ได้ศึกษาระบบการผลิตผ่านเว็บ เป็นการนำข้อดีของอินเทอร์เน็ตมาใช้งานเพื่อทำให้ผู้ใช้สามารถที่เข้าถึงระบบได้จากระยะไกล โดยผู้ใช้ มีเพียงเว็บเบราว์เซอร์และระบบอินเทอร์เน็ตก็สามารถที่จะล็อกอินเพื่อ เข้าไปสู่ระบบและควบคุมการทำงานของระบบการผลิตได้ โดยระบบ การผลิตในงานวิจัยนี้จะประกอบด้วยแขนหุ่นยนต์ซึ่งมี 5 องศาอิสระ ระบบ สายพานลำเลียง โตะหมุน ดัน โดยโปรแกรมที่ใช้ในการติดต่อและ ควบคุมระบบทั้งหมดได้รับการพัฒนาด้วยภาษาซี พัลสพลัส จาวา และ แอสเซมบลี นอกจากนี้ยังมีการถ่ายทอดสดของการทำงานของระบบ มายังผู้ใช้อีกด้วย

ในปี ค.ศ.2005 **Mitja Truntj (June 20-23, 2005)** ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการเปลี่ยนแบบจำลองของหุ่นยนต์ที่มีผลต่อการควบคุมแบบป้อนกลับ เพื่อสร้างต้นแบบการควบคุมหุ่นยนต์ และ หาแบบจำลองการทำงานของหุ่นยนต์เพื่อใช้วิเคราะห์ปัญหาและสามารถนำมาสร้างการควบคุมการทำงานระยะไกลได้โดยใช้ เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต

ในปี ค.ศ. 1997 **Gaetano Boniello (1997 IEEE)** ได้นำเสนอการควบคุมอุปกรณ์ ผ่านหน้าเว็บเพจโดยใช้ซอฟต์แวร์ต้นทุนต่ำอย่างภาษาจาวา ทำให้ผู้ใช้สามารถสลับกันควบคุมหุ่นยนต์ได้ และ แลกเปลี่ยนข้อมูลกันและกันได้ด้วย ตัวอย่างที่ได้นำมาประยุกต์ใช้คือ เชื่อมต่อกับอุปกรณ์จำพวก กล้องดิจิตอลและหุ่นยนต์ก็จะ สามารถควบคุมการทำงานของหุ่นยนต์ได้แบบป้อนกลับจาก ระยะไกลได้

ในปี ค.ศ. 2001 **Kaan Erkonmaz** ได้ศึกษาการสร้างเรื่องเส้นทางเดิน ของเครื่องจักร CNC แบบความเร็วสูงโดยต้องการให้รูปแบบการเคลื่อนที่และไม่มีผลกระทบของเครื่องจักรหรือ servo มอเตอร์ เขาจึงเลือกที่จะใช้การสร้างเส้นทางเดินแบบ **spline** เทคนิคที่มีการใช้งานกันอย่างแพร่หลาย เพราะจะทำให้อัตราการ เคลื่อนที่ของเครื่องมือมีความต่อเนื่อง การสร้างเส้นทางเดินแบบ **spline** จะประกอบไปด้วยเส้นตรงและเส้น โค้ง ซึ่งทำให้ผลที่ได้สามารถเปรียบเทียบที่ดีที่สุด

ความหมายของแขนหุ่นยนต์

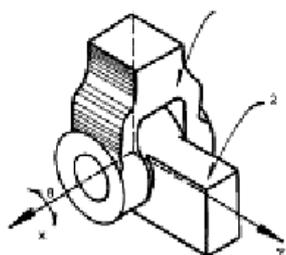
คำจำกัดความของหุ่นยนต์นั้น กำหนดว่าเป็นวัตถุชิ้น เดียวเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ แต่ในความเป็นจริงนั้นหุ่นยนต์ไม่ได้สร้างจากวัตถุชิ้นเดียวแต่ประกอบด้วยชิ้นส่วนต่างๆ หลายชิ้นที่เคลื่อนที่สัมพันธ์กัน นอกเหนือจากหุ่นยนต์ที่เคลื่อนที่ได้แล้ว ยังมีหุ่นยนต์อีกประเภทที่สามารถพบเห็นได้ในโรงงานประกอบชิ้นส่วน นั่นคือแขนหุ่นยนต์ ปัจจุบันแขนหุ่นยนต์ได้มีบทบาทข้ามขอบเขตของโรงงานเข้ามา ในชีวิตของเราในแง่อื่นๆ เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ยกตัวอย่างจากภาพที่ 1 ตัวอย่างการประยุกต์ใช้แขนหุ่นยนต์ เช่น ใช้ในโรงงานประกอบชิ้นส่วน ใช้ในทางการแพทย์ อวกาศ และในอุตสาหกรรมรถยนต์ตามลำดับ

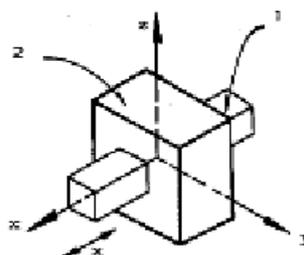
ภาพที่ 1 ตัวอย่างการประยุกต์ใช้แขนหุ่นยนต์

ประเภทของข้อต่อ

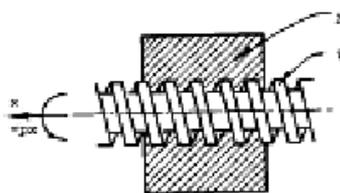
แขนหุ่นยนต์คือหุ่นยนต์ที่ประกอบไปด้วยท่อนแขน (**link**) ที่นำมาประกอบกันด้วยข้อต่อ (**joint**) ข้อต่อมีหลายแบบ แต่ละแบบจะอนุญาตให้เกิดการเคลื่อนที่ของท่อนแขนที่แตกต่างกันไป ภาพที่ 2 แสดงข้อต่อแบบต่างๆ ที่นิยมใช้ ลองพิจารณาว่าข้อต่อแต่ละแบบบังคับการเคลื่อนที่ของท่อนแขนสองท่อนที่มาเชื่อมกันอย่างไร

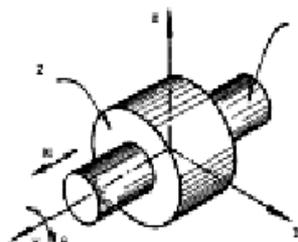
Revolute

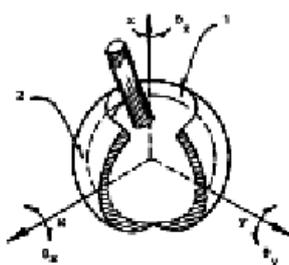
Prismatic

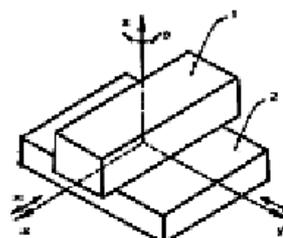
Screw

Cylindrical

Spherical

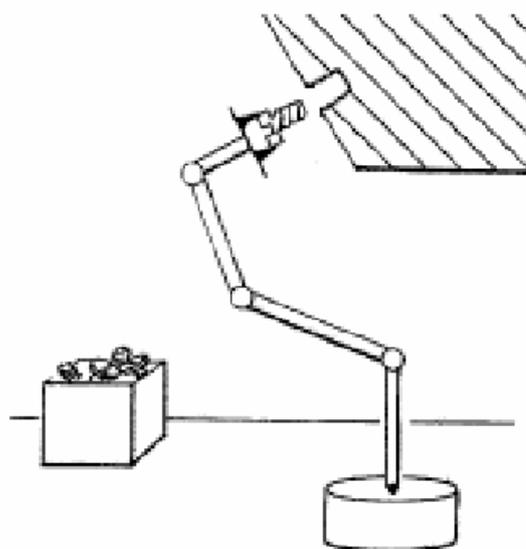
Planar

ภาพที่ 2 ข้อต่อแบบต่างๆ

ในการสร้างแขนหุ่นยนต์โดยทั่วไป ข้อต่อที่ นิยมใช้มากที่สุดคือ ข้อต่อแบบหมุน (**Revolute joint**) และข้อต่อแบบเลื่อน (**prismatic joint**) สำหรับข้อต่อแบบหมุน ท่อน แขนสอง ท่อนถูกยึดติดกันที่จุดหมุนซึ่งอยู่บนท่อนแขน โดยแต่ละท่อนสามารถหมุนได้รอบจุดหมุนนี้ เรา สามารถบอกตำแหน่งของสองท่อนแขนที่สัมพันธ์กัน ด้วยมุมที่ท่อนแขนหมุน ส่วนข้อต่อแบบ เลื่อนนั้น ท่อนแขนสองท่อนติดอยู่ด้วยกันในลักษณะเดียวกันกับเสาอากาศวิทยุรถยนต์ที่ยืดหดได้ โดยท่อนแขนแต่ละท่อนสามารถเลื่อนเข้าออกได้ในหนึ่งทิศทาง เราสามารถระบุ ตำแหน่ง ที่

สัมพันธ์กันของสอง ท่อนแขนได้จากระยะเลื่อนเข้าออกดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ข้อต่อแบบหมุนและ ข้อต่อแบบเลื่อนมีระดับเสรีของการเคลื่อนที่ เป็นหนึ่ง เราเรียกดั้วแปรที่กำหนดการเคลื่อนที่นี้ซึ่งได้ แก่มุมหมุนของ ข้อต่อแบบหมุน และระยะเลื่อนของข้อต่อแบบ เลื่อนว่าเป็นพารามิเตอร์ของ ข้อต่อ การมีระดับเสรีของการเคลื่อนที่เป็นหนึ่งทำให้งานในการออกแบบและวิเคราะห์ ข้อต่อทั้งสองแบบ จึงถูกใช้มากที่สุดในการสร้างแขนหุ่นยนต์ โดยแขนหุ่นยนต์ที่มีระดับเสรีสูงๆ ก็สามารถสร้างขึ้น ได้ โดยการ ประกอบท่อนแขนหลายท่อนด้วยข้อต่อสองแบบนี้

แขนหุ่นยนต์ทำงานด้วยการเคลื่อนที่ของท่อนแขนที่สัมพันธ์กันเพื่อให้ปลายแขน (**End effector**) ไปอยู่ในตำแหน่งและทิศทางที่เหมาะสม เพื่อเครื่องมือที่ติด อยู่ที่ปลายแขนจะได้ทำงานที่ ต้องการได้โดยสะดวกและมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างในภาพที่ 3 แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้อง จัดการให้ปลายแขนอยู่ในตำแหน่ง และทิศทางที่เหมาะสม

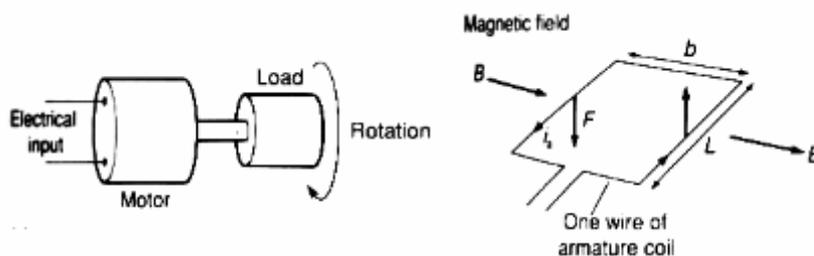
ภาพที่ 3 แขนหุ่นยนต์กำลังไขสกรูลงในเกลียวที่ต้องการ

การคำนวณ ว่าปลายแขนจะอยู่ที่ตำแหน่ง และทิศทางใดจึงเป็นเรื่องสำคัญ การคำนวณ ดังกล่าวอาศัยการกำหนดให้ท่อนแขนแต่ละท่อนมีพิกัดส่วนตัว ที่เราจะเรียกว่าเฟรม เฟรมประกอบ ไปด้วยจุดกำเนิดและ เวกเตอร์แกน โดยเฟรมที่กล่าวถึงจะอยู่ติด แน่น กับท่อนแขนที่เป็นเจ้าของ เสมอ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือแต่ละท่อนแขนจะอยู่นิ่งไม่ขยับเขยื้อน เมื่อเทียบกับเฟรมของมัน สำหรับ ท่อนแขนที่เกิดจากการเรียง ต่อกันไปเรานิยมเรียกท่อนแขนที่อยู่นิ่งยึดติดกับพื้น ว่าฐาน (**Base**) และเรียกท่อนถัดมาตามชื่อ ส่วนของแขนได้แก่ ไหล่(**shoulder**) ข้อศอก(**elbow**) แขนท่อนบน (**forearm**) และ ข้อมือ (**wrist**) เป็น ต้น ตำแหน่งและทิศทางการวางตัวของท่อนแขนต่างๆ เมื่อ

เทียบกับเฟรมของฐานจึงขึ้นอยู่กับตำแหน่งและทิศทางของท่อนแกนก่อนๆ ด้วย เราสามารถคำนวณตำแหน่งและทิศทางของปลายแกนได้ด้วยการใช้การแปลงเอกพันธ์ที่ได้ศึกษาไปแล้ว โดยทำการคูณเมทริกซ์การแปลงแบบซ้ายไปขวาพิจารณาจากฐานไปจนถึงปลายแกน (อรรถวิทย์ สุดแสง)

มอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรง

เป็นอุปกรณ์ที่ใช้เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานกล หรือจะกล่าวว่าเป็นระบบที่มีสัญญาณไฟฟ้าเป็นอินพุต และมีเอาต์พุตเป็นพลังงานกลก็ได้ โดยทั่วไปมอเตอร์จะประกอบด้วยขดลวดที่ส่วนหมุน หรือ **Armature coil** ซึ่งสามารถที่จะหมุนไปได้อย่างอิสระขดลวดนี้จะวางอยู่ในสนามแม่เหล็ก ซึ่งอาจจะเป็นแม่เหล็กถาวร หรือส่วนมากจะเป็นแม่เหล็กไฟฟ้าที่สร้างจากกระแสไฟฟ้าผ่าน **Field coils**. เมื่อมีกระแสไฟฟ้า i_a ไหลผ่าน **armature coil** ซึ่งวางอยู่ในสนามแม่เหล็ก ก็จะทำให้เกิดแรงผลักดันทำให้ **armature** นี้เกิดการหมุน ตามที่แสดงในภาพที่ 4

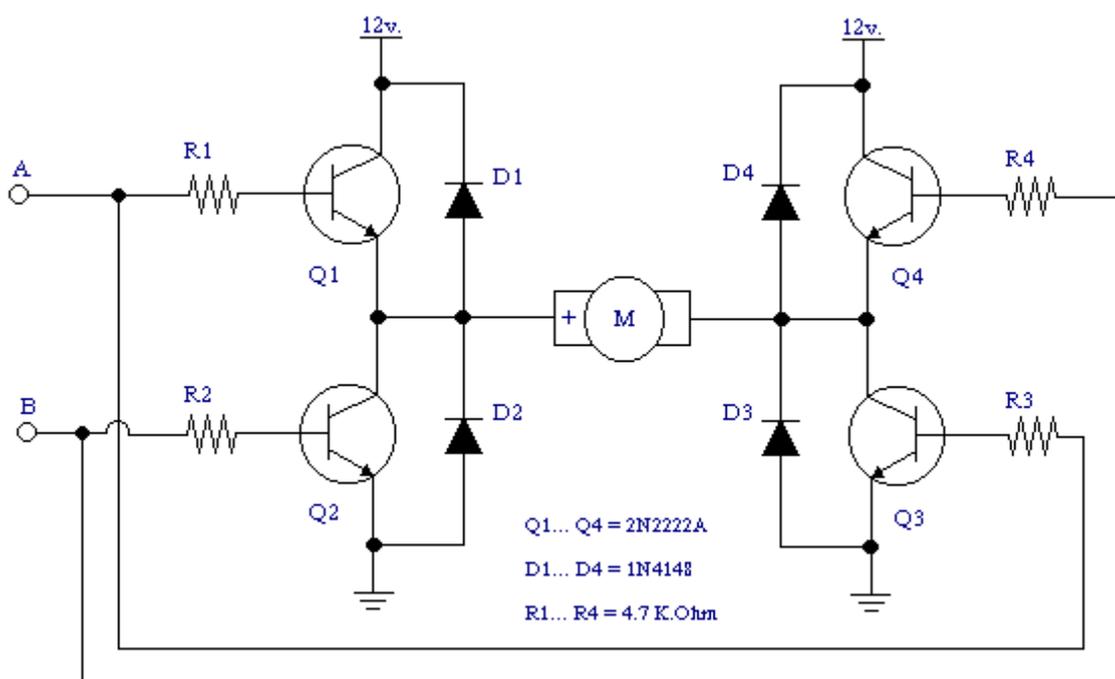

ภาพที่ 4 มอเตอร์กระแสตรง

1. การควบคุมทิศการหมุนของมอเตอร์กระแสตรง

การควบคุมทิศการหมุนของมอเตอร์กระแสตรงสามารถทำได้ โดยการควบคุมทิศทางการไหลของกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านขดลวดอาเมเจอร์ ซึ่งสามารถทำได้โดยการกลับขั้วไฟฟ้าที่ป้อนให้กับขั้วของมอเตอร์ โดยการควบคุมการไหลของกระแสไฟฟ้านั้นส่วนใหญ่แล้วจะใช้วิธีการต่อวงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่เรียกว่า **H-Bridge** เข้ากับมอเตอร์ ดังภาพที่ 5 มีหลักการทำงานพื้นฐานดังนี้ เมื่อมีการจ่ายไบอัสเข้าที่จุด **A** ทำให้มีกระแสไหลผ่าน **R1** เข้าสู่ **base** ของ **Q1** และมีกระแสไหลผ่าน **R3** เข้าสู่ **base** ของ **Q3** ทำให้ **Q1** และ **Q3** ทำงาน (**ON**) เปรียบเสมือนสวิตช์ปิดวงจร ส่งผลให้มีกระแสไหลจากแหล่งจ่าย **12 V** ผ่านขา **Collector** และ **Emitter** ของ **Q1** ผ่านเข้าสู่ขั้วบวกของมอเตอร์ผ่านไปยัง **Collector** และ **Emitter** ของ **Q3** ทำให้มีกระแสไหลผ่านมอเตอร์ในทิศทางบวก

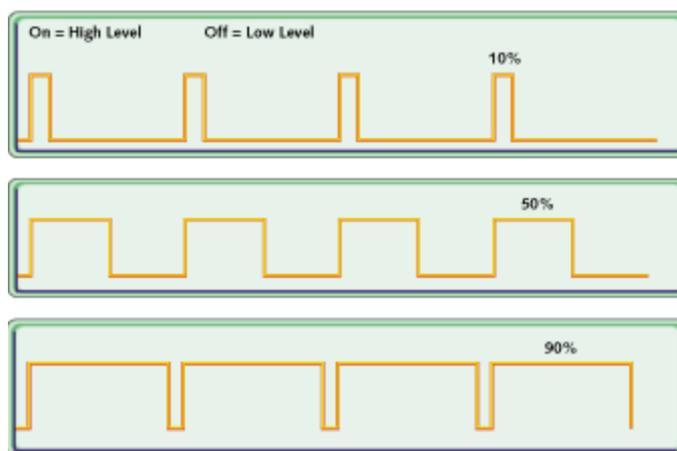
และครบวงจร จึงทำให้มอเตอร์สามารถหมุน ในทิศทาง **Forward** และในกรณีของการหมุนแบบ **Reverse** คือ เมื่อมีการจ่ายไบอัสเข้าที่จุด **B** ทำให้มีกระแสไหลผ่าน **R2** เข้าสู่ **base** ของ **Q2** และมีกระแสไหลผ่าน **R4** เข้าสู่ **base** ของ **Q4** ทำให้ **Q2** และ **Q4** ทำงาน (**ON**) เปรียบเสมือนสวิตช์ปิดวงจร ส่งผลให้มีกระแสไหลจากแหล่งจ่าย **12 V** ผ่านขา **Collector** และ **Emitter** ของ **Q4** ผ่านเข้าสู่ขาลบของมอเตอร์ผ่านไปยัง **Collector** และ **Emitter** ของ **Q2** ทำให้มีกระแสไหลผ่านมอเตอร์ในทิศทางลบ และครบวงจร ข้อควรระวังก็คืออย่าให้ทรานซิสเตอร์ **4** ตัว ทำงานพร้อมกันเด็ดขาด เพราะจะทำให้เกิดการลัดวงจรถึงแม้ว่าการสร้างวงจร **H-Bridge Switching** จาก **Transistor** นั้นจะไม่มีปัญหาครบวงจรจากอำนาจสนามแม่เหล็กและยังตอบสนองการทำงานได้เร็วมาก แต่ก็ยังมีอุปกรณ์หลายตัว ทำให้งจรมีขนาดใหญ่ จึงมีวงจร **H-Bridge Switching** ในรูปของ **IC** ที่สามารถนำมาใช้งานได้ง่าย และสะดวกกว่า คือ **(DUAL FULLBRIDGEDRIVER) L298**

ภาพที่ 5 วงจร H- Bridge

2 การควบคุมความเร็วของมอเตอร์กระแสตรง

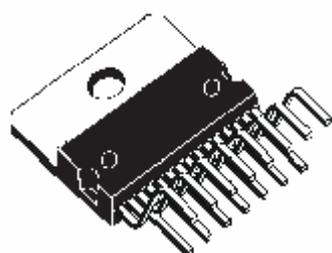
เนื่องจากส่วนของ **Stator** เป็นแม่เหล็กถาวร การควบคุมความเร็วจึงทำได้โดยการเปลี่ยนค่า **amature voltage** ซึ่งค่าความต่างศักย์นี้จะแปรผันตรงกับความเร็วในการหมุนของมอเตอร์ วิธีที่จะเปลี่ยนระดับความต่างศักย์ไฟฟ้า จะใช้คลื่นรูปสี่เหลี่ยมที่สามารถเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาในการเปิดและปิดแหล่งจ่ายได้ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงค่าเฉลี่ยของแรงดัน เรียกว่า **Pulse Width Modulation** ภาพที่ 6 **PWM signals of varying duty cycles** เป็นสัญญาณที่สร้างจาก ไมโครคอนโทรลเลอร์ให้ควบคุม **%duty cycle** ของ **Pulse Width** ถ้า **%duty cycle** มาก ก็จะทำให้ค่าเฉลี่ยของแรงดันมากหรือทำให้มอเตอร์หมุนเร็ว หรือถ้า **%duty cycle** น้อย ก็จะทำให้ค่าเฉลี่ยของแรงดันน้อยหรือทำให้มอเตอร์หมุนช้านั่นเอง

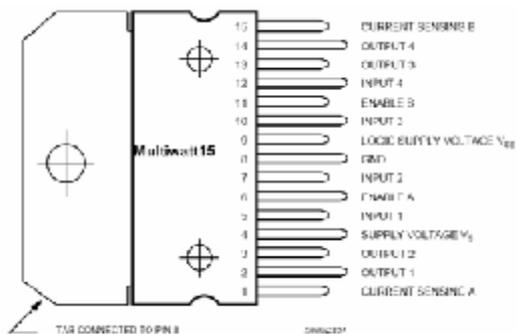
ภาพที่ 6 PWM signals of varying duty cycles

3 ชุดควบคุมมอเตอร์

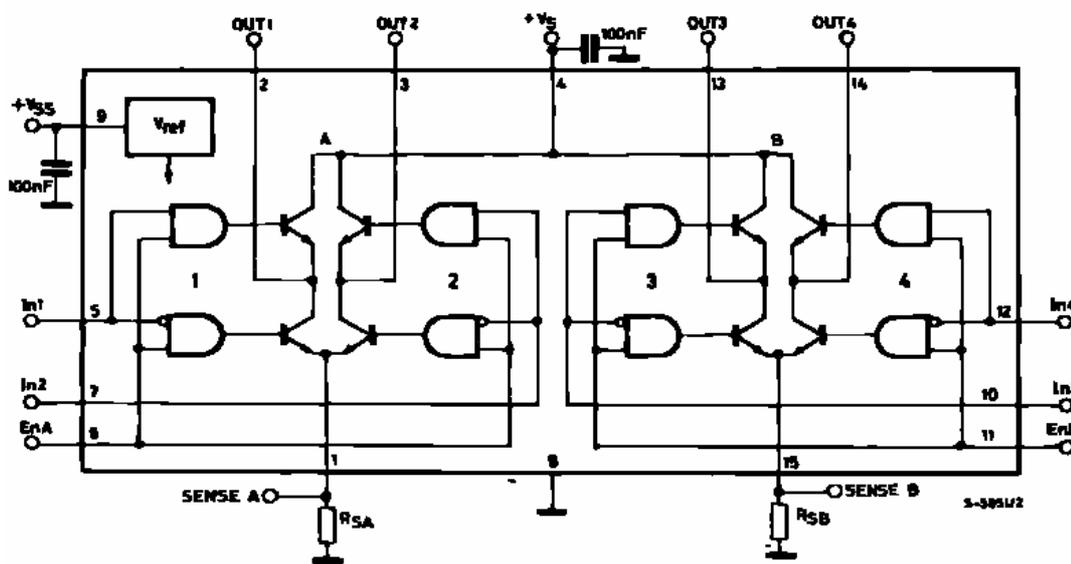
การเปลี่ยนทิศทางการหมุนของดีซีมอเตอร์แบบแม่เหล็กถาวรทำได้โดยสลับขั้วของแหล่งจ่ายไฟฟ้าที่ต่อเข้ากับมอเตอร์ และในทางปฏิบัติจะใช้วงจรถออิเล็กทรอนิกส์ที่เรียกว่า **H Bridge** เป็นตัวจัดการการทำงานในส่วนของโครงงานนี้ได้ศึกษา **Dual Full-Bridge Driver L298** ซึ่งมีตัวถังแสดงดังภาพที่ 7 การจัดขาของ **IC L298**

Multiwatt 15

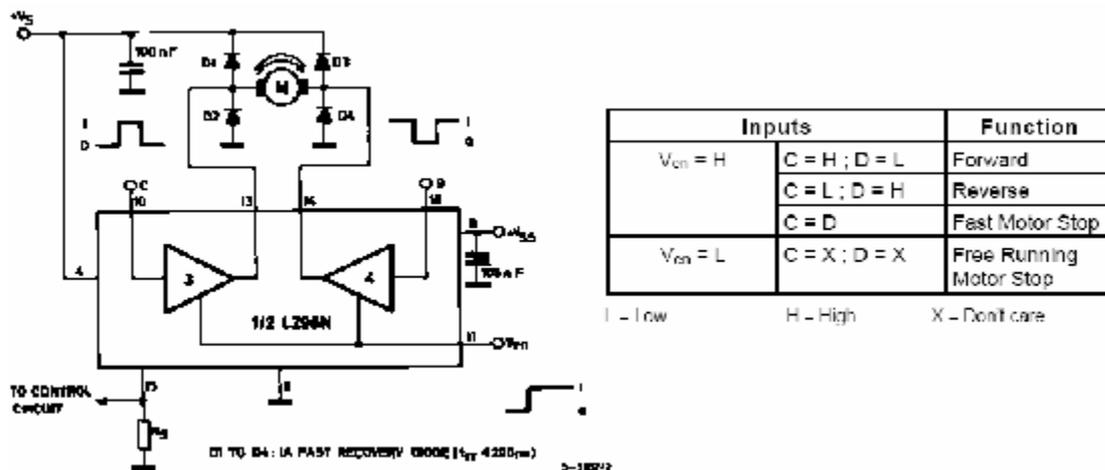
ภาพที่ 7 การจัดขาของ IC L298

ภาพที่ 8 วงจรภายในของ IC L298

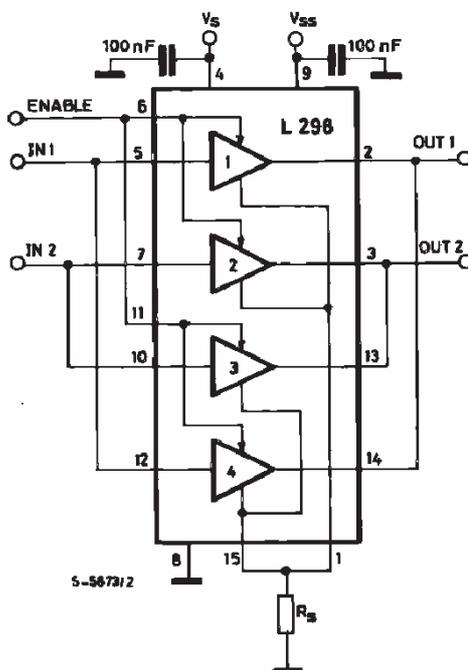
จากภาพที่ 8 วงจรภายในจะเห็นว่า L298 สามารถขับโหลดได้ 2 ช่อง และสามารถรับสัญญาณควบคุมแบบ TTL (Transistor Transistor logic) เพื่อที่จะควบคุมทิศทางการไหลของกระแส และมีขา Enable เพื่อป้อนสัญญาณ Pulse Width Modulation เพื่อควบคุมความเร็วขา Emitter ของ Transistor ทั้งสองข้างของแต่ละ Bridge จะต่อกับตัวต้านทานภายนอกเพื่อที่จะใช้ในการกำหนดค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลได้โดยหากเกินกว่าที่วงจรและ โหลดต่ออยู่สามารถที่จะรับได้ก็อาจจะมั่ววงจรเพื่อที่จะทำการ Disable การทำงานของโหลดได้

เนื่องจากโหลดที่ใช้เป็นตัวเหนี่ยวนำค่ากระแสไฟฟ้าไม่สามารถเปลี่ยนเป็นศูนย์ได้ในทันทีทันใด(คล้ายกับตัวเก็บประจุที่ไม่สามารถเปลี่ยนค่าความต่างศักย์ได้อย่างทันทีทันใด) จึงต้องมีการต่อไดโอดอยู่ภายนอกเพื่อให้กระแสไฟฟ้าไหลได้ดังภาพที่ 9 การต่อใช้งานของ IC L298 แบบ 1 ช่อง

ภาพที่ 9 การต่อใช้งานของ IC L298 แบบ 1 ช่อง

ในทางปฏิบัตินั้นมอเตอร์ต้องการกระแสสูงเพื่อไปขับโหลดที่หนักๆซึ่งสามารถต่อวงจรแต่ละChannel ขนานกันเพื่อให้วงจรขับมอเตอร์ได้จ่ายกระแสไปยังมอเตอร์ได้มากขึ้นดังภาพที่ 10

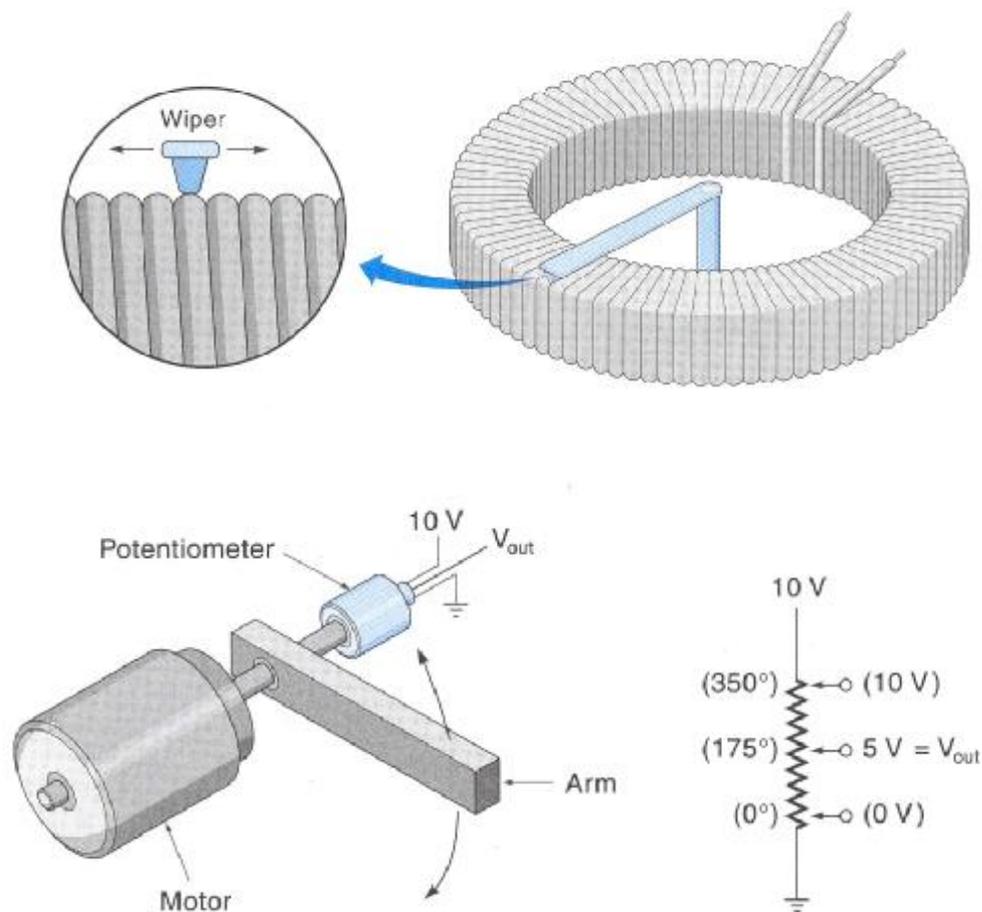

ภาพที่ 10 การต่อใช้งานแบบขนาน

การควบคุมตำแหน่งของมอเตอร์กระแสตรง

การควบคุมตำแหน่งมอเตอร์ (**Position Control**) มีหลักการคือจะทำการเปลี่ยนจากตำแหน่งการหมุนเป็นค่าแรงดันไฟฟ้าโดยใช้หลักการของการแบ่งแรงดัน (**Voltage divider**) มีชื่อเรียกว่า โปเทนชิโอมิเตอร์ (**Pot**) โดยที่ตัว **Pot** จะต่อกับเพลลาของมอเตอร์ และตัวถังจะยึดอยู่กับที่ เมื่อมีการหมุนก็คือเปลี่ยนค่าความต้านทานเปลี่ยนเป็นค่าแรงดันไฟฟ้า ค่าแรงดันที่ได้นี้จะนำไปแปลงเป็นสัญญาณดิจิทัล โดยผ่านวงจร (**Analog Digital Converter**) ซึ่งข้อมูลดิจิทัลที่ได้จะเรียกว่าข้อมูลตำแหน่ง **Data position** และจะนำไปประมวลผลโดยใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ต่อไป

ตัว **Pot** จะใช้เป็นชนิด โปเทนชิโอมิเตอร์แบบขดลวด ดังภาพที่ 11 เพราะมีการเปลี่ยนค่าความต้านทานเป็นเชิงเส้น และมีขอบเขตการหมุน **350** องศา เนื่องจากตัวโครงสร้างของมัน

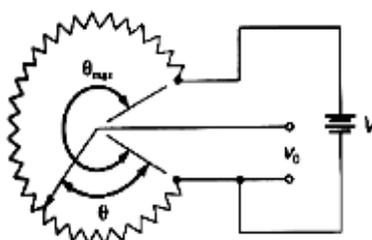

ภาพที่ 11 การวัดตำแหน่งการหมุนของมอเตอร์

1. โพลเทนซีอิมิเตอร์

เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ปรับแรงเคลื่อนไฟฟ้า ดังนั้นจะมีความสัมพันธ์ระหว่างการขจัดและแรงเคลื่อนไฟฟ้า สำหรับ โพลเทนซีอิมิเตอร์ นั้น โดยปกติจะมี 2 แบบ คือ แบบเชิงเส้นกับแบบเชิงมุม ซึ่งแบ่งตามลักษณะการเคลื่อนที่ โดยแบบเชิงเส้นตัวชี้จะมีการเคลื่อนที่เป็นเส้นตรง ในขณะที่แบบเชิงมุมตัวชี้จะหมุนรอบแกนแกนหนึ่ง

พิจารณา โพลเทนซีอิมิเตอร์ แบบเชิงมุม ดังแสดงในภาพที่ 11

ภาพที่ 12 โพลเทนซีอิมิเตอร์

หากพิจารณา **Voltage divided circuit** เราจะได้

$$\frac{v_0}{v} = \frac{q}{q_{max}} \quad (1)$$

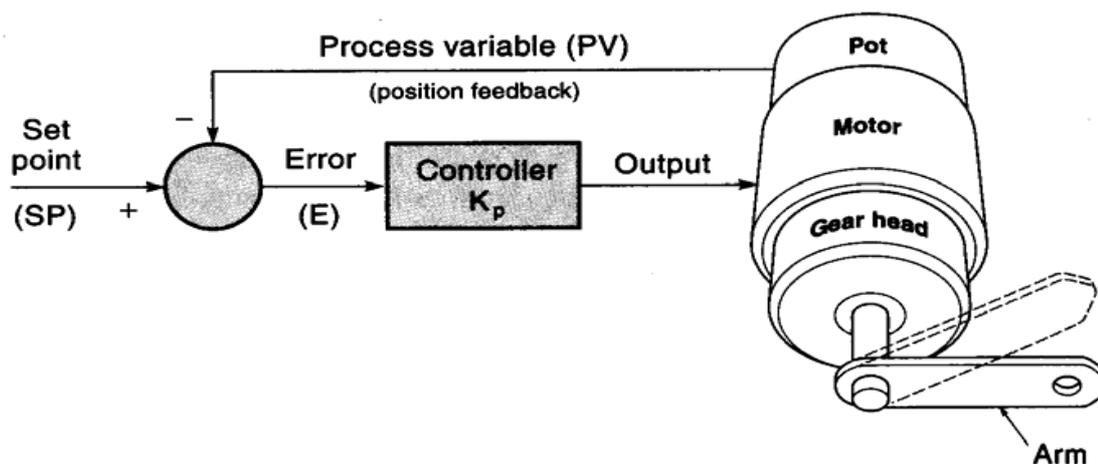
เมื่อ V คือความต่างศักย์ที่ตกคร่อมทั้งหมดตลอดความยาวของ โพลเทนซีอิมิเตอร์ และ q_{max} คือมุมหมุนทั้งหมดของ โพลเทนซีอิมิเตอร์, ดังนั้นอัตราส่วนของเอาต์พุต v_0 กับ อินพุต q จะเป็น

$$\frac{output}{input} = \frac{v_0}{q} = \frac{v}{q_{max}} = \text{ค่าคงที่} \quad (2)$$

2 การควบคุมแบบป้อนกลับ

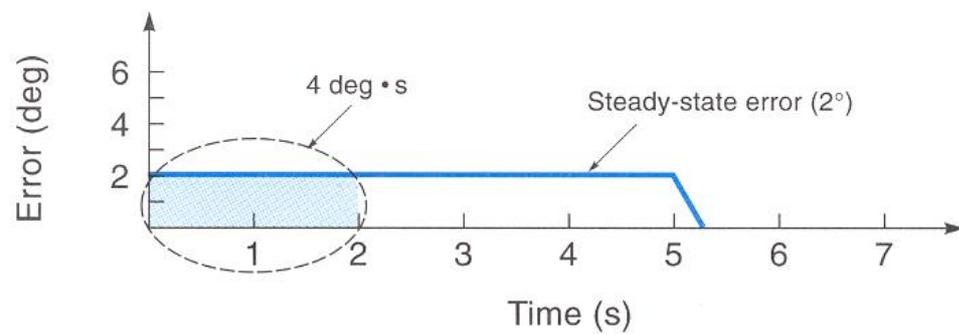
ระบบการควบคุมแบบป้อนกลับเป็นระบบการควบคุมที่นิยมใช้ในงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างมากเนื่องจากคุณสมบัติที่ว่า ระบบการควบคุมแบบนี้สามารถปรับค่าการควบคุมได้เมื่ออุปกรณ์ที่ต้องการควบคุมเปลี่ยนไป ซึ่งประสิทธิภาพในการควบคุมก็ให้ผลดีเป็นที่น่าพอใจ อีกทั้งการควบคุมก็ทำได้ง่ายและไม่ซับซ้อนจนเกินไปซึ่งเราสามารถแบ่งการควบคุมออกเป็นส่วนๆ ดังนี้

21. ระบบควบคุมแบบสัดส่วน เป็นการนำสัญญาณความคลาดเคลื่อน E ระหว่างสัญญาณเข้า SP และสัญญาณขาออก PV ไปคูณกับค่าคงที่ของการควบคุมของการควบคุมแบบสัดส่วน (**Proportional Gain**) แล้วส่งสัญญาณที่ได้ไปขับอุปกรณ์ ซึ่งจะสังเกตได้ว่าหากสัญญาณทั้งสองมีความแตกต่างกันมากๆ แล้วระบบจะทำให้เกิดสัญญาณควบคุมมาก จะทำให้อุปกรณ์อยู่ในสถานะที่เราต้องการได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามการควบคุมแบบนี้จะทำให้เกิดสถานะของการสั้นรอบๆจุดของสัญญาณที่เราต้องการ ซึ่งเรียกว่าการเกิด **Overshoot** โดยหากเราเพิ่มค่าคงที่ของการควบคุมแบบสัดส่วนมากๆ นั้นระบบจะเร็วขึ้นก็จริงแต่อาจเกิดการแกว่งของสัญญาณรอบๆจุดที่ต้องการได้ **variable** ข้อมูลตำแหน่งจะถูกป้อนกลับ ซึ่งเรียกว่า **Process variable (PV)** และมาลบกับค่า **set point (SP)** ผลต่างระหว่าง SP กับ PV เรียกว่า **error $E = SP$** ตามภาพที่ 13 บล็อกไดอะแกรมของระบบควบคุมแบบพี

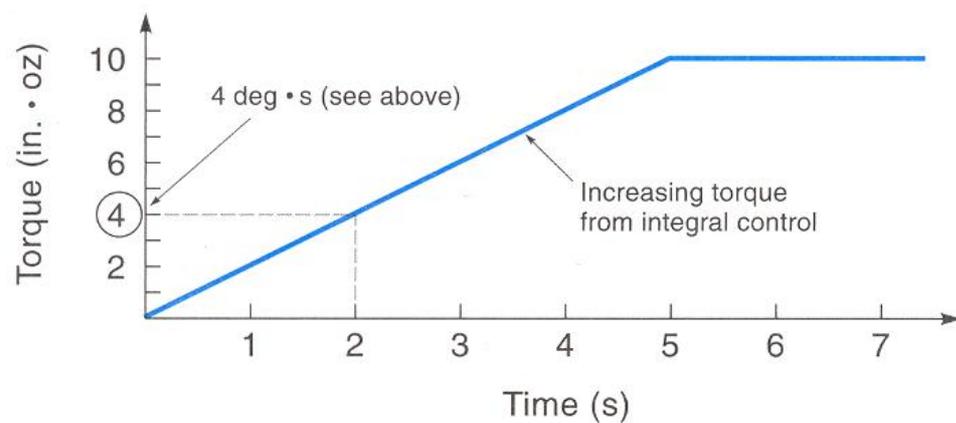

ภาพที่ 13 บล็อกไดอะแกรมของระบบควบคุมแบบพี

22 ระบบควบคุมแบบสะสม ในระบบการควบคุมนั้น บางครั้งระบบการควบคุมไม่อาจควบคุมอุปกรณ์ให้ไม่มีความคลาดเคลื่อนของสัญญาณขาเข้าและสัญญาณขาออกได้จึงได้มีการเพิ่มระบบการควบคุมแบบสะสมค่าความคลาดเคลื่อนแล้วนำไปคูณกับค่าคงที่ของการควบคุมแบบสะสม เพื่อให้เกิดค่าความผิดพลาดน้อยที่สุด ตามภาพที่ 14 หลักการทำงานของตัวควบคุมแบบสะสม

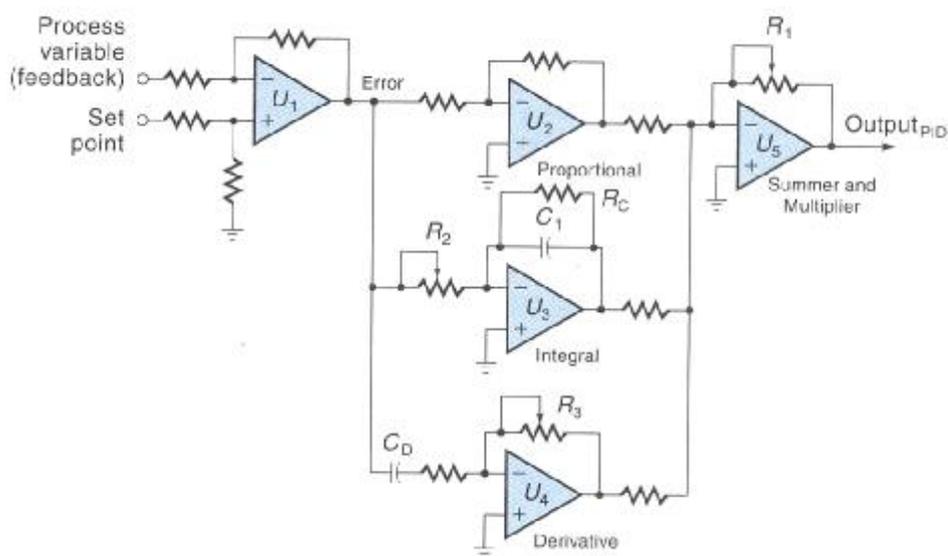
(a) Steady-state error is being reduced to zero

ภาพที่ 14 หลักการทำงานของตัวควบคุมแบบสะสม

23 ระบบควบคุมแบบความแตกต่าง ระบบการควบคุมแบบนี้จะหาค่าความคลาดเคลื่อน ในอดีตกับปัจจุบันมีความแตกต่างกันมากเพียงใดซึ่งหากมีความแตกต่างมากเมื่อเรานำสัญญาณความแตกต่างไปคูณกับค่าคงที่ของการควบคุมแบบสะสมแล้วก็จะได้สัญญาณที่จะทำให้ระบบนั้นเร็วขึ้นได้

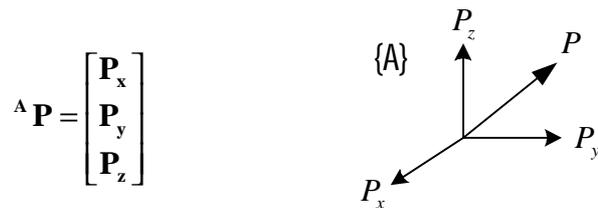
ระบบ **Control** ส่วนมากจะรวมระบบ **3** ส่วนนี้เข้าด้วยกันเพื่อปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเรียกว่า **Proportional + Integral + Derivative (PID) Control** ดังภาพที่ 15 วงจรของตัวควบคุมแบบพีไอดี

ภาพที่ 15 วงจรของตัวควบคุมแบบพีไอดี

การบอกตำแหน่งของวัตถุในแบบ 3 มิติ

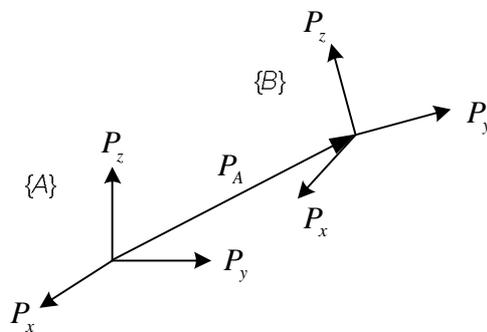
การกำหนดตำแหน่งของวัตถุใน 3 มิติ นั้นสามารถกำหนดตำแหน่งของจุด 1 จุด ด้วย P_x , P_y และ P_z ส่วนใหญ่จะเขียนด้วยสัญลักษณ์ $A P$ ซึ่งแสดงขนาดของแต่ละแกนตาม ตัวอย่างในภาพที่ 16 การบอกตำแหน่งของวัตถุใน 3 มิติ

$${}^A \mathbf{P} = \begin{bmatrix} P_x \\ P_y \\ P_z \end{bmatrix}$$

ภาพที่ 16 การบอกตำแหน่งของวัตถุใน 3 มิติ

การกำหนดทิศทางของวัตถุใน 3 มิติ โดยปกติจะบอกว่าการหมุนเฟรมรอบแกนใดไปทางทิศใด ถ้ามี ${}^A \mathbf{P}$ เป็นเวกเตอร์คู่ตัวอย่างในภาพที่ 17 การบอกตำแหน่งของวัตถุใน 3 มิติ

ภาพที่ 17 การบอกตำแหน่งของวัตถุใน 3 มิติ

$\hat{\mathbf{X}}_B$ หมายถึง เซต {B} เกิดจากการหมุนเฟรมของเซต {A} รอบแกน X

$\hat{\mathbf{Y}}_B$ หมายถึง เซต {B} เกิดจากการหมุนเฟรมของเซต {A} รอบแกน Y

$\hat{\mathbf{Z}}_B$ หมายถึง เซต {B} เกิดจากการหมุนเฟรมของเซต {A} รอบแกน Z

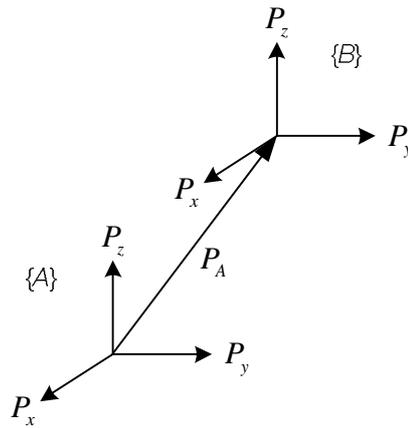
ซึ่งถ้านำการหมุนของทั้ง 3 แกนมาเขียนในรูปของ เมทริกซ์ ขนาด 3×3 จะเรียกว่า **Rotation matrix** ${}^A \mathbf{R}_B$ หมายถึง หมุนเฟรม {A} ไปหาเฟรม {B}

$${}^A \mathbf{R}_B = [{}^A \hat{\mathbf{X}}_B \quad {}^A \hat{\mathbf{Y}}_B \quad {}^A \hat{\mathbf{Z}}_B] = \begin{bmatrix} r_{11} & r_{12} & r_{13} \\ r_{21} & r_{22} & r_{23} \\ r_{31} & r_{32} & r_{33} \end{bmatrix} \quad (3)$$

ผลรวมของเวกเตอร์ทั้ง 3 แกนใช้กำหนดทิศการหมุนจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง ประกอบกันเป็น เมทริกซ์ขนาด 3×3 **Rotation matrix** มีคุณสมบัติทางคณิตศาสตร์ดังนี้

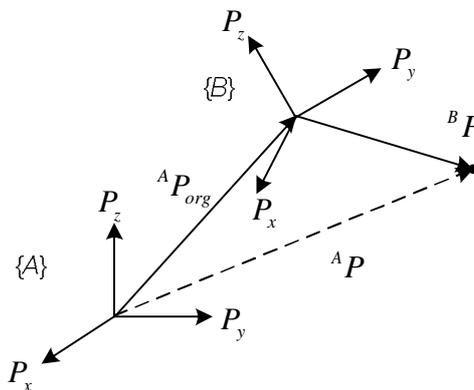
$${}^A \mathbf{R}_B = {}^B \mathbf{R}_A^T = {}^B \mathbf{R}_A^{-1} \quad (4)$$

$${}^A \mathbf{R}_A = {}^A \mathbf{R}_A^T = \mathbf{I}_3 \quad (5)$$

ภาพที่ 18 การเคลื่อนที่ทางขนาด

การเคลื่อนที่ทางขนาดอย่างเดียวตัวอย่างเช่น เวกเตอร์ ${}^A \mathbf{P}_{org}$ คือเวกเตอร์ตำแหน่งอ้างอิง จากจุด **org** เฟรม {A} ไปยังเฟรม {B} โดยที่ไม่มีการเปลี่ยนการหมุนของเฟรมตามตัวอย่างในภาพที่ 18 การเคลื่อนที่ทางขนาด

ภาพที่ 19 การเปลี่ยนแปลงเวกเตอร์แบบทั่วไป

ถ้าการตำแหน่งของเวกเตอร์ ${}^A \mathbf{P}_{org}$ จากเฟรม {A} ไปยังเฟรม {B} และมีการเปลี่ยนการหมุนของเฟรมและมีเวกเตอร์ ${}^B \mathbf{P}$ ต่อจากเฟรม {B} อีกครั้ง **9k** ภาพที่ 19 การเปลี่ยนแปลงเวกเตอร์แบบทั่วไป จะได้ผลรวมของเวกเตอร์เป็น ${}^A \mathbf{P} = {}^A \mathbf{R} {}^B \mathbf{P} + {}^A \mathbf{P}_{org}$ ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปของเมทริกซ์ขนาด 4×4 ได้ เราเรียกว่า **homogeneous transform**

$$\begin{bmatrix} {}^A \mathbf{P} \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} {}^A \mathbf{R} & {}^A \mathbf{P}_{org} \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} {}^B \mathbf{P} \\ 1 \end{bmatrix} \quad (6)$$

$$\begin{bmatrix} {}^A \mathbf{P} \\ 1 \end{bmatrix} = {}^A \mathbf{T} \begin{bmatrix} {}^B \mathbf{P} \\ 1 \end{bmatrix} \quad (7)$$

Compound Transformation คือการเคลื่อนที่และเปลี่ยนทิศทางของเฟรมหลายๆครั้ง เราสามารถเขียนให้อยู่ในรูปของ **homogeneous transformation** ได้ดังนี้

$${}^A_D T = {}^A_B T {}^B_C T {}^C_D T \quad (8)$$

โปรแกรม Visual Basic 2005

โปรแกรม **Visual Basic 2005** คือภาษาโปรแกรมภาษาหนึ่งที่ใช้สำหรับเขียนโปรแกรม เพื่อให้ทำงานภายใต้ **NET Framework** หรือกล่าวได้ว่าโปรแกรม **Visual Basic 2005** ก็คือภาษาโปรแกรมของ **NET (NET language)** ภาษาหนึ่งนั่นเอง

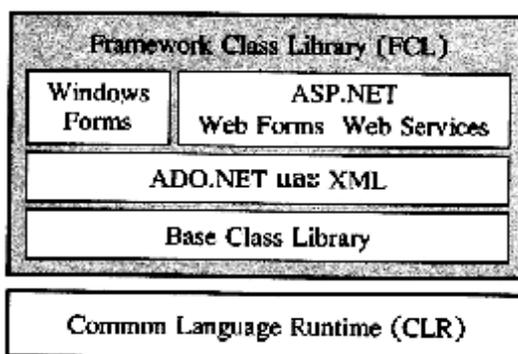
ภาษา **Visual Basic** มีวิวัฒนาการมาจากภาษา **BASIC (Beginner's All purpose symbolic Instruction code)** ซึ่งในยุคหนึ่งคือภาษาที่ใช้เขียนโปรแกรมบนระบบปฏิบัติการ **MS DOS** ต่อมา เป็น **visual Basic** เพื่อให้เป็นภาษาสำหรับสร้างโปรแกรมที่แสดงผลแบบกราฟิก โดยมีสภาพแวดล้อมในการพัฒนาแบบ **Visual programming** (จริงๆ แล้วถ้าพูดให้ถูกต้องคือ **Visual Basic** คือชื่อของภาษาโปรแกรมและเครื่องมือที่ใช้พัฒนาที่รวมอยู่ในชุดเดียวกัน) ภาษา **Visual Basic** เริ่มเป็นที่รู้จักแพร่หลายในเวอร์ชัน **3** และหลังจากนั้นเป็นต้นมา **Visual Basic** ก็ถือได้ว่าเป็นภาษาที่มีคนใช้งานมากที่สุดในโลกภาษาหนึ่ง ด้วยจุดเด่นคือสามารถใช้สร้างโปรแกรมได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และมี **productivity** สูงกว่าภาษาอื่นๆ หมายความว่าในเวลาเท่ากัน ถ้าเขียนด้วย **visual Basic** จะได้งานมากกว่า แต่จุดอ่อนของ **visual Basic** ในยุคนั้นก็คือโปรแกรมที่เขียนขึ้นมาจะทำงานได้ช้า (แม้ว่าในเวอร์ชันหลายๆจะได้รับการปรับปรุงในเรื่องนี้ไปมากแล้วก็ตาม) อีกทั้งยังไม่สนับสนุนการเขียนโปรแกรมในรูปแบบเชิงวัตถุ (**object-oriented programming-oo**) อย่างสมบูรณ์

ภาษา **Visual Basic** ถูกปรับปรุงครั้งใหญ่เมื่อไมโครซอฟท์คิดโครงการ **.NET** ขึ้นมาและต้องการให้ภาษานี้เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการพัฒนาโปรแกรมภายใต้ **.NET** ด้วย โดยใน **.NET Framework** เวอร์ชัน **1.0** ไมโครซอฟท์เรียกชื่อภาษาโปรแกรมที่ปรับปรุงมาจาก **Visual Basic** นี้ว่า **Visual Basic.NET (VB.NET)** ถึงแม้ว่าคำสั่งส่วนใหญ่ใน **visual Basic** ยังคงมีให้ใช้ใน **Visual Basic.NET** และไวยากรณ์ (**syntax**) ของทั้งสองภาษาจะเหมือนกัน แต่การเปลี่ยนจาก **Visual Basic**

มาเป็น **Visual Basic.NET** ต้องถือว่าเป็นการพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ เพราะนอกจาก **Visual Basic.NET** จะเป็นภาษาที่ใช้สร้าง **managed application** (โปรแกรมที่รันอยู่ภายใต้การควบคุมของ **.NET Framework**) แล้ว ยังสนับสนุนการเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุอย่างสมบูรณ์เช่นเดียวกับภาษาขอตนิยมอื่นๆ เช่น **Java** และ **C++** รวมทั้งมีคุณสมบัติพิเศษพร้อมสำหรับการพัฒนาโปรแกรมในหน่วยงานขนาดใหญ่ ดังนั้นในวันนี้ **visual Basic (.NET)** จึงไม่ใช่ภาษาโปรแกรมที่ใครจะมดถูกได้อีกต่อไป

1. ส่วนประกอบของ .NET Framework

.NET Framework ประกอบด้วยส่วนหลักๆ 2 ส่วน ได้แก่ **common Language Runtime (CLR)** และ **Framework class Library (FCL)** ดังภาพที่ 16 ส่วนประกอบของ **.NET Framework**

ภาพที่ 20 ส่วนประกอบของ **.NET Framework**

1.1. CLR จะรับผิดชอบในเรื่องการรันโปรแกรม จึงเรียกได้ว่าเป็น **execution engine** ของ **.NET Framework**

1.2 FCL คือส่วนของไลบรารี (**Library**) ที่ใช้ทำงานด้านต่างๆ เช่น แสดงข้อความบนหน้าจออ่านหรือเขียนไฟล์ ติดต่อกับฐานข้อมูล สร้างส่วนติดต่อกับผู้ใช้ (วินโดว์และคอนโทรลต่างๆ) เป็นต้น โดย **FCL** เป็นไลบรารีในรูปแบบที่เรียกว่า คลาสไลบรารี (**Class library**)

2. การคอมไพล์และรันโปรแกรมภายใต้ .NET Framework

ในการคอมไพล์โปรแกรมภายใต้ **.NET Framework** นั้นโปรแกรมที่เราเขียนจะไม่ได้ถูกแปลไปเป็นคำสั่งภาษาเครื่องโดยตรงตามที่อธิบายก่อนหน้านี้ แต่จะถูกแปลไปเป็นคำสั่งภาษา **MSIL (Microsoft Intermediate Language)** หลังจากนั้นในช่วงรันโปรแกรม โค้ด **MSIL** เหล่านี้จึงจะถูกแปลไปเป็นคำสั่งภาษาเครื่องอีกทีหนึ่งโดยความรับผิดชอบของ **CLR** ใน **.NET Framework**

การคอมไพล์โค้ดโปรแกรมไปเป็น **Intermediate code** แทนที่จะเป็นคำสั่งภาษาเครื่อง ส่งผลให้โปรแกรมที่คอมไพล์แล้วไม่ยึดติดกับซีพียูและฮาร์ดแวร์แบบใดแบบหนึ่ง เรียกว่าไม่ยึดติดหรือไม่ขึ้นกับแพลตฟอร์ม (**Platform Independent**) โปรแกรมสามารถทำงานได้กับเครื่องทุกแบบที่มี **.NET Framework** ติดตั้งและทำงานอยู่ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน **.NET Framework** ที่ทำงานได้ก็อย่างสมบูรณ์จริงๆ มีแค่บนระบบปฏิบัติการ **Windows** ของไมโครซอฟท์เท่านั้น

ก่อนหน้านี้จะมี **.NET** นั้นโปรแกรมที่คอมไพล์แล้วจะเป็นคำสั่งภาษาเครื่องที่ซีพียูสามารถประมวลผลได้โดยตรง การทำงานของโปรแกรมจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่มีการควบคุม (เรียกว่า **unmanaged applicaton**) ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เช่น ปัญหาในเรื่องการจัดการหน่วยความจำและปัญหาความไม่ปลอดภัยจากโปรแกรมไม่พึงประสงค์ทั้งหลาย (ไวรัส สไปยาแวร์ ฯลฯ) เป็นต้น

ไมโครคอนโทรลเลอร์

ไมโครคอนโทรลเลอร์ (**Microcontroller**) เป็นอุปกรณ์ไอซี (**IC: Integrated Circuit**) ที่สามารถโปรแกรมการทำงานได้หลายครั้ง สามารถรับข้อมูลในรูปสัญญาณดิจิทัลเข้าไปทำการประมวลผล แล้วส่งผลลัพธ์ข้อมูลดิจิทัลออกมาเพื่อนำไปใช้งานตามที่ต้องการได้ไมโครคอนโทรลเลอร์ หรืออาจจะเรียกได้ว่าไมโครโพรเซสเซอร์ ชิปเดี่ยว (**Single-Chip Microprocessor**) เป็นไมโครโพรเซสเซอร์ชนิดหนึ่งเช่นเดียวกับหน่วยประมวลผลกลาง (**CPU: Central Processing Unit**) ที่ใช้ในคอมพิวเตอร์ แต่ได้รับการพัฒนาแยกออกมาภายหลังเพื่อนำไปใช้ในวงจรทางด้านงานควบคุมคือ แทนที่ในการใช้งานจะต้องต่อวงจรภายนอกต่างๆเพิ่มเติมเช่นเดียวกับไมโครโพรเซสเซอร์ ก็จะทำการรวมวงจรที่จำเป็น เช่น หน่วยความจำ ส่วนอินพุต/เอาต์พุต บางส่วนเข้าไปในตัวไอซีเดียวกัน และเพิ่มวงจรบางอย่างเข้าไปด้วยเพื่อให้มีความสามารถเหมาะสมกับการใช้งานควบคุมเช่น วงจรตั้งเวลาวงจรการสื่อสารอนุกรม เป็นต้น ดังนั้นไมโครคอนโทรลเลอร์สามารถจะทำงานได้เสมือนกับเป็นคอมพิวเตอร์เล็กๆเครื่องหนึ่ง

1. ส่วนประกอบของไมโครคอนโทรลเลอร์

1.1 หน่วยประมวลผล (**Central Processor Unit**) เป็นส่วนที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการทำงานต่างๆ

1.2 หน่วยความจำ (**memory**) เป็นตัวที่จะเก็บข้อมูลต่างๆที่ต้องใช้ในไมโครคอนโทรลเลอร์ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยความจำโปรแกรมหรือหน่วยความจำข้อมูล โดยหน่วยความจำที่ใช้ได้แก่ **ROM, EPROM, EEPROM, RAM** รวมทั้งหน่วยความจำแบบ **FLASH**

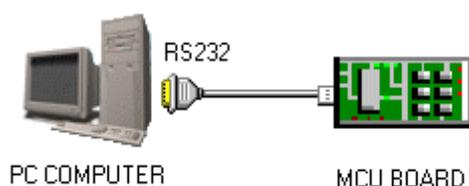
1.3 พอร์ตสัญญาณเข้าและสัญญาณออก (**Input & output port**) เป็นส่วนที่ใช้ติดต่อกับอุปกรณ์ภายนอก

1.4 คุณสมบัติอื่นๆ ไมโครคอนโทรลเลอร์จะมีฟังก์ชันพิเศษเพิ่มเติม เช่น **Timer counter, Analog to Digital Converter, PWM, Analog Comparator, UART/USART** สามารถทำงานได้กว้าง และใช้อุปกรณ์ต่อร่วมกับภายนอกน้อยมาก และสามารถประมวลคำสั่งได้ใน **1 Clock**

สำหรับโครงการนี้จะใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ 16 บิต **dsPIC30F2010** จาก **Microchip Technology Inc.** ผู้ผลิตไมโครคอนโทรลเลอร์ **PIC** ซึ่งรู้จักกันเป็นอย่างดีในแวดวงนักพัฒนาระบบไมโครคอนโทรลเลอร์ โดย **Microchip Technology** ได้กำหนดชื่ออย่างเป็นทางการสำหรับไมโครคอนโทรลเลอร์อนุกรมใหม่นี้ว่า **Digital Signal Controller** หรือ **DSC** นั้นหมายความว่า **dsPIC** เป็นไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ได้รับการออกแบบมาเป็นพิเศษเพื่องานประมวลผลสัญญาณดิจิทัลสำหรับสร้างระบบควบคุมอัตโนมัติที่มีความสามารถสูง

การติดต่อพอร์ตอนุกรม

งานวิจัยนี้จะทำการควบคุมตำแหน่งของมอเตอร์กระแสตรงโดยคอมพิวเตอร์จะส่งข้อมูลจากพอร์ตอนุกรมเพื่อที่ไมโครคอนโทรลเลอร์จะได้นำข้อมูลไปประมวลผล งานวิจัยนี้จะกล่าวถึงการสื่อสารในลักษณะนี้พอสังเขป ภาพที่ 21 การติดต่อพอร์ตอนุกรมกับบอร์ด MCU

ภาพที่ 21 การติดต่อพอร์ตอนุกรมกับบอร์ด MCU

การสื่อสารแบบอนุกรม นับว่ามีความสำคัญ ต่อการใช้งาน ไมโครคอนโทรลเลอร์มาก เพราะสามารถใช้เป็นพิมพ์ และจอภาพของ PC เป็น อินพุต และ เอาต์พุต ในการติดต่อ หรือ ควบคุมไมโครคอนโทรลเลอร์ ด้วยสัญญาณอย่างน้อย เพียง 3 เส้นเท่านั้น คือ

- สายส่งสัญญาณ TX
- สายรับสัญญาณ RX
- และสาย GND

โดยปกติพอร์ตอนุกรม RS-232C จะสามารถต่อสายได้ยาว 50 ฟุต โดยประมาณ ขึ้นอยู่กับชนิดของ สายสัญญาณ, ระยะทาง, และ ปริมาณ สัญญาณ รบกวน

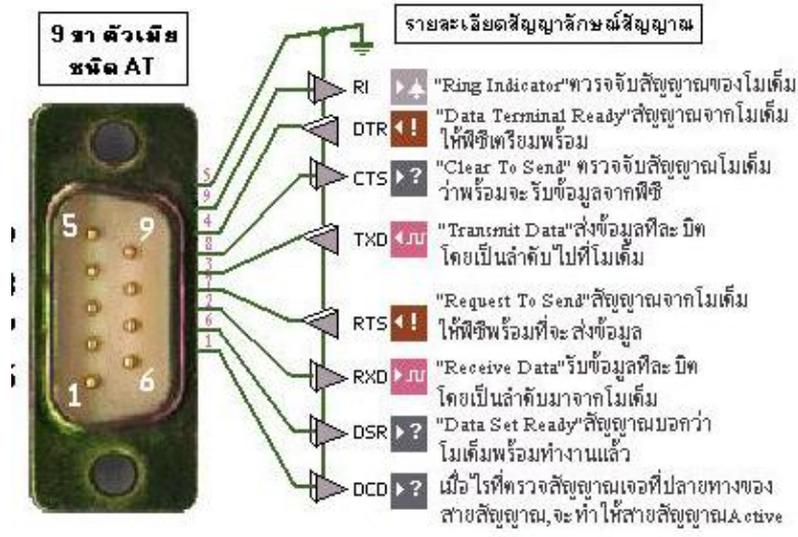

พอร์ตอนุกรมของ PC DB9 ตัวผู้ (Male)

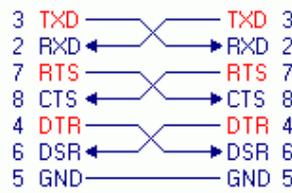
(Female)

พอร์ตอนุกรมของอุปกรณ์ภายนอก DB9 ตัวเมีย

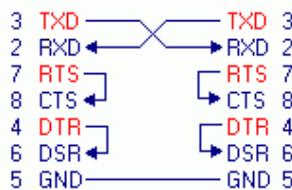

ภาพที่ 22 รายละเอียดของขาสัญญาณพอร์ตอนุกรม

การเชื่อมต่ออุปกรณ์ภายนอกเข้ากับคอมพิวเตอร์ด้วยสาย DB9

ภาพที่ 23 การเชื่อมต่ออุปกรณ์ภายนอกผ่าน DB9 แบบ Null modem

ภาพที่ 24 การต่ออุปกรณ์ภายนอกผ่าน DB9 แบบ 3เส้น

1. การทำงานของขาสัญญาณ DB9

TXD เป็นขาที่ใช้ส่งข้อมูล

RXD เป็นขาที่ใช้รับข้อมูล

DTR แสดงสถานะพอร์ตว่าเปิดใช้งาน, **DSR** ตรวจสอบว่าพอร์ต ที่ติดต่อด้วย เปิดอยู่หรือไม่

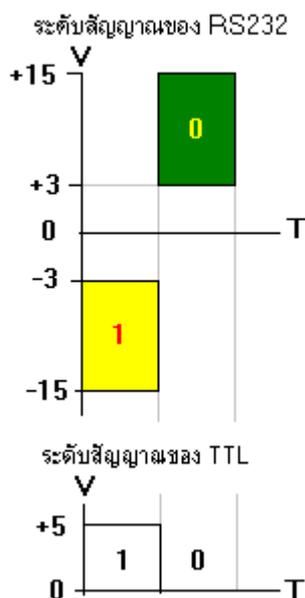
1. เมื่อเปิดพอร์ตอนุกรม ขา **DTR** จะ **ON** เพื่อให้อุปกรณ์ได้รับทราบว่าการติดต่อด้วย

2. ในขณะเดียวกันก็จะตรวจสอบขา **DSR** ว่าอุปกรณ์พร้อมหรือไม่

RTS แสดงสถานะพอร์ตว่าต้องการส่งข้อมูล, **CTS** ตรวจสอบว่าพอร์ตที่ติดต่อด้วย ต้องการส่งข้อมูลหรือไม่

1. เมื่อต้องการส่งข้อมูลขา **RTS** จะ **ON** และจะส่งข้อมูลออกที่ขา **TXD** เมื่อส่งเสร็จก็จะ **OFF**

2. ในขณะเดียวกันก็จะตรวจสอบขา **CTS** ว่าอุปกรณ์ต้องการที่จะส่งข้อมูลหรือไม่
GND ขา **ground**

ภาพที่ 25 ระดับสัญญาณของ RS232C และระดับสัญญาณของ TTL

3 สัญญาณรบกวนที่เกิดขึ้น ในสายนำสัญญาณ มักจะมีแรงดันเป็นบวกเมื่อเทียบกับกราวด์

4 เพื่อป้องกันสัญญาณรบกวนนี้ จึงออกแบบแรงดัน ของลอจิก "1" เป็นลบ คืออยู่ในช่วง $-3V$ ถึง $-15V$ ส่วนแรงดัน ของลอจิก "0" อยู่ในช่วง $+3V$ ถึง $+15V$

5. และเหตุที่ ระดับสัญญาณ ของ RS232 อยู่ในช่วง $+15V$ ถึง $-15V$ ก็เพื่อให้ต่อสายสัญญาณไปได้ไกลขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีวงจรเปลี่ยนระดับแรงดันของ RS232 มาเป็นระดับแรงดันของ TTL

2 อัตราการส่งข้อมูล (Baud rate)

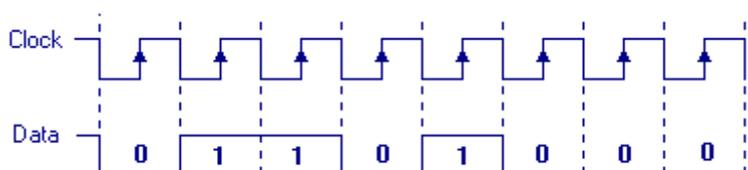
1. คือความเร็วของการรับ-ส่งข้อมูล เป็นจำนวนบิตต่อวินาทีเช่น 300, 1,200, 2,400, 4,800, 9,600, 14,400, 19,200, 38,400, 56,000 เป็นต้น

2 การเลือกอัตราการส่งข้อมูลขึ้นอยู่กับ ชนิดของสายสัญญาณ, ระยะทาง, และปริมาณสัญญาณรบกวน

3 รูปแบบการสื่อสารแบบอนุกรม

มีด้วยกันอยู่ 2 แบบ คือแบบซิงโครนัส (Synchronous) และแบบอะซิงโครนัส (Asynchronous)

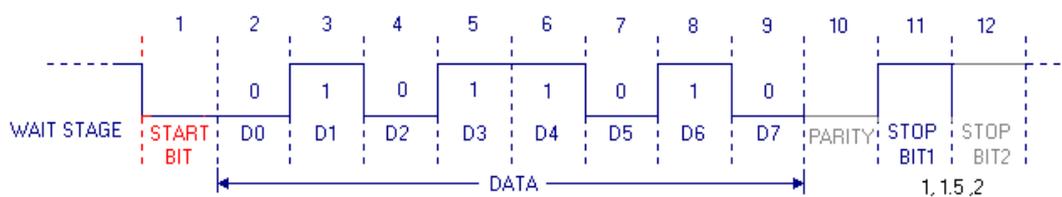
3.1 การสื่อสารแบบซิงโครนัส การรับส่งข้อมูล จะมีสัญญาณนาฬิกา ซึ่งเป็นตัวกำหนดจังหวะเวลา การส่งข้อมูล ร่วมอยู่ด้วยอีกเส้นหนึ่ง ใ้คู่กับสัญญาณข้อมูล ตัวอย่างเช่น การส่งสัญญาณจากคีย์บอร์ด

ภาพที่ 26 การสื่อสารแบบซิงโครนัส (Synchronous)

3.2 การสื่อสารแบบอะซิงโครนัส การรับส่งข้อมูล โดยที่ไม่จำเป็นต้อง มีสัญญาณนาฬิกา ร่วมด้วย แต่จะใช้ให้ตัวส่ง และตัวรับ มีอัตราส่งข้อมูล ที่เท่ากัน รูปแบบข้อมูลแบบอะซิงโครนัส ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ

1. บิตเริ่มต้น (Start bit) มีขนาด 1 บิต
2. บิตข้อมูล (Data) มีขนาด 5,6,7 หรือ 8 บิต
3. บิตตรวจสอบพาริตี (Parity bit) มีขนาด 1 บิตหรือไม่มี
4. บิตหยุด (Stop bit) มีขนาด 1, 1.5, 2 บิต

ภาพที่ 27 การสื่อสารแบบอะซิงโครนัส (Asynchronous)

5. เมื่อไม่มีการส่งข้อมูล ขา **data** จะมีสถานะเป็น โลจิก "1" หรือ สถานะหยุดรอ (Waiting stage)
6. เมื่อเริ่มต้นส่งข้อมูลจะให้ขา **data** เป็น โลจิก "0" เป็นจำนวน 1 บิต เรียกว่าบิตเริ่มต้น (Start bit)
7. จากนั้นก็จะเริ่มต้นส่งข้อมูล โดยส่งบิตต่ำไปก่อน (LSB)
8. แล้วตามด้วยพาริตีบิต (จะมีหรือไม่มีก็ได้ ขึ้นอยู่กับการติดตั้งค่าของทั้งสองฝ่าย)
9. สุดท้ายตามด้วยโลจิก "1" อย่างน้อย 1 บิต (มีขนาด 1, 1.5, หรือ 2 บิต) เพื่อแสดงว่าสิ้นสุดข้อมูล

4 การรับและส่งข้อมูลแบบอนุกรมยังแบ่งออกเป็นลักษณะการใช้งานได้ 3 แบบคือ

1. แบบซิมเพลกซ์ (Simplex) เป็นการส่ง หรือรับข้อมูล แบบทิศทางเดียว เท่านั้น
2. แบบฮาล์ฟดูเพลกซ์ (Half Duplex) เป็นการส่งและรับข้อมูลแบบสลับกันคือเมื่อด้านหนึ่งส่ง อีกด้านหนึ่ง เป็นฝ่ายรับ สลับกัน ไม่สามารถรับ-ส่งในเวลาเดียวกันได้
3. แบบฟูลดูเพลกซ์ (Full Duplex) สามารถรับ-ส่งข้อมูลในเวลาเดียวกันได้

ICD2 (In-Circuit Debugger & Programmer for dsPIC and PIC microcontroller)

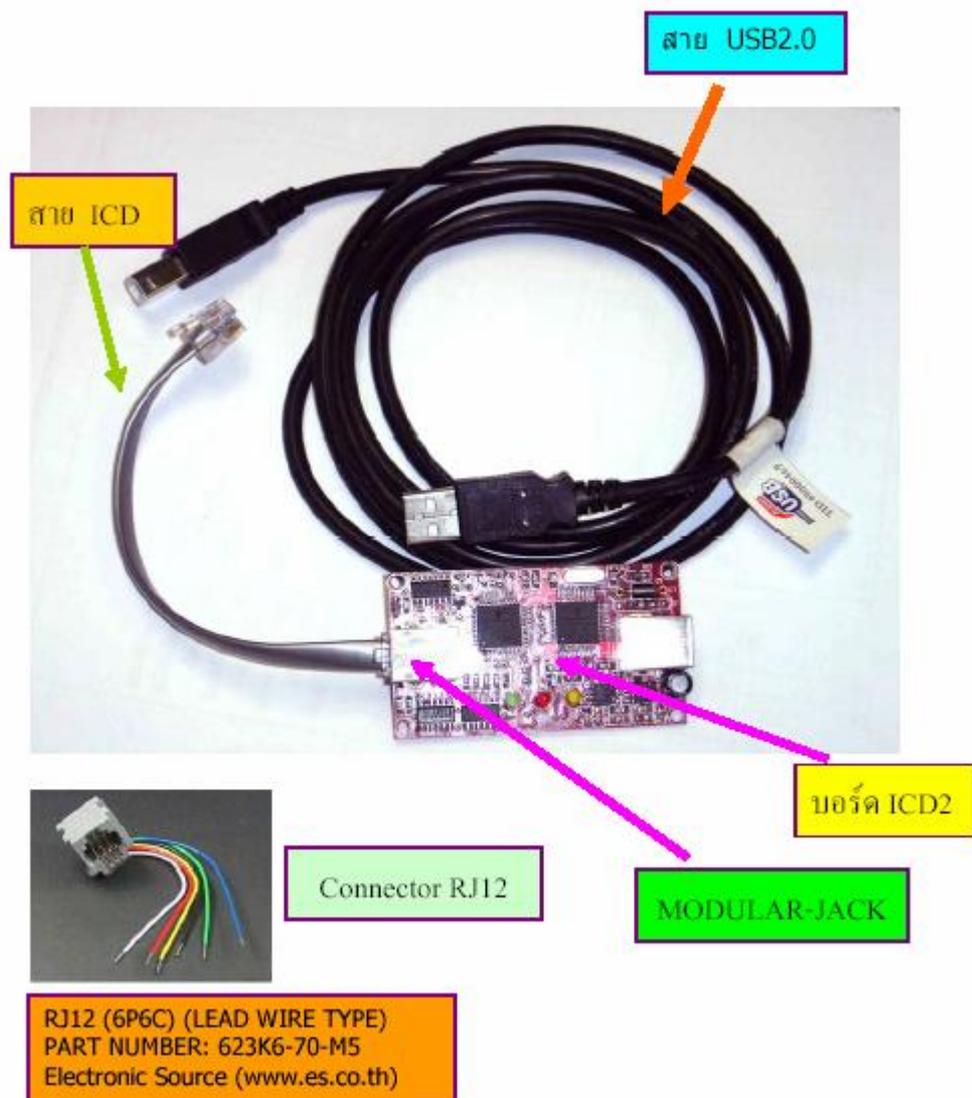
เป็นเครื่องมือสำหรับทำการดีบั๊กและโปรแกรมสำหรับไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC และ dsPIC มีความสามารถทัดเทียมกับ ICD2 ของ Microchip

1. คุณสมบัติทางเทคนิค

1. เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ทางพอร์ต USB
2. สามารถดีบั๊กเพื่อตรวจสอบการทำงานของไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC แบบแฟลช และ dsPIC ได้แบบเรียลไทม์หรือเวลาจริง
3. สามารถใช้งานเป็นเครื่องโปรแกรมไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC แบบแฟลชและ dsPIC ได้ โดยมีฟังก์ชันการทำงานที่สมบูรณ์ทั้งอ่าน เขียน ตรวจสอบ และป้องกันการอ่านได้
4. ใช้งานร่วมกับ MPLAB IDE V6.2 ขึ้นไป
5. มีฟังก์ชันทั้งหมดที่ต้องใช้ในการดีบั๊ก ไม่ว่าจะเป็นการกำหนด breakpoint การรันโปรแกรมแบบ Single step หรือรันโปรแกรมแบบเต็ม พร้อมทั้งแสดงผลการทำงานผ่านทางหน้าต่างของซอฟต์แวร์ด้วย
6. สามารถอัปเดตเพื่อเพิ่มเติมเบอร์ของไมโครคอนโทรลเลอร์ได้ด้วยตนเองผ่านทางคอมพิวเตอร์
7. มี LED แสดงผลการทำงาน Power, Busy และ Error
8. สามารถอ่านและเขียนข้อมูลในหน่วยความจำข้อมูลอีอีพรอมภายในไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ต้องการได้
9. สามารถโปรแกรมบิตกำหนดการทำงานทางฮาร์ดแวร์หรือ configuration bits ได้
10. ใช้แจ็กแบบโมดูลาร์ 6 ขา (modular jack) สำหรับต่อสายสัญญาณเพื่อติดต่อกับบอร์ดเป้าหมาย โดยมีการจัดขาตรงกับแจ็ก ICD ของ ICD2 ของ Microchip ทุกประการ
11. ใช้งานได้กับไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC แบบแฟลช (อนุกรม PIC12F/16F/18F) และ dsPIC ทุกเบอร์ที่รองรับการดีบั๊กในวงจรและการโปรแกรมแบบ ICSP และสามารถเพิ่มเติมได้ในอนาคต

2 ในชุดประกอบด้วย

1. ICD2
2. สาย USB2.0
3. สาย ICD
4. MODULAR-JACK
5. Connector RJ12
6. CD คู่มือใช้งาน

ภาพที่ 28 ส่วนประกอบของ ICD2

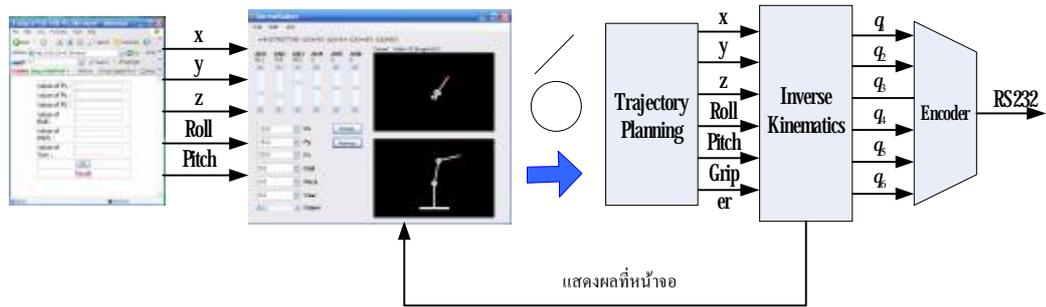
อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์	2 ชุด
2. แขนหุ่นยนต์ 5DOF	1 ชุด
3. บอร์ด dsPIC30F2010	1 ชุด
4. Power supply 12V	1 ชุด
5. ICD2	1 ชุด
6. โปรแกรม Visual Basic 2005	
7. โปรแกรม MPLAB IDE V7.62	
8. โปรแกรม MPLAB C30V3.0	
9. โปรแกรม Potel 99SE	
10. โปรแกรม Apache2.2	

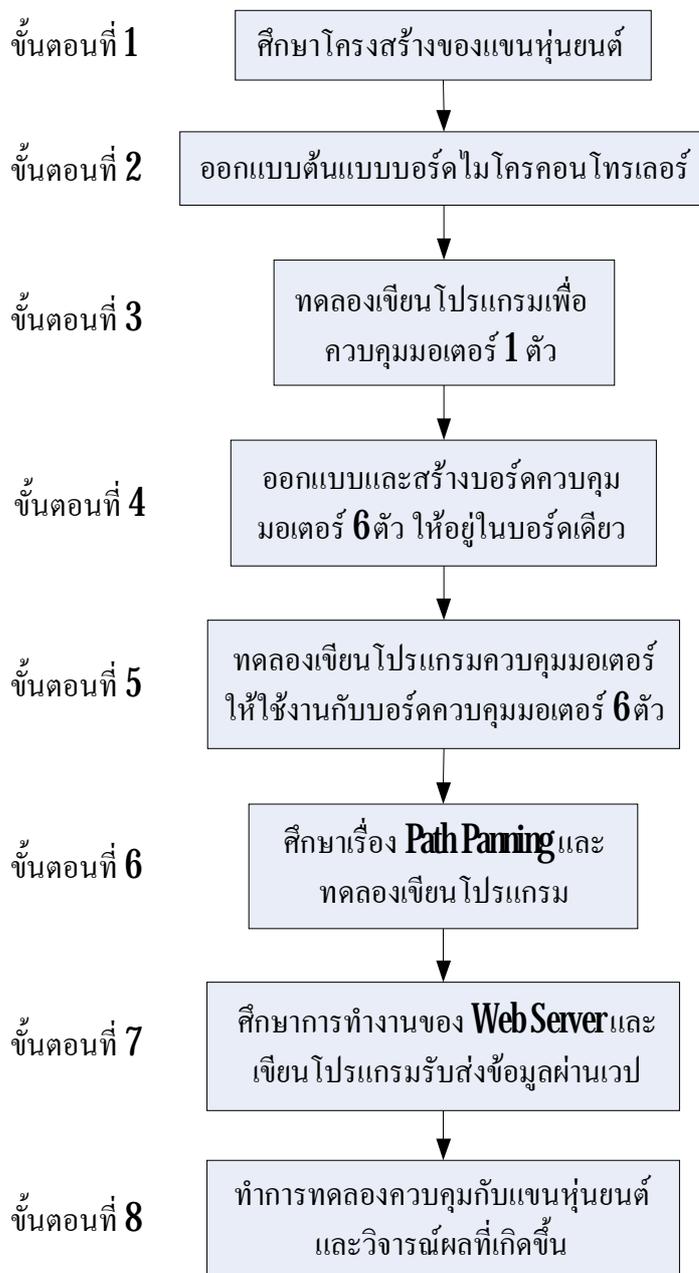
วิธีการ

วิธีการทำงานของการทำงานของการควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเทอร์เน็ตนี้ทำตามภาพที่ 29 นั้นผู้ใช้สามารถที่จะควบคุมได้จาก 2 แหล่ง คือการควบคุมผ่านอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องไหนก็ได้ที่ต่ออินเทอร์เน็ตอยู่โดยใช้โปรแกรม **Internet Explorer** โดยพิมพ์ที่ช่อง **Address** <http://158.108.45.58/remode> ก็จะปรากฏหน้าเว็บขึ้นมาให้ป้อนค่าตำแหน่งและทิศทางที่ต้องการให้แขนหุ่นยนต์เคลื่อนที่ไปแล้วกด **OK** แขนหุ่นยนต์ก็จะเคลื่อนที่ไปตามตำแหน่งที่ต้องการตามภาพที่ 29 โฟร์ชาดการทำงานของการควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเทอร์เน็ต

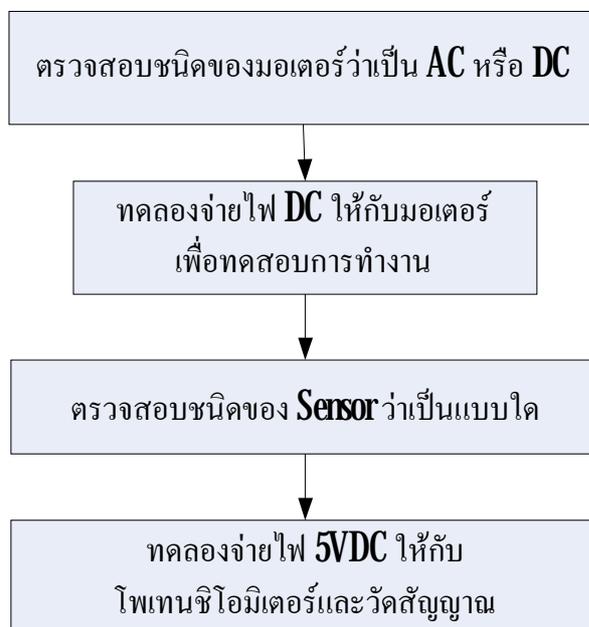
ภาพที่ 29 โฟลว์ชาดการทำงานของการควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเทอร์เน็ต

การควบคุมแบบที่สองคือใช้โปรแกรม **ServoRobot** โปรแกรมนี้จะอยู่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ **Server** ซึ่งต่ออยู่กับแขนหุ่นยนต์โดยตรง ซึ่งมีความสามารถในการควบคุมที่มากกว่าการควบคุมผ่านอินเทอร์เน็ตคือ สามารถสร้างเส้นทางเดินให้กับตำแหน่งปลายแขนเป็นวงกลมหรือเส้นตรงได้ และสามารถควบคุมมุมของมอเตอร์แต่ละตัวโดยตรงได้ด้วย ขั้นตอนการทำงานสามารถแบ่งได้เป็น 8 ขั้นตอนตามภาพที่ 30 โฟลชาร์จแสดงขั้นตอนการทำงาน

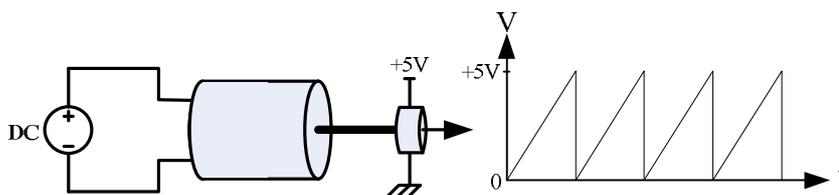
ภาพที่ 30 โฟลชาร์จแสดงขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 1. ศึกษาโครงสร้างของแขนหุ่นยนต์

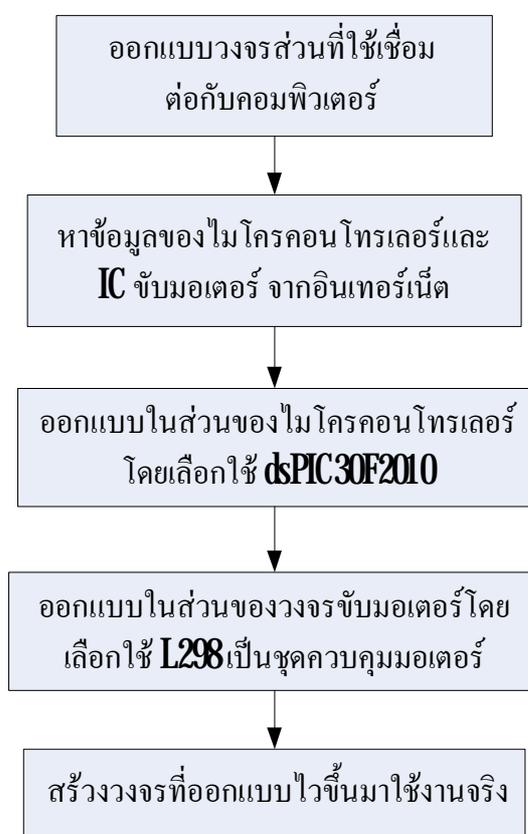
ภาพที่ 31 โพลซาร์จแสดงขั้นตอนการศึกษาสร้างของโครงสร้างแขนหุ่นยนต์

หลังจากที่ได้แขนหุ่นยนต์มาแล้วก็ต้องมาศึกษาสร้างโครงสร้างและส่วนประกอบต่างๆ ของแขนหุ่นยนต์ ตามขั้นตอนในภาพที่ 31 เช่น ศึกษาข้อต่อที่ใช้เป็นข้อต่อแบบหมุนทั้งหมดซึ่งมีทั้งหมด 5 DOF ในส่วนของมอเตอร์ที่ใช้เป็นชนิด DC มอเตอร์และมีชุดเฟืองทดกำลังในตัว หลังจากที่เราทราบว่าเป็น DC มอเตอร์ก็ทดลองจ่ายไฟ DC ให้กับมอเตอร์โดยใช้แรงดัน DC เหมือนกับแหล่งจ่ายของเดิมคือ 12 V DC เมื่อตรวจสอบการทำงานของมอเตอร์ทั้ง 6 ตัวแล้วทุกทำงานได้ปรกติ ก็ผ่านไปเรื่องของเซ็นเซอร์หุ่นยนต์ตัวนี้ใช้โพเทนชิโอมิเตอร์อ่านค่ามุมของมอเตอร์เมื่อทดสอบการทำงานของมอเตอร์ผ่านแล้วก็ทดลอง โปเทนชิโอมิเตอร์โดยต่อไฟ 5 V DC ให้กับโพเทนชิโอมิเตอร์แล้วนำสัญญาณเอาพุดมาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์กับมุมตามภาพที่ 32 การทดสอบมอเตอร์และโพเทนชิโอมิเตอร์ ผลที่ได้คือมุมที่ได้ 0-360 องศา จะแปรผันตรงกับแรงดันเอาพุด 0-5V

ภาพที่ 32 การทดสอบมอเตอร์และโพเทนชิโอมิเตอร์

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบต้นแบบบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์

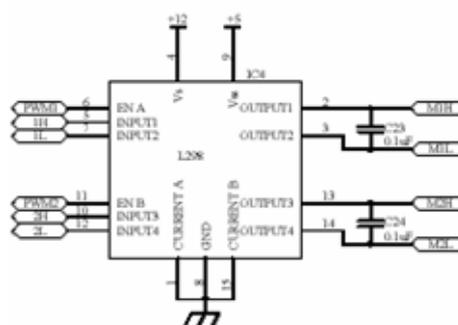

ภาพที่ 33 โฟลชาร์จแสดงขั้นตอนการออกแบบต้นแบบบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์

ในภาพที่ 33 เป็นขั้นตอนการออกแบบต้นแบบบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ ที่ใช้สร้างวงจรถับมอเตอร์เพื่อให้นำมาใช้ศึกษาและทดลองการทำงานของไมโครคอนโทรลเลอร์บอร์ด dsPIC30F2010 ก่อนที่จะสร้างเป็นระบบควบคุมที่ใหญ่กว่านี้ เริ่มแรกต้องเริ่มจากกำหนดสเปคของบอร์ดต่างๆ ก่อนคือ

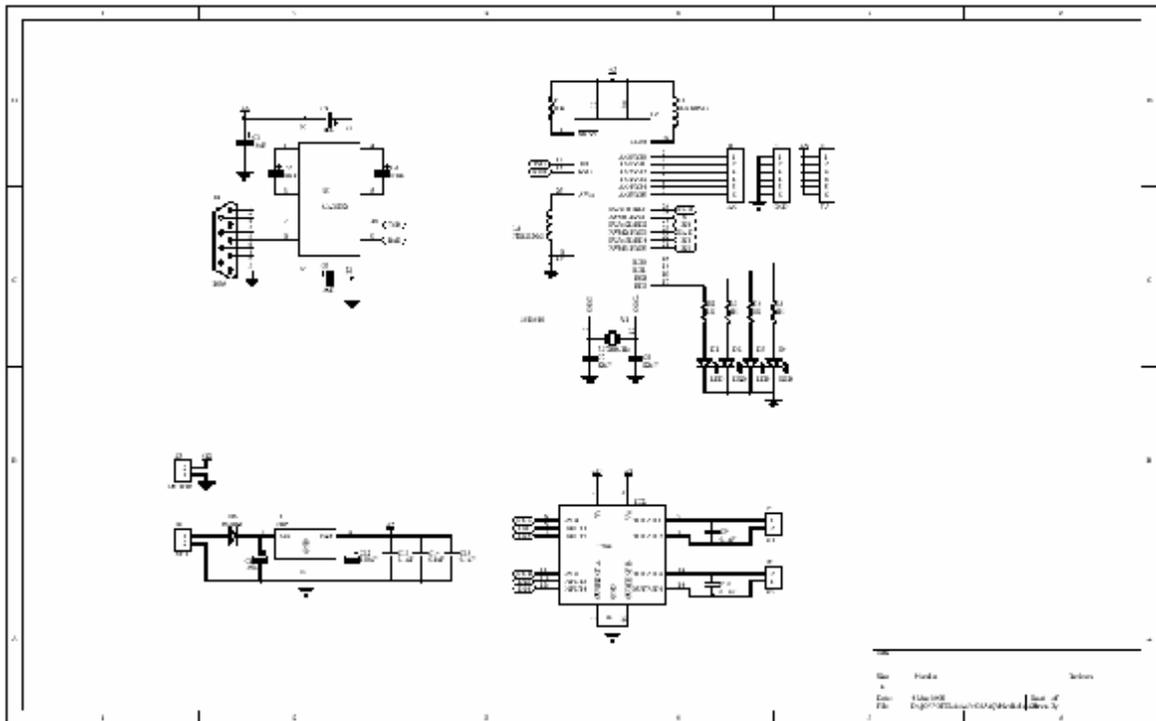
1. สามารถควบคุมมอเตอร์ DC ได้อย่างน้อย 1 ตัว
2. สามารถกลับทางหมุนได้
3. รองรับกระแสไฟได้อย่างน้อย 1 A
4. สามารถปรับความเร็วของมอเตอร์ได้
5. สามารถอ่านค่าสัญญาณไฟฟ้าที่ออกมาจากโพเทนชิอ้อมิเตอร์ได้
6. เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ผ่านพอร์ตอนุกรมได้ (RS232)

ในขั้นแรกพิจารณาจากข้อ 1 - 3 เป็นวงจรตัวเดียวกันซึ่งหลังจากหาข้อมูลมาก็จะสรุปได้ว่าใช้เป็นแบบ IC ตัวเดียว IC เบอร์ L298 ซึ่งเป็น IC สำหรับควบคุมมอเตอร์โดยเฉพาะตามภาพที่ 34 วงจรควบคุมมอเตอร์ด้วย L298 ซึ่ง IC 1 ตัวประกอบไปด้วยวงจร half bridge จำนวน 4 โมดูล แต่ละโมดูลจะรองรับกระแสได้ 2A ถ้าต้องการควบคุมมอเตอร์แบบกลับทางหมุนได้ก็จะนำมาต่อเป็นวงจรแบบ full bridge ได้ 2 โมดูล ดังนั้นวงจรตามภาพที่ 34 จะสามารถใช้ควบคุมมอเตอร์ DC ได้ 2 ตัวแบบกลับทางหมุน

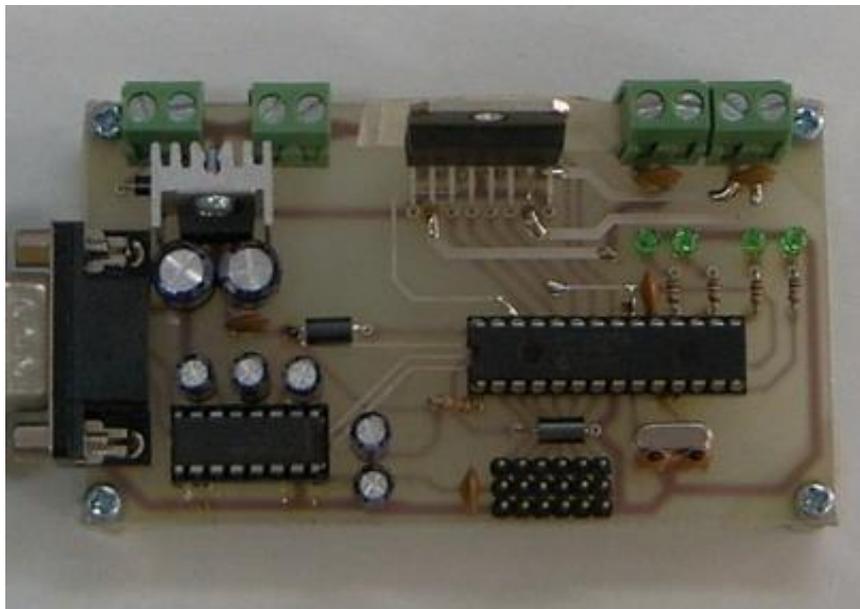

ภาพที่ 34 วงจรควบคุมมอเตอร์ด้วย L298 ที่ใช้งานจริง

เนื่องข้อที่ 4 และ 5 ส่วนนี้ได้เลือกใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ dsPIC30F2010 เพราะไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์นี้จะมีโมดูลสร้างสัญญาณ PWM อยู่ 3 โมดูล และมีฟลิต ADC อยู่ 6 ช่องด้วยกัน ตามภาพที่ 35 วงจรของไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC30F2010 ที่ใช้งานจริง

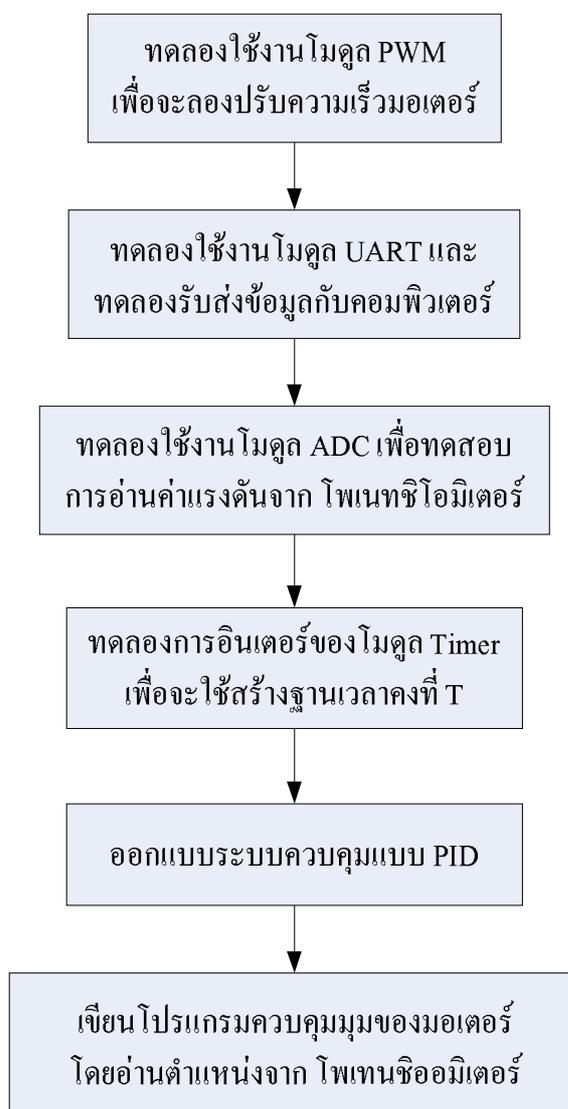

ภาพที่ 37 วงจรต้นแบบบอร์ดควบคุมมอเตอร์

ภาพที่ 38 วงจรต้นแบบบอร์ดควบคุมมอเตอร์ ที่สร้างเสร็จแล้ว

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองเขียนโปรแกรมเพื่อควบคุมมอเตอร์ 1 ตัว

ภาพที่ 39 โฟลชาร์จแสดงขั้นตอนการทดลองเขียนโปรแกรมเพื่อควบคุมมอเตอร์ 1 ตัว

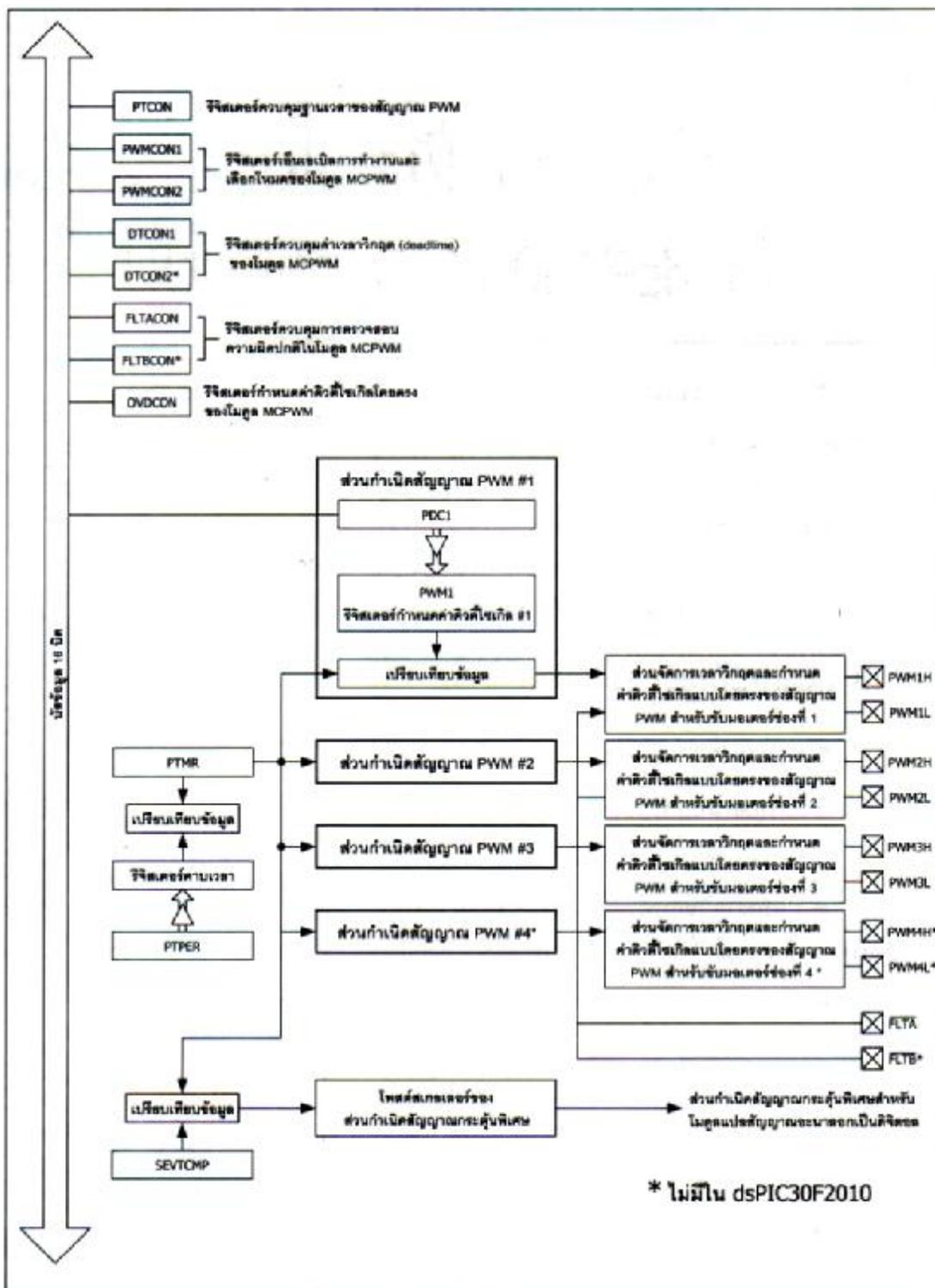
1. การใช้งานโมดูล MCPWM ใน dsPIC30F2010 ควบคุมมอเตอร์

อีกหนึ่งโมดูลฟังก์ชันพิเศษที่ dsPIC มีและน่าสนใจอย่างยิ่งคือ โมดูลสร้างสัญญาณ PWM เพื่อควบคุมมอเตอร์หรือเรียกว่า โมดูล MCPWM (Motor Control PWM) ใน dsPIC บรรจุโมดูลนี้ไว้ตั้งแต่ 6 ถึง 8 ช่อง สำหรับ dsPIC30F2010 มี 6 ช่อง จึงสามารถขับมอเตอร์แบบเฟสเดี่ยวได้ 3 ตัว

และมอเตอร์ 3 เฟสได้ 1 ตัว ดังนั้นจึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำไปใช้ควบคุมอินดักชั่นมอเตอร์ 3 เฟส, สวิตช์รีลักแทนซ์มอเตอร์ (SR) มอเตอร์แบบไม่มีแปรงถ่านหรือบรัชเลสมอเตอร์ (BLDC) และในระบบเครื่องสำรองไฟฉุกเฉินหรือ UPS (Un-interrupted power supply)

1.1 คุณสมบัติโดยสรุปของโมดูล MCPWM

1. ความละเอียดของสัญญาณ PWM ที่สร้างขึ้นเท่ากับ $T_{cy}/2$
2. ในโมดูล MCPWM1 ชุด มี 2 เอาต์พุต ใน dsPIC30F2010 มีโมดูล 3 ชุด จึงมีทั้งสิ้น 6 ช่อง
3. สามารถใช้งานเอาต์พุตของโมดูล MCPWM เรียกกันอย่างอิสระและร่วมกันเมื่อทำงานในแบบรวมกันหรือคอมพิลเมนต์ารีสามารถกำหนดค่าเวลาวิกฤต (deadtime) เพื่อช่วยให้การขับมอเตอร์ 3 เฟสเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ สามารถเลือกโหมดเอาต์พุตได้ 4 โหมด
 - 3.1. โหมดปรับขอบสัญญาณ (Edge aligned mode)
 - 3.2. โหมดสัญญาณเดี่ยว (Single event mode)
 - 3.3. โหมดปรับสัญญาณกึ่งกลาง (Center aligned mode)
 - 3.4. โหมดปรับสัญญาณกึ่งกลางพร้อมปรับปรุงค่า (Center aligned mode with double updates)
4. มีอินพุตสำหรับตรวจจับความผิดพลาดในการทำงาน (FAULT) แบบโปรแกรมได้
5. สามารถสร้างสัญญาณกระตุ้นส่งไปยังโมดูลแปลงสัญญาณอะนาลอกเป็นดิจิทัลเพื่อกำหนดจังหวะการทำงานให้สัมพันธ์กัน

ภาพที่ 40 แสดงไดอะแกรมการทำงานของโมดูล MCPWM ในไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC

ในภาพที่ 40 แสดงไดอะแกรมการทำงานของโมดูล MCPWM ส่วนประกอบหลักของโมดูลนี้คือส่วนกำเนิดสัญญาณ PWM 4 ชุด โดยใน dsPIC30F2010 จะมี 3 ชุด ได้ค่าฐานเวลาจากรีจิสเตอร์ PTMR และ PTPER ส่วนค่าตัวชี้ไขเกิลของสัญญาณ PWM ในโมดูล MCPWM นี้สามารถกำหนดได้จากรีจิสเตอร์ตัวชี้ไขเกิลในส่วนกำเนิดสัญญาณ PWM แต่ละส่วนที่เป็นอิสระต่อกัน นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดการทำงานของขาพอร์ตเอาต์พุตของโมดูล MCPWM โดยตรงผ่านทางรีจิสเตอร์ OVDCON

ส่วนกำเนิดสัญญาณ PWM สำหรับควบคุมมอเตอร์แต่ละชุดใน โมดูล MCPWM สามารถกำหนดให้ทำงานเรียกจากกันเป็นอิสระ (Independent mode) หรือทำงานร่วมกัน (Complementary Mode) เพื่อขับมอเตอร์ 3 เฟสได้ โดยกำหนดผ่านรีจิสเตอร์ PWMCON1 และ PWMCON2 และเมื่อกำหนดให้ทำงานร่วมกันจะต้องมีการจัดการสัญญาณเพื่อให้มอเตอร์ในแต่ละเฟสสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง นั่นคือการจัดการค่าเวลาหน่วงเฟส (Datetime control) โดยใช้รีจิสเตอร์ DTCON1 และ DTCON2 (ไม่มีใน dsPIC30F2010)

สัญญาณออกจาก โมดูล MCPWM จะมีขาพอร์ต 2 ขาต่อช่องนั้นคือ ขาเอาต์พุตด้านแรงดันสูง - PWMxH และขาเอาต์พุตด้านแรงดันต่ำ - PWMxL (x คือหมายเลขของช่องเอาต์พุตมี 4 ค่าคือ 1-4 โดยใน dsPIC30F2010 มีเพียง 1-3) หรือเรียกว่า คู่เอาต์พุต นอกจากนี้ยังสามารถส่งสัญญาณเอาต์พุต ผ่าน โปสต์สเกลเลอร์เพื่อสร้างเป็นสัญญาณกระตุ้นพิเศษให้แก่โมดูลแปลงสัญญาณอะนาลอกเป็น ดิจิตอล (ADC) ด้วยเพื่อให้โมดูล MCPWM สามารถทำงานสัมพันธ์กับ โมดูล ADC ได้ด้วย

นอกจากนั้นใน โมดูล MCPWM ยังมีอินพุตสำหรับรับสัญญาณตรวจสอบความผิดปกติ หรือ FAULT เพื่อป้องกันไม่ให้โมดูล MCPWM ทำงานผิดพลาดหรือเสียหายเมื่อเกิดความผิดปกติขึ้นใน โมดูล MCPWM โดยในส่วนนี้มีพอร์ตอินพุตสำหรับรับสัญญาณ 2 ขา คือ FLTA และ FLTB สำหรับใน dsPIC30F2010 จะมีเพียงขา เดียวคือ FLTA โดยการทำงานในส่วนนี้ได้รับการควบคุมจากรีจิสเตอร์ FLTACON สำหรับส่วนตรวจสอบความผิดปกติชุด A และ FLTBCON สำหรับส่วนตรวจสอบความผิดปกติชุด B (ไม่มีใน dsPIC30F2010)

บิต 15- PTEN (PWMTime Base Timer Enable bit): บิตเอ็นเอเบิลการทำงาน
ของฐานกลาง PWM

“0” = ปิดฐานเวลา

“1” = เปิดให้ฐานเวลาของสัญญาณ PWM ทำงาน

บิต 14, 12 ถึง 8 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 13- PISIDL (PWMTime Base stop in IDLE Mode bit): บิตเลือกการ
ทำงานของส่วนฐานเวลา PWM ในโหมดประหยัดพลังงาน

“0” = ฐานเวลา PWM ยังคงทำงานต่อไป แม้ว่าซีพียูจะเข้าสู่โหมดประหยัด
พลังงานก็ตาม

“1” = ฐานเวลา PWM หยุดทำงานทันทีที่เข้าสู่โหมดประหยัดพลังงาน

บิต 7 ถึง 4- PTOPS3 ถึง PTOPS0 (PWMTime Base output postscale select
bits): บิตเลือกการลดทอนทางเอาต์พุตของฐานเวลา PWM

“0000” = 1:1

“0001” = 1:2 ผ่านโพสส์สเกลเลอร์

.....

“1111” = 1:16 ผ่านโพสส์สเกลเลอร์

บิต 3 และ 2- PTCKPS1 และ PTCKPS0 (PWMTime Base input clock presale
select bits): บิตเลือกอัตรา

“00” = คาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาอินพุตเท่ากับ TCY (อัตราปรีสเกลเลอร์
เท่ากับ 1:1)

“01” = คาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาอินพุตเท่ากับ 4TCY (อัตราปรีสเกลเลอร์
เท่ากับ 1:4)

“10” = คาบเวลาของสัญญาณพิก้าอินพุตเท่ากับ 16TCY (อัตราปรีสเกล
เลอร์เท่ากับ 1:16)

“11” = คาบเวลาของสัญญาณพิก้าอินพุตเท่ากับ 64TCY (อัตราปรีสเกล
เลอร์เท่ากับ 1:64)

บิต 1 และ 0- PTMOD1 และ PTMOD0 (PWM Time Base Mode select bits):
บิตเลือกโหมดการทำงานของฐานเวลา PWM

“00” = ฐานเวลา PWM ทำงานในโหมดเปลี่ยนแปลงค่าอิสระ

“01” = ฐานเวลา PWM ทำงานในโหมดทำงานครั้งเดียว

“10” = ฐานเวลา PWM ทำงานในโหมดนับค่าขึ้นลงอย่างต่อเนื่อง

“11” = ฐานเวลา PWM ทำงานในโหมดนับค่าขึ้นลงอย่างต่อเนื่องพร้อม

ปรับปรุงค่า PWM

1.2.2 PTMR (PWM Time Base Register): รีจิสเตอร์กำหนดค่าฐานเวลา PWM

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
PTDIR	PTMR14	PTMR13	PTMR12	PTMR11	PTMR10	PTMR09	PTMR8
R-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
PTMR7	PTMR6	PTMR5	PTMR4	PTMR3	PTMR2	PTMR1	PTMR0
R/W-0	R/W-0						

บิต 15- PTDIR (PWM Time Base count Direction status): บิตแจ้งทิศทางการ
นับค่าของฐานเวลา PWM

“0” = ฐานเวลา PWM กำลังนับขึ้น

“1” = ฐานเวลา PWM กำลังนับลง

บิตนี้อ่านได้อย่างเดียว

บิต 14 ถึง 0- PTMR14 ถึง PTMR0 (PWM Time Base Register count value bits): บิตกำหนดค่าฐานเวลาของการกำเนิดสัญญาณ PWM มีด้วยกัน 15 บิต เป็นค่าตัวเลขแบบไม่คิดเครื่องหมาย

PTPER (PWM Time Base period Register): รีจิสเตอร์กำหนดคาบเวลาของฐานเวลา PWM

บิต 15 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 14 ถึง 0- PTPER14 ถึง 0 (PWM Time Base period value bits): บิตกำหนดค่าคาบเวลาของฐานเวลา PWM มีด้วยกัน 15 บิต เป็นค่าตัวเลขแบบไม่คิดเครื่องหมาย

1.2.3 SEVTCMP (special Event compare Register): รีจิสเตอร์เปรียบเทียบค่าสำหรับสร้างสัญญาณกระตุ้นพิเศษ

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
SEVTDIR	SEVTCMP14	SEVTCMP14	SEVTCMP14	SEVTCMP14	SEVTCMP14	SEVTCMP9	SEVTCMP8
R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	U -0	U -0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
SEVTCMP7	SEVTCMP6	SEVTCMP5	SEVTCMP4	SEVTCMP3	SEVTCMP2	SEVTCMP1	SEVTCMP0
R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0

บิต 15- SEVTDIR (special Event Trigger Time Base Direction bit): บิตกำหนดการเกิดสัญญาณกระตุ้นพิเศษ (1)

“0” = เกิดสัญญาณกระตุ้นพิเศษเมื่อฐานเวลา PWM นับค่าขึ้น

“1” = เกิดสัญญาณกระตุ้นพิเศษเมื่อฐานเวลา PWM นับค่าลง

บิต 14 ถึง 0- SEWCMP14 ถึง SEWCW0 (special Event compare value bit): บิตกำหนดค่าสำหรับเปรียบเทียบมีด้วยกัน 15 บิต เป็นค่าตัวเลขแบบไม่คิดเครื่องหมาย

หมายเหตุ (1) บิต SEVTDIR จะถูกเปรียบเทียบกับบิต PTDIR (บิต 15 ของรีจิสเตอร์ PTMR) เพื่อสร้างสัญญาณกระตุ้นพิเศษ ส่วนข้อมูลในบิต SEVCMPI4 ถึง SEVTCMPO จะถูกเปรียบเทียบกับบิต PTMR14 ถึง PTMR0 เพื่อสร้างสัญญาณกระตุ้นพิเศษ

1.2.4 PWMCON1 (PWM control Register 1): รีจิสเตอร์ควบคุม PWM#1

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
-	-	-	-	PMOD4	PMOD3	PMOD2	PMOD1
U-0	U-0	U-0	U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
PEN4H	PEN3H	PEN2H	PEN1H	PEN4L	PEN3L	PEN2L	PEN1L
R/W-1	R/W-1	R/W-1	R/W-1	R/W-1	R/W-1	R/W-1	R/W-1

บิต 15 ถึง 12 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 11 ถึง 8- PMOD4 ถึง PMOD1 (PWM I/O pair Mode bits): บิตกำหนดโหมดการทำงานของเอาต์พุต

“0” = กำหนดให้คู่ของขาพอร์ตของโมดูล MCPWM ทำงานเป็นเอาต์พุตแบบคอมพลิเมนต์ารีหรือแบบทำงานร่วมกับคู่เอาต์พุตอื่น

“1” = กำหนดให้คู่ของขาพอร์ตของโมดูล MCPWM ทำงานเป็นเอาต์พุตแบบอิสระ

บิต 7 ถึง 4- PEN4H ถึง PEN1H (PWM&H I/O Enable bits): บิตเอนเอเบิลขาเอาต์พุตด้านแรงดันสูงของโมดูล MCPWM(1)

“0” = กำหนดให้ขา PWM&H ทำงานเป็นขาพอร์ตอินพุตเอาต์พุตปกติ

“1” = กำหนดให้ขา PWM&H เป็นขาเอาต์พุตด้านแรงดันสูงของโมดูล

MCPWM

บิต 3 ถึง 0- PEN4L ถึง PEN1L (PWM&L I/O Enable bits): บิตเอนเอเบิลขาเอาต์พุตด้านแรงดันต่ำของโมดูล MCPWM(1)

- “0” = กำหนดให้ขา **PWMxL** ทำงานเป็นขาพอร์ตอินพุตเอาต์พุตปกติ
 “1” = กำหนดให้ขา **PWMxL** เป็นขาเอาต์พุตด้านแรงดันต่ำของโมดูล

MCPWM

หมายเหตุ (1) หลังจากกรีเซท สถานะของบิต **PENxH** จะขึ้นอยู่กับค่าที่กำหนดในรีจิสเตอร์ **FBORPOR**

1.2.5 PWMCON2 (PWM control Register 2): รีจิสเตอร์ควบคุม PWM#2

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
-	-	-	-	SEVOPS3	SEVOPS2	SEVOPS1	SEVOPS0
U-0	U-0	U-0	U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
-	-	-	-	-	-	OSYNC	UDIS
U-0	U-0	U-0	U-0	U-0	U-0	R/W-0	R/W-0

บิต 15 ถึง 12 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 11 ถึง 8 - SEVOPS3 ถึง SEVOPS0 (PWM Special Trigger output postscale select bits): บิตกำหนดอัตราโพลัสสเกลเลอร์ของสัญญาณกระตุ้นพิเศษ

“0000” = 1:1

“0001” = 1:2

.....

“1111” = 1:16

บิต 7 ถึง 2 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 1 - OSYNC (output override synchronization bit): บิตกำหนดจังหวะการเปลี่ยนค่าสัญญาณเอาต์พุต

“0” = เปลี่ยนแปลงค่าของรีจิสเตอร์ **VDCON** ในไซเคิลของการทำงานถัดไป

“1” = เปลี่ยนแปลงค่าของรีจิสเตอร์ **VDCON** เมื่อจังหวะการทำงานตรงกับ
ฐานเวลาของ **PWM**

บิต **0-UDIS (PWM Update Disable bit)**: บิตคิเสอเบิลการปรับปรุงค่าตัว
ไชเกิดของสัญญาณ **PWM**

“0” = เลือกเพื่อยอมให้เกิดการปรับปรุงค่าตัวไชเกิดและรีจิสเตอร์บัพเฟอร์
ที่ใช้กำหนดคาบเวลา

“1” = เลือกเพื่อไม่ยอมให้เกิดการปรับปรุงค่าตัวไชเกิดและรีจิสเตอร์
บัพเฟอร์ที่ใช้กำหนดคาบเวลา

1.2.6 DTCON1 (Dead Time control Register #1): รีจิสเตอร์ควบคุมค่าเวลาวิกฤต
หรือ **Dead Time #1**

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
DTBPS1	DTBPS1	DTB5	DTB4	DTB3	DTB2	DTB1	DTB0
R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
DTAPS1	DTAPS0	DTA5	DTA4	DTA3	DTA2	DTA1	DTA0
R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	U -0	U -0	R/W -0	R/W -0

บิต 15 และ 14- **DTBPS1** และ **DTBPS0 (Dead Time Unit B presale select bits)**: บิตเลือกอัตราปริสเกลเลอร์ของส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด **B**

“00” = เลือกคาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด **B** เป็น
Tcy

“01” = เลือกคาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด **B** เป็น
2Tcy

“10” = เลือกคาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด **B** เป็น
4Tcy

“11” = เลือกคาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด **B** เป็น
8Tcy

บิต 13 ถึง 8- DTB5 ถึง DTB0 (Unsigned 6-bit Dead Time value bits for Dead Time Unit B): บิตกำหนดค่าเวลาวิกฤตของส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด B

มีด้วยกัน 6 บิต เป็นค่าตัวเลขแบบไม่คิดเครื่องหมาย กำหนดค่าได้ตั้งแต่
000000-111111

ไม่มีใช้งานใน dsPIC30F2010

บิต 7 และ 6-DTAPS1 และ DTAPS0 (Dead Time Unite presale select bits):
บิตเลือกอัตราปรีสเกลเลอร์ของส่วนจัดการค่าเวลาวิกฤตชุด A

“00” = เลือกคาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด A
เป็น T_{cy}

“01” = เลือกคาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด A
เป็น $2T_{cy}$

“10” = เลือกคาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด A
เป็น $4T_{cy}$

“11” = เลือกคาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด A
เป็น $8T_{cy}$

บิต 5 ถึง 0- DTA5 ถึง DTA0 (Unsigned 6-bit Dead Time value bits for Dead Time Unit A): บิตกำหนดค่าเวลาวิกฤตของส่วนกำเนิดค่าเวลาวิกฤตชุด A

มีด้วยกัน 6 บิต เป็นค่าตัวเลขแบบไม่คิดเครื่องหมาย กำหนดค่าได้ตั้งแต่
000000-111111

1.2.7. FLTACON (Fault A control Register): รีจิสเตอร์ควบคุมการตรวจจับความผิดปกติชุด A

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
FAOV4H	FAOV4L	FAOV3H	FAOV3L	FAOV2H	FAOV2L	FAOV1H	FAOV1L
R/W -0	U -0	U -0	U -0				
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
FLTAM	-	-	-	FAEN4	FAEN3	FAEN2	FAEN1
R/W -0	U -0	U -0	U -0	U -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0

บิต 15 และ 14- FAOV4H-FAOV4L (Fault input A PWM override value bits for PWM4) บิตกำหนดลักษณะของสัญญาณ PWM ของโมดูล PWM4 จากอินพุตของส่วนตรวจจับความผิดปกติของการขับมอเตอร์ชุด A

“0” = ขาเอาต์พุตของสัญญาณ PWM เป็นสถานะ “ไม่แอกดีฟ” หรือเป็นสัญญาณแรงดันต่ำ เมื่อเกิดตรวจจับความผิดปกติได้ที่ขา FLTA

“1” = ขาเอาต์พุตของสัญญาณ PWM เป็นสถานะ “แอกดีฟ” หรือเป็นสัญญาณแรงดันสูง เมื่อเกิดตรวจจับความผิดปกติได้ที่ขา FLTA

ในการกำหนดค่าของขาเอาต์พุตคู่ (PWMxH และ PWMxL) ต้องแตกต่างกัน 2 บิตนี้ไม่ใช้งานใน dsPIC30F2010

บิต 13 ถึง 8- FAOV3H-FAOV1L (Fault input A PWM override value bits for PWM3-PWM1) : บิตกำหนดลักษณะของสัญญาณ PWM ของโมดูล PWM3 ถึง PWM1 จากอินพุตของส่วนตรวจจับความผิดปกติของการขับมอเตอร์ชุด A

“0” = ขาเอาต์พุตของสัญญาณ PWM เป็นสถานะ “ไม่แอกดีฟ” หรือเป็นสัญญาณแรงดันต่ำ เมื่อเกิดตรวจจับความผิดปกติได้ที่ขา FLTA

“1” = ขาเอาต์พุตของสัญญาณ PWM เป็นสถานะ “แอกดีฟ” หรือเป็นสัญญาณแรงดันสูง เมื่อเกิดตรวจจับความผิดปกติได้ที่ขา FLTA ในการกำหนดค่าของขาเอาต์พุตคู่ (PWMxH และ PWMxL) ต้องแตกต่างกัน

บิต 7- **FLTAM (Fault a Mode bit)**: บิตเลือกโหมดของส่วนตรวจจับความผิดปกติของการจับมอเตอร์ชุด A

“0” = เลือกให้ขาพอร์ตเอาต์พุตทำงานตามที่กำหนดในบิต 15 ถึง 8 ของรีจิสเตอร์ **FLTACON** เมื่อตรวจจับความผิดปกติได้ที่ขา **FLTA**

“1” = เลือกให้ขาอินพุต **FLTA** ทำงานในโหมดไซเคิลต่อไซเคิล (**cycle-by-cycle mode**)

บิต 6 ถึง 4 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 3- **FAEN4 (Fault input A Enable bit for PWM4)**: บิตเอ็นเอเบิลการทำงานของส่วนตรวจจับความผิดปกติของการจับมอเตอร์ชุด A (**FLTA**)

“0” = เลือกให้ขา **PWM4H/PWM4L** ไม่ถูกควบคุมโดยอินพุต **FLTA**

“1” = เลือกให้ขา **PWM4H/PWM4L** ถูกควบคุมโดยอินพุต **FLTA** บิตนี้ไม่ใช้งานใน **dsPIC30F2010**

บิต 2- **FAEN3 (Fault input A Enable bit for PWM3)**: บิตเอ็นเอเบิลการทำงานของส่วนตรวจจับความผิดปกติของการจับมอเตอร์ชุด A (**FLTA**)

“0” = เลือกให้ขา **PWM3H/PWM3L** ไม่ถูกควบคุมโดยอินพุต **FLTA**

“1” = เลือกให้ขา **PWM3H/PWM3L** ถูกควบคุมโดยอินพุต **FLTA**

บิต 1 - **FAEN2 (Fault input A Enable bit for PWM2)**: บิตเอ็นเอเบิลการทำงานของส่วนตรวจจับความผิดปกติของการจับมอเตอร์ชุด A (**FLTA**)

“0” = เลือกให้ขา **PWM2H/PWM2L** ไม่ถูกควบคุมโดยอินพุต **FLTA**

“1” = เลือกให้ขา **PWM2H/PWM2L** ถูกควบคุมโดยอินพุต **FLTA**

บิต 0- **FAEN1 (Fault input A Enable bit for PWM1)**: บิตเอ็นเอเบิลการทำงานของส่วนตรวจจับความผิดปกติของการจับมอเตอร์ชุด A (**FLTA**)

“0” = เลือกให้ขา PWM1H/PWM1L ไม่ถูกควบคุมโดยอินพุต FLTA

“1” = เลือกให้ขา PWM1H/PWM1L ถูกควบคุมโดยอินพุต FLTA

FLTBCON (Fault B control Register): รีจิสเตอร์ควบคุมการตรวจจับความผิดปกติของการขับมอเตอร์ชุด B

รีจิสเตอร์ตัวนี้ไม่มีใช้งานใน dsPIC30F2010 ลักษณะการกำหนดค่าเหมือนกับรีจิสเตอร์ FLTACON อย่างไรก็ตามถ้าหากมีการใช้งานส่วนตรวจจับความผิดปกติของการขับมอเตอร์ทั้ง 2 ชุดพร้อมกัน (ใน dsPIC เบอร์ที่สนับสนุนความสามารถนี้) การกำหนดที่ส่วนตรวจจับความผิดปกติของการขับมอเตอร์ชุด A จะมีนัยสำคัญสูงกว่าชุด B

1.2.8 OVDCON (override control Register): รีจิสเตอร์กำหนดการทำงานของขาเอาต์พุตของโมดูล MCPWM โดยตรง เป็นรีจิสเตอร์ที่ใช้กำหนดค่าสำหรับการสร้างสัญญาณ PWM ในการควบคุมมอเตอร์อีกตัวหนึ่งโดยการกำหนดค่าที่รีจิสเตอร์นี้ เป็นการกำหนดในลักษณะเข้าถึงโดยตรงที่ขาเอาต์พุตของโมดูล MCP

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
POVD4H	POVD4L	POVD3H	POVD3L	POVD2H	POVD2L	POVD1H	POVD1L
R/W -1							
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
POUT4H	POUT4L	POUT3H	POUT3L	POUT2H	POUT2L	POUT1H	POUT1L
R/W -0							

บิต 15 และ 14- POVD4H และ POVD4L (PWM output override bits for PWM4): บิตกำหนดการทำงานของขาเอาต์พุตของโมดูล PWM4 แบบโดยตรง

“1” = ขาพอร์ตของ PWM4 ถูกควบคุมโดยส่วนกำเนิดสัญญาณ PWM

“0” = ขาพอร์ตของ PWM4 ถูกควบคุมด้วยค่าของบิต POUTxx 2 บิตนี้ไม่ใช้งานใน dsPIC30F2010 กำหนดเป็น “0”

บิต 13 ถึง 8- POVD3H ถึง POVD1L (PWM output override bits for PWM3-PWM1): บิตกำหนดการทำงานของขาเอาต์พุตของโมดูล PWM3 ถึง PWM1 แบบโดยตรง

“1” = ขาพอร์ตของ PWMxx (3H-1L) ถูกควบคุมโดยส่วนกำเนิดสัญญาณ PWM

“0” = ขาพอร์ตของ PWMxx (3H-1L) ถูกควบคุมด้วยค่าของบิต POUTxx

บิต 7 และ 6- POUT4H และ POUT1L (PWM Manual output bits for PWM4): บิตกำหนดการทำงานของพอร์ตเอาต์พุต PWM4 แบบโดยตรง

“0” = ขาเอาต์พุตของสัญญาณ PWM เป็นสถานะ “ไม่แอกตีฟ” หรือเป็นสัญญาณแรงดันต่ำ โดยต้องกำหนดให้บิต POVD4H และ POD4L เป็น “0”

“1” = ขาเอาต์พุตของสัญญาณ PWM เป็นสถานะ “แอกตีฟ” หรือเป็นสัญญาณแรงดันสูง โดยต้องกำหนดให้บิต POVD4H และ POD4L เป็น “0”

บิต 5 ถึง 0- POUT3H และ POUT1L (PWM Manual output bits for PWM3-PWM1): บิตกำหนดการทำงานของพอร์ตเอาต์พุต PWM3 ถึง PWM1 แบบโดยตรง

“0” = ขาเอาต์พุตของสัญญาณ PWM เป็นสถานะ “ไม่แอกตีฟ” หรือเป็นสัญญาณแรงดันต่ำ โดยต้องกำหนดให้บิต POVD4H และ POD4L เป็น “0”

“1” = ขาเอาต์พุตของสัญญาณ PWM เป็นสถานะ “แอกตีฟ” หรือเป็นสัญญาณแรงดันสูง โดยต้องกำหนดให้บิต POVD4H และ POD4L เป็น “0”

1.2.9 PDC1 ถึง PDC4 (PWM Duty cycle Register): รีจิสเตอร์กำหนดค่าดีวตีไซเคิลของโมดูลกำเนิดสัญญาณ PWM ชุดที่ 1 ถึง 4 เป็นรีจิสเตอร์ขนาด 16 บิตที่ใช้กำหนดค่าดีวตีไซเคิลของสัญญาณ PWM ในโมดูล MCPWM ทั้ง 4 ชุด โดยแยกกันอย่างอิสระคือ PDC1 สำหรับโมดูล PWM ชุดที่ 1 ไปตามลำดับจนถึง PDC4 สำหรับโมดูล PWM ชุดที่ 4 อย่างไรก็ตามสำหรับ dsPIC30F2010 จะไม่มีรีจิสเตอร์ PDC4

1.2.10 FBORPOR (BOR AND POR Device configuration Register): รีจิสเตอร์

กำหนดค่าสำหรับการเพาเวอร์-อนรีเซตและ บราวเอาต์รีเซต บิตที่เกี่ยวข้องกับโมดูล MCPWM ประกอบด้วย

บิต 10- PWMPIN (Motor control PWM Module pin Mode bit): บิต

กำหนดการทำงานของขาพอร์ตใน โมดูล MCPWM

“0” = ขาพอร์ตของโมดูล PWMควบคุมมอเตอร์ถูกกำหนดให้เป็นขาเอาต์พุตสำหรับส่งสัญญาณ PWMเพื่อขับมอเตอร์ (บิต 7 ถึง 0 ของ PWMCON1 = 0x00)

“1” = ขาพอร์ตของโมดูล PWMควบคุมมอเตอร์ถูกกำหนดให้เป็นขาพอร์ตอินพุตเอาต์พุตปกติ (บิต 7 ถึง 0 ของ PWMCON1 = 0xFF)

บิต 9- HPOL (Motor control PWM Module High side Polarity bit): บิต

กำหนดขั้วของขาเอาต์พุตของโมดูล MCPWMด้านแรงดันสูง

“0” = กำหนดให้ขาเอาต์พุตด้านแรงดันสูงของโมดูล PWMเป็นขั้วแรงดันต่ำ

“1” = กำหนดให้ขาเอาต์พุตด้านแรงดันสูงของโมดูล PWMเป็นขั้วแรงดันสูง

บิต 8- LPOL (Motor control PWM Module Low side polarity bit): บิตกำหนด

ขั้วของขาเอาต์พุตของโมดูล MCPWMด้านแรงดันต่ำ

“0” = กำหนดให้ขาเอาต์พุตด้านแรงดันต่ำของโมดูล PWMเป็นขั้วแรงดันต่ำ

“1” = กำหนดให้ขาเอาต์พุตด้านแรงดันต่ำของโมดูล PWMเป็นขั้วแรงดัน

สูง

ในภาพที่ 41 โปรแกรมย่อย InitMCPWMที่ได้ทดลองเขียนขึ้นมา มีหน้าที่เปิดใช้งาน โมดูล PWM2 ทำงานเพียงตัวเดียว

```

void InitMCPWM(void)
{
    // FPWM= กำหนดความถี่ที่ต้องการ
    // FCY 7372800*16/4          // xtal = 7.3728Mhz; PLLx16
    //pre อัตราส่วนปริสเกลเลอร์
    PTPER = 29490;              //PTPER=( FCY / (FPWM*pre) ) - 1;
    SEVTCMP = PTPER;
    PWMCON1bits.PMOD1 = 1;
    PWMCON1bits.PMOD2 = 1;    //กำหนดให้pwm2ทำงานแบบบิสระ
    PWMCON1bits.PEN1H = 0;    //กำหนดให้เป็นเอาพุตอินพุตปรกติ
    PWMCON1bits.PEN2L = 0;
    PWMCON1bits.PEN3L = 0;
    PWMCON1bits.PEN3H = 0;
    PWMCON1bits.PEN1L = 1;    //กำหนดให้เป็นpwm
    PWMCON1bits.PEN2H = 1;
    PWMCON2bits.SEVOPS = 0;   // 1:1 postscale value
    PWMCON2bits.UDIS = 0;
    PWMCON2bits.OSYNC = 0;
    OVDCON = 0xFFFF;        // allow control using OVD
    PTCONbits.PTMOD = 0;    //ฐานเวลา pwmทำงานให้โหมดเปลี่ยนแปลงอิสระ
    PTCONbits.PTCKPS = 0;   //อัตราส่วนลดทอนสัญญาณนาฬิกาอินพุตของฐานเวลา 1:1
    PTCONbits.PTOPS = 0;    //การลดทอนทางเวลาผ่านโพสสเกลเลอร์
    PTCONbits.PISIDL = 0;
    PTCONbits.PTEN = 1;     //เปิดให้ pwmทำงาน
/*
    PDC1 = PTPER*2*0.2;     //PTPER*2=(คิวตี้ไซเคิล/100%)
*/
}

```

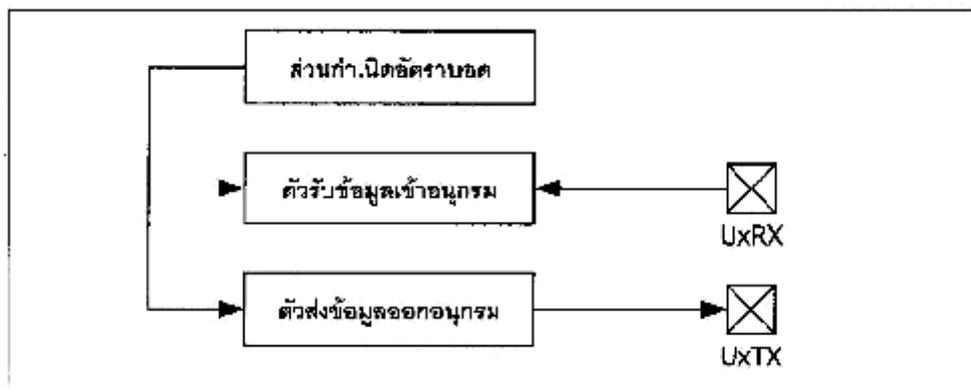
ภาพที่ 41 โปรแกรมย่อย InitMCPWM

2 การใช้งาน โมดูล UART ใน dsPIC30F2010

สำหรับบทนี้จะเป็นการเขียนโปรแกรมใช้งานโมดูล UART เพื่อการสื่อสารข้อมูลอนุกรม ระหว่าง dsPIC30F2010 กับคอมพิวเตอร์ผ่านทางพอร์ตอนุกรม

2.1 คุณสมบัติโดยสรุปของโมดูล UART ใน dsPIC30F2010

1. สื่อสารข้อมูลแบบสองทิศทาง (ฟูลดูเพล็กซ์ : full-duplex) ในแบบ 8 และ 9 บิต
2. เลือกการสื่อสารข้อมูลแบบตรวจสอบบิตพาริตีคู่ (Even) หรือคี่ (odd) และไม่ตรวจสอบบิตพาริตี (None) สำหรับรูปแบบสื่อสารข้อมูลในแบบ 8 บิต มี บิตหยุด (Stop bit) 1 หรือ 2 บิต
3. มีส่วนกำเนิดอัตราบอด (Baud Rate Generator) ขนาด 16 บิต สำหรับกำหนดจังหวะ และ
4. อัตราเร็วในการสื่อสารข้อมูลอนุกรมแยกอิสระเพื่อลดภาระการทำงานของโมดูลไมโครเมอร์
5. กำเนิดอัตราบอดได้ตั้งแต่ 38 บิตต่อวินาที (bps) ถึง 1.875 เมกะบิตต่อวินาที (Mbps)
6. บัฟเฟอร์ข้อมูลขาส่ง (TX) และขาจับ (G) ขนาด 4 เวิร์ด แยกส่วนกัน
7. มีบิตแฟล็ก แจ้งข้อผิดพลาดในกรณีต่างๆ ของการสื่อสาร สามารถตรวจจับความผิดพลาดในการสื่อสารข้อมูลอนุกรม ได้แก่
 - 7.1. ความผิดพลาดทางพาริตี (parity Error: PE)
 - 7.2. รับข้อมูลไม่ทัน (Buffer overrun Error: OE)
 - 7.3. เฟรมข้อมูลผิดพลาด (Framing Error: FE)
8. สนับสนุนความสามารถในการอินเตอร์รัปต์แอสเดรส (ข้อมูลบิต 9 เป็น "1")
9. อินเตอร์รัปต์เวกเตอร์แยกตำแหน่งกันระหว่างการส่งและรับข้อมูล (RX)
10. สามารถทำงานในโหมด Loop back

ภาพที่ 42 ไดอะแกรมแสดงส่วนประกอบหลักของโมดูล UART ในไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC

2.2 รีจิสเตอร์ที่ใช้ในโมดูล UART มีทั้งสิ้น 5 ตัวคือ

1. **UxMODE** ใช้กำหนดโหมดการทำงานของโมดูล UART โดยตัวอักษร **x** เป็นเลข 1 หรือ 2 เพราะใน dsPIC สามารถบรรจุโมดูล UART ได้ 2 ชุด สำหรับใน dsPIC30F2010 มี 1 ชุด จึงกำหนดเป็น **U1MODE**

2. **UxSTA** ใช้แสดงสถานะ การทำงานของโมดูล UART โดยตัวอักษร **x** เป็นเลข 1 หรือ 2 เพราะใน dsPIC สามารถบรรจุโมดูล UART ได้ 2 ชุด สำหรับใน dsPIC30F2010 มี 1 ชุด จึงกำหนดเป็น **U1STA**

3. **UxRXREG** ใช้เก็บข้อมูลที่รับเข้ามาทางขาเชื่อมต่อพอร์ตอนุกรม โดยตัวอักษร **x** เป็นเลข 1 หรือ 2 เพราะใน dsPIC สามารถบรรจุโมดูล UART ได้ 2 ชุด สำหรับใน dsPIC30F2010 มี 1 ชุดจึงกำหนดเป็น **U1RXREG**

4. **UxTXREG** ใช้เก็บข้อมูลสำหรับส่งออกทางขาเชื่อมต่อพอร์ตอนุกรม โดยตัวอักษร **x** เป็นเลข 1 หรือ 2 เพราะใน dsPIC สามารถบรรจุโมดูล UART ได้ 2 ชุด สำหรับใน dsPIC30F2010 มี 1 ชุดจึงกำหนดเป็น **U1TXREG**

5. **UxBRG** ใช้เก็บค่าสำหรับกำหนดอัตราบิต โดยตัวอักษร **x** เป็นเลข 1 หรือ 2 เพราะใน dsPIC สามารถบรรจุโมดูล UART ได้ 2 ชุด สำหรับใน dsPIC30F2010 มี 1 ชุด จึงกำหนดเป็น **U1BRG**

2.21. U1MODE (UART Mode Register): รีจิสเตอร์กำหนดโหมดทำงานของโมดูล

UART

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
UARTEN	-	USIDL	-	-	ALTIO	-	-
R/W-0	U-0	R/W-0	U-0	U-0	R/W-0	U-0	U-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
WAKE	LPBACK	ABAUD	-	-	PDSEL1	PDSEL0	STSEL
R/W-0	R/W-0	R/W-0	U-0	U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0

บิต 15- **UARTEN (UART Enable bit)**: บิตเอ็นเอเบิลการทำงานของโมดูล

UART

"0" = คิสเอเบิลการทำงานของโมดูล **UART**

"1" = เอ็นเอเบิลให้โมดูลนี้ทำงาน ขาพอร์ตที่เกี่ยวข้องจะถูกต่อเข้ากับโมดูล

UART

บิต 14 ไม่มีการใช้งาน กำหนดเป็น "0"

บิต 13- **USIDL (Stop in IDLE Mode bit)**: บิตบิตกำหนดให้โมดูล **UART** หยุดทำงานในโหมดไอเดิล

"0" = ยังคงให้โมดูล **UART** ทำงานต่อไป แม้ว่าซีพียูจะเข้าสู่โหมดไอเดิลก็

ตาม

"1" = หยุดการทำงานของโมดูล **UART** ทันทีที่ซีพียูเข้าโหมดไอเดิล

บิต 12 และ 11 ไม่มีการใช้งาน กำหนดเป็น "0"

บิต 10- **ALTIO (UART Alternate I/O selection bit)**: บิตเลือกใช้งานขาพอร์ต

UART เสริม

"0" = เลือกใช้ขาพอร์ต **U1TX** และ **U1RX** ในการติดต่อกับพอร์ตอนุกรม

“1” = เลือกใช้ขาพอร์ต U1TX และ U1RX ซึ่งเป็นขาพอร์ต UART เสริมในการติดต่อกับพอร์ตอนุกรมแทนขาพอร์ตหลัก

บิต 9 และ 8 ไม่มีการใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 7 WAKE (Enable Wake-up on Startbit Detect during SLEEP Mode bit): บิตเอ็นเอเบิลให้โมดูล UART ทำงาน (เวกอัป) เมื่อตรวจพบบิตเริ่มต้นในขณะที่ซีพียูอยู่ในโหมดสลีป

“0” = ดิสเอเบิลความสามารถนี้

“1” = เอ็นเอเบิลความสามารถนี้

บิต 6 - LPBACK (UART Loop back Mode select bit): บิตเลือกโหมดการทำงานแบบลูปแบ็กของโมดูล UART

“0” = ดิสเอเบิลความสามารถนี้

“1” = เอ็นเอเบิลความสามารถนี้

บิต 5 - ABAUD (Auto Baud Enable bit): บิตเอ็นเอเบิลการเลือกอัตราบอดอัตราโนมิต

“1” = รับสัญญาณจากขา UxRX ป้อนเข้าสู่โมดูลตรวจจับสัญญาณอินพุต (IC)

“0” = รับสัญญาณจากขาพอร์ต ICx ป้อนเข้าสู่โมดูลตรวจจับสัญญาณอินพุต (IC)

บิต 3 และ 4 ไม่มีการใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 2 ถึง 1 - PDSEL1 และ PDSEL0 (Parity and Data Selection bits): บิตเลือกรูปแบบข้อมูลอนุกรม

“00” = 8 บิตข้อมูล ไม่มีบิตพาริตี

“01” = 8 บิตข้อมูล บิตพาริตีเป็นคู่

“10” = 8 บิตข้อมูล บิตพาริตีเป็นคี่

“1” = 9บิตข้อมูล ไม่มีบิตพาริตี

บิต 0- STSEL (STOP Selection bit): บิตเลือกจำนวนบิตปิดท้ายหรือบิตหยุด (Stop bit)

“1” = เลือกบิตปิดท้าย 2 บิต

“0” = เลือกบิตปิดท้าย 1 บิต

2.2.2 UISTA (UARTX Status and Control Register): รีจิสเตอร์ควบคุมและแสดงสถานะการส่งข้อมูลในโมดูล UART

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
UTXISEL	-	-	-	UTXBRK	UTXEN	UTXBF	TRMT
R/W-0	U-0	U-0	U-0	R/W-0	R/W-0	R-0	R-1
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
URXISEL1	URXISEL0	ADDEN	RIDL	PERR	FERR	OERR	URXDA
R/W-0	R/W-0	R/W-0	R-1	R-0	R-0	R/C-0	R-0

บิต 15- UTXISEL (Transmission interrupt Mode Selection bit): บิตเลือกการอินเทอร์รัปต์ในการถ่ายทอดข้อมูล

“0” = เลือกให้เกิดการอินเทอร์รัปต์เมื่อข้อมูลถูกส่งผ่านไปยังชิพรีจิสเตอร์ตัวส่งข้อมูล

“1” = เลือกให้เกิดการอินเทอร์รัปต์เมื่อข้อมูลถูกส่งผ่านไปยังชิพรีจิสเตอร์ตัวส่งข้อมูลและข้อมูลถูกส่งออกไปเรียบร้อยแล้ว จนบัฟเฟอร์ตัวส่งว่าง

บิต 14 ถึง 12 ไม่มีการใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 11 - UTXBRK (Transmit Break bit): บิตกำหนดการหยุดส่งข้อมูล

“0” = ขาพอร์ต UTX ยังคงทำการส่งข้อมูลตามปกติ

“1” = ขาพอร์ต UTX ถูกทำให้เป็นลอจิก “0” จึงหยุดการส่งข้อมูล

บิต 10- UTXEN (Transmit Enable bit): บิตเอ็นเอเบิลการส่งข้อมูล

“0” = ดิสเอเบิลตัวส่งข้อมูลในโมดูล UART ขา U1TX ถูกควบคุมโดยวงจรควบคุมขาพอร์ต

“1” = เอ็นเอเบิลให้ตัวส่งข้อมูลใน โมดูล UART ทำงาน ขา U1TX ถูกควบคุมโดยโมดูล UART

บิต 9- UTXBF (Transmit Buffer Full Status bit): บิตแสดงสถานะของบัฟเฟอร์ตัวส่ง

“0” = บัฟเฟอร์ตัวส่งมีข้อมูลยังไม่เต็ม สามารถรับข้อมูลเพิ่มเติมได้อีกอย่างน้อย 1 เวิร์ด

“1” = บัฟเฟอร์ตัวส่งมีข้อมูลเต็ม Transmit buffer is full บิตนี้สามารถอ่านได้เพียงอย่างเดียว การเซตหรือเคลียร์กระทำโดยกระบวนการภายในโมดูล UART

บิต 8- TRMI (Transmit shift Register is Empty bit): บิตแสดงสถานะข้อมูลว่างของชิพตรีจิสเตอร์ตัวส่ง

“0” = ชิพตรีจิสเตอร์ตัวส่งในโมดูล UART ไม่ว่าง แสดงว่า การส่งผ่านข้อมูลยังไม่เสร็จสิ้น

“1” = ชิพตรีจิสเตอร์ตัวส่งและบัฟเฟอร์ตัวส่งในโมดูล UART ว่าง แสดงว่า กระบวนการส่งผ่านข้อมูลเสร็จสิ้น พร้อมสำหรับการถ่ายทอดข้อมูลรอบใหม่ บิตนี้สามารถอ่านได้เพียงอย่างเดียว การเซตหรือเคลียร์กระทำโดยกระบวนการภายในโมดูล UART

บิต 7 และ 6- URXISEL1 และ URXISEL0 (Receive interrupt Mode selection bit): บิตเลือกการอินเทอร์รัปต์ของการรับข้อมูลในโมดูล UART

“0x” = บิตแฟลกของการอินเทอร์รัปต์เซต เมื่อได้รับข้อมูลเสร็จสมบูรณ์

“10” = บิตแฟลกของการอินเทอร์รัปต์เซต เมื่อบัฟเฟอร์ตัวรับมีข้อมูลจำนวน 3/4 ของขนาดบัฟเฟอร์สูงสุด ซึ่งก็คือ 3 ตัวอักษร

“1” = บิตแฟลกของการอินเตอร์รัปต์เซตเมื่อบัฟเฟอร์ตัวรับมีข้อมูลเต็มเท่ากับมีข้อมูล 4 ตัวอักษร

บิต 5- ADDEN (Address Character Detect): บิตเลือกการตรวจจับแอดเดรส (bit 8 of received data = 1)

“0” = ดิสเอเบิลความสามารถนี้

“1” = เอ็นเอเบิลการตรวจจับแอดเดรสเมื่อเลือกให้โมดูล UART ทำงานในโหมด 9 บิต โดยบิตที่ใช้แสดงแอดเดรสคือ บิต 8 ต้องเป็น “1” แต่ถ้าไม่ได้กำหนดให้ทำงานในโหมด 9 บิต การกำหนดที่บิตนี้จะไม่ส่งผลใดๆ

บิต 4- RIDLE (Receiver IDLE bit): บิตแสดงสถานะของตัวรับ (บิตนี้อ่านได้เพียงอย่างเดียว)

“0” = ตัวรับยังอยู่ในสภาวะการรับข้อมูล

“1” = ตัวรับอยู่ในสภาวะสงบ พร้อมทำงาน

บิต 3- PERR (Parity Error Status bit): บิตแจ้งความผิดพลาดทางพาริตี (บิตนี้อ่านได้เพียงอย่างเดียว)

“0” = ไม่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น

“1” = มีความผิดพลาดทางพาริตีเกิดขึ้นในข้อมูลปัจจุบัน

บิต 2- FERR (Framing Error Status bit): บิตแจ้งความผิดพลาดทางเฟรมข้อมูล (บิตนี้อ่านได้เพียงอย่างเดียว)

“0” = ไม่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น

“1” = มีความผิดพลาดทางเฟรมข้อมูลเกิดขึ้นในข้อมูลปัจจุบัน

บิต 1 - OERR (Receive Buffer Overrun Error Status bit): บิตแจ้งความผิดพลาดเนื่องจากบัฟเฟอร์ตัวรับ รับข้อมูลเกิน

“0” = ไม่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น

“1” = มีความผิดพลาดเนื่องจากบัฟเฟอร์ตัวรับ รับข้อมูลเกิน เกิดขึ้นในข้อมูลปัจจุบัน บิตนี้สามารถอ่านได้เพียงอย่างเดียว การเคลียร์สามารถกระทำโดยกระบวนทางซอฟต์แวร์

บิต 0 - URXDA (Receive Buffer Data Available bit): บิตแสดงสถานะข้อมูลในบัฟเฟอร์ตัวรับ

“0” = บัฟเฟอร์ตัวรับว่าง

“1” = บัฟเฟอร์ตัวรับยังมีข้อมูลอย่างน้อย 1 ตัวอักษร

2.2.3 U1XREG (UARTX Receive Register): รีจิสเตอร์ตัวรับข้อมูลของโมดูล UART

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
-	-	-	-	-	-	-	URX8
U-0	U-0	U-0	U-0	U-0	U-0	U-0	R-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
URX7	URX6	URX5	URX4	URX3	URX2	URX1	URX0
R-0	R-0	R-0	R-0	R-0	R-0	R-0	R-0

บิต 15 ถึง 9 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 8 - URX8 (Data bit 8 of the Received Character): บิตข้อมูลที่ 9 หรือ บิต 8 เมื่อทำงานในโหมด 9 บิต

บิต 7 ถึง 0 - URX7 ถึง URX0 (Data bits 7-0 of the Received Character): บิตข้อมูลขนาด 8 บิต

2.24 U1TXREG (UARTX Transmit Register): รีจิสเตอร์ตัวส่งข้อมูลของโมดูล UART

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
-	-	-	-	-	-	-	UTX8
U-0	U-0	U-0	U-0	U-0	U-0	U-0	W-x
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
UTX7	UTX6	UTX5	UTX4	UTX3	UTX2	UTX1	UTX0
W-x	W-x	W-x	W-x	W-x	W-x	W-x	W-x

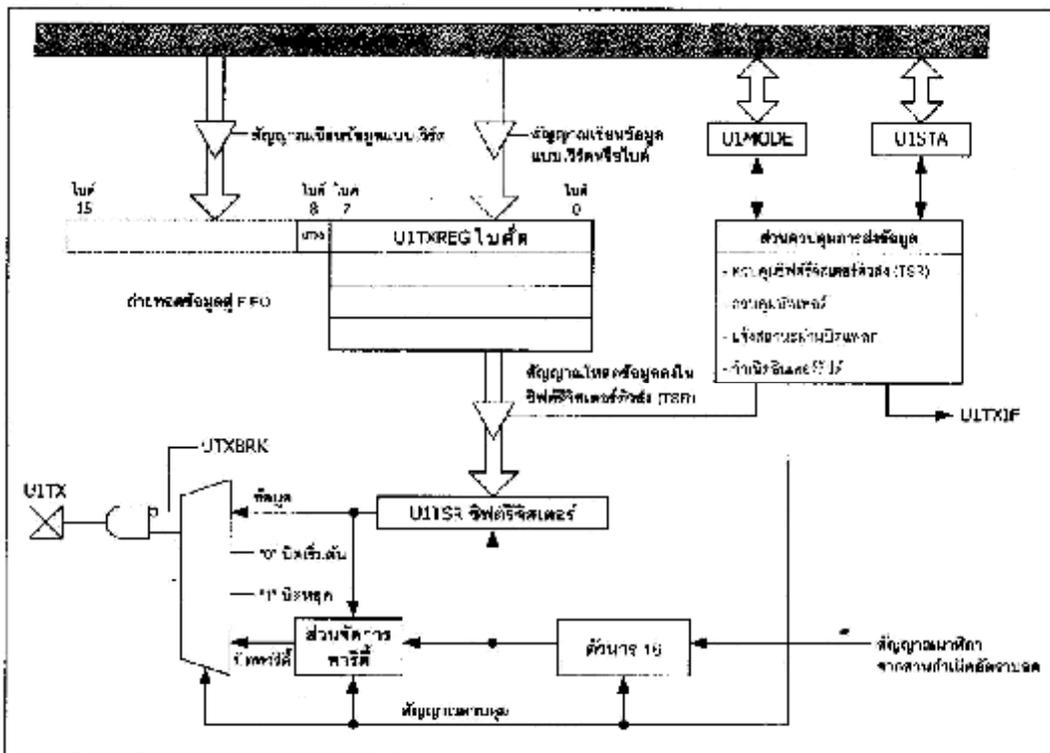
บิต 15 ถึง 9 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น "0"

บิต 8 - UTX8 (Data bit 8 of the Character to be Transmitted in 9-bit mode):

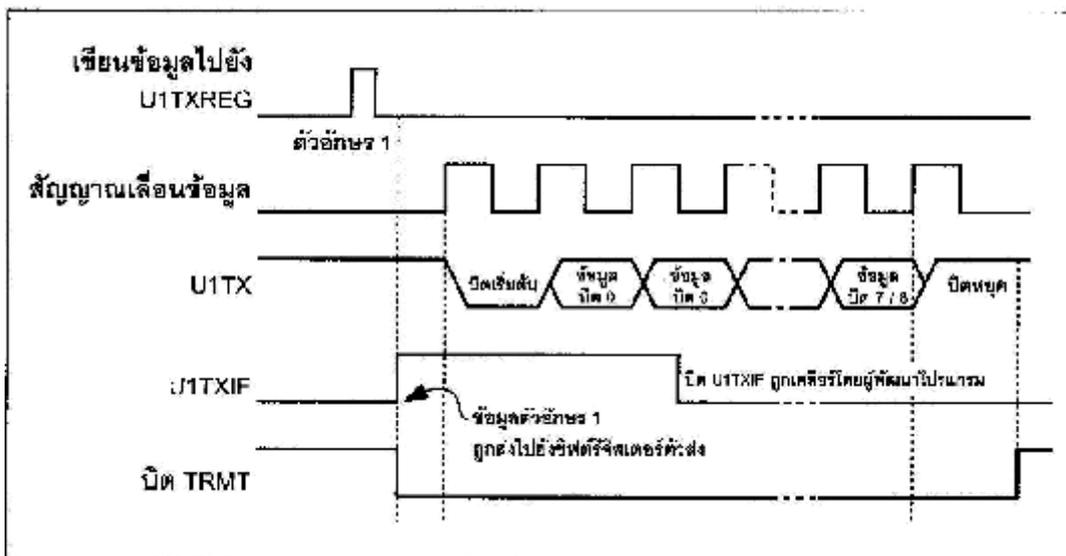
บิตข้อมูลที่ 9 หรือ บิต 8 เมื่อทำงานในโหมด 9 บิต

บิต 7 ถึง 0 - UTX7 ถึง UTX0 (Data bits 7-0 of the Character to be Transmitted): บิตข้อมูลขนาด 8 บิตที่ต้องการส่ง

2.25 UXBRG (UARTX Baud Rate Register) เป็นรีจิสเตอร์ข้อมูลขนาด 16 บิต โดยข้อมูลที่เขียนลงไปนั้นถูกใช้ในการคำนวณเพื่อกำหนดอัตราบอดให้แก่โมดูล UART

ภาพที่ 43 ใ้ดอะแกรมการทำงานของตัวส่งข้อมูลใน โมดูล UART ของไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC

ภาพที่ 44 ใ้ดอะแกรมเวลาของการส่งข้อมูลใน โมดูล UART ของไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC

2.3 การกำหนดให้โมดูล **UART** ทำงาน โมดูล **UART** ในไมโครคอนโทรลเลอร์ **dsPIC** ใช้รูปแบบข้อมูลในมาตรฐาน **NRZ** นั่นคือ มีบิตเริ่มต้น **1** บิต บิตข้อมูล **8** หรือ **9** บิต และบิตปิดท้าย **1** หรือ **2** บิต ส่วนบิตพาริตีสามารถเลือกได้แบบคู่ (**Even**) คี่ (**odd**) หรือไม่มี (**none**) โดยปกติแล้วจะเลือกใช้รูปแบบ **8N1** คือ มีบิตเริ่มต้น **1** บิต, บิตข้อมูล **8** บิต และบิตปิดท้าย **1** บิต สำหรับ **dsPIC30F2010** สามารถกำหนดได้ที่บิต **PDSEL1**, **PDSEL0** และ **STSEL** ซึ่งเป็นบิต **2, 1** และ **0** ตามลำดับในรีจิสเตอร์ **U1MODE** ส่วนการกำหนด อัตราบอดนั้นกระทำผ่านรีจิสเตอร์ **UXBRG** ขนาด **16** บิต การรับฟังข้อมูลในโมดูล **UART** นั้นจะรับและส่งข้อมูลบิต **LSB** หรือบิตน้อยสำคัญที่สุดก่อน โดยตัวรับและส่งข้อมูลในโมดูล **UART** ของ **dsPIC** จะทำงานเป็นอิสระแยกจากกัน โดยใช้อัตราบอดและรูปแบบข้อมูลที่เหมือนกัน จึงสามารถรับส่งข้อมูลได้ **2** ทิศทางพร้อมกันตลอดเวลา

2.3.1. การเอนเอเบิลโมดูล **UART** ใน **dsPIC30F2010** ให้ทำงาน ทำได้โดยการเซตบิต **UARTEN** ซึ่งเป็นบิต **15** ในรีจิสเตอร์ **U1MODE** และเซตบิต **UTXEN** ซึ่งเป็นบิต **10** ในรีจิสเตอร์ **U1STA** ทั้งนี้ที่เอนเอเบิล ขา **U1TX** และ **U1RX** จะถูกกำหนดให้ทำงานเป็นขาพอร์ตเอาต์พุตและอินพุตตามลำดับ โดยไม่สนใจการกำหนดทิศทางที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้

2.3.2 การดิสเอเบิลโมดูล **UART** ใน **dsPIC30F2010** ทำได้โดยการเคลียร์บิต **UARTEN** ซึ่งเป็นบิต **15** ในรีจิสเตอร์ **U1MODE** โดยปกติโมดูล **UART** จะถูกดิสเอเบิลหลังจากที่เกิดการรีเซต ซึ่งเป็นการกำหนดสถานะในเบื้องต้น จากนั้นหากต้องการให้ทำงานจะต้องมีการเอนเอเบิลภายหลัง เมื่อโมดูล **UART** ถูกดิสเอเบิล ขา **U1TX** และ **U1RX** จะถูกปลดออกจากโมดูล **UART** สามารถนำไปใช้งานเป็นพอร์ตอินพุตเอาต์พุตทั่วไปได้ทันทีนอกจากนั้นในกรณีที่โมดูล **UART** ถูกดิสเอเบิล ค่าในบัฟเฟอร์ทั้งหมดจะถูกเคลียร์ เช่นเดียวกับบิตเฟล็กแองจ์สถานะความผิดพลาดทั้งหมดจะถูกเคลียร์ด้วย ส่วนตัวนับอัตราบอดจะอยู่ในภาวะรีเซตหลังจากที่ดิสเอเบิลโมดูล **UART** แล้วกลับมาเอนเอเบิลใหม่ การทำงานทั้งหมดจะเริ่มต้นใหม่ทั้งหมด

2.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณนาฬิกาของระบบกับอัตราบอด ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่สัญญาณนาฬิกาของระบบกับอัตราบอดในการสื่อสารข้อมูลอนุกรมนั้นสามารถแสดงในรูปของสมการดังนี้

$$\text{อัตราบอด} = \frac{F_{CY}}{16x(BRG + 1)} \quad (9)$$

และ

$$F_{CY} = \frac{F_{OSC}}{4} \quad (10)$$

โดยที่ **BRG** คือ ค่าข้อมูลของรีจิสเตอร์ **UxBRG** (x เท่ากับ 1 หรือ 2 ขึ้นอยู่กับใช้โมดูล **UART** ชุดใด)

Fosc คือ ความถี่สัญญาณนาฬิกาหลัก ค่าอัตราบอดที่ใช้คือ **9,600** บิตต่อวินาที โดยกำหนดตัวแปรขึ้นมาตัวหนึ่งเพื่อเก็บค่าในที่นี้คือ **Baudvalue** โดยค่าที่ถูกกำหนดจะถูกโหลดไปยังรีจิสเตอร์ **U1BRG** อีกทอดหนึ่งสามารถคำนวณค่า **Fcy** และค่าของ **BRG** ได้ดังนี้

$$F_{CY} = \frac{F_{OSC}}{4} = \frac{7372800x4}{4} = 7372800 \quad (11)$$

$$\text{อัตราบอด} = \frac{F_{CY}}{16x(BRG + 1)} \quad (12)$$

$$9600 = \frac{7372800}{16x(RGB + 1)} \quad (13)$$

$$RGB = \frac{7372800}{(16x9600)} - 1 = 47 \quad (14)$$

ดังนั้นการกำหนดค่าเริ่มต้นของตัวแปร **Baudvalue** จึงใช้ค่าเป็น **47** ตามภาพที่ **47**
โปรแกรมย่อย **IritUART**

```

void initUART()
{
  CloseUART1(); // Disable UART1 Before New Config
                // Config UART1 Interrupt Control
  ConfigIntUART1(UART_RX_INT_EN &
                 UART_RX_INT_PR2 &           // RX Interrupt Priority = 2
                 UART_TX_INT_DIS &          // Disable TX Interrupt
                 UART_TX_INT_PR6);          // TX Interrupt Priority = 3
                // Open UART1 = Mode, Status, Baudrate
  OpenUART1(UART_EN &                       // Enable UART(UART Mode)
            UART_IDLE_STOP &                // Disable UART in IDLE Mode
            UART_ALTRX_ALTTX &             // Select U1TX=RC13, U1RX=RC14
            UART_DIS_WAKE &                // Disable Wake-Up
            UART_DIS_LOOPBACK &           // Disable Loop Back
            UART_DIS_ABAUD &               // Disable Auto Baudrate
            UART_NO_PAR_8BIT &            // UART = 8 Bit, No Parity
            UART_1STOPBIT,                 // UART = 1 Stop Bit
            // Config UART1 Status
            UART_INT_TX_BUF_EMPTY &       // Select Interrupt After TX Complete
            UART_TX_PIN_NORMAL &          // Normal U1TX Mode
            UART_TX_ENABLE &               // Enable U1TX
            UART_INT_RX_CHAR &             // Flag Set After RX Complete
            UART_ADR_DETECT_DIS &         // Disable Check Address
            UART_RX_OVERRUN_CLEAR,        // Clear Overrun Flag
            47);                            // Baudrate = 9600 BPS
}

```

ภาพที่ 47 โปรแกรมย่อย InitUART

3 การใช้งานโมดูลแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิทัลภายใน dsPIC

ในบทนี้แนะนำตัวอย่างการเขียนโปรแกรมภาษา C เพื่อทดลองใช้งานโมดูลแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิทัล (ADC) ภายในไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC30F2010 ซึ่งบรรจุโมดูลแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิทัลที่มีความละเอียด 10 บิตจำนวน 6 ช่อง ที่ความละเอียดของการแปลงข้อมูล 10 บิต ทำให้ได้ข้อมูลดิจิทัลมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1023 (2^{10} หรือ 1,024 ค่า)

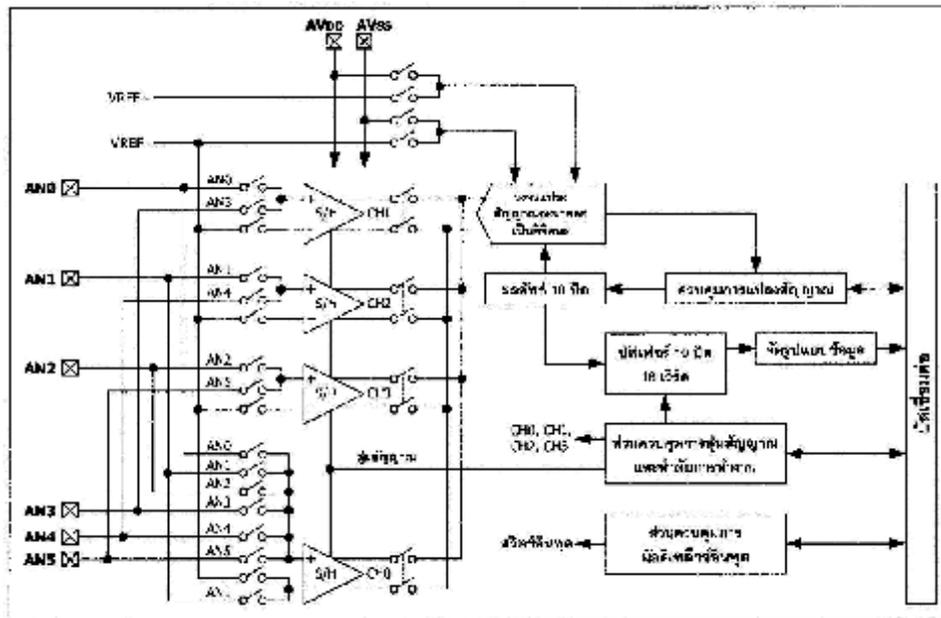
3.1. คุณสมบัติโดยสรุปของโมดูลแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิทัล

1. เป็นโมดูลแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิทัลที่มีความละเอียด 10 บิต จำนวน 6 ช่อง
2. ใช้วิธีการแปลงสัญญาณแบบประมาณค่าหรือซัคเซสซีฟ แอ็ปพร็อกซิเมชัน

(Successive Approximation)

3. มีอัตราเร็วในการสุ่มสัญญาณสูงสุด 500 กิโลแซมเปิลต่อวินาที (ksps) หรือ 500,000 จุดตัวอย่างต่อวินาที
4. สามารถกำหนดให้ทำงานได้ขณะเข้าสู่โหมดสลีป (Sleep mode)
5. สามารถกำหนดระดับแรงดันอ้างอิงได้ทั้งจากภายในผ่านทางขา AVdd กับ AVss และภายนอกผ่านทางขา VREF+ และ VREF-

3.1.1 การทำงานเบื้องต้นของโมดูล ADC ใน dsPIC30F2010 ในภาพที่ 48 เป็นไดอะแกรมการทำงานของโมดูล ADC ใน dsPIC30F2010 ซึ่งมีขาพอร์ตอินพุตอนาลอกทั้งสิ้น 6 ขาคือ AN0-AN5 โดยมี 2 ขาที่สามารถใช้รับแรงดันอ้างอิง เพื่อขยายย่านของแรงดันอินพุต ภายในโมดูลมีวงจรสุ่มและเก็บค่าสัญญาณ (Sample and Hold: S/H) จำนวน 4 ชุด โดยทำงานร่วมกับส่วนควบคุมการมัลติเพล็กซ์สัญญาณอินพุตทำให้สามารถจัดสรรวงจร S/H ให้สามารถรองรับกับสัญญาณอินพุตอนาลอกทั้ง 6 ช่องได้ด้วยความเร็วสูงสุด

ภาพที่ 48 คืออะแกรมการทำงานอย่างง่ายของโมดูล ADC ในไมโครคอนโทรลเลอร์ dsPIC30F2010

สัญญาณที่ผ่านจากวงจร S&H จะถูกป้อนเข้าสู่วงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิทัลแบบซัคเซสซีฟ แอ็ปพร็อกซิเมชัน ขนาด 10 บิต ข้อมูลที่ได้จากการแปลงจะถูกพักไว้ในหน่วยความจำแรมจากนั้นจะได้รับการจัดรูปแบบตามที่คุณพัฒนาโปรแกรมกำหนด ดังแสดงในภาพที่ 49 จากนั้นข้อมูลจะถูกถ่ายถอดลงบนบัสข้อมูลเพื่อส่งไปยังซีพียูต่อไป

อีกองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้โมดูล ADC สามารถแปลงสัญญาณได้รวดเร็วคือภายในโมดูล ADC มีบัฟเฟอร์ความจุ 16 เวิร์ด นั่นคือ สามารถรองรับข้อมูลที่ได้จากการแปลงสูงสุด 16 ชุดข้อมูล ดังนั้นเมื่อแปลงสัญญาณครั้งหนึ่งก็นำมาเก็บไว้ที่บัฟเฟอร์ หากบัฟเฟอร์ยังไม่เต็มก็สามารถกลับไปแปลงสัญญาณต่อได้ทันที โดยไม่ต้องรอให้การถ่ายถอดข้อมูลไปยังรีจิสเตอร์ที่ใช้เก็บค่าการแปลงเสร็จสิ้น

ค่าที่อยู่ในหน่วยความจำแรม	D05	D08	D07	D06	D05	D04	D03	D02	D01	D00					
ค่าที่ถูกล้างไปในบัล															
ค่าเบี่ยงเบนที่พิกัดที่ประมวลผลด้วยเครื่องขยาย (1.15)	D05	D08	D07	D06	D05	D04	D03	D02	D01	D00					
ค่าเบี่ยงเบนที่พิกัดที่ประมวลผลด้วยเครื่องขยาย (1.15)	D03	D08	D07	D06	D05	D04	D03	D02	D01	D00					
ค่าจำนวนเต็มแบบบิตครึ่งหนึ่ง	D03	D09	D08	D05	D05	D05	D08	D07	D06	D05	D04	D03	D02	D01	D00
ค่าจำนวนเต็มแบบบิตครึ่งหนึ่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ภาพที่ 49 รูปแบบของข้อมูลผลลัพธ์ที่ได้จากการแปลงสัญญาณของโมดูล ADC

3.2 รีจิสเตอร์หลักที่ใช้ในโมดูล ADC

3.2.1. ADCON1 (A/D Control Register 1): รีจิสเตอร์ควบคุมโมดูล ADC ตัวที่ 1

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
ADON	-	ADSIDL	-	-	-	FORM1	FORM0
R/W-0	U-0	R/W-0	U-0	U-0	U-0	R/W-0	R/W-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
SSRC2	SSRC1	SSRC0	-	SIMSAM	ASAM	SAMP	DONE
R/W-0	R/W-0	R/W-0	U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/C-U

บิต 15- ADON (A/D Operating Mode bit): บิตเลือกให้โมดูล ADC ทำงาน

“1” = เลือกให้โมดูล ADC ทำงาน

“0” = ปิดการทำงานของโมดูล ADC

บิต 14 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 13- ADSIDL (Stop in IDLE Mode bit): บิตกำหนดให้โมดูล ADC หยุดทำงานในโหมดไอเดิล

“0” = ยังคงให้โมดูล ADC ทำงานต่อไป แม้ว่าซีพียูจะเข้าสู่โหมดไอเดิลก็ตาม

“1” = หยุดการทำงานของโมดูล ADC ทันทีที่ซีพียูเข้าสู่โหมดไอเดิล

บิต 12 ถึง 10 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 9 และ 8- FORM1 และ FORM0 (Data output Format bits): บิตเลือกรูปแบบข้อมูลเอาต์พุต

“00” = ข้อมูลเป็นเลขจำนวนเต็มแบบไม่คิดเครื่องหมาย (DOUT = 0000 0000 0000 0000)

0	0	0	0	0	0	0	D09	D08	D07	D06	D05	D04	D03	D02	D01	D00
---	---	---	---	---	---	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

“01” = ข้อมูลเป็นเลขจำนวนเต็มแบบคิดเครื่องหมาย (DOUT = 0000 0000 0000 0000)

D09	D08	D07	D06	D05	D04	D03	D02	D01	D00							
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

“10” = ข้อมูลเป็นเลขทศนิยมแบบไม่คิดเครื่องหมาย (DOUT = 0000 0000 0000 0000)

D09	D08	D07	D06	D05	D04	D03	D02	D01	D00	0	0	0	0	0	0
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---	---	---	---	---	---

“11” = ข้อมูลเป็นเลขทศนิยมแบบคิดเครื่องหมาย (DOUT = 0000 0000 0000 0000)

D09	D08	D07	D06	D05	D04	D03	D02	D01	D00	0	0	0	0	0	0
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---	---	---	---	---	---

บิต 7 ถึง 5-SSRC2 ถึง SSRC0 (Conversion Trigger Source Select bits): บิตเลือกแหล่งกำเนิดสัญญาณกระตุ้นให้โมดูล ADC แปลงสัญญาณ

“000” = เลือกให้กระตุ้นเมื่อเกิดการเคลียร์บิต SAMP

“001” = เลือกให้กระตุ้นเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงสัญญาณที่ขา INTO

“010” = เลือกให้กระตุ้นเมื่อการเปรียบเทียบข้อมูลในไทเมอร์ 3 เสร็จสิ้น

“011” = เลือกให้กระตุ้นเมื่อเสร็จสิ้นการสุ่มสัญญาณจากโมดูล PWM

ควบคุมมอเตอร์

“100” = สำรองไว้

“101” = สำรองไว้

“110” = สำรองไว้

“111” = เลือกให้กระตุ้นเมื่อตราบค่าภายในเสร็จสิ้นการสุ่มสัญญาณ และเริ่มต้นการแปลงสัญญาณ เป็นการกำหนดให้แปลงสัญญาณโดยอัตโนมัติ

บิต 4 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 3-SIMSAM (Simultaneous sample select bit): บิตเลือกการสุ่มสัญญาณแบบทันทีทันใด จะใช้ก็ต่อเมื่อบิต CHPS = “01”, “10” หรือ “11”

“0” = สุ่มสัญญาณเรียงลำดับตามหมายเลขช่องสัญญาณถ้าบิต CHPS = “10” หรือ “11”

“1” = เลือกสุ่มสัญญาณจากวงจร S&H ช่อง CH0, CH1, CH2, CH3
 ทันทีที่ทันใดถ้าบิต CHPS = “01”

“1” = เลือกสุ่มสัญญาณจากวงจร S&H ช่อง CH0 และ CH1 ทันทีที่ทันใด

บิต 2- ASAM (A/D Sample Auto-start bit): บิตกำหนดการเริ่มต้นสุ่มสัญญาณ
 อัตโนมัตินี้

“0” = เริ่มสุ่มสัญญาณเมื่อบิต SAMP ถูกเซตเป็น “1”

“1” = เริ่มสุ่มสัญญาณทันทีที่การแปลงสัญญาณครั้งล่าสุดเสร็จสิ้นลง ทำให้
 บิต SAMP เซตอัตโนมัติ

บิต 1 - SAMP (A/D Sample Enable bit): บิตเอ็นเอเบิลการสุ่มสัญญาณของ
 โมดูล ADC

“0” = เลือกให้พักการทำงานของวงจร S/H หรือดิสเอเบิลการสุ่มสัญญาณ

“1” = เลือกให้วงจร S/H อย่างน้อยหนึ่งวงจรทำการสุ่มสัญญาณหรือเอ็นเอ
 บิลให้เกิดการสุ่มสัญญาณ

- เมื่อบิต ASAM = “0” การเขียนข้อมูล “1” มาที่บิตนี้จะเป็นการกระตุ้นให้
 เริ่มสุ่มสัญญาณ

- เมื่อบิต SSRC = “000” การเขียนข้อมูล “0” มาที่บิตนี้จะเป็นการกำหนดให้
 หยุดสุ่มสัญญาณแล้วเริ่มต้นกระบวนการแปลงสัญญาณ

บิต 0 - DONE (A/D Conversion Status bit): บิตแสดงสถานะ การแปลง
 สัญญาณอนาลอกเป็นดิจิทัล

“0” = การแปลงสัญญาณยังไม่เสร็จสิ้น

“1” = การแปลงสัญญาณเสร็จสิ้น

บิตนี้สามารถเคลียร์ได้ด้วยกระบวนการทางซอฟต์แวร์หรือเมื่อเริ่มต้นการแปลงสัญญาณในรอบใหม่ นอกจากนั้นการเคลียร์บิตนี้จะไม่กระทบต่อการทำงานของวงจรมแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลแต่อย่างใด

3.2.2 ADCON2 (A/D Control Register 2): รีจิสเตอร์ควบคุมโมดูล ADC ตัวที่ 2

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
VCFG2	VCFG1	VCFG0	-	-	CSCNA	CHPS1	CHPS0
R/W-0	R/W-0	R/W-0	U-0	U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
BUFS	-	SMPI3	SMPI2	SMPI1	SMPI0	BUFM	ALTS
R/W-0	U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0

บิต 15 ถึง 13- VCFG2 ถึง VCFG0 (Voltage Reference configuration bits) :

บิตกำหนดแรงดันอ้างอิงสำหรับใช้ในโมดูล ADC

ค่าข้อมูล	แรงดันอ้างอิงด้านสูง V _H	แรงดันอ้างอิงด้านต่ำ V
“000”	จากขา AVDD (ปกติมีค่า +5v)	จากขา AVSS (ปกติต่อลงกราวด์)
“001”	จากภายนอกผ่านขา VREF+	จากขา AVSS (ปกติต่อลงกราวด์)
“010”	จากขา AVDD (ปกติมีค่า +5v)	จากภายนอกผ่านขา VREF-
“011”	จากภายนอกผ่านขา VREF+	จากภายนอกผ่านขา VREF-
“1xx”	จากขา AVDD (ปกติมีค่า +5v)	จากขา AVSS (ปกติต่อลงกราวด์)

บิต 12 และ 11 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 10- CSCNA (Scan input Selections for CH0+ S/H input for MUX A input Multiplexer Setting bit) : บิตเลือกการสแกนช่องสัญญาณของวงจร S/H ผ่านมัลติเพล็กซ์เซอร์ A

“0” = ไม่มีการสแกนอินพุต

“1” = กำหนดให้สแกนอินพุต

บิต 9 และ 8- CHPS1 และ CHPS0 (Selects Channels utilized bits): บิตเลือกกลุ่มของช่องสัญญาณผ่านทางวงจร S/H

“00” = ต้องการแปลงวงจร S/H ช่อง CH1

“01” = ต้องการแปลงวงจร S/H ช่อง CH0 และ CH1

“1x” = ต้องการแปลงวงจร S/H ช่อง CH0, CH1, CH2 และ CH3

เมื่อบิต SIMSAM (บิต 3 ในรีจิสเตอร์ ADCON1) = “0” จะมีการสุ่มสัญญาณจากทุกช่อง

เมื่อบิต SMSAM = “1” การเลือกช่องสัญญาณจะกระทำผ่านบิต CHPS1 และ CHPS0

บิต 7- BUFS (Buffer Fill Status bit): บิตแสดงสถานะบัฟเฟอร์ จะมีการแสดงผลเกิดขึ้นเมื่อบิต BUFM ถูกเซตเป็น “1” (รีจิสเตอร์ ADRES แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนละ 8 เวิร์ด)

“0” = แจ้งว่าขณะนี้โมดูล ADC กำลังเขียนข้อมูลลงในบัฟเฟอร์ที่ตำแหน่ง 0x0-0x7 ผู้พัฒนาโปรแกรมสามารถเข้าถึงข้อมูลในบัฟเฟอร์ที่ตำแหน่ง 0x8-0xF ได้

“1” = แจ้งว่าขณะนี้โมดูล ADC กำลังเขียนข้อมูลลงในบัฟเฟอร์ที่ตำแหน่ง 0x8-0xF ผู้พัฒนาโปรแกรมสามารถเข้าถึงข้อมูลในบัฟเฟอร์ที่ตำแหน่ง 0x0-0x7 ได้

บิต 6 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 5 ถึง 2- SMPI3 ถึง SMPI0 (Sample/Convert Sequences Per interrupt Selection bits): บิตเลือกการเกิดอินเทอร์รัปต์ในกระบวนการสุ่มและแปลงสัญญาณในโมดูล ADC

“1111” = เกิดอินเทอร์รัปต์เมื่อการแปลงสัญญาณเสร็จทุกๆลำดับที่ 16 ของกระบวนการสุ่มและแปลงสัญญาณ

บิต 1 - BUFM (Buffer Mode Select bit): บิตเลือกโหมดของบัฟเฟอร์

“0” = กำหนดให้บัฟเฟอร์มีความจุ 16 เวิร์ด มีชื่อเป็น ADCBUF0 ถึง ADCBUF15

“1” = แบ่งบัฟเฟอร์ใน 2 ส่วน ส่วนละ 8 เวิร์ด คือ รีจิสเตอร์ ADCBUF8 ถึง 15 และรีจิสเตอร์ ADCBUF7 ถึง ADCBUF0

บิต 0 - ALTS (Alternate input Sample Mode Select bit): บิตเลือกโหมดการทำงานของอินพุตมัลติเพล็กซ์เซอร์

“1” = เลือกใช้อินพุต A สำหรับการสุ่มสัญญาณครั้งแรก จากนั้นสลับกันระหว่างอินพุต A และ B

“0” = เลือกใช้อินพุต A ตลอดการทำงาน

3.2.3 ADCON3 (A/D Control Register 3) : รีจิสเตอร์ควบคุมโมดูล ADC ตัวที่ 3

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
-	-	-	SAMC4	SAMC3	SAMC2	SAMC1	SAMC0
U-0	U-0	U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
ADRC	-	ADCS5	ADCS4	ADCS3	ADCS2	ADCS1	ADCS0
R/W-0	U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0

บิต 15 ถึง 13 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 12 ถึง 8 - SAMC4 ถึง SAMC0 (Auto-Sample Time bits) : บิตเลือกช่วงเวลาในการสุ่มสัญญาณอัตโนมัติ

“00000” = 0T_{ad} (กำหนดได้ในกรณี que เลือกใช้วงจร S/H มากกว่าหนึ่งวงจร)

$$\text{"00001"} = 1 T_{ad}$$

$$\text{"00010"} = 2 T_{ad}$$

.....

$$\text{"11111"} = 31 T_{ad}$$

บิต 7- ADRC (A/D Conversion Clock Source bit) : บิตเลือกแหล่งกำเนิดสัญญาณนาฬิกาสำหรับการแปลงสัญญาณ

“0” = ใช้จากสัญญาณนาฬิกาหลักของระบบ

“1” = ได้จากวงจร RC ภายใน โมดูล ADC

บิต 6 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 5 ถึง 0- ADCS5 ถึง ADCS0 (A/D conversion clock select bits) : บิตเลือกช่วงเวลาที่ใช้ในการแปลงสัญญาณ

$$\text{"000000"} = 0.5 T_{cy} \times (000000 + 1) = 0.5 T_{cy}$$

$$\text{"000001"} = 0.5 T_{cy} \times (000001 + 1) = T_{cy}$$

.....

$$\text{"111111"} = 0.5 T_{cy} \times (111111 + 1) = 32 \times T_{cy}$$

สัญญาณนาฬิกาของ ADC	เลือกสัญญาณนาฬิกา		ช่วงเวลาในการแปลงสัญญาณของโมดูล ADC ที่ความถี่สัญญาณนาฬิกาต่างๆ				
	ADRC	ADCSS ADCS0	Fcy= 30MHz	Fcy= 30MHz	Fcy= 12.5MHz	Fcy= 6.25MHz	Fcy= 1MHz
Tcy/2	0	000000	16.67 nSec	20 nSec	40 nSec	80 nSec	500 nSec
Tcy/2	0	000001	33.3 nSec	40 nSec	80 nSec	160 nSec	1 nSec
Tcy/2	0	000011	66.66 nSec	80 nSec	160 nSec	320 nSec	2 nSec
Tcy/2	0	000111	133.32 nSec	160 nSec	320 nSec	640 nSec	4 nSec
Tcy/2	0	001111	533.32 nSec	320 nSec	640 nSec	1.28 nSec	8 nSec
Tcy/2	0	011111	533.28 nSec	640 nSec	1.28 uSec	2.56 uSec	16 nSec
Tcy/2	0	111111	1066.56 nSec	1280 nSec	2.56 uSec	5.12 uSec	32 nSec
Tcy/2	1	xxxxxx	200-400 nSec	200-400 nSec	200-400 nSec	200-400 nSec	200-400 nSec

ตารางที่ 1 แสดงการกำหนดค่าเวลาที่ใช้ในการแปลงสัญญาณในโมดูล ADC

3.2.4 ADCHS (A/D input Select Register): รีจิสเตอร์เลือกช่องของวงจร S/H ที่ต่อกับขาพอร์ตอินพุตนอกที่ต้องการแปลงสัญญาณ

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
CH123NB1	CH123NB0	CH123SB	CH0NB	CH0SB3	CH0SB2	CH0SB1	CH0SB0
R/W -0	R/W 0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
CH123NA1	CH123NA0	CH123SA	CH0NA	CH0SA3	CH0SA2	CH0SA1	CH0SA0
R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0

บิต 15 และ 14- CH123NB1 และ CH123NB0 (channel 1, 2, 3 Negative input select for MUX B Multiplexer setting bits): บิตเลือกช่องอินพุตลบของวงจร S&H ช่อง CH1, CH2 และ CH3 สำหรับมัลติเพล็กซ์เซอร์ B

“11” = อินพุตลบของ CH1 ต่อกับอินพุต AN9, อินพุตลบของ CH2 ต่อกับอินพุต AN10, อินพุตลบของ CH3 ต่อกับอินพุต AN11

“10” = อินพุตลบของ CH1 ต่อกับอินพุต AN6, อินพุตลบของ CH2 ต่อกับอินพุต AN7, อินพุตลบของ CH3 ต่อกับอินพุต AN8

“00” และ “01” = อินพุตลบของ CH1, CH2 และ CH3 ต่อกับ VREF-
ให้ใช้ภาพที่ 48 ประกอบ

บิต 13- CH123SB (channel 1, 2, 3 positive input select for MUX B Multiplexer setting bit): บิตเลือกช่องอินพุตบวกของวงจร S&H ช่อง CH1, CH2 และ CH3 สำหรับมัลติเพล็กซ์เซอร์ B

“1” = CH1 positive input is AN3, CH2 positive input is AN4, CH3 positive input is AN5

“0” = อินพุตบวกของ CH1 ต่อกับอินพุต AN0, อินพุตบวกของ CH2 ต่อกับอินพุต AN1, อินพุตบวกของ CH3 ต่อกับอินพุต AN2

บิต 12- CH123SB (Channel 0 Negative Input select for MUX B Multiplexer setting bit): บิตเลือกช่องอินพุตลบของวงจร S&H ช่อง CHO สำหรับมัลติเพล็กซ์เซอร์ B

“0” = อินพุตลบของ CHO ต่อกับ VREF-

“1” = อินพุตลบของ CHO ต่อกับ AN1

บิต 11 ถึง 8 CH0SB3 ถึง CH0SB0 (channel 0 positive input select for MUX B Multiplexer setting bits): บิตเลือกช่องอินพุตบวกของวงจร S&H ช่อง CHO สำหรับมัลติเพล็กซ์เซอร์ B

“0000” = อินพุตบวกของ CHO ต่อกับ AN0

“0001” = อินพุตบวกของ CHO ต่อกับ AN1

.....

“1110” = อินพุตบวกของ CHO ต่อกับ AN14

“1111” = อินพุตบวกของ CHO ต่อกับ AN15

บิต 7 และ 6- CH123NA1 และ CH123NA0 (channel 1, 2, 3 Negative input select for MUX A Multiplexer setting bits): บิตเลือกช่องอินพุตลบของวงจร S&H ช่อง CH1, CH2 และ CH3 สำหรับมัลติเพล็กซ์เซอร์ A

“11” = อินพุตลบของ CH1 ต่อกับอินพุต AN9, อินพุตลบของ CH2 ต่อกับอินพุต AN10, อินพุตลบของ CH3 ต่อกับอินพุต AN11

“10” = อินพุตลบของ CH1 ต่อกับอินพุต AN6, อินพุตลบของ CH2 ต่อกับอินพุต AN7, อินพุตลบของ CH3 ต่อกับอินพุต AN8

“00” และ “01” = อินพุตลบของ CH1, CH2 และ CH3 ต่อกับ VREF-

บิต 5- CH123SA (channel 1, 2, 3 positive input select for MUX A Multiplexer setting bit): บิตเลือกช่องอินพุตบวกของวงจร S&H ช่อง CH1, CH2 และ CH3 สำหรับมัลติเพล็กซ์เซอร์ A

“1” = CH1 positive input is AN3, CH2 positive input is AN4, CH3 positive input is AN5

“0” = อินพุตบวกของ CH1 ต่อกับอินพุต AN0, อินพุตบวกของ CH2 ต่อกับอินพุต AN1, อินพุตบวกของ CH3 ต่อกับอินพุต AN2

บิต 4- CH0NA (channel 0 Negative input select for MUX A Multiplexer setting bit): บิตเลือกช่องอินพุตลบของวงจร S&H ช่อง CHO สำหรับมัลติเพล็กซ์เซอร์ A

“0” = อินพุตลบของ CHO ต่อกับ VREF-

“1” = อินพุตลบของ CHO ต่อกับ AN1

บิต 3 ถึง 0- CH0SA3 ถึง CH0SA0 (channel 0 positive input select for MUX A Multiplexer setting bits): บิตเลือกช่องอินพุตบวกของวงจร S&H ช่อง CHO สำหรับมัลติเพล็กซ์เซอร์ A

“0000” = อินพุตบวกของ CHO ต่อกับขา AN0

“0001” = อินพุตบวกของ CHO ต่อกับขา AN1

.....

“1101” = อินพุตบวกของ CHO ต่อกับขา AN13

“1110” = อินพุตบวกของ CHO ต่อกับขา AN14

“1111” = อินพุตบวกของ CHO ต่อกับขา AN15

หมายเหตุ ส่วนอินพุตมัลติเพล็กซ์เซอร์ สามารถกำหนดการทำงานทางอินพุตได้ 2 รูปแบบ คือ มัลติเพล็กซ์เซอร์ A (MUXA) และมัลติเพล็กซ์เซอร์ B (MUXB) โดยบิต 15 ถึง 8 ของรีจิสเตอร์ ADCHS ใช้ตั้งค่าสำหรับ MUXB ส่วนบิต 7 ถึง 0 ของรีจิสเตอร์ ADCHS ใช้ตั้งค่าสำหรับ MUX A

3.2.5 ADPCFG (A/D port configuration Register): รีจิสเตอร์กำหนดค่าทางฮาร์ดแวร์

ของพอร์ตอินพุตอนาลอก

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
PCFG15	PCFG14	PCFG13	PCFG12	PCFG11	PCFG10	PCFG9	PCFG8
R/W -0							
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
PCFG7	PCFG6	PCFG5	PCFG4	PCFG3	PCFG2	PCFG1	PCFG0
R/W -0							

รีจิสเตอร์ตัวนี้สามารถรองรับการกำหนดค่าของพอร์ตอินพุตอนาลอกได้ครบทั้ง 16 ช่อง (กรณีใช้ dsPIC เบอร์ใหญ่ที่มีอินพุตอนาลอกครบ 16 ช่อง) โดยการกำหนดนี้จะอย่างกันอย่างไร้สาระ เริ่มจากบิต 15(PCFG15) สำหรับกำหนดค่าของอินพุต AN15 ไล่ไปตามลำดับจนถึงบิต 0 (PCFG0) สำหรับกำหนดค่าของอินพุต AN0 สำหรับ dsPIC30F2010 มี 6 ช่อง จึงใช้งานเพียง 6 บิต คือ PCFG0-PCFG5

“0” = กำหนดให้อินพุตอนาลอกทำงานในโหมดอนาลอก

“1” = กำหนดให้อินพุตอนาลอกทำงานในโหมดดิจิทัล

3.2.6 ADCSSL (A/D input scan select Register) : รีจิสเตอร์เลือกช่องอินพุตที่ต้องการ

แปลง สัญญาณ

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
CSSL15	CSSL14	CSSL13	CSSL12	CSSL11	CSSL10	CSSL9	CSSL8
R/W -0							
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
CSSL7	CSSL6	CSSL5	CSSL4	CSSL3	CSSL2	CSSL1	CSSL0
R/W -0							

รีจิสเตอร์ตัวนี้ใช้กำหนดให้วงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิทัลมาอ่านค่าจากอินพุตแบบเรียงลำดับอัตโนมัติ ซึ่งสามารถเลือกได้ว่า ต้องการให้อ่านค่าจากช่องใดบ้าง การกำหนดค่าของรีจิสเตอร์ตัวนี้สามารถรองรับอินพุตอนาลอกได้ครบทั้ง 16 ช่อง (กรณีใช้ dsPIC เบอร์ใหญ่ที่มีอินพุตอนาลอกครบ 16 ช่อง) โดยการกำหนดนี้จะอย่างกันอย่างไร้สาระ เริ่มจากบิต 15

(CSSLI5) สำหรับกำหนดค่าของอินพุต AN15 ไปตามลำดับจนถึงบิต 0 (CSSL0) สำหรับกำหนดค่าของอินพุต AN0 สำหรับ dsPIC30F2010 มี 6 ช่อง จึงใช้งานเพียง 6 บิตคือ CSSL0-CSSL5

“0” = ไม่อ่านค่าจากอินพุตนี้

“1” = เลือกให้อ่านค่าอินพุต

3.2.7. บัฟเฟอร์เก็บผลลัพธ์จากการแปลงสัญญาณของโมดูล ADC มีชื่อเรียกว่า ADCBUF เป็นหน่วยความจำแรมขนาด 16 บิต มีทั้งสิ้น 16 ตัว หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นบัฟเฟอร์ 16 เวิร์ด จึงสามารถกำหนดชื่อเรียกได้เป็น ADCBUF0, ADCBUF1, ADCBUF2, ..., ADCBUFE,

ADCBUFF ใช้สำหรับเก็บค่าผลลัพธ์ที่ได้จากการแปลงสัญญาณของวงจรแปลงสัญญาณอะนาลอกเป็นดิจิทัลชั่วคราว ก่อนที่จะส่งต่อไปจัดรูปแบบข้อมูล แล้วถ่ายทอดต่อไปยังบัสของระบบต่อไป

3.3. การกำหนดค่าเพื่อใช้งาน โมดูล ADC มีขั้นตอนโดยสรุปดังนี้

3.3.1. ตั้งค่าของ โมดูล ADC

1. เลือกขาพอร์ตให้ทำงานเป็นอินพุตอนาลอกที่รีจิสเตอร์ ADPCFG
2. เลือกแหล่งจ่ายแรงดันอ้างอิงให้เหมาะสมกับย่านแรงดันอนาลอกทางอินพุตที่บิต 15 ถึง 13 ของรีจิสเตอร์ ADCON2
3. คือสัญญาณนาฬิกาสำหรับการแปลงสัญญาณที่บิต 5 ถึง 0 ของรีจิสเตอร์ ADCON3
4. กำหนดจำนวนช่องของวงจร S/H ที่ต้องใช้ที่บิต 9 และ 8 ของรีจิสเตอร์ ADCON2 และรีจิสเตอร์ ADPCFG
5. กำหนดวิธีการสุ่มสัญญาณที่บิต 3 ของรีจิสเตอร์ ADCON1 และรีจิสเตอร์ ADCSSL
6. กำหนดจำนวนอินพุตที่ต้องทำงานร่วมกับวงจร S/H ที่รีจิสเตอร์ ADCHS

7. เลือกค่าดับการสุ่มและแปลงสัญญาณที่บิต 7 ถึง 0 ของรีจิสเตอร์ **ADCON1**
และบิต 12 ถึง 8 ของรีจิสเตอร์ **ADCON3**

8. เลือกรูปแบบของผลลัพธ์ที่ต้องการที่บิต 9 และ 8 ของรีจิสเตอร์ **ADCON**

9. เลือกการอินเทอร์รัปต์ที่บิต 9 ถึง 5 ของรีจิสเตอร์ **ADCON2**

10. เปิดการทำงานของโมดูล **ADC** ที่บิต 15 ของรีจิสเตอร์ **ADCON1**

3.3.2 กำหนดการอินเทอร์รัปต์ (ถ้าต้องการ)

1. เคลียร์บิต **ADIF**

2. เลือกระดับความสำคัญของการอินเทอร์รัปต์

ในภาพที่ 50 คือโปรแกรมย่อย **InitADC** โดยเปิดทั้ง 6 ช่องและใช้การอินเทอร์รัปต์ในการอ่านด้วย

```

void InitADC (void)
{
    ADCON1bits.FORM= 0;
    ADCON1bits.SSRC = 7;
    ADCON1bits.ASAM= 1;
    ADCON2bits.SMPI= 0;
    ADCON3bits.SAMC = 1;
    ADCON3bits.ADRC = 1;
    IPC2bits.ADIP= 1;
    ADCHS = 0x0;      //เลือก CH
    ADCSSL = 0x0000; //Channel Scanning is disabled. All bits left to their default
state
    //เปิด adc ช่องที่ต้องการ
    ADPCFG = 0xFFFF;
    ADPCFGbits.PCFG5= 0;
    ADPCFGbits.PCFG4= 0;
    ADPCFGbits.PCFG3= 0;
    ADPCFGbits.PCFG2= 0;
    ADPCFGbits.PCFG1 = 0;
    ADPCFGbits.PCFG0= 0;
}

```

ภาพที่ 50 โปรแกรมย่อย InitADC

4 การใช้งานไทมเมอร์ใน dsPIC

ไทมเมอร์เคาน์เตอร์หลักใน dsPIC มี 5 ตัวคือ ไทมเมอร์ 1 ถึงไทมเมอร์ 5 โดยแต่ละตัวมีขนาด 16 บิต สำหรับไทมเมอร์ 2 และ 3 กับไทมเมอร์ 4 และ 5 สามารถทำงานรวมกันเป็นไทมเมอร์ขนาด 32 บิตเมื่อไทมเมอร์แต่ละตัวทำงานแยกกันสามารถกำหนดการทำงานได้อีก 3 แบบตามลักษณะของฐานเวลาคือ ฐานเวลาแบบ A, B และ C ซึ่งจะได้กล่าวถึงในลำดับถัดไป

41. คุณสมบัติของไทเมอร์ ใน dsPIC30F2010 มีไทเมอร์/เคาน์เตอร์ขนาด 16 บิตให้ใช้งานรวม 3 ตัว คือ ไทเมอร์ 1 (T1), ไทเมอร์ 2 (T2) และ ไทเมอร์ 3 (T3)

41.1. คุณสมบัติของไทเมอร์ 1

1. รีจิสเตอร์ตัวนับความละเอียด 16 บิต
2. ทำงานได้ทั้งแบบซิงโครนัสและอะซิงโครนัสเคาน์เตอร์
3. ทำงานร่วมกับขาอินพุตประจำตัวของไทเมอร์ได้
4. มีปริสเกลเลอร์สำหรับหารความถี่การนับ
5. สามารถกำหนดการอินเตอร์รัปต์จากการนับหรือจากการตรวจพบสัญญาณขอบขาลงที่ขาอินพุตของไทเมอร์

41.2. คุณสมบัติของไทเมอร์ 2 และ 3

1. ไทเมอร์ 2 และ 3 เมื่อทำงานแยกอิสระต่อกัน มีคุณสมบัติคล้ายกับไทเมอร์ 1
2. เมื่อนำไทเมอร์ 2 และ 3 มาทำงานเริ่มกัน รีจิสเตอร์ตัวนับมีความละเอียดเพิ่มเป็น 32 บิต
3. ทำงานร่วมกับขาอินพุตประจำตัวไทเมอร์ได้ (ขา TxCKI)
4. มีปริสเกลเลอร์สำหรับหารความถี่การนับ
5. สามารถกำหนดการอินเตอร์รัปต์จากการนับหรือจากการตรวจพบสัญญาณขอบขาลงที่ขาอินพุตของไทเมอร์
6. สามารถกำเนิดสัญญาณกระตุ้นการทำงานไปยัง โมดูล ADC ได้

42. รีจิสเตอร์ใน โมดูลไทเมอร์ของ dsPIC30F ในโมดูลไทเมอร์ของ dsPIC30F2010 มีรีจิสเตอร์ขนาด 16 บิตที่สำคัญอยู่ 3 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 TMRx (16-bit timer count register) เป็นกลุ่มของรีจิสเตอร์เก็บค่าไทเมอร์กลุ่มนี้ 5 ตัวคือ TMR1, TMR2, TMR3, TMR4 และ TMR5 แต่สำหรับ dsPIC30F2010 มี 3 ตัวคือ TMR1 ถึง TMR 3

กลุ่มที่ 2 PRx (16-bit period register associated with the timer) เป็นกลุ่มของรีจิสเตอร์คาบเวลาที่สัมพันธ์กับไทมเมอร์ มี 5 ตัวเช่นกัน PR1 ถึง PR5 แยกกันตามไทมเมอร์หลักทั้ง 5 ตัว (ไทมเมอร์ 1 ถึงไทมเมอร์ 5) แต่สำหรับ dsPIC30F2010 มี 3 ตัวคือ PR1 ถึง PR3

กลุ่มที่ 3 TxCON (16-bit control register associated with the timer) เป็นกลุ่มของรีจิสเตอร์ที่ใช้ควบคุมการทำงานของไทมเมอร์ มี 5 ตัวเช่นกัน T1CON ถึง T5CON แยกกันตามไทมเมอร์หลักทั้ง

ตัว สำหรับกลุ่มนี้จะมีความพิเศษตรงที่ยังสามารถแยกย่อยออกไปได้ 3 แบบภายใต้ชื่อรีจิสเตอร์เดียวกันเนื่องจากไทมเมอร์สามารถทำงานได้อีก 3 แบบตามลักษณะของฐานเวลา จึงทำให้รีจิสเตอร์ TxCON สามารถระบุได้เป็น TxCON ในแบบ A, B และ C เวลาเขียนโปรแกรมเพื่อกำหนดค่าให้แก่รีจิสเตอร์ TxCON จะต้องระมัดระวังในจุดนี้ด้วย

4.21. TxCON Type A Time Base Register: รีจิสเตอร์ควบคุมไทมเมอร์ด้วยฐานเวลาแบบ A

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
TON	-	TSIDL	-	-	-	-	-
R/W-0	U-0	R/W-0	U-0	U-0	U-0	U-0	U-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
-	TGATE	TCKPS1	TCKPS0	-	TSYNC	TCS	-
U-0	R/W-0	R/W-0	R/W-0	U-0	R/W-0	R/W-0	U-0

บิต 15- TON (Timer on control bit): บิตควบคุมการเปิดไทมเมอร์ให้ทำงาน

“0” = หยุดการทำงานของ ไทมเมอร์

“1” = เลือกให้ไทมเมอร์เริ่มทำงาน

บิต 14 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 13- TSIDL (Stop in IDLE Mode bit): บิตกำหนดให้ไทมเมอร์หยุดทำงาน

ในโหมดไอเดิล

“0” = ยังคงให้ไทมเมอร์ทำงานต่อไป แม้ว่าซีพียูจะเข้าสู่โหมดไอเดิลก็ตาม

“1” = หยุดการทำงานของไทมเมอร์ทันทีที่ซีพียูเข้าโหมดไอเดิล

บิต 12 ถึง 7 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 6- TGATE (Timer Gated Time Accumulation Enable bit): บิตเอ็นเอเบิลการเปิดเกิดเพื่อรับสัญญาณจาก ภายนอก

“0” = ดิสเอเบิลการทำงานแบบนี้

“1” = เอ็นเอเบิลการทำงานแบบนี้

เมื่อเลือกบิตนี้เป็น “1” บิต TCS (บิต 1 ของรีจิสเตอร์ TxCON) ต้องกำหนดเป็น “0” อ่านค่าบิตนี้เป็น “0” ถ้าบิต TCS เป็น “1”

บิต 5 และ 4- TCKPS1 และ TCKPS0 (Timer input clock prescale select bits): บิตเลือกอัตราปรีสเกลเลอร์สัญญาณนาฬิกาของไทมเมอร์

“00” = เลือกอัตรา 1:1

“01” = เลือกอัตรา 1:18

“10” = เลือกอัตรา 1:64

“11” = เลือกอัตรา 1:256

บิต 3 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 2-TSYNC (Timer External Clock input Synchronization Select bit): บิตเลือกการซิงโครไนซ์ของสัญญาณนาฬิกาจากภายนอกกับการทำงานของไทมเมอร์ต้องพิจารณาสถานะของบิต TCS ร่วมด้วย ดังนี้ เมื่อบิต TCS = “0”

บิตนี้ไม่ใช้งาน อ่านค่าได้เป็น “0” เนื่องจากเมื่อบิต TCS เป็น “0” หมายความว่า ไทมเมอร์เลือกใช้สัญญาณนาฬิกาภายในในการกำหนดจังหวะการทำงานเมื่อบิต TCS = “1”

“0” = เลือกไม่ต้องการซิงโครไนซ์
 “1” = เลือกให้เกิดซิงโครไนซ์สัญญาณนาฬิกาภายนอกกับการทำงานของ
 ไทเมอร์

บิต 1 - TCS (Timer Clock Source Select bit): บิตเลือกแหล่งกำเนิดสัญญาณ
 นาฬิกาของไทเมอร์

“0” = เลือกใช้สัญญาณนาฬิกาภายใน ความถี่ $F_{OSC}/4$
 “1” = เลือกใช้สัญญาณนาฬิกาจากภายนอกผ่านทางขา TxCKI

บิต 0 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

4.2.2 TxCON Type B Time Base Register: รีจิสเตอร์ควบคุมไทมเมอร์ด้วยฐาน
 เวลาแบบ B

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
TON	-	TSIDL	-	-	-	-	-
R/W -0	U-0	R/W -0	U-0	U-0	U-0	U-0	U-0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
-	TGATE	TCKPS1	TCKPS0	T32	-	TCS	-
U-0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	U-0	R/W -0	U-0

บิต 15- TON (Timer on Control bit): บิตควบคุมการเปิดไทมเมอร์ให้ทำงาน
 พิจารณาสถานะของบิต T32 รวมด้วย ดังนี้ เมื่อบิต T32 = “1” เป็นการเลือกให้ทำงานเป็นไทมเมอร์
 32 บิต

“0” = หยุดการใช้งานคูรีจิสเตอร์ 32 บิต TMRx และ TMRy
 “1” = เริ่มต้นใช้งานคูรีจิสเตอร์ 32 บิต TMRx และ TMRy
 เมื่อบิต T32 = “0” เป็นการเลือกให้ทำงานเป็นไทมเมอร์ 16 บิต
 “0” = หยุดการทำงานของไทมเมอร์ 16 บิต
 “1” = เริ่มการทำงานของไทมเมอร์ 16 บิต

ในโหมดไอเดิล

บิต 14 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 13- TSIDL (Stop in IDLE Mode bit): บิตกำหนดให้ไทมเมอร์หยุดทำงาน

“0” = ยังคงให้ไทมเมอร์ทำงานต่อไป แม้ว่าซีพียูจะเข้าสู่โหมดไอเดิลก็ตาม

“1” = หยุดการทำงานของไทมเมอร์ทันทีที่ซีพียูเข้าโหมดไอเดิล

บิต 12 ถึง 7 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 6- TGATE (Timer Gated Time Accumulation Enable bit): บิตเอ็นเอ

เบิลการรับสัญญาณเกิดจากภายนอก

“0” = ดิสเอเบิลการทำงานแบบนี้

“1” = เอ็นเอเบิลการทำงานแบบนี้

เมื่อเลือกบิตนี้เป็น “1” บิต TCS ต้องกำหนดเป็น “0” อ่านค่าได้เป็น “0” ถ้า
บิต TCS เป็น “1”

บิต 5 และ 4- TCKPS1 และ TCKPS0 (Timer input Clock Prescale Select bits): บิตเลือก อัตราปรีสเกลเลอร์สัญญาณนาฬิกาของไทมเมอร์

“00” = เลือกอัตรา 1:1

“01” = เลือกอัตรา 1:8

“10” = เลือกอัตรา 1:64

“11” = เลือกอัตรา 1:256

บิต 3- T32 (32-bit Timer Mode Select bits): บิตเลือกโหมดไทมเมอร์ 32 บิต

“0” = กำหนดให้ไทมเมอร์ TMRx และ TMRy แยกการทำงานเป็นไทมเมอร์

16 บิต

“1” = กำหนดให้ไทมเมอร์ **TMRx** และ **TMRy** ทำงานร่วมกันเป็นไทมเมอร์
32 บิต

บิต 2 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 1 - **TCS (Timer clock source select bit)**: บิตเลือกแหล่งกำเนิดสัญญาณนาฬิกาของไทมเมอร์

“0” = เลือกใช้สัญญาณนาฬิกาภายใน ความถี่ **Fosc/4**

“1” = เลือกใช้สัญญาณนาฬิกาจากภายนอกผ่านทางขา **TxCKI**

บิต 0 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

4.2.3 TxCON Type C Time Base Register: รีจิสเตอร์ควบคุมไทมเมอร์ด้วยฐานเวลาแบบ C

บิต 15	บิต 14	บิต 13	บิต 12	บิต 11	บิต 10	บิต 9	บิต 8
TON	-	TSIDL	-	-	-	-	-
R/W -0	U -0	R/W -0	U -0	U -0	U -0	U -0	U -0
บิต 7	บิต 6	บิต 5	บิต 4	บิต 3	บิต 2	บิต 1	บิต 0
-	TGATE	TCKPS1	TCKPS0	-	-	TCS	-
U -0	R/W -0	R/W -0	R/W -0	U -0	U -0	R/W -0	U -0

บิต 15- **TON (Timer on Control bit)**: บิตควบคุมการเปิดไทมเมอร์ให้ทำงาน

“0” = หยุดการทำงานของไทมเมอร์ 16 บิต

“1” = เริ่มต้นการทำงานของไทมเมอร์ 16 บิต

บิต 14 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 13- **TSIDL (stop in IDLE Mode bit)**: บิตกำหนดให้ไทมเมอร์หยุดทำงานในโหมดไอเดิล

“0” = ยังคงให้ไทมเมอร์ทำงานต่อไป แม้ว่าซีพียูจะเข้าสู่โหมดไอเดิลก็ตาม

“1” = หยุดการทำงานของไทมเมอร์ทันทีที่ซีพียูเข้าโหมดไอเดิล

บิต 12 ถึง 7 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 6 - TGATE (Timer Gated Time Accumulation Enable bit): บิตเอ็นเอ

เบิลการรับสัญญาณเกิดจากภายนอก

“0” = ดิสเอเบิลการทำงานแบบนี้

“1” = เอ็นเอเบิลการทำงานแบบนี้

เมื่อเลือกบิตนี้เป็น “1” บิต TCS (บิต 1 ของรีจิสเตอร์ TxCON) ต้องกำหนดเป็น “0” อ่านค่าบิตนี้เป็น “0” ถ้าบิต TCS เป็น “1”

บิต 5 และ 4 - TCKPS1 และ TCKPS0 (Timer input Clock Prescale Select

bits): บิตเลือกอัตราปริสเกลเลอร์สัญญาณนาฬิกาของไทมเมอร์

“00” = เลือกอัตรา 1:1

“01” = เลือกอัตรา 1:8

“10” = เลือกอัตรา 1:64

“11” = เลือกอัตรา 1:256

บิต 3 และ 2 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

บิต 1 - TCS (Timer Clock Source Select bit): บิตเลือกแหล่งกำเนิดสัญญาณ

นาฬิกาของไทมเมอร์

“0” = เลือกใช้สัญญาณนาฬิกาภายใน ความถี่ $F_{osc}/4$

“1” = เลือกใช้สัญญาณนาฬิกาจากภายนอกผ่านทางขา TxCKI

บิต 0 ไม่ใช้งาน กำหนดเป็น “0”

43 การทำงานของไทมเมอร์ตามลักษณะของฐานเวลา มีทั้งสิ้น **3** แบบคือ ไทมเมอร์ที่ทำงานด้วยฐานเวลาแบบ **A, B** และ **C** มีข้อมูลโดยสรุปดังนี้

431. ไทมเมอร์ที่ทำงานด้วยฐานเวลาแบบ **A** เป็นการทำงานในแบบมาตรฐานของ **dsPIC** โดยไทมเมอร์ที่ทำงานในแบบนี้คือ ไทมเมอร์ **1** ซึ่งมีคุณสมบัติพิเศษเพิ่มเติมดังนี้

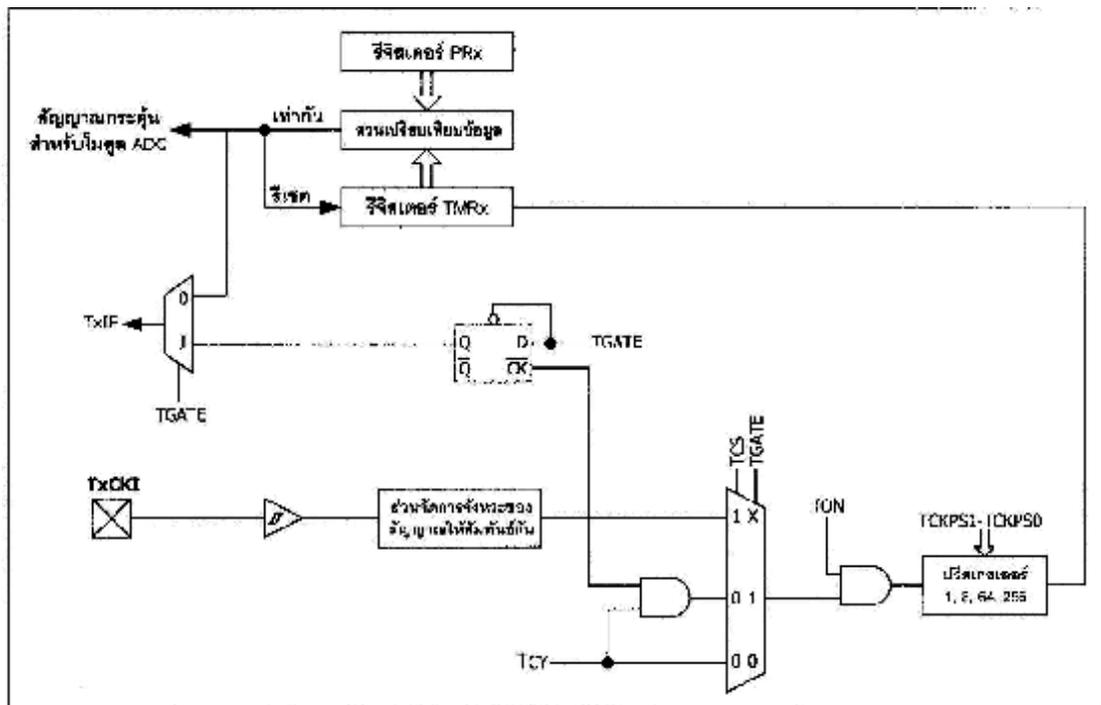
1. กำหนดให้ทำงานกับแหล่งจ่ายสัญญาณนาฬิกากำลังงานต่ำ **32kHz** จากภายนอกได้
2. กำหนดทำงานในแบบอะซิงโครนัสโดยรับสัญญาณนาฬิกาจากภายนอกได้

ดังนั้น ไทมเมอร์ **1** จึงเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำมาใช้สร้างฐานเวลานาฬิกาจริง (**RTC**) ในภาพที่ **51** แสดงไดอะแกรมการทำงานพื้นฐานของไทมเมอร์ **1** ที่ทำงานด้วยฐานเวลาแบบ **A**

432. ไทมเมอร์ที่ทำงานด้วยฐานเวลาแบบ **B** ไทมเมอร์ที่สามารถทำงานในลักษณะนี้ได้มี **2** ตัวคือ ไทมเมอร์ **2** และ ไทมเมอร์ **4** (เฉพาะไทมเมอร์ **4** ไม่มีใน **dsPIC30F2010**) คุณสมบัติที่เพิ่มเติมเข้ามาสำหรับฐานเวลาแบบ **B** คือ

1. สามารถต่อกับไทมเมอร์ฐานเวลาแบบ **C** เพื่อใช้งานเป็นไทมเมอร์ขนาด **32** บิตได้ โดยการกำหนดสถานะที่บิต **T32** ในรีจิสเตอร์ **TxCON** เมื่อทำงานด้วยฐานเวลาแบบ **B** ให้เป็นลอจิก “**1**”
2. มีวงจรกำหนดจังหวะของสัญญาณนาฬิกาให้สัมพันธ์กัน (ซิงโครไนซ์) หลังจากผ่านการปรับอัตราลดทอนความถี่ด้วยปริสเกลเลอร์แล้ว

ในภาพที่ **52** แสดงไดอะแกรมการทำงานพื้นฐานของไทมเมอร์ที่ทำงานด้วยฐานเวลาแบบ **B**

ภาพที่ 53 ไคอะแกรมการทำงานของไทมเมอร์ 3 และไทมเมอร์ 5 ซึ่งทำงานด้วยฐานเวลาแบบ C

4.3.3 ไทเมอร์ที่ทำงานด้วยฐานเวลาแบบ C ไทเมอร์ที่สามารถทำงานในลักษณะนี้ได้มี 2 ตัวคือ ไทเมอร์ 3 และไทเมอร์ 5 (เฉพาะไทเมอร์ 5 ไม่มีใน dsPIC30F2010) คุณสมบัติที่เพิ่มเติมเข้ามาสำหรับฐานเวลาแบบ C คือ

1. สามารถต่อกับไทเมอร์ฐานเวลาแบบ B เพื่อใช้งานเป็นไทเมอร์ 32 บิตได้ โดยการกำหนดสถานะที่บิต T32 ในรีจิสเตอร์ TxCON เมื่อทำงานด้วยฐานเวลาแบบ B ให้เป็นลอจิก "1"
2. สามารถสร้างสัญญาณกระตุ้นการทำงานของโมดูลแปลงสัญญาณอะนาลอกเป็นดิจิทัลได้ ทำให้ไทเมอร์และโมดูลแปลงสัญญาณอะนาลอกเป็นดิจิทัลทำงานสัมพันธ์กัน

ในภาพที่ 53 แสดงไคอะแกรมการทำงานพื้นฐานของไทเมอร์ที่ทำงานด้วยฐานเวลาแบบ C และใน ภาพที่ 54 โปรแกรมย่อย InitTIMER1 โดยกำหนดให้เกิดการอินเตอร์รัปท์ ทุกๆ 1ms.

```

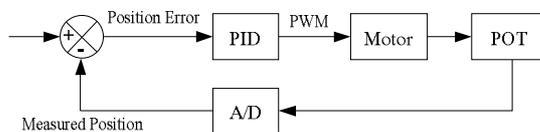
void InitTimer1(void)
{
    unsigned int match_value;
    ConfigIntTimer1(T1_INT_PRIOR_1 &           // Timer1 interrupt priority 1
                  T1_INT_ON);                 // Enable interrupt for timer1
    WriteTimer1(0);                           // Clear count value at TMR1 register
    match_value = 29491;                       // Load value Interval 1 ms
    OpenTimer1(T1_ON &                        // Start timer1
              T1_GATE_OFF &                  // Disable gate pin for timer1
              T1_IDLE_STOP &                // Stop timer in idle mode
              T1_PS_1_1 &                   // Prescaler 1:1
              T1_SYNC_EXT_OFF &            // Disable sync external source
              T1_SOURCE_INT, match_value);
}

```

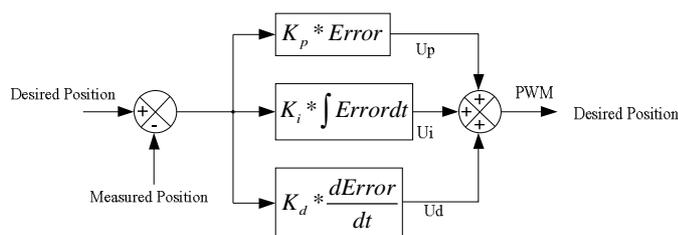
ภาพที่ 54 โปรแกรมย่อย InitTIMER1

5. ออกแบบระบบควบคุมแบบ ฟีดแบ็ค

จากภาพที่ 55 เป็นระบบควบคุมแบบลิเนียร์ ฟีดแบ็ค กำหนดให้ $E_n = \text{Set-point} - \text{ตำแหน่งที่อ่านจากโพเทนชิโอมิเตอร์ (Measured Position)}$ แล้วส่งผลลัพธ์ ออกไปให้วงจรขับมอเตอร์ ในรูปแบบของความถี่ PWM ภาพที่ 56 บล็อกอะแกรมของระบบควบคุมตำแหน่งของมอเตอร์แบบดิจิทัล ฟีดแบ็ค

ภาพที่ 55 บล็อกอะแกรมของระบบควบคุมตำแหน่งของมอเตอร์แบบลิเนียร์ ฟีดแบ็ค

ภาพที่ 56 บล็อกอะแกรมของระบบควบคุมตำแหน่งของมอเตอร์แบบดิจิทัล ฟีดแบ็ค

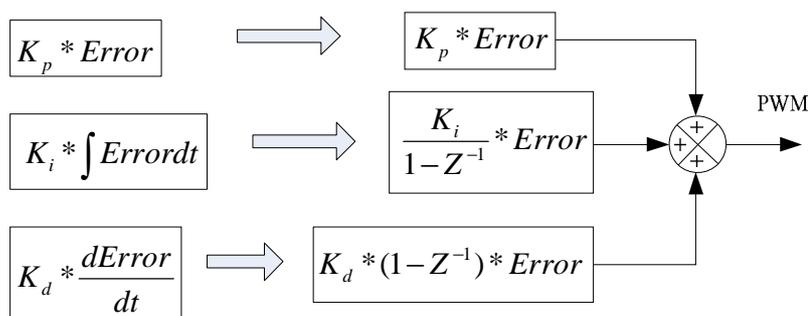
จากระบบควบคุมในภาพที่ 56 บล็อกอะแกรมของระบบควบคุมตำแหน่งของมอเตอร์แบบ ลิเนียร์พีไอดี ต้องการออกแบบระบบควบคุมด้วย dsPIC นั้นต้องเริ่มจากเปลี่ยนจากระบบลิเนียร์พีไอดี เป็นแบบดิจิทัล พีไอดี เป็นดิจิทัล ก่อนเพราะว่าไมโครคอนโทรลเลอร์ทำงานในระบบดิจิทัล ด้วย Z ทรานฟอร์ม จะได้ สมการระบบใหม่ใน ภาพที่ 57 การแปลงลิเนียร์พีไอดีเป็นดิจิทัลพีไอดีด้วย Z ทรานฟอร์ม

$$U_p(T) = K_p * Error(T) \quad (15)$$

$$U_i(T) = K_i * Error(T) + U_i(T-1) \quad (16)$$

$$U_d(T) = K_d * (Error(T) - Error(T-1)) \quad (17)$$

$$PWM(T) = U_p + U_i + U_d \quad (18)$$

ภาพที่ 57 การแปลงลิเนียร์พีไอดีเป็น ดิจิตอลพีไอดีด้วย Z ทรานฟอร์ม

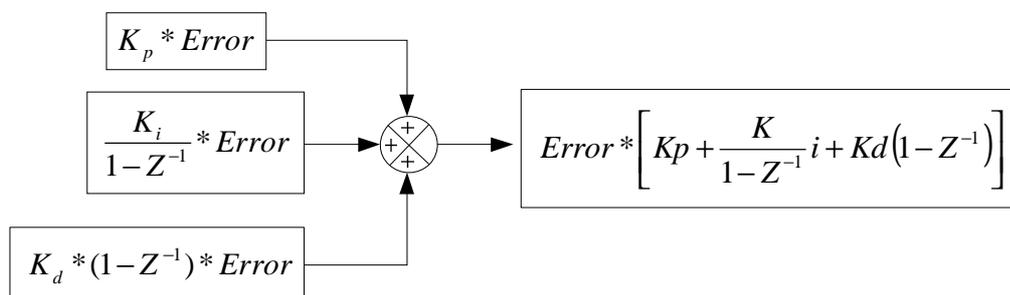
หลังจากได้ระบบ พีไอดี ในรูปแบบดิจิทัลแล้วก็ทำการจัดรูปสมการใหม่ จะได้

$$Error * \left[K_p + \frac{K_i}{(1-Z^{-1})} + K_d(1-Z^{-1}) \right] = PWM \quad (19)$$

$$Error * \frac{[K_p(1-Z^{-1}) + K_i + K_d(1-Z^{-1})^2]}{(1-Z^{-1})} = PWM \quad (20)$$

$$Error * \frac{[(K_p + K_i + K_d) + (-K_p - 2 * K_d)Z^{-1} + K_dZ^{-2}]}{(1-Z^{-1})} = PWM \quad (21)$$

$$Error * \frac{[(K_p + K_i + K_d) + (-K_p - 2 * K_d)Z^{-1} + K_dZ^{-2}]}{(1-Z^{-1})} = PWM \quad (22)$$

ภาพที่ 58 ดิจิตอลพีไอดี

เมื่อจัดรูปสมการเสร็จแล้วก็ แทนค่า ตามสมการที่ 23-28 เพื่อที่จะสามารถนำไปเขียนเป็นโปรแกรมในไมโครคอนโทรลเลอร์ได้

$$Error = Error(T) \quad (23)$$

$$Error * Z^{-1} = Error(T-1) \quad (24)$$

$$Error * Z^{-2} = Error(T-2) \quad (25)$$

$$Error * \frac{[(Kp + Ki + Kd) + (-Kp - 2 * Kd)Z^{-1} + KdZ^{-2}]}{(1 - Z^{-1})} = PWM \quad (26)$$

$$\begin{aligned} PWM &= PWM(T-1) \\ &+ Error(T) * K1 \\ &+ Error(T-1) * K2 \\ &+ Error(T-2) * K3 \end{aligned} \quad (27)$$

เมื่อ

$$\begin{aligned} K1 &= Kp + Ki + Kd \\ K2 &= -Kp - 2 * Kd \\ K3 &= Kd \end{aligned} \quad (28)$$

หลังจากนั้นนำสมการที่ 26 ถึงสมการที่ 28 ไปเขียนลงในบอร์ด dsPIC30F2010 ตามภาพที่ 58 โปรแกรมย่อยคำนวณค่าพีไอดีเพื่อคำนวณหาค่า PWM ซึ่งในโปรแกรมนี้คือค่าในรีจิสเตอร์ PGC มีหน้าที่ไปควบคุมสัญญาณ PWM ในโมดูล และต้องมีการจำกัดขนาด $U \leq \text{abs}(2PTPER)$ คือค่าทำให้ความถี่ โดยที่ $U=2*PTPER$ คือ $PWM=100\%$

```

int PID(long ErrorT , long ErrorT_1 , long ErrorT_2 , long UT_1 , long Kp , long Ki , long Kd)
{
    int UT=0;
    long U32=0;
    long Up, Ui, Ud;
    int max,min;
    Up= ErrorT*(Kp+Ki+Kd);
    Ui = ErrorT_1*(-Kp-(2*Kd));
    Ud = ErrorT_2*(Kd);
    U32 = UT_1 + Up+ Ui + Ud;
    //จำกัดขนาดของ Uไม่ให้เกินค่าของ Hardware pwm PTPER = 2048;
    max=PTPER*2;  min=PTPER*-2;
    if (U32 > max)  U32 = max;
    if (U32 < min)  U32 = min;
    UT = abs((long)U32);
    if (U32 < 0) UT = -1*abs((long)U32);
    return UT;
}

```

ภาพที่ 58 โปรแกรมย่อยคำนวณค่าพีไอดี

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบและสร้างบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ตัว ให้อยู่ในบอร์ดเดียว

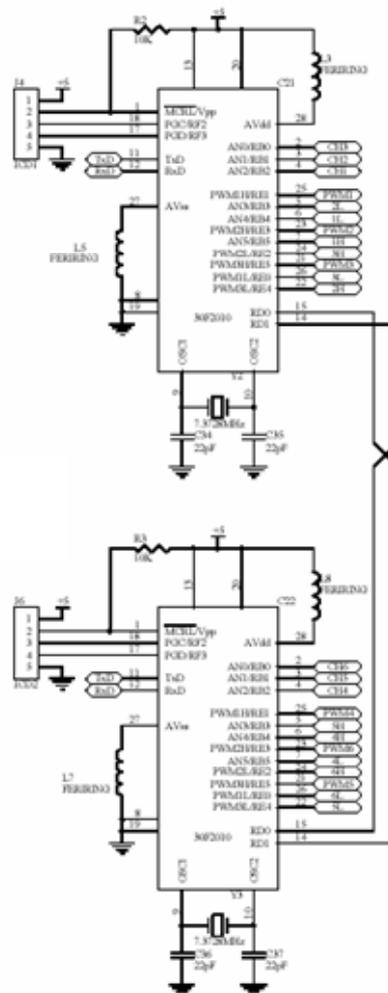
ภาพที่ 59 โฟลชาร์จแสดงขั้นตอนการออกแบบและสร้างบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ช่อง

หลังจากผ่านขั้นตอนที่ 2 การออกแบบต้นแบบบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ และขั้นที่ 3 ทดลองเขียนโปรแกรมเพื่อควบคุมมอเตอร์ 1 ตัว แล้ว ต่อไปเป็นขั้นตอนที่ 4 การออกแบบและสร้างบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ช่อง ให้อยู่ในบอร์ดเดียวกันขั้นแรกต้องเริ่มจากกำหนดสเป็คของบอร์ดคล่าๆ ก่อน

1. สามารถควบคุมมอเตอร์ DC ได้ 6 ช่อง อย่างอิสระต่อกัน
2. มอเตอร์ทุกๆ ตัวสามารถกลับทางหมุนได้
3. รองรับกระแสไฟได้น้อยตัวละ 1 A
4. สามารถปรับความเร็วของมอเตอร์ได้ 6 ช่อง
5. สามารถอ่านค่าสัญญาณไฟฟ้าที่ออกมาจาก โทเทนชิออมิเตอร์ในข้อต่อได้ 6 ช่อง
6. เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ผ่านพอร์ตอนุกรมได้ (RS232)

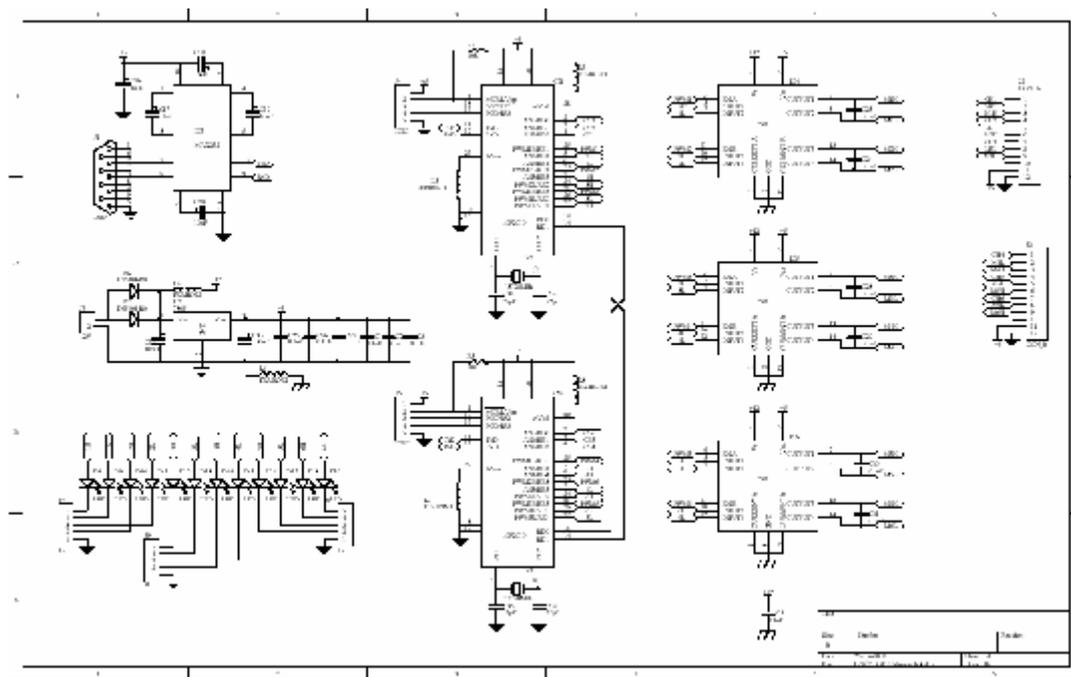
ในเงื่อนไขข้อ 1 - 3 เป็นวงจรแบบเดียวกันและคล้ายกับ ชั้นที่ 2 ซึ่งต่างกันที่จำนวนมอเตอร์ที่ต้องการควบคุมวงจรในภาพที่ 34 วงจรควบคุมมอเตอร์ด้วย L298 ได้โดยเพิ่มเป็น 3 ตัว เพื่อให้ควบคุมมอเตอร์ได้ 6 ช่อง

ข้อที่ 4 และ 5 ส่วนนี้ต้องใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ dsPIC30F2010 2 ตัว เพราะว่าไมโครคอนโทรลเลอร์ 1 ตัว จะมี PWM3 โมดูล ที่อิสระต่อกัน ในบอร์ดควบคุมตัวใหม่นี้จึงต้องใช้ 2 ตัวเพื่อให้ได้ PWM6 โมดูล ตามภาพที่ 60 การต่อไมโครคอนโทรลเลอร์ 2 ตัว โดยมี 2 บิตที่ใช้สื่อสารกันระหว่างไมโครคอนโทรลเลอร์ 2 ตัว เพื่อให้ทำงานสัมพันธ์กัน

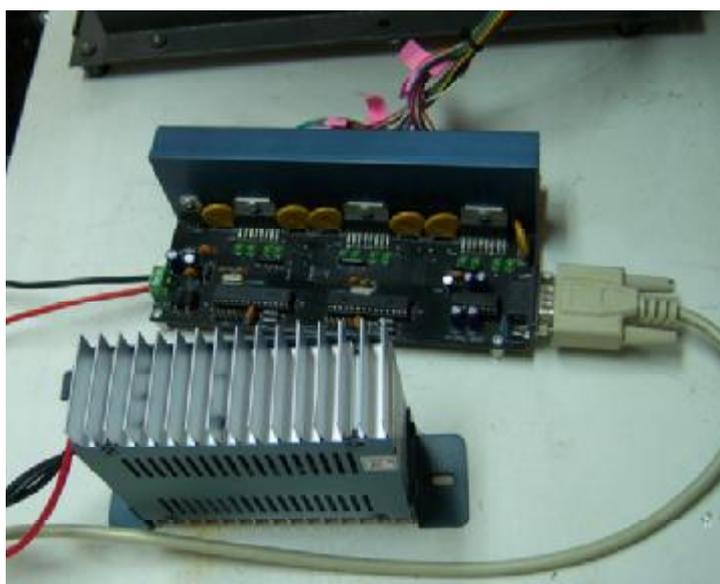

ภาพที่ 60 การต่อไมโครคอนโทรลเลอร์ 2 ตัว

การเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ผ่านพอร์ตอนุกรมนั้นไม่ต้องเพิ่ม เติมแต่อย่างใดสามารถยก
วงจรตาม ภาพที่ 36 วงจรMAX232มาใช้ได้เลย และเมื่อได้วงจรครบทุกส่วนแล้วก็จะได้วงจรที่ใช้
งานจริงตามภาพที่ 61 วงจรของบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ช่อง ในภาพที่ 62 เป็นหน้าตาของบอร์ด
ควบคุมมอเตอร์ 6 ช่อง ที่สร้างเสร็จแล้ว

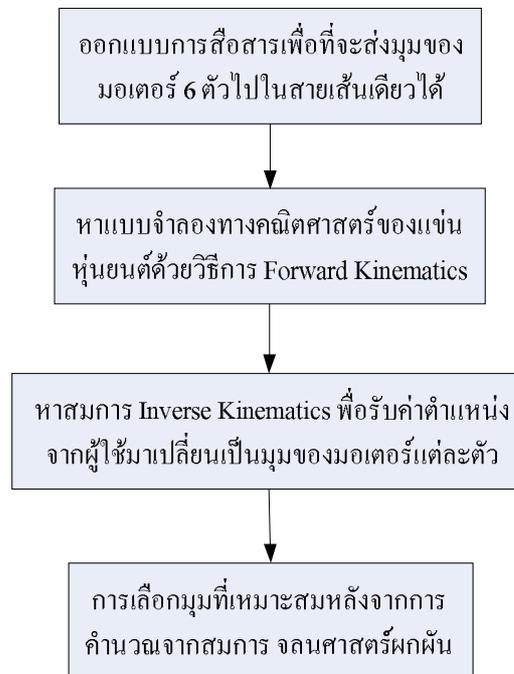

ภาพที่ 61 วงจรของบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ช่อง

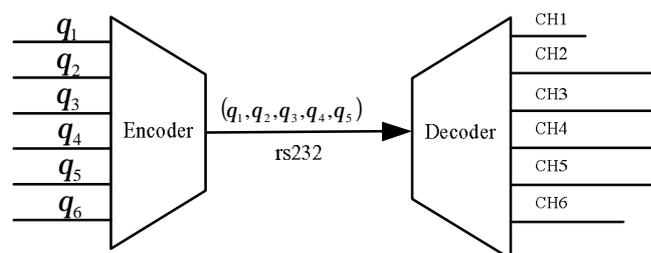
ภาพที่ 62 ของบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ช่อง ที่สร้างเสร็จแล้ว

ขั้นตอนที่ 5. ทดลองเขียนโปรแกรมควบคุมมอเตอร์ให้ใช้งานกับบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ตัว

ภาพที่ 63 โฟลชาร์เจอร์เขียนโปรแกรมควบคุมมอเตอร์ให้ใช้งานกับบอร์ดควบคุมมอเตอร์ 6 ตัว

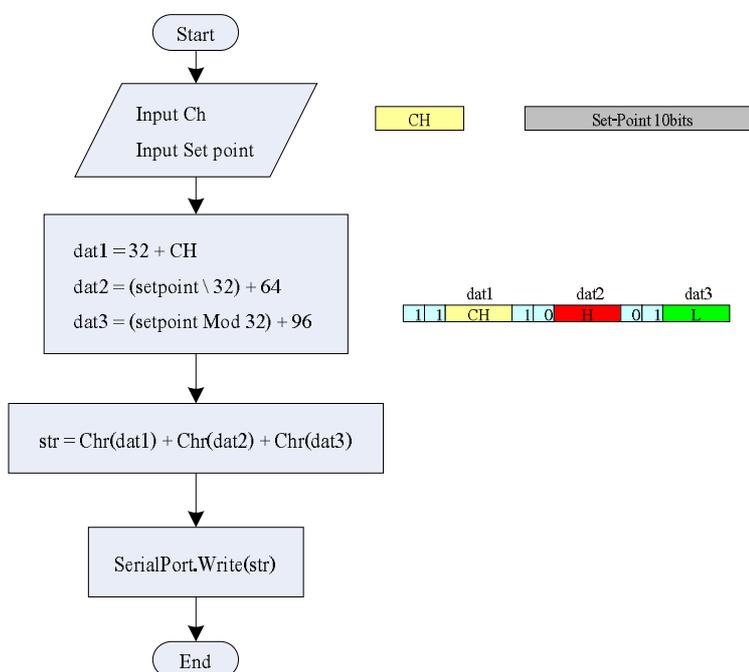
ขั้นแรกต้องออกแบบการสื่อสารเพื่อทำให้ส่งมุมของมอเตอร์ 6 ตัวไปในสายเส้นเดียวการออกแบบ **Protocol** ที่ใช้สื่อสารกันระหว่างบอร์ด **dsPIC30F2010** กับ คอมพิวเตอร์ ผ่านทางพอร์ตอนุกรมตามภาพที่ 64 เป็นบล็อกไดอะแกรมการสื่อสารข้อมูลระหว่างบอร์ด **dsPIC** กับคอมพิวเตอร์ เนื่องจากมีมอเตอร์ที่ต้องการควบคุม 6 ตัว แต่การเชื่อมต่อระหว่างบอร์ดกับคอมพิวเตอร์ใช้พอร์ตอนุกรมจึงต้องมีการออกแบบการเข้ารหัสข้อมูลแล้วส่งออกไปแบบอนุกรมให้ทางฝั่งรับถอดรหัสข้อมูลแล้วแยกออกมาเป็น 6 ตัว ให้มอเตอร์แล้วส่งให้กับส่วนควบคุมแบบป้อนกลับต่อไป

ภาพที่ 64 บล็อกไดอะแกรมการสื่อสารข้อมูลระหว่างบอร์ด **dsPIC** กับ คอมพิวเตอร์

1. การเข้ารหัสข้อมูล

ขั้นตอนการเข้ารหัสข้อมูลเริ่มจากรับข้อมูล **CH** คือข้อต่อที่ต้องการควบคุม **data** คือ ตำแหน่งมุมที่ต้องการแต่ถ้าต้องการควบคุมมากกว่า **1** ข้อต่อต้องส่ง **CH1data** แล้วต่อกับ **CH2 data** ไปเรื่อยๆ วิธีการเข้ารหัสข้อมูลนั้นเริ่มจาก แยกข้อมูลออกเป็น **3** กลุ่มก่อนและใส่บิตตรวจสอบไป อีก **2** บิตไว้ด้านหน้าเพื่อให้ทางฝั่งรับตรวจสอบความถูกต้องด้วยและส่ง กลุ่มข้อมูล ออกไปที่พอร์ตคอนนุกรมต่อไปตามภาพที่ **65** โพลซาร์จการเข้ารหัสข้อมูล

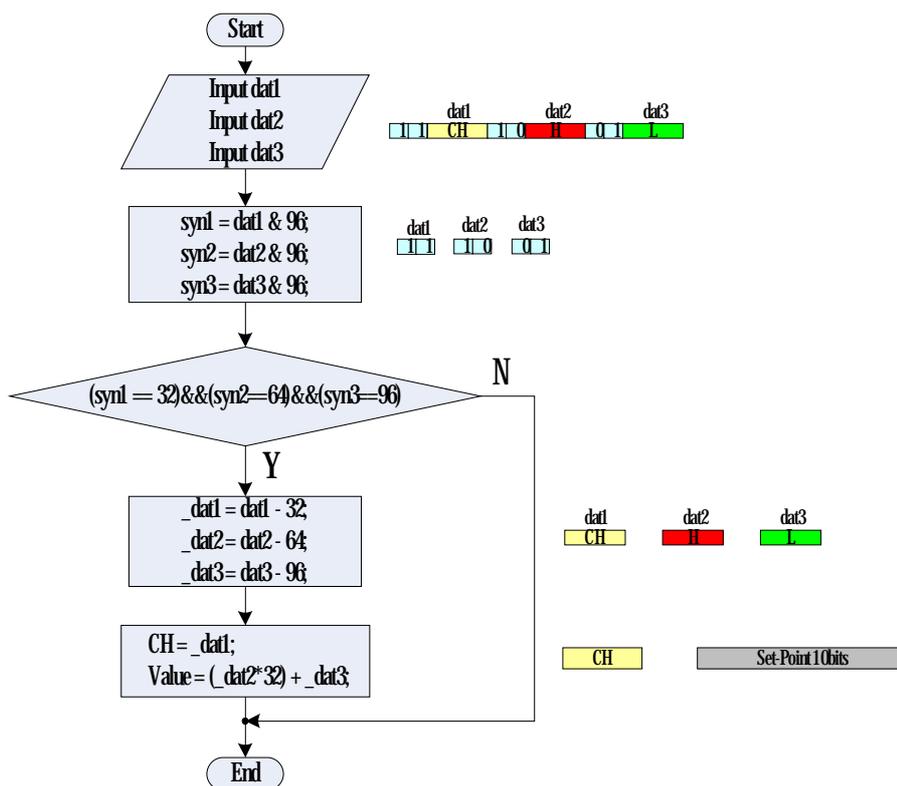
ภาพที่ 65 โพลซาร์จการเข้ารหัสข้อมูล

2 การถอดรหัส ข้อมูล

หลังจากที่รับข้อมูลที่ถูกส่งจากคอมพิวเตอร์แล้วก็จะได้กลุ่มข้อมูลเป็น **dat1-3** เป็นข้อมูล 1 คำสั่งการสั่งงานมอเตอร์ 1 ตัว จากภาพที่ 66 โพลซาร์จะถอดเข้ารหัสข้อมูลประกอบ เมื่อข้อมูลเข้ามาแล้วจะต้องมาตรวจบิตตรวจสอบ 2 บิตก่อนว่าเป็นชุดเดียวกันหรือไม่ หรือการขอดหายของข้อมูล ถ้าไม่เป็นไปตามเงื่อนไขก็แสดงว่าข้อมูลนั้นยังผิดอยู่ก็ให้ปล่อยผ่านไป แต่ถ้าเข้ามาถูกต้องก็ทำการรวมข้อมูล **CH** และ **data** กลับคืนมาตามสมการที่ 29 และ 30 หลังจากนั้นก็ส่งไปให้ในส่วนของการควบคุมมอเตอร์ต่อไป

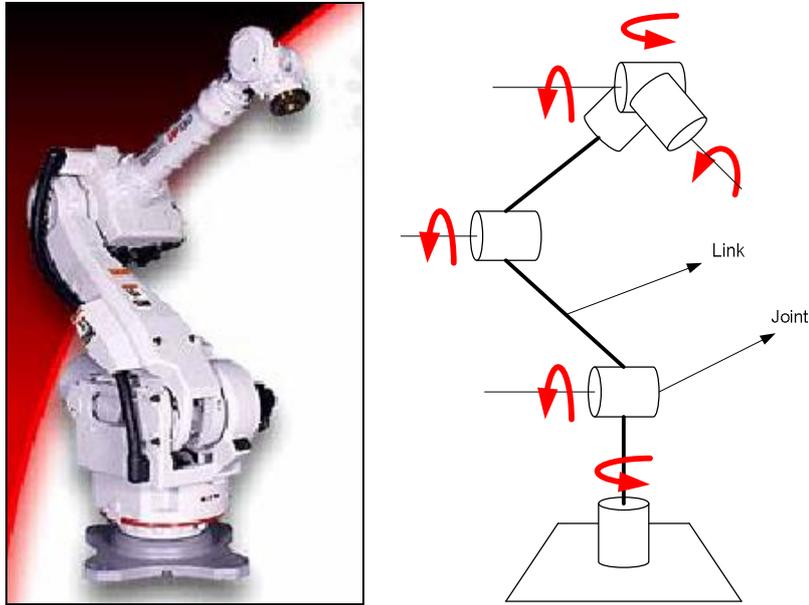
$$CH = _dat1 \quad (29)$$

$$Value = (_dat2 * 32) + _dat3 \quad (30)$$

ภาพที่ 66 โพลซาร์จะถอดเข้ารหัสข้อมูล

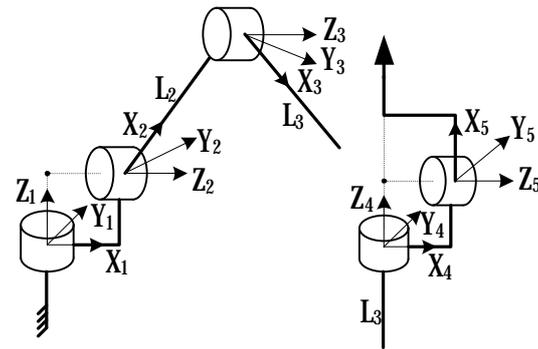
3 จลนศาสตร์ทางตรงของแขนกล

ภาพที่ 67 ส่วนประกอบของแขนหุ่นยนต์

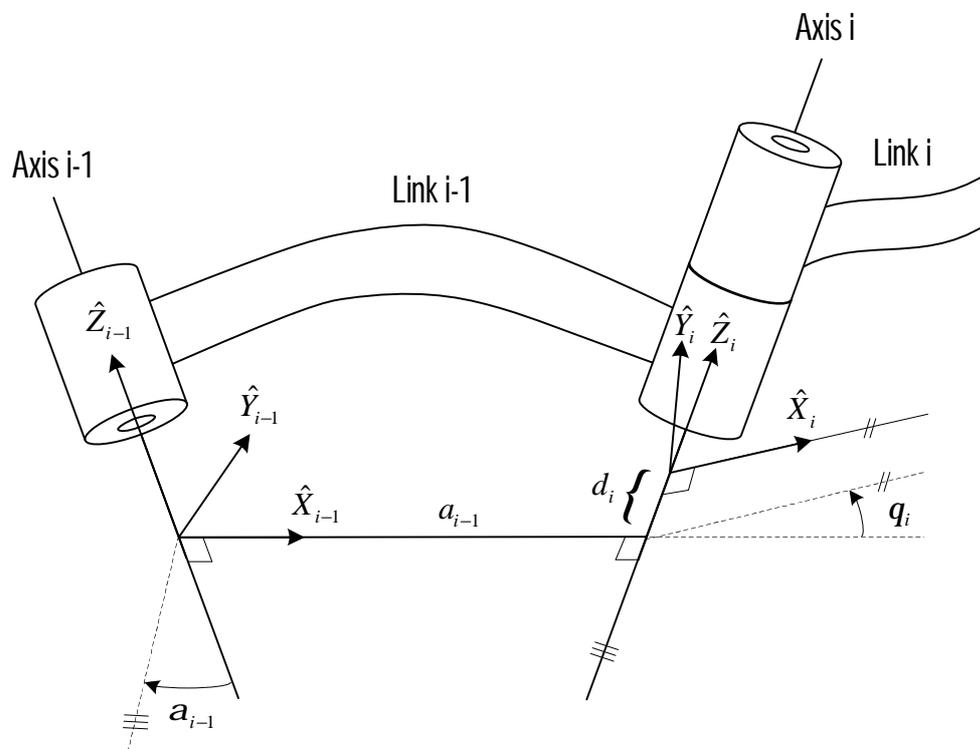
จลนศาสตร์สนใจเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ทิศทางโดยไม่คำนึงถึงแรงดันเหตุ จลนศาสตร์ทางตรงของแขนกลว่าด้วยการคำนวณตำแหน่งในพิกัดที่ถือว่าหยุดนิ่ง ของจุดบนแขนกลในหัวข้อนี้เราจะศึกษาจลนศาสตร์ทางตรงของแขนกลในกรณีสามมิติ ตามภาพที่ 67 ส่วนประกอบของแขนหุ่นยนต์จะประกอบไปด้วย **Links** และ **joint** ต่างๆมากมาย ประกอบกันเป็นหุ่นยนต์ซึ่ง ในแต่ละจุดที่สามารถเคลื่อนที่ได้ เราจะเรียกว่า **degree-of-freedom** ในการที่เราจะสามารถให้หุ่นยนต์เคลื่อนที่ได้ทั่วพื้นที่ทำงานได้นั้นจะใช้ 5-6 DOF ซึ่งจะเขียนให้อยู่ในรูปแบบของ **Compound Transform** ได้ ${}^A_D T = {}^A_B T {}^B_C T {}^C_D T$ ในการที่จะหาตำแหน่ง (X, Y, Z) จากหุ่นยนต์ ที่มี หลาย DOF โดยวิธีการของ **Deravit - Hartenberg** เข้ามาช่วยซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

จลนศาสตร์ทางตรงของแขนกลที่ใช้ในงานวิจัย แขนหุ่นยนต์ที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแขนหุ่นยนต์ขนาด 5DOF

ภาพที่ 68 แขนหุ่นยนต์และการตั้งแกนที่ใช้ในงานวิจัย

- 31. กำหนดหมายเลขของ **link** จาก 0 ถึง 3 ตามภาพที่ 68 แขนหุ่นยนต์และการตั้งแกนที่ใช้ในงานวิจัย
- 32. กำหนดหมายเลขของ **joint** จาก 1 ถึง 5 กำหนดให้ตรงกับจุดที่เป็นจุดหมุนของแขนหุ่นยนต์
- 33. กำหนดแกน z_i ให้ชี้ไปในทิศของการหมุนตามกฏมือขวาตั้งแต่ **joint 1** ถึง n
- 34. กำหนด x_i ให้ตั้งฉากระหว่าง z_i และ z_{i+1} โดยดูจากภาพที่ 69 ประกอบ

ภาพที่ 69 Link frame (i-1) ที่กระทำต่อ Link frame i

35. กำหนดแกน y_i จากกฎมือขวา และ ทำการหาความยาวของแขนหุ่นยนต์ระหว่างจุดหมุน จะสังเกตเห็นว่าในงานวิจัยนี้มีแค่ L_2 กับ L_3 เพราะว่าเพื่อให้ง่ายในการคิด เราสามารถกำหนดให้ q_1 กับ q_2 อยู่ที่เกี่ยวข้องกันได้

36. หาค่าพารามิเตอร์

a_i = มุมระหว่าง z_i กับ z_{i+1} รอบ x_i คือมุมที่แขนบิดให้เทียบกับ **joint** ก่อนหน้า

a_i = ระยะระหว่าง z_i กับ z_{i+1} ตามแกน x_i ก็คือความยาวของแขนหุ่นยนต์ แต่ในกรณีของ **joint 1,2** และ **joint 4,5** ทับกันก็ให้ มีค่าเท่ากับ **0**

q_i = มุมระหว่าง x_{i+1} กับ x_i รอบ z_i คือมุมที่หมุนได้ในที่นี้คือที่มอเตอร์

d_i = ระยะระหว่าง x_{i+1} กับ x_i ตามแกน z_i คือระยะห่างที่เกิดจากรูปวางแขนที่ไม่เป็นเส้นตรงแต่ในงานวิจัยนี้ จุดหมุนทุกจุดวางอยู่ในแนวเดียวกันทุกจุดเลยมีค่าเท่ากับ **0** หลังจากนั้นนำผลที่ได้ไปใส่ในตารางที่ **2 Denavit - Hartenberg**

i	a_{i-1}	a_{i-1}	d_i	q_i
1	0	0	0	q_1
2	-90	0	0	q_2
3	0	L_2	0	q_3
4	-90	L_3	0	q_4
5	90	0	0	q_5

ตารางที่ **2 Denavit - Hartenberg** ของแขนหุ่นยนต์ที่ใช้ในงานวิจัย

หลังจากได้ตาราง **Denavit - Hartenberg** ให้ นำ a_{i-1}, a_{i-1}, d_i และ q_i มาใส่ในสมการที่ **(9) homogeneous transform** ตั้งแต่ **0** ถึง **5**

$${}^{i-1}\mathbf{T}_i = \begin{bmatrix} cq_i & -sq_i & 0 & a_{i-1} \\ sq_i ca_{i-1} & cq_i ca_{i-1} & -sa_{i-1} & -sa_{i-1}d_i \\ sq_i sa_{i-1} & cq_i sa_{i-1} & ca_{i-1} & ca_{i-1}d_i \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad (31)$$

$${}^0\mathbf{T} = {}^0\mathbf{T}_1 \mathbf{T}_2^1 \mathbf{T}_3^2 \mathbf{T}_4^3 \mathbf{T}_5^4 \mathbf{T} \quad (32)$$

$${}^0_5\mathbf{T} = \begin{bmatrix} cq_1 & -sq_1 & 0 & 0 \\ sq_1 & cq_1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} cq_2 & -sq_2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ -sq_2 & -cq_2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} cq_3 & -sq_3 & 0 & L_2 \\ sq_3 & cq_3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} cq_4 & -sq_4 & 0 & L_3 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ -sq_4 & -cq_4 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} cq_5 & -sq_5 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ sq_5 & cq_5 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad (33)$$

$${}^5_0\mathbf{T} = \begin{bmatrix} r11 & r12 & r13 & x \\ r21 & r22 & r23 & y_i \\ r31 & r32 & r33 & z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad (34)$$

$$r11 = c5s1s4 + (c1c2c3 - c1s2s3)c4c5 + (-c1c2s3 - c1s2c3)s5 \quad (35)$$

$$r12 = -s5s1s4 - (c1c2c3 - c1s2s3)c4s5 + (-c1c2s3 - c1s2c3)c5 \quad (36)$$

$$r13 = (c1c2c3 - c1s2s3)s4 - s1c4 \quad (37)$$

$$r21 = ((c2c3 - s2s3)c4c5 + (-s2c3 - c2s3)s5)s1 - c5c1s4 \quad (38)$$

$$r22 = -(c2c3 - s2s3)c4s5 + (-s2c3 - c2s3)c5s1 + s5c1s4 \quad (39)$$

$$r23 = s1(c2c3 - s2s3)s4 + c1c4 \quad (40)$$

$$r31 = (-s2c3 - c2s3)c4c5 + (s2s3 - c2c3)s5 \quad (41)$$

$$r32 = -(-s2c3 - c2s3)c4s5 + (s2s3 - c2c3)c5 \quad (42)$$

$$r33 = (-s2c3 - c2s3)s4 \quad (43)$$

$$x = (c1c2c3 - c1s2s3)L3 + c1c2L2 \quad (44)$$

$$y = ((c2c3 - s2s3)L3 + c2L2)s1 \quad (45)$$

$$z = (-s2c3 - c2s3)L3 - s2L2 \quad (46)$$

โดยที่

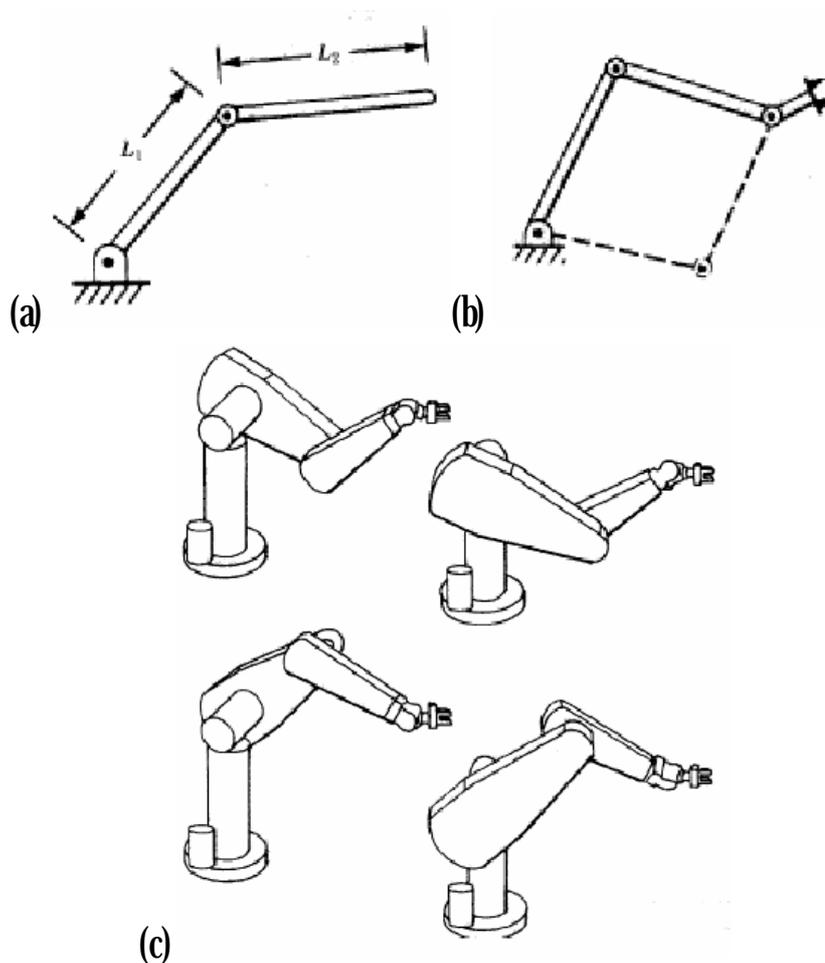
$$c1 = \cos(q_1) \quad (47)$$

$$s1 = \sin(q_1) \quad (48)$$

จากนั้นแทนค่าความยาวของแขนแต่ละชิ้น $L_1 = 18.5\text{cm}$ $L_2 = 16.5\text{cm}$ $L_3 = 15\text{cm}$ แล้วใช้สมการที่ 44, 45 และ 46 เพื่อหาค่า (x, y, z) ของมือจับเทียบกับเบสเฟรม

4 จลนศาสตร์ผกผันของแขนกล (Inverse kinematics of manipulator)

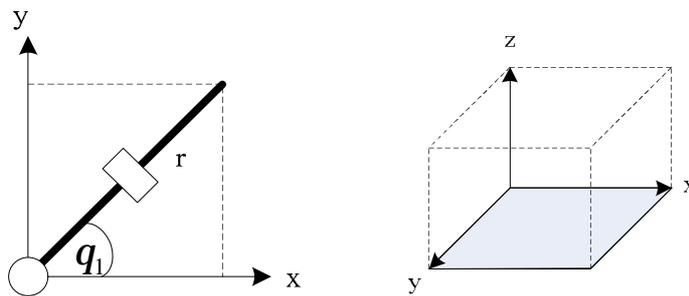
ในหัวข้อนี้เราจะศึกษาการคำนวณที่ตรงข้ามกับจลนศาสตร์ทางตรงของแขนกล นั่นก็คือ เมื่อกำหนดตำแหน่งและทิศทางในเฟรมที่หยุดนิ่งของปลายแขนให้ เราต้องการคำนวณพารามิเตอร์ของข้อต่อที่ทำให้ปลายแขนเรียงตัวในลักษณะที่กำหนด เราเรียกการคำนวณในลักษณะนี้ว่าการคำนวณจลนศาสตร์ผกผันของแขนกล การคำนวณจลนศาสตร์ผกผันของแขนกลต้องคำนึงถึงสองเรื่องหลัก เรื่องแรกคือว่าพารามิเตอร์ของข้อต่อที่ต้องการอาจไม่มี เรื่องที่สองคือพารามิเตอร์คำตอบที่เป็นไปได้ อาจมีหลายชุดภาพที่ **70 (a)** แสดงแขนกลที่มีข้อต่อแบบหมุนสองข้อต่อโดยท่อนแขนทั้งสองที่แสดงในรูปมีความยาวเป็น L_1 และ L_2 จะเห็นได้ว่าไม่มีพารามิเตอร์ของข้อต่อที่ทำให้ปลายแขนอยู่ห่างจุดหมุนที่ฐานเกิน $L_1 + L_2$ ไปได้ และหากกำหนดให้จุดปลายแขนอยู่ห่างจากจุดหมุนที่ฐาน น้อยกว่า $L_1 + L_2$ หากแต่ละข้อต่อสามารถหมุนได้ครบรอบก็จะได้ว่ามีพารามิเตอร์คำตอบอย่างมาสองชุด ในภาพที่ **70 (b)** แสดงสองชุดของพารามิเตอร์ข้อต่อที่เป็นคำตอบสำหรับตำแหน่งและทิศทางของปลายแขนที่กำหนดให้การมีพารามิเตอร์คำตอบมากกว่าหนึ่งชุด ถึงแม้จะทำให้ขั้นตอนการหาคำตอบอาจยุ่งยากกว่าการมีคำตอบเดียว แต่คุณสมบัตินี้ทำให้เราสามารถเลือกชุดพารามิเตอร์ข้อต่อที่เหมาะสมกับงานเป้าหมาย เช่นเราอาจเลือกใช้ชุด พารามิเตอร์ที่อ้อมหลบสิ่งกีดขวาง แขนกลที่ใช้ในงานวิจัย ก็ได้ถูกออกแบบให้มีหลายชุดคำตอบ เช่น ตามแสดงในภาพที่ **70(c)** แขนกลมีสี่ชุดคำตอบที่ให้ตำแหน่งและทิศทางเดียวกันของปลายแขน

ภาพที่ 70(a) แขนกลสองข้อต่อ (b) แขนกลสามข้อต่อ (c) PUMA 560
ที่ปลายแขนตำแหน่งและทิศทางเดียวกัน

การหาจลนศาสตร์ผกผันของแขนหุ่นยนต์ที่ใช้ในงานวิจัย พิจารณาจากภาพที่ 71 คือการมองลงมาจากด้านบน โดยไม่สนใจความสูงแกน Z จะได้ r เป็นเวกเตอร์ที่ชี้ไปที่มือจับ ดังนั้น

$$q_1 = A \tan 2(x, y) \quad (49)$$

ภาพที่ 71 การมองลงมาจากด้านบน โดยไม่สนใจความสูงแกน Z

ในการหาค่า q_2 และ q_3 ให้พิจารณาจากด้านข้างของแกนหุ่นยนต์โดยมองแกน x,y เป็นระนาบเดียวกัน แทนด้วย r และ $s=z$

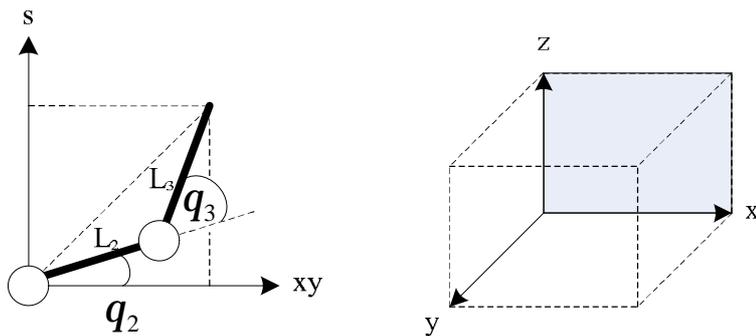
$$r = \sqrt{x^2 + y^2} \tag{50}$$

$$s = z \tag{51}$$

$$\cos q_3 = \frac{r^2 + s^2 - L_2^2 - L_3^2}{2L_2L_3} = D \tag{52}$$

$$q_3 = A \tan 2(D, \pm\sqrt{1-D^2}) \tag{53}$$

$$q_2 = A \tan 2(r, s) - A \tan 2(L_2 + L_3c3, L_3s3) \tag{54}$$

ภาพที่ 72 ด้านข้างของแกนหุ่นยนต์โดยมองแกน x,y เป็นระนาบเดียวกัน แทนด้วย r และ $s=z$

5. การเลือกมุมที่เหมาะสมหลังจากการคำนวณจากสมการจลนศาสตร์ผกผัน

หลังจากการคำนวณสมการจลนศาสตร์ผกผันแล้วเราจะได้คำตอบของมุม q_2 และ q_3 มา 2 ค่าซึ่งเป็นค่าที่ถูกต้องทั้งคู่แต่การใช้งานจริงนั้นต้องการเพียง 1 ค่าเท่านั้น โดยดูจากความเหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงกีดขวาง หรือ ความต่อเนื่องในการเคลื่อนที่ ซึ่งในงานวิจัยนี้จะใช้ความต่อเนื่องเป็นหลักโดยเริ่มจากรับค่ามุมที่คำนวณได้มาจากสมการจลนศาสตร์ผกผันมาเปรียบเทียบกับค่าของมุมก่อนหน้าโดยเลือกเอามุมที่อยู่ใกล้มากที่สุดมาใช้งานตามภาพที่ 73 โพลซาร์จการเลือกมุมที่เหมาะสมก่อนที่จะส่งไปทำการ แปลงค่าจาก $0 - \frac{P}{2} rad$ เป็น 0-1023 ก่อนส่งให้กับบอร์ด dsPIC30F2010 ตามสมการที่ 55-60

$$M1 = -0.306q_1 + 345 \quad (55)$$

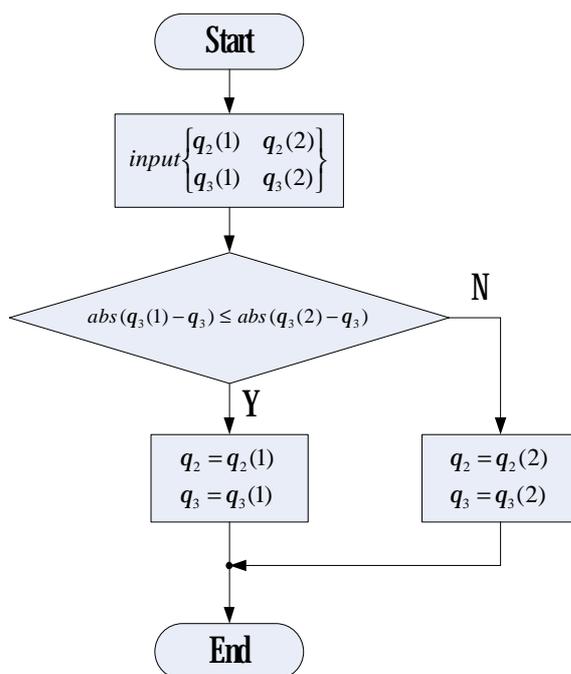
$$M2 = -0.313q_2 + 610 \quad (56)$$

$$M3 = -0.304q_3 + 382 \quad (57)$$

$$M4 = -0.304(q_5 + q_4) + 509 \quad (58)$$

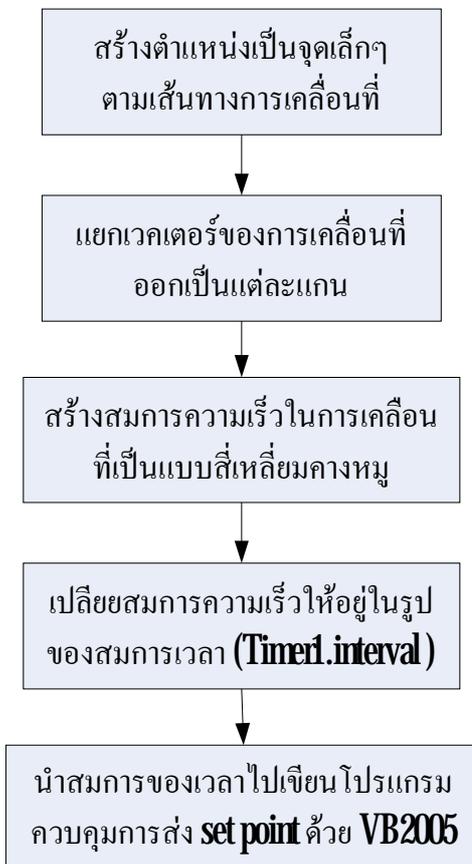
$$M5 = -0.304(q_5 - q_4) + 509 \quad (59)$$

$$M6 = -0.31q_6 + 512 \quad (60)$$

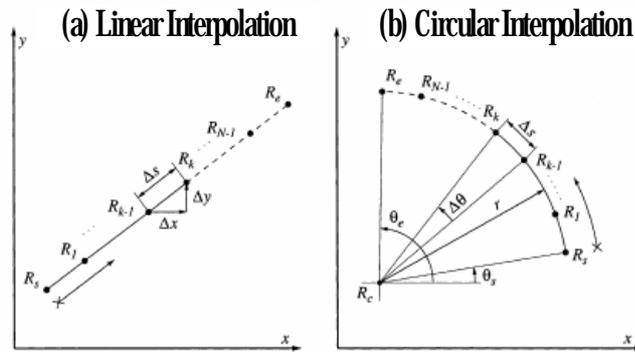
ภาพที่ 73 โพลซาร์จการเลือกมุมที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 6 การสร้าง Path Panning

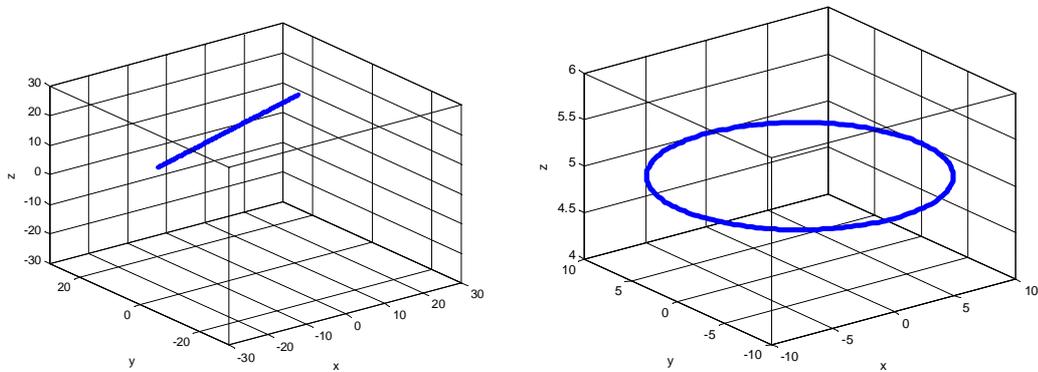

ภาพที่ 74 โพลซาร์จแสดงขั้นตอนการสร้าง Path Panning

การสร้างเส้นทางเดิน คือการสร้างเส้นทางเดินให้กับปลายแขนหุ่นยนต์เคลื่อนที่ไปตามที่
ต้องการ เช่น เส้นตรง หรือเส้นโค้งหลักการคือการสร้างจุดเล็กๆ ตามเส้นทางการเคลื่อนที่ที่ต้องการ
จากภาพที่ 75(a) แสดงการสร้างเส้นทางเดินแบบเส้นตรงและ ภาพที่ 75(b) เป็นการสร้างเส้นทาง
เดินแบบเส้นโค้ง

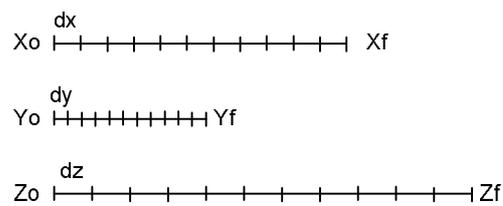

ภาพที่ 75 การสร้างเส้นทางเดินแบบเส้นตรงแลเส้นโค้ง

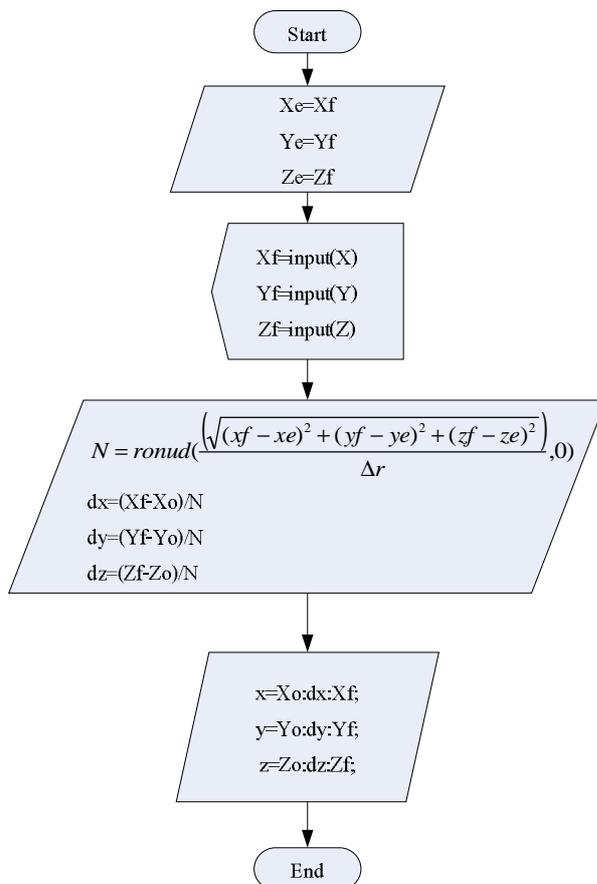

ภาพที่ 76 สร้างเส้นทางเดินของปลายแขนหุ่นยนต์แบบ 3 มิติ

ภาพที่ 76 แสดงสร้างเส้นทางเดินของปลายแขนหุ่นยนต์แบบ 3 มิติ ทางด้านซ้ายเป็นแบบเส้นตรงและด้านขวาเป็นเส้นโค้ง หลักการในการสร้างจุดเล็กๆ เริ่มจากการแบ่งเวกเตอร์ของการเคลื่อนที่ออกเป็นส่วนเล็กๆ แล้วแยกแกนออกเป็นแกน 3 แกน x, y และ z ตามภาพที่ 77 ผลที่ได้คือแต่ละแกนจะมีจำนวนช่องที่เท่ากันแต่ระยะทางเล็กๆที่ใช้แบ่งนั้น จะมีความยาวแตกต่างกันโดยมีวิธีการ ตามภาพที่ 78 โพลซาร์จแสดงการแบ่งเส้นตามแกน x, y และ z

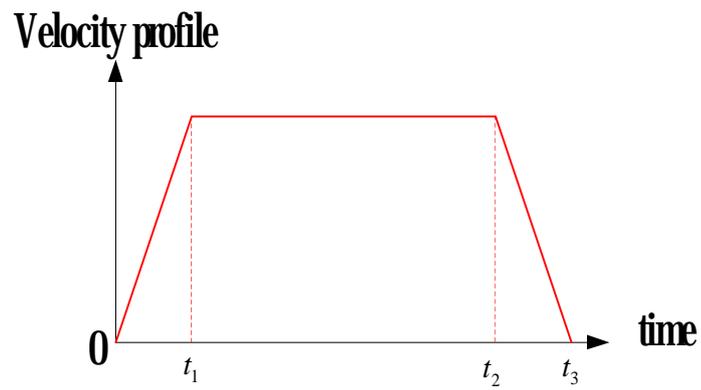
ภาพที่ 77 แสดงการแบ่งเส้นตามแกน x, y และ z

ภาพที่ 78 โพลซาร์จแสดงการแบ่งเส้นตามแกน x, y และ z

1. การสร้างความเร็วในการเคลื่อนที่

ขั้นตอนการสร้างความเร็วในการเคลื่อนที่เริ่มต้นจากสร้างรูปแบบของความเร็วตามภาพที่ 79 มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู โดยจะแบ่งเป็น 3 ส่วน ตามสมการที่ 61 ซึ่งเป็นสมการความเร็ว และเมื่อพิจารณาสมการที่ 62 ก็จะทำให้เห็นว่าความเร็วที่สร้างขึ้นมาจากระยะทาง s และเวลา t ในงานวิจัยนี้จะกำหนดให้ ระยะทางนั้นคงที่แล้วใช้การเปลี่ยนค่าเวลาเพื่อกำหนดความเร็ว จะได้สมการที่ 63 **Timer1.interval** คือค่าเวลาของ **Timer1** ที่เอาไปใส่ในโปรแกรม **visual2005** เพื่อดำเนินการ x, y และ z เพื่อส่งไปให้ส่วนของ สมการ จลนศาสตร์ผกผัน จำนวนตามมต่อไป ภาพที่ 80 โพลซาร์จการสร้างความเร็วด้วยโปรแกรม **Visual Basic 2005**

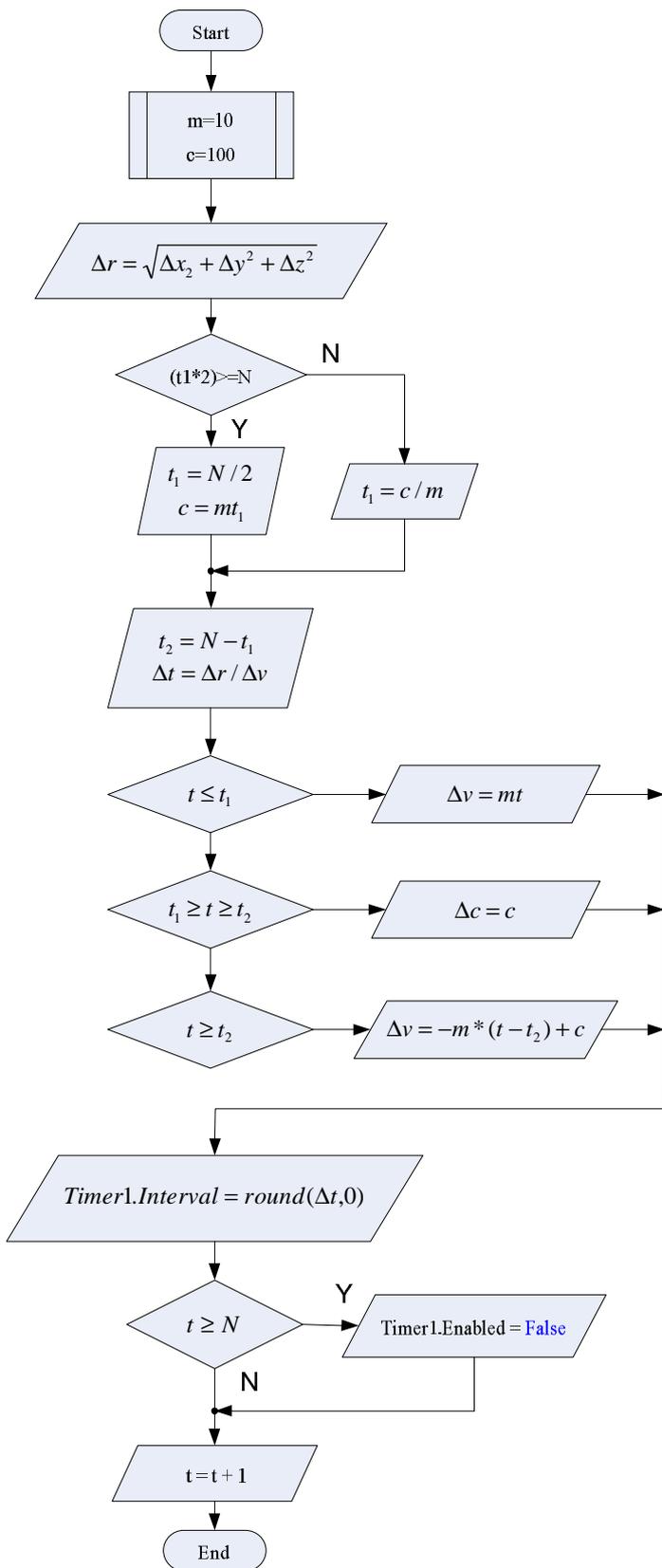

ภาพที่ 79 ความเร็วที่ใช้ในการเคลื่อนที่

$$v = \begin{cases} v = mt & ; t \leq t_1 \\ v = c & ; t_1 < t < t_2 \\ v = -m(t - t_2) + c & ; t_2 \leq t \end{cases} \quad (61)$$

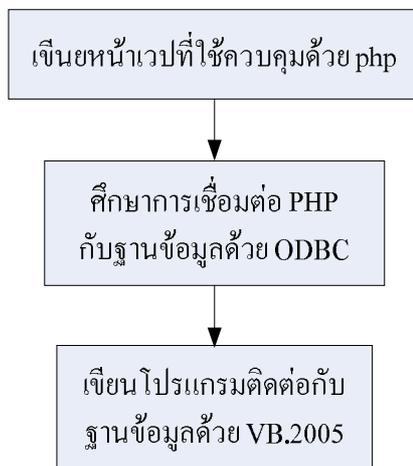
$$v = \frac{s}{t} \quad (62)$$

$$\text{Timer Interval} = \frac{\Delta r}{\Delta v} \quad (63)$$

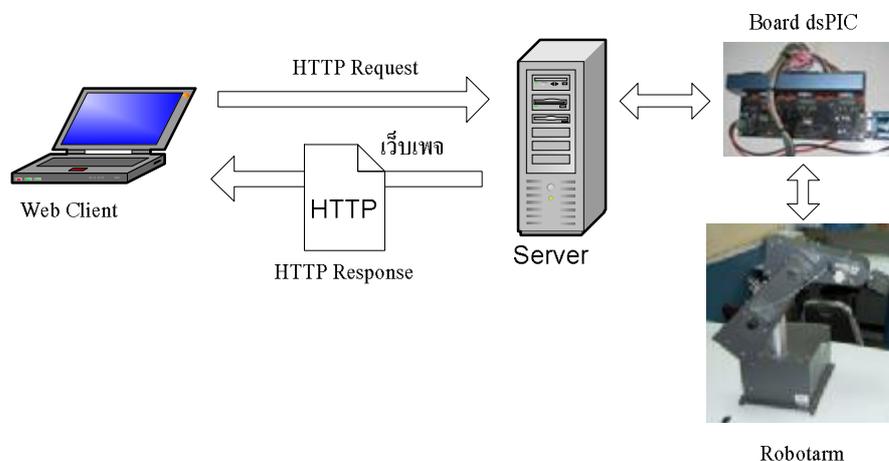
ภาพที่ 80 โฟลชาร์เจอร์สร้างความเร็วในโปรแกรม Visual Basic 2005

ขั้นตอนที่ 7. ศึกษาการทำงานของ Web Server และ เขียนโปรแกรมรับส่งข้อมูลผ่านเว็บ

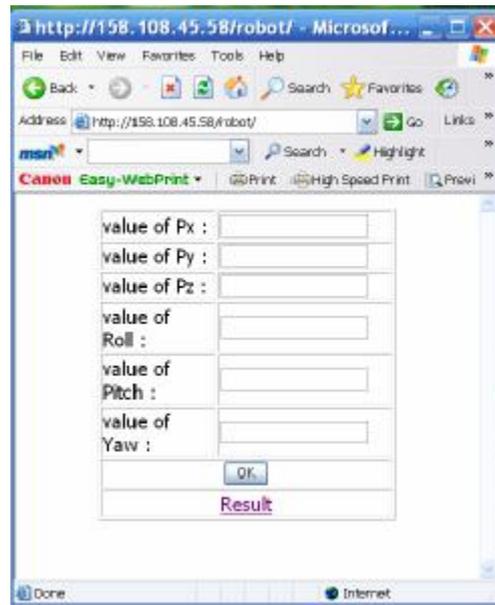

ภาพที่ 81 โพลซาร์จขั้นตอนศึกษาการทำงานของ Web Server และ เขียน โปรแกรมควบคุมผ่านเว็บ

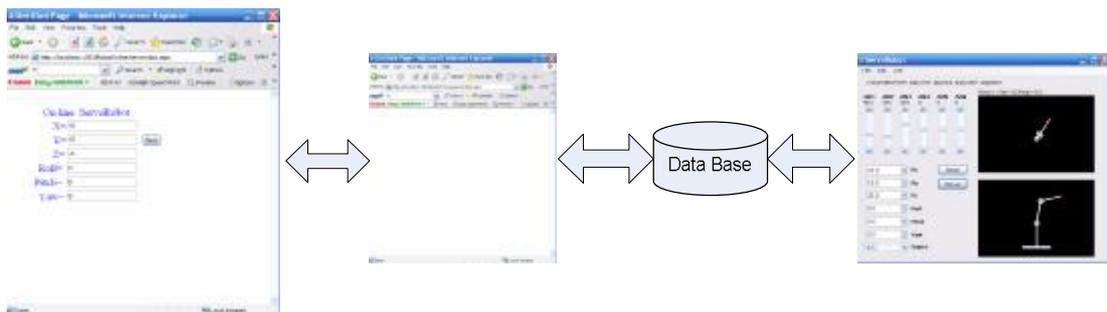
หลักการของ การควบคุมผ่านอินเทอร์เน็ต คือให้ผู้ใช้จะป้อนตำแหน่งที่ต้องเพื่อส่งไปให้โปรแกรม **Servos Robot** ผ่านทางฐานข้อมูล ตามภาพที่ 82 โพลซาร์จเส้นทางของข้อมูลที่ส่งผ่านจากเว็บ ขั้นตอนเริ่มจากผู้เปิดหน้าเว็บตามภาพที่ 83 หน้าเว็บเพจที่ใช้ควบคุมแขนหุ่นยนต์แล้วป้อนตำแหน่งที่ต้องการให้ปลายแขนเคลื่อนที่ไปและกด **OK** ข้อมูลก็จะถูกส่งไปที่หน้าเว็บอีกตัวก่อนซึ่งรันอยู่บน **Server** เว็บตัวนี้ก็จะเข้าถึงฐานข้อมูลบนเครื่อง **Server** ผ่านทาง **ODBC** และโปรแกรม **Servo Robot** ก็จะนำข้อมูลนั้นไปควบคุมแขนต่อไปตามภาพที่ 84 การเชื่อมต่อระหว่างหน้าเว็บกับโปรแกรม **Servo Robot** ผ่านฐานข้อมูล

ภาพที่ 82 โพลซาร์จเส้นทางของข้อมูลที่ส่งผ่านจากเว็บ

ภาพที่ 83 หน้าเวปเพจที่ใช้ควบคุมแขนหุ่นยนต์

ภาพที่ 84 การเชื่อมต่อระหว่างหน้าเวปกับโปรแกรม Servo Robot ผ่านฐานข้อมูล

1. การเชื่อมต่อ PHP กับฐานข้อมูลด้วย ODBC

ODBC ย่อมาจาก **Open Database Connectivity** เป็น **Application Programming Interface (API)** คือ มาตรฐานในการเข้าถึงข้อมูลที่ถูกกำหนดขึ้น ที่อนุญาตให้คุณเชื่อมต่อฐานข้อมูลอื่นๆ ได้ ซึ่ง ODBC เป็นเสมือนตัวกลางระหว่างโปรแกรมที่เราใช้งาน กับฐานข้อมูลเหล่านั้น เช่น MS Access

1.1. สร้างการเชื่อมต่อแบบ ODBC การเชื่อมต่อแบบ ODBC คุณสามารถเชื่อมต่อได้กับหลายฐานข้อมูลบนคอมพิวเตอร์ในเครือข่ายของคุณเองได้ ฐานข้อมูลส่วนใหญ่ที่ใช้การเชื่อมต่อแบบนี้ คือ **MS Access** มาดูขั้นตอนการเชื่อมต่อฐานข้อมูลกัน:

1. เปิด **Control Panel** แล้วเลือกที่ไอคอน **Administrative Tools**
2. ดับเบิลคลิกที่ไอคอน **Data Sources (ODBC)**
3. เลือกแท็บ **System DSN** แล้วคลิกปุ่ม **Add**
4. เลือก **Microsoft Access Driver** แล้วคลิกปุ่ม **Finish**
5. ตั้งชื่อ **Data Source** และคำอธิบายลงไปในช่วง แล้วคลิก **OK**
6. ในหน้าต่างไป ให้คลิกปุ่ม **Select** เลือกฐานข้อมูลที่เราต้องการเชื่อมต่อ
7. หากมีการใช้ไฟล์บริหารกลุ่มงาน (**MS Access Workgroup Administrator**) เพื่อดูแลและกำหนดสิทธิ์ของผู้ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลและส่วนต่างๆ ในฐานข้อมูลแล้ว จะต้องมีการระบุชื่อไฟล์นั้นไว้ในการสร้าง **DSN** นี้ด้วย โดยเลือกออกแบบ **Database** ในกรอบ **System Database**
8. คลิกปุ่ม **System Database** เพื่อเลือกไฟล์บริหารกลุ่มงาน
9. คลิก **OK** แล้วปิด **ODBC MS Access Setup** ด้วยการคลิก **OK** อีกครั้ง จะปรากฏ **Data Source** ที่สร้างขึ้นใหม่
10. คลิก **OK** เพื่อเปิด **ODBS Data Source Administrator** เป็นอันจบกระบวนการ เช็ทคอนฟิกเรชั่นต้องทำบนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เว็บไซด์ตั้งอยู่เท่านั้น ถ้าคุณรัน **IIS** บนเครื่อง **PC** ของคุณเอง ก็ใช้วิธีที่กล่าวข้างบนได้ แต่ถ้าเว็บไซด์ของคุณอัพไปเซิร์ฟเวอร์แล้ว ต้องไปเช็ทที่ **Control Panel** ของเซิร์ฟเวอร์นั้นๆ ซึ่งต้องถามทางโฮสติ้งที่คุณใช้อยู่

1.2. วิธีเชื่อมต่อ ODBC คล้ายๆ กับวิธีเชื่อมต่อฐานข้อมูล **MySQL** แต่ชื่อฟังก์ชันจะต่างกัน โดยจะใช้ฟังก์ชัน **odbc_connect()** ในการเชื่อมต่อผ่าน ODBC จะมี 4 พารามิเตอร์ คือ ชื่อ **Data Source**, ชื่อผู้ใช้, รหัสผ่าน และชนิดของเคอร์เซอร์ [ไม่มีก็ได้] จะมี **Syntax** ดังนี้

ODBC_CONNECT('Data Source Name', 'Username', 'Password');

ถ้าการเชื่อมต่อไม่สำเร็จจะคืนค่า **Connection ID** กลับมาเป็นค่า **0** หมายถึง **False** เมื่อเชื่อมต่อฐานข้อมูลได้แล้ว การดำเนินการใดๆ กับฐานข้อมูลจะใช้ฟังก์ชัน **odbc_exec()** โดยระบุคำสั่ง **SQL** ลงไป ดังตัวอย่างจะใช้ **DSN** ชื่อว่า **sanook**

```
$con=odbc_connect('sanook,");
$sql="SELECT * FROM customers";
$rs=odbc_exec($con,$sql);
```

1.3 ฟังก์ชันสำคัญต่างๆ ฟังก์ชัน `odbc_fetch_row()` เป็นการดึงแถว หรือเรคอร์ดออกมา ถ้ามีค่าแสดงออกมาจะเป็น `true` ไม่เช่นนั้นจะเป็น `false` โดยมีพารามิเตอร์ 2 ตัว คือ ค่า `ID` ของผลลัพธ์ที่ได้จากฟังก์ชัน `odbc_exec()` และหมายเลขแถวที่ต้องการดึงข้อมูล หากไม่ระบุจะทำการดึงแถวถัดไป ซึ่งมี `syntax` ดังนี้

```
odbc_fetch_row(result_id, row_number)
```

ฟังก์ชัน `odbc_result()` เป็นการอ่านค่าในฟิลด์ของรายการผลลัพธ์ มี 2 พารามิเตอร์ คือ ค่า `ID` ของผลลัพธ์ที่ได้จากฟังก์ชัน `odbc_exec()` และหมายเลขฟิลด์ที่ต้องการอ่านค่า โดยฟิลด์แรกจะมีหมายเลขเป็น 1 โค้ดข้างล่างจะให้ค่าฟิลด์แรกของเรคอร์ด

```
odbc_result($rs,1);
```

หรือ คุณสามารถใส่ชื่อของฟิลด์แทนหมายเลขฟิลด์ ก็ได้ แบบนี้

```
odbc_result($rs,"FirstName");
```

และจบด้วยปิดการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล ด้วยฟังก์ชัน `odbc_close()`

```
odbc_close($con);
```

1.4 ตัวอย่างการเชื่อมต่อแบบ ODBC ตัวอย่างข้างล่างนี้จะแสดงการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลก่อน จนถึงการแสดงข้อมูลออกมาในรูปแบบตาราง HTML

```
<html>
```

```

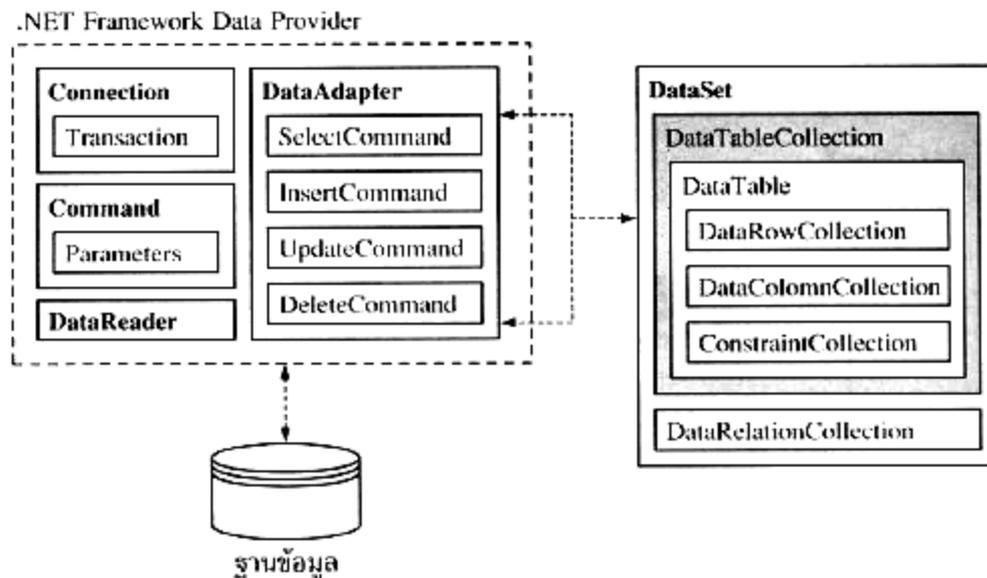
<body>
<?php
$con=odbc_connect('sanook','');
if (!$con)
    {exit("เชื่อมต่อฐานข้อมูลไม่ได้: " . $con);}
$sql="SELECT * FROM customers";
$rs=odbc_exec($con,$sql);
if (!$rs)
    {exit("คำสั่ง SQL ผิดพลาด");}
echo "<table><tr>";
echo "<th>FirstName</th>";
echo "<th>LastName</th></tr>";
while (odbc_fetch_row($rs))
{
    $firstname=odbc_result($rs,"FirstName");
    $lastname=odbc_result($rs,"LastName");
    echo "<tr><td>$firstname</td>";
    echo "<td>$lastname</td></tr>";
}
odbc_close($con);
echo "</table>";
?>
</body>
</html>

```

2 การติดต่อกับฐานข้อมูลด้วยADO.NET

ADO.NET คือเทคโนโลยีการเข้าถึงข้อมูลของ **.NET** ที่ช่วยให้เราเขียนโปรแกรมเพื่อเข้าถึงและทำงานกับข้อมูลแหล่งจากแหล่งข้อมูลประเภทต่างๆ ได้ง่ายอย่างเรียบง่ายแต่มีประสิทธิภาพ

ส่วนประกอบ ในการทำงานของ ADO.NET แบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ DataSet และ Data Provider ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ตามภาพที่ 85 ส่วนประกอบ ในการทำงานของ ADO.NET

ภาพที่ 85 ส่วนประกอบ ในการทำงานของ ADO.NET

2.1. DataSet คือออบเจกต์ซึ่งเป็นตัวแทนของข้อมูลที่โปรแกรมของเราดึงมาจากฐานข้อมูล โดย DataSet จะเก็บสำเนา ของข้อมูลส่วนนั้นในฐานข้อมูลไว้ในหน่วยความจำของเครื่อง client (เครื่องที่โปรแกรมของเราทำงานอยู่) การทำงานต่างๆ กับข้อมูลใน DataSet จึงเป็นอิสระจากฐานข้อมูล และเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมเราสามารถนำข้อมูลจาก DataSet ไปอัปเดตลงฐานข้อมูลได้

การทำงานกับฐานข้อมูลโดยใช้ออบเจกต์ DataSet จะเป็นรูปแบบที่เรียกว่า **disconnected data access** หรือ “การเข้าถึงข้อมูลแบบไม่ต้องเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล (ไว้ตลอดเวลา)” และเรียกข้อมูลใน DataSet ว่า **disconnected data** เนื่องจากโปรแกรมจะมีการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เช่น ในการดึงข้อมูล โปรแกรมจะเปิดการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลเพื่อดึงข้อมูลเข้ามาแล้วปิดการเชื่อมต่อทันทีหลังจากดึงข้อมูลเสร็จ สำหรับการแก้ไข เพิ่ม หรือลบข้อมูลก็เช่นเดียวกัน โปรแกรมจะเชื่อมต่อไปยังฐานข้อมูลเพื่อรัน query ของคำสั่ง UPDATE, INSERT หรือ DELETE จากนั้นการเชื่อมต่อจะถูกปิดลงไป

ภายในออฟเจ็ท **DataSet** ยังมีออฟเจ็ทย่อยที่สำคัญ เช่น **Data Table** และ **DataRow** ที่เป็นตัวแทนของเทเบิล (ตารางข้อมูล) และเรคอร์ด (แถวข้อมูล) ตามลำดับ รวมถึง **DataRelation** ที่เป็นตัวแทนของความสัมพันธ์ระหว่างเทเบิลใน **DataSet** เป็นต้น ซึ่งจะได้กล่าวรายละเอียดในบทถัดไป

ตอนนี้เรามาทำความรู้จักกับส่วนประกอบในการทำงาน **ADO.NET** อีกส่วนหนึ่งกันก่อน นั่นก็คือ **Data Provider** (หรือเรียกเต็มๆ ก็คือ **.NET Framework Data Provider**)

2.2 Data Provider คือส่วนที่ดูแลในเรื่องการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล และการส่ง **query** ไปประมวลผลยังฐานข้อมูล ทั้งนี้ **Data Provider** ไม่ใช่ออฟเจ็ทเดี่ยวๆ เหมือนอย่าง **DataSet** หากแต่เป็นกลุ่มของออฟเจ็ทที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ซึ่งร่วมกันทำงานเพื่อเป็นตัวกลางในการรับ-ส่งข้อมูลระหว่างฐานข้อมูลกับ **DataSet** โดย **ADO.NET 2.0** ที่ติดตั้งมาพร้อมกับ **Visual Studio 2005** ได้จัดเตรียม **Data Provider** ไว้ 4 ชนิดแยกตามประเภทของฐานข้อมูล ได้แก่

1. **SQL Server Data Provider** (หรือ **SQLClient Data Provider**) เป็น **Data Provider** ที่ถูกออกแบบมาสำหรับฐานข้อมูล **Microsoft SQL Server** ตั้งแต่เวอร์ชัน 7 ขึ้นไปโดยเฉพาะ

2. **OleDb Data Provider** เป็น **Data Provider** สำหรับแหล่งข้อมูลใดๆ ก็ตามที่สนับสนุนการติดต่อผ่านทางอินเทอร์เน็ตเฟส **OleDb** เช่นฐานข้อมูล **Microsoft Access** เป็นต้น

3. **Oracle Data Provider** (หรือ **OracleClient Data Provider**) เป็น **Data Provider** ที่ถูกออกแบบมาสำหรับฐานข้อมูล **Oracle** โดยเฉพาะ (**Data Provider** นี้ถูกเพิ่มขึ้นมาใน **ADO.NET 1.1** ที่ติดตั้งมาพร้อมกับ **Visual Studio.NET 2003**)

4. **ODBC Data Provider** เป็น **Data Provider** สำหรับแหล่งข้อมูลใดๆ ก็ตามที่มี **ODBC driver** ให้ใช้ในการติดต่อ (**Data Provider** นี้ถูกเพิ่มเข้ามาใน **ADO.NET 1.1** ที่ติดตั้งมาพร้อมกับ **Visual Studio.NET 2003**)

Data Provider แต่ละชนิดข้างต้นจะประกอบไปด้วยออฟเจ็ทต่างๆ ที่ทำงานร่วมกันดังนี้

5. ออฟเจ็ท **Connection** รับผิดชอบในเรื่องการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล

6. ออฟเจ็ท **Command** ทำหน้าที่ส่งคำสั่งไปประมวลผลยังฐานข้อมูล ซึ่งคำสั่งนั้นอาจจะเป็น **query** ในภาษา **SQL** หรือเป็นการเรียกใช้ **stored procedure** ในฐานข้อมูล เป็นต้น

7. ออฟเจ็ท **DataAdapter** ทำหน้าที่ดึงข้อมูลจากฐานข้อมูลมาใส่ (fill) ลงใน **DataSet** และ นำข้อมูลจาก **DataSet** ไปอัปเดตลงฐานข้อมูล

8. ออฟเจ็ท **DataReader** เป็นออฟเจ็ทที่ใช้ทำงานกับ **result set** ในลักษณะ **forward-only** (เลื่อนตำแหน่งเรคอร์ดไปข้างหน้าได้อย่างเดียว) และ **read-only** (อ่านข้อมูลได้อย่างเดียว แต่

เปลี่ยนแปลงแก้ไขไม่ได้) โดยระหว่างที่ใช้ออบเจ็กต์นี้ทำงานกับข้อมูลในฐานข้อมูล จะต้องเปิดการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลได้ตลอดเวลา จึงเป็นรูปแบบที่เรียกว่า **connected data access** ซึ่งตรงกันข้ามกับการทำงานของ **DataSet** แต่ข้อดีของ **DataReader** คือมันจะอ่านข้อมูลจากฐานข้อมูลเข้ามาในโปรแกรมได้รวดเร็วกว่า **DataSet** เนื่องจากเป็นการอ่านข้อมูลแบบไปข้างหน้าอย่างเดียว โดยไม่อนุญาตให้ย้อนกลับไปยังเรคคอร์ดก่อนหน้าได้ **DataReader** จึงเหมาะสำหรับการอ่านข้อมูลเพื่อนำมาแสดงผลในโปรแกรมโดยไม่ให้ผู้ใช้แก้ไขข้อมูล หรือเพื่อนำข้อมูลมาสร้างรายงาน เป็นต้น

คลาสที่เป็นต้นแบบของงานออบเจ็กต์ทั้งสิ้นนี้จะขึ้นอยู่กับชนิดของ **Data Provider** ดังรายการในตารางที่ 3 คลาสต้นแบบของงานออบเจ็กต์ทั้งสิ้นที่ขึ้นอยู่กับชนิดของ **Data Provider**

ชนิดของ Data Provider	ชื่อคลาสต้นแบบของออบเจ็กต์ Connection, Command, DataAdapter และ DataReader ตามลำดับ
SQL Server Data Provider	SqlConnection, SqlCommand, SqlDataAdapter และ SqlDataReader โดยทั้งหมดอยู่ในเนมสเปซ System.Data.SqlClient
OleDb Data Provider	OleDbConnection, OleDbCommand, OleDbDataAdapter และ OleDbDataReader โดยทั้งหมดอยู่ในเนมสเปซ System.Data.OleDb
Oracle Data Provider	OracleConnection, OracleCommand, OracleDataAdapter และ OracleDataReader โดยทั้งหมดอยู่ในเนมสเปซ System.Data.OracleClient
ODBC Data Provider	OdbcConnection, OdbcCommand, OdbcDataAdapter และ OdbcDataReader โดยทั้งหมดอยู่ในเนมสเปซ System.Data.Odbc

ตารางที่ 3 คลาสต้นแบบของงานออบเจ็กต์ทั้งสิ้นที่ขึ้นอยู่กับชนิดของ **Data Provider**

2.3 การเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล การเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลเป็นหน้าที่ของออบเจ็กต์ **Connection** ดังที่อธิบายแล้ว คลาสที่ใช้สร้างออบเจ็กต์ **Connection** จะขึ้นอยู่กับชนิดของ **Data Provider** ที่ใช้ในการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของฐานข้อมูลที่ต้องการเชื่อมต่ออีกทีหนึ่ง เช่นสำหรับการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล **Microsoft Access** โดยทั่วไปจะใช้คลาส **OleDbConnection** ในเนมสเปซ **System.Data.OleDb** แต่ถ้าเป็นฐานข้อมูล **Microsoft SQL Server** ก็จะใช้คลาส **SqlConnection** ในเนมสเปซ **System.Data.SqlClient** เป็นต้น

หลังจากสร้างออบเจ็กต์ของคลาสที่เหมาะสมขึ้นมาแล้ว ให้กำหนดรายละเอียดการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลที่พร้อมเพอร์ดี **ConnectionString** ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล **Northwind** (ไฟล์ **NWIND.mdb** ที่เราก็อัปมาไว้ในโฟลเดอร์ **C:**ในบทก่อน) ดังนี้

```
Dim cn As New System.Data.OleDb.OleDbConnection()
Cn.ConnectionString = "Provider=Microsoft.jet.OLEDB.40;" & _
    = "Data Source=C:\NWIND.MDB"
```

บรรทัดแรกคือการสร้างออบเจ็กต์ของคลาส **OleDbConnection** ขึ้นมา ซึ่งอาจเขียนให้สั้นลงได้ว่า

```
Dim cn As New OleDb.OleDbConnection()
```

ทั้งนี้เพราะว่า **Visual Studio** จะอิมพอร์ตเนมสเปซ **System.Data** เข้ามาให้อยู่แล้ว หรือถ้าคุณต้องการเขียนโค้ดให้สั้นลงอีกโดยระบุเฉพาะชื่อคลาสหลังคำสั่ง **New** ก็ให้อิมพอร์ตเนมสเปซ **System.Data.OleDb** เข้ามาเอง โดยเพิ่มโค้ดไว้ที่ตอนต้นของฟอร์ม (ให้อยู่นอกการประกาศฟอร์ม ดังนี้

```
Imports System.Data.OleDb
```

สำหรับบรรทัดที่สองคือการกำหนดค่าสตริงที่เรียกว่า **connection string** ให้กับพร้อมเพอร์ดี **ConnectionString** ของออบเจ็กต์ **Connection** ที่สร้างขึ้น ซึ่งภายใน **connection string** เป็นการระบุค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อฐานข้อมูล โดยให้ใช้เครื่องหมาย **semicolon (;)** ในการแยกแต่ละพารามิเตอร์ออกจากกัน ในตัวอย่างนี้ **connection string** ประกอบด้วยพารามิเตอร์ **Provider** และ **Data Source** (มีช่องว่างระหว่าง **Data** กับ **Source**) ซึ่งมีความหมายดังนี้

Provider	ใช้ระบุ provider ของประเภทฐานข้อมูลที่ต้องการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล Microsoft Access มี provider ชื่อว่า Microsoft.Jet.OLEDB.40 (ตัวเลข 2 ตัวท้ายจะขึ้นอยู่กับเวอร์ชันของ provider)
-----------------	---

Data Source ใช้ระบุชื่อพาธเต็ม (full path name) ของไฟล์ฐานข้อมูล

พารามิเตอร์ใน **connection string** ที่ต้องระบุค่าจะขึ้นอยู่กับประเภทของฐานข้อมูล รวมทั้งคุณสมบัติในการเชื่อมต่อที่คุณต้องการกำหนด

2.4 เปิดและปิดการเชื่อมต่อ ถึงแม้ว่าจะสร้างออบเจ็กต์ **Connection** และกำหนด **connection string** แล้ว แต่การเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลจะยังไม่เกิดขึ้น จนกว่าจะเรียกใช้เมธอด **Open** ของออบเจ็กต์ **Connection** เพื่อเปิดการเชื่อมต่อ ดังตัวอย่าง

```
cn.Open()
```

หลังจากทำงานกับฐานข้อมูลเสร็จแล้ว ควรปิดการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลโดยเรียกเมธอด **Close** ของออบเจ็กต์ **Connection** ด้วยทุกครั้ง
การทำงานกับฐานข้อมูลด้วยออบเจ็กต์ **Command**

```
cn.Close()
```

อันที่จริงออบเจ็กต์ **Connection** ยังมีพร็อพเพอร์ตี้ของเมธอด (รวมทั้งอีเวนต์) อื่นๆ อีกมาก แต่เท่าที่ได้กล่าวมานี้ก็เพียงพอสำหรับการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลแล้ว

2.5 การทำงานกับข้อมูลในฐานข้อมูลด้วยออบเจ็กต์ **Command** ออบเจ็กต์ **Command** ซึ่งก็บอกอยู่แล้วว่าเป็นตัวแทนของคำสั่งที่ใช้ทำงานกับฐานข้อมูล ซึ่งคำสั่งที่นี้อาจเป็น **query** ของประโยคคำสั่ง **SELECT, INSERT, UPDATE** และ **DELETE** ในภาษา **SQL** หรือเป็นการเรียกไปยัง **stored procedure** ในฐานข้อมูลก็ได้ (รวมทั้งอาจจะเป็นคำสั่งในกลุ่ม **DDL** ของภาษา **SQL** ที่ใช้สร้างเทเบิลใหม่. แก้วไขโครงสร้างของเทเบิล ฯลฯ ก็ได้เช่นกัน)

ออบเจ็กต์ **Command** อาจสร้างขึ้นมาจากคลาส **OleDbCommand** **SqlCommand** **OracleCommand** หรือ **OdbcCommand** ขึ้นอยู่กับชนิดของ **Data Provider** ที่คุณเลือกใช้ ในที่นี้จะกล่าวถึงคลาส **OleDbCommand** เนื่องจากฐานข้อมูลที่เราจะทำงานด้วยเป็นประเภท **Microsoft Access**

คอนสตรัคเตอร์ของคลาส **OleDbCommand** มีหลายรูปแบบ (เป็น **overloaded constructor**) แต่รูปแบบอย่างง่ายที่สุดนั้นไม่ต้องการอาร์กิวเมนต์ใดๆ เลย ตัวอย่างนี้แสดงการสร้างออบเจ็กต์ของคลาส **OleDbCommand** โดยเรียกใช้คอนสตรัคเตอร์อย่างง่ายที่สุด

```
Dim cm As New OleDb.OleDbCommand()
```

หลังจากสร้างออบเจ็กต์ **Command** ขึ้นมาแล้ว คุณจะต้องกำหนดค่าให้กับพร็อพเพอร์ตี้ต่างๆ ของมัน ได้แก่พร็อพเพอร์ตี้ **Connection**, **CommandText** และ (ถ้าจำเป็น) **CommandType** ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.6 พร็อพเพอร์ตี้ **Connection** คำสั่งในการออบเจ็กต์ **Command** จะถูกส่งไปประมวลผลยังฐานข้อมูลผ่านทาง การเชื่อมต่อที่ระบุไว้ที่พร็อพเพอร์ตี้ **Connection** นี้ ดังนั้นคุณจะต้องนำออบเจ็กต์ **Connection** มากำหนด โดยต้องเป็นชนิดที่เหมาะสมด้วย เช่น ถ้าออบเจ็กต์ **Command** เป็นชนิด **OleDbCommand** ก็จะต้องใช้ออบเจ็กต์ **Connection** ชนิด **OleDbConnection** เป็นต้น ดังตัวอย่าง

```
Dim cn As New OleDb.OleDbConnection()
Cn.ConnectoinString = "Provider=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;" & _
    = "Data Source= C:\NWIND.MDB"
Dim cm As New OleDb.OleDbCommand()
cm.Connection = cn
```

ทั้งนี้การเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลจะต้องเปิดอยู่ในระหว่างที่เรียกใช้เมธอดของออบเจ็กต์ **Command** เพื่อส่งคำสั่งไปประมวลผลยังฐานข้อมูล (จะกล่าวถึงเมธอดเหล่านี้ต่อไป) มิฉะนั้นจะต้องเกิดข้อผิดพลาดขึ้นในช่วง **run time (exception)**

2.7 พร็อพเพอร์ตี้ **CommandText** ใช้กำหนดคำสั่งที่จะส่งไปประมวลผลยังฐานข้อมูล เช่น ถ้าต้องการดึงข้อมูลจากฟิลด์ **CustomerID** และ **CompanyName** ในเทเบิล **Customers** จะต้องกำหนดคำสั่งที่เป็นคำสั่ง **SQL** ให้กับพร็อพเพอร์ตี้ **CommandText** ของออบเจ็กต์ **Command** ดังนี้

```
cm.CommandText = "SELECT CustomerID, CompanyName FROM Customers"
```

หรือถ้าต้องการเพิ่มเรคอร์ดใหม่เข้าไปในฐานข้อมูล ก็ให้ใช้ประโยคคำสั่ง **INSERT** แทน เช่น

```
cm.CommandText = "INSERT INTO Customer (CustomerID, CompanyName) & _
VALUES (' PROVIS', 'Provision')"
```

คือการเพิ่มเรคอร์ดใหม่ลงในเทเบิล **Customers** โดยกำหนดข้อมูลเฉพาะฟิลด์ **CustomerID** และฟิลด์ **CompanyName** (อย่าลืมว่าคำสั่งสตริงในคำสั่ง **SQL** จะต้องครอบด้วย **single quote**)

2.8 พร็อพเพอร์ตี้ **CommandType** เป็นพร็อพเพอร์ตี้ที่ใช้กำหนดว่าคำสั่งสตริงในพร็อพเพอร์ตี้ **CommandText** คือคำสั่งแบบใด โดยค่าที่กำหนดได้คือ (ค่าเหล่านี้ถูกรวบรวมไว้ในอินิวเมอเรชัน **CommandType**)

Text	กำหนดว่าคำสั่งสตริงในพร็อพเพอร์ตี้ CommandText คือประโยคคำสั่งในภาษา SQL ซึ่งฐานข้อมูลของประมวลผลคำสั่ง SQL นั้น คำ Text นี้เป็นค่าดีฟอลต์ของพร็อพเพอร์ตี้ CommandType ดังนั้นถ้าหากว่าสตริงที่ถูกกำหนดไว้ที่พร็อพเพอร์ตี้ CommandText คือคำสั่ง SQL ก็ไม่จำเป็นต้องกำหนดพร็อพเพอร์ตี้ CommandType
StoredProcedure	กำหนดว่าคำสั่งสตริงในพร็อพเพอร์ตี้ CommandText คือชื่อ stored procedure ในฐานข้อมูล ซึ่งจะทำให้ stored procedure นั้นถูกประมวลผล
TableDirect	กำหนดว่าคำสั่งสตริงในพร็อพเพอร์ตี้ CommandText คือชื่อเทเบิลในฐานข้อมูล ซึ่งออบเจ็กต์ Command จะให้ผลลัพธ์เป็น result set ของข้อมูลทุกฟิลด์และทุกเรคอร์ดในเทเบิลนั้น

2.9 ประมวลผลคำสั่งในออบเจ็กต์ **Command** หลังจากกำหนดพร็อพเพอร์ตี้ **Connection**, **CommandText** และ **CommandType** แล้วให้คุณเรียกใช้เมธอดใดเมธอดหนึ่งต่อไปนี้ของออบเจ็กต์ **Command** เพื่อส่งคำสั่งไปประมวลผลยังฐานข้อมูล

- **ExecuteNonQuery**
- **ExecuteScalar**
- **ExecuteReader**

ความแตกต่างของเมธอดทั้งสามขึ้นอยู่กับลักษณะของค่าที่ส่งคืนกลับมา (**return value**) โดยเมธอด **ExecuteNonQuery** จะส่งคำสั่งไปประมวลผลแต่ไม่คืนค่าใดๆ กลับมาให้ เราจึงมักใช้เมธอดนี้ประมวลผลคำสั่ง **SQL** หรือ **stored procedure** ที่เป็นการเพิ่ม ลบ และแก้ไขข้อมูล

สำหรับเมธอด **ExecuteScalar** จะให้ผลลัพธ์เป็นข้อมูลฟิลด์แรกของเรคอร์ดแรกใน **result set** ไม่ว่า **result set** ที่ได้จะมีกี่ฟิลด์และกี่เรคอร์ดก็ตาม จึงเหมาะสำหรับการประมวลผลคำสั่ง **SQL** หรือ **stored procedure** ที่ให้หาผลสรุปของข้อมูล (ซึ่งการหาผลสรุปของข้อมูลมักจะทำให้ผลลัพธ์เป็นค่าเดียวอยู่แล้ว เช่น การนับจำนวนเรคอร์ดทั้งหมดในเทเบิลหนึ่ง เป็นต้น)

สุดท้ายเมธอด **ExecuteReader** จะให้ผลลัพธ์เป็นออบเจ็กต์ **DataReader** ที่ใช้เข้าถึง **result set** ในลักษณะ **forward-only** และ **read-only** ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว เมธอด **ExecuteReader** จึงเป็นเพียงเมธอดเดียวของออบเจ็กต์ **Command** ที่ช่วยให้คุณเข้าถึงข้อมูลทั้งหมดใน **result set** ได้

2.10. การใช้งาน DataReader การใช้งานออบเจ็กต์ **Command** เพื่อประมวลผลคำสั่งที่ไม่มีการคืนค่าหรือคืนค่าเพียงค่าเดียวนั้นไม่มีอะไรยุ่งยาก จึงไม่ขออธิบายรายละเอียด สำหรับการประมวลผลคำสั่งที่ให้ค่าเป็น **result set** คุณต้องเรียกใช้เมธอด **ExecuteReader** ของออบเจ็กต์ **Command** ซึ่งจะได้ผลลัพธ์เป็นออบเจ็กต์ **DataReader** ดังนั้นเราจะมาดูรายละเอียดการใช้งาน **DataReader** กันสักเล็กน้อย

การสร้าง **DataReader** ออบเจ็กต์ **DataReader** ก็คือออบเจ็กต์ของคลาส **OleDbDataReader**, **SqlDataReader**, **OracleDataReader** หรือ **OdbcDataReader** จากคลาสทั้งสี่นี้ได้โดยตรง แต่ออบเจ็กต์ **DataReader** จะได้มาจากการเรียกเมธอด **ExecuteReader** ของออบเจ็กต์ **Command** เท่านั้น ดังตัวอย่าง (สมมติว่า **cm** คือ ออบเจ็กต์ **Command** ที่เป็นสแนแทนซ์ของคลาส **OleDbCommand**)

Dim dr As OleDb.OleDbDataReader

```
dr = cm.ExecuteReader()
```

ตัวแปรออบเจ็กต์ที่ใช้รับค่าจากเมธอด **ExecuteReader** จะต้องถูกประกาศเป็นชนิดของคลาส **DataReader** ที่เหมาะสมด้วย ในที่นี้ตัวแปร **dr** ถูกประกาศเป็นชนิด **OleDbDataReader** เนื่องจาก **cm** คือ ออบเจ็กต์ของคลาส **OleDbCommand** (ให้สังเกตว่าการประกาศตัวแปร **dr** ไม่ได้ระบุคำสั่ง **new** เพื่อสร้างออบเจ็กต์ขึ้นมาด้วยแต่อย่างใด)

211. การใช้ **DataReader** เข้าถึงข้อมูลใน **Result Set** หลังจากนำออบเจ็กต์ **DataReader** ที่ได้จากเมธอด **ExecuteReader** มาเก็บไว้ในตัวแปรออบเจ็กต์แล้ว เมื่อต้องการเข้าถึงข้อมูลใน **result set** จะต้องเรียกเมธอด **Read** ของ **DataReader** เพื่ออ่านข้อมูลของเรคอร์ดแรกเข้ามาเก็บไว้ใน **DataReader** ซึ่งถ้าหากเมธอด **Read** สามารถอ่านเรคอร์ดมาได้ มันจะให้ผลลัพธ์เป็นค่า **True** พร้อมทั้งขยับตัวชี้ไปยังเรคอร์ดถัดไปเพื่อเตรียมอ่านเรคอร์ดอื่นๆ เมื่อมีการเรียกเมธอด **Read** อีก แต่ถ้าไม่มีเรคอร์ดให้อ่านข้อมูลแล้วเมธอด **Read** จะให้ผลลัพธ์เป็นค่า **False** ดังนั้นคุณจึงสามารถใช้เมธอด **Read** ร่วมกับลูป **Do While** เพื่ออ่านเรคอร์ดทั้งหมดใน **result set** เข้ามาได้ ดังตัวอย่าง

```
Do, While dr.Read()
```

“โค้ดที่ใช้ทำงานกับแต่ละเรคอร์ดใน **result set** ซึ่งถูกอ่านมาเก็บไว้ใน **DataReader**”

Loop

พร็อพเพอร์ตี้ **Item** ของ **DataReader** ในแต่ละครั้งที่ใช้เมธอด **Read** อ่านเรคอร์ดหนึ่งจาก **result set** เข้ามายัง **DataReader** เราสามารถเข้าถึงข้อมูลในฟิลด์ต่างๆ ของเรคอร์ดนั้น (เรคอร์ดที่เพิ่งอ่านเข้ามา) ได้จากพร็อพเพอร์ตี้ **Item** และ **DataReader** ตามรูปแบบดังนี้ ซึ่งพร็อพเพอร์ตี้ **Item** จะให้ค่าเป็นข้อมูลชนิด **Object**

```
datareader.Item(field)
```

datareader	ออบเจ็กต์ DataReader
field	ชื่อหรือหมายเลขลำดับของฟิลด์ที่ต้องการเข้าถึงข้อมูล
	ตัวอย่างเช่น

```

While dr. Read()
    Dim myObject As Object = dr. Item(3)
    Dim myOtherObject As Object = dr. Item("CustomerID")
End While

```

เนื่องจากข้อมูลที่ได้จะเป็น **Object** คุณจึงต้องแปลงไปเป็นชนิดข้อมูลที่ต้องการสำหรับฟิลด์ต่างๆ เอง เช่น ถ้าฟิลด์ **CustomerID** เป็นชนิดสตริง คุณอาจแสดงค่าของฟิลด์นี้ออกมาใน **Message box** ได้โดยเขียนโค้ดดังนี้

```

MsgBox(dr. Item("CustomerID"). ToString())

```

นั่นคือจะต้องเรียกเมธอดในข้อมูลชนิด **Object** ที่ได้เพื่อแปลงไปเป็นข้อมูลชนิดสตริงก่อน แล้วจึงส่งเป็นอาร์กิวเมนต์ให้กับฟังก์ชัน **MsgBox**

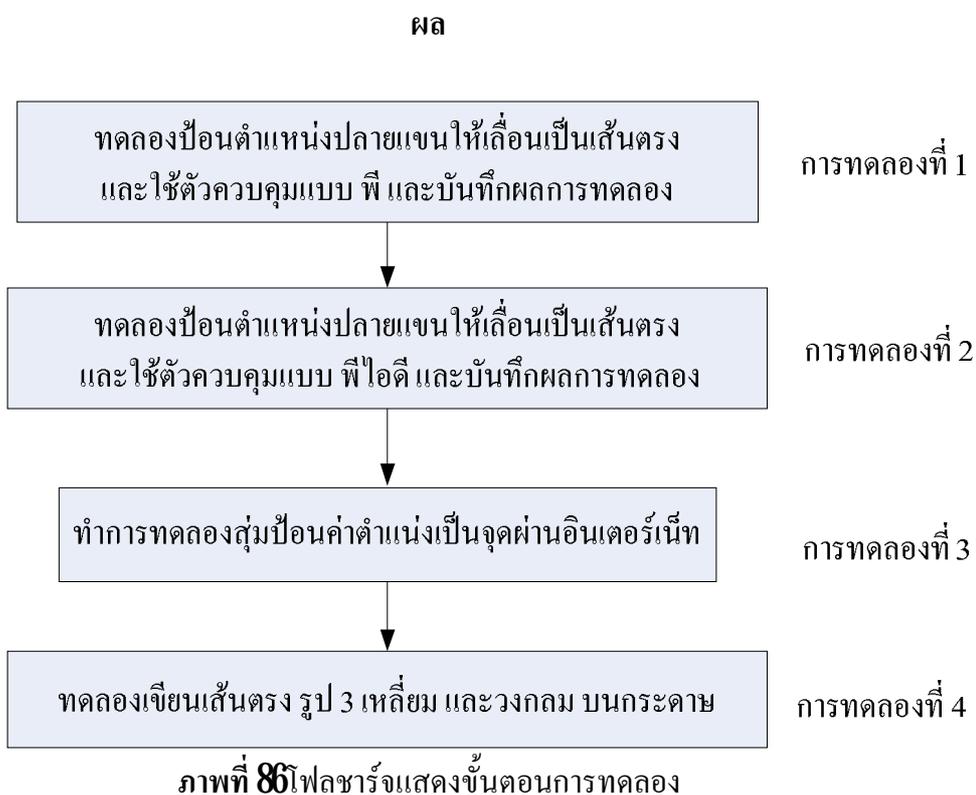
2.12. ปิด DataReader หลังจากใช้งาน **DataReader** เสร็จแล้ว ให้ปิด **DataReader** โดยเรียกเมธอด **Close** ของมันด้วย มิฉะนั้น **DataReader** จะยังคงติดต่อกับฐานข้อมูลและส่งผลให้ออบเจ็กต์อื่นๆ ไม่สามารถติดต่อกับฐานข้อมูลผ่านทางออบเจ็กต์ **Connection** ที่ **DataReader** ใช้อยู่ได้ ตัวอย่างนี้แสดงการเรียกเมธอด **Close** เพื่อปิด **DataReader** ในตัวแปร **dr**

```

dr. Close()

```

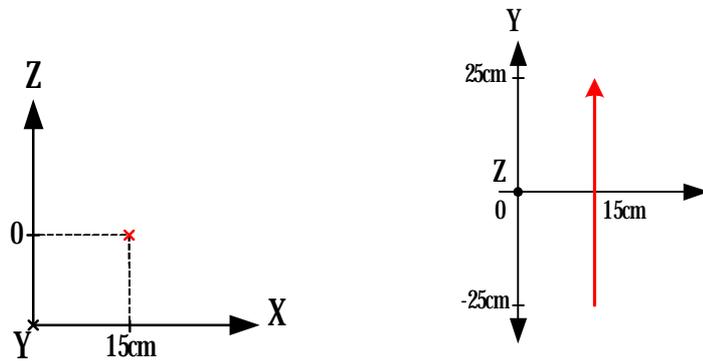
ผลและวิจารณ์

งานวิจัยนี้แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ตามภาพที่ 86 โพลซาร์จแสดงขั้นตอนการทดลอง

การทดลองที่ 1 ใช้ระบบควบคุมแบบพี (P controller)

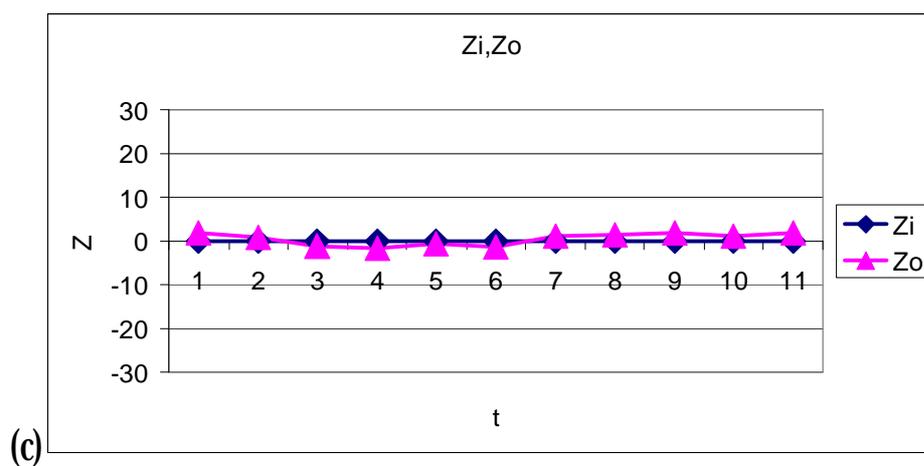
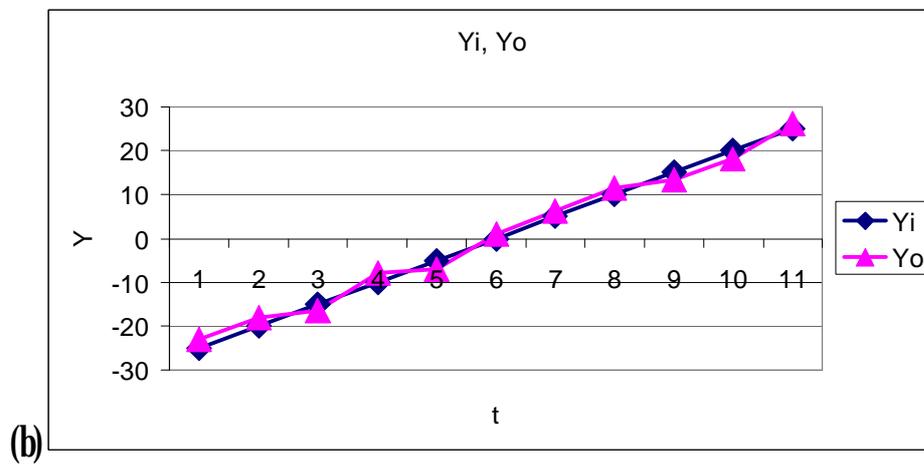
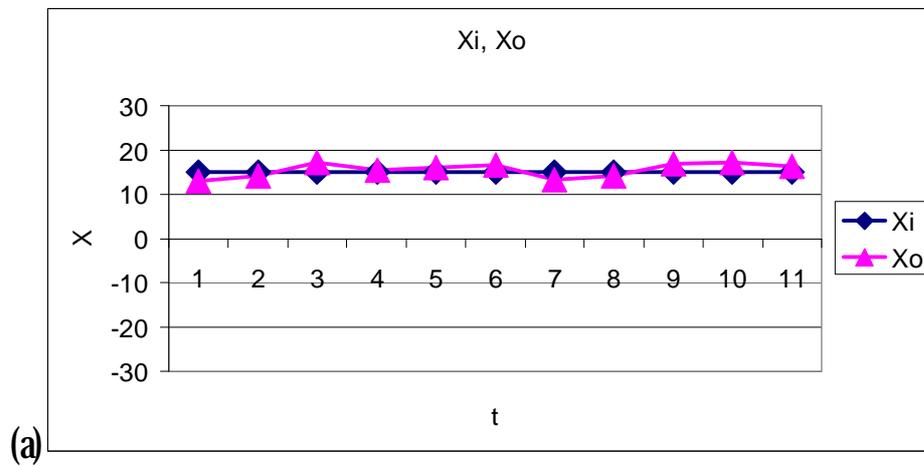
การทดลองที่ 1 เป็นการใช้ตัวควบคุมจาก พี เพื่อทดลองการทำงานของหุ่นยนต์และหาความผิดพลาดของปลายแขน โดยเริ่มจากการป้อนตำแหน่งให้แขนหุ่นยนต์เคลื่อนที่เป็นเส้นตรงตามภาพที่ 87 เส้นทางการเคลื่อนที่ **input** คือตำแหน่งที่ต้องการ **Output** คือตำแหน่งที่วัดได้จริง แล้วบันทึกผลลงในตารางที่ 4 และนำผลที่ได้ไปวาดกราฟตาม ภาพที่ 88 กราฟผลการทดลองใช้ระบบควบคุมแบบพี (P controller) โดยที่ (a) คือแกน x, (b) คือแกน y และ (c) คือแกน z

ภาพที่ 87 เส้นทางเคลื่อนที่ในการทดลอง

Input					Output				
X_i	Y_i	Z_i	Roll _i	Pitch _i	X_o	Y_o	Z_o	Roll _o	Pitch _o
15	-25	0	0	0	13	-23.1	2	0	3
15	-20	0	0	0	14.1	-18	0.7	0	1
15	-15	0	0	0	17	-16.5	-1	0	2
15	-10	0	0	0	15.5	-8	-1.8	0	3
15	-5	0	0	0	16	-7	-0.5	0	2
15	0	0	0	0	16.5	1	-1.5	0	3
15	5	0	0	0	13.2	6.3	1	0	2
15	10	0	0	0	14	11.6	1.5	0	1
15	15	0	0	0	16.8	13.5	2	0	2
15	20	0	0	0	17	18.2	1	0	2
15	25	0	0	0	16.3	26	2	0	1

ตารางที่ 4 ผลการทดลองที่ 1 ระบบควบคุมแบบพี (P controller)

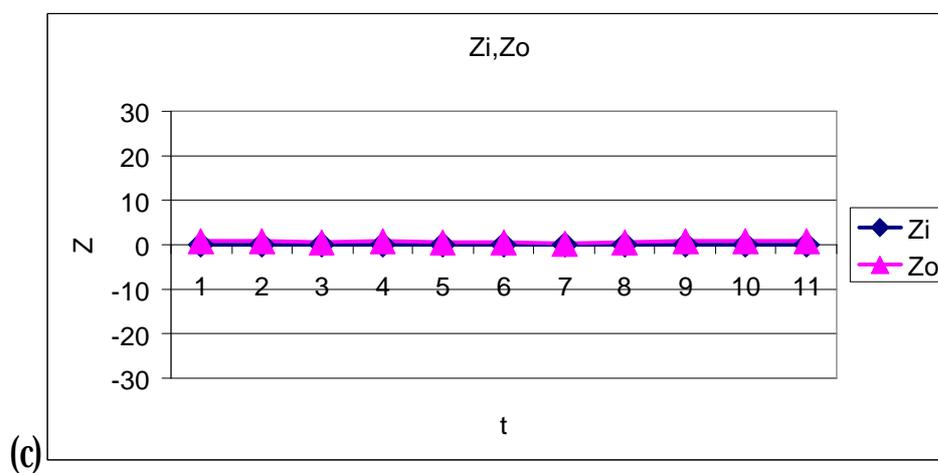
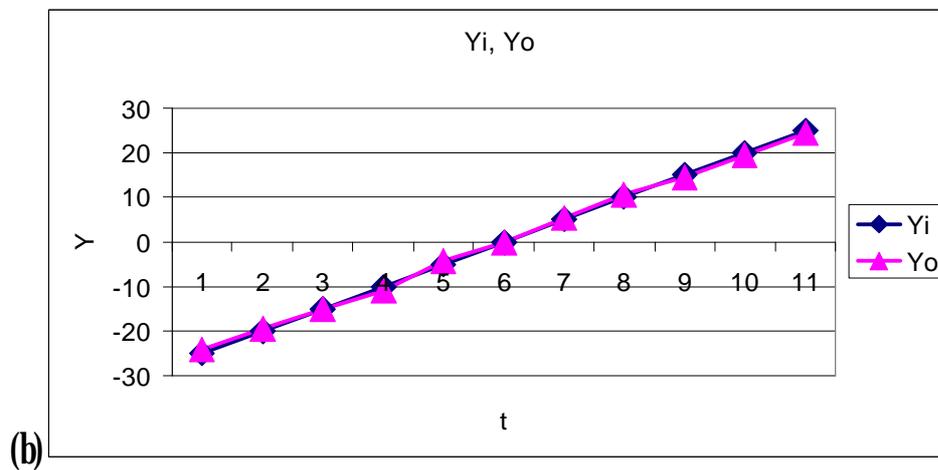
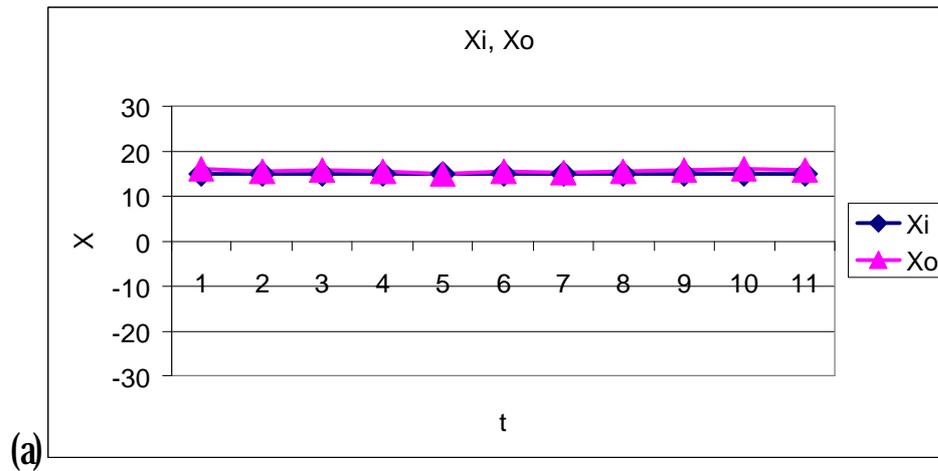
ภาพที่ 88 กราฟผลการทดลองใช้ระบบควบคุมแบบพี (P controller)

การทดลอง 2 ใช้ระบบควบคุมแบบพีไอดี (PID Controller)

การทดลองที่ 2 เป็นการแก้ปัญหาเรื่องความผิดพลาดของตำแหน่งปลายแขนจากการทดลองที่ 1 ด้วยการเปลี่ยนระบบตัวควบคุมจาก พี เป็นแบบ พีไอดี ให้ผิดพลาดน้อยลง ขั้นตอนการทดลองคือ ป้อนตำแหน่งให้แขนหุ่นยนต์เคลื่อนที่เป็นเส้นตรงตามภาพที่ 84 เส้นทางการเคลื่อนที่ 3 โคนที่ **input** คือตำแหน่งที่ต้องการ **Output** คือตำแหน่งที่วัดได้จริงแล้วบันทึกผลลงในตารางที่ 5 และนำผลที่ได้ไปวาดกราฟตาม ภาพที่ 89 กราฟผลการทดลองใช้ระบบควบคุมแบบพีไอดี (PID Controller) โดยที่ (a) คือแกน x, (b) คือแกน y และ (c) คือแกน z

Input					Output				
Xi	Yi	Zi	Roll_i	Pitch_i	Yo	Yo	Zo	Roll_o	Pitch_o
15	-25	0	0	0	15.9	-242	0.9	0	3
15	-20	0	0	0	15.5	-195	0.7	0	3
15	-15	0	0	0	15.8	-15	0.5	0	2
15	-10	0	0	0	15.5	-108	0.8	0	1
15	-5	0	0	0	15	-44	0.6	0	2
15	0	0	0	0	15.5	0	0.5	0	1
15	5	0	0	0	15.3	5.5	0.4	0	2
15	10	0	0	0	15.6	106	0.5	0	2
15	15	0	0	0	15.8	145	0.8	0	3
15	20	0	0	0	15.9	194	0.8	0	3
15	25	0	0	0	15.8	245	0.9	0	2

ตารางที่ 5 ผลการทดลองที่ 2 ระบบควบคุมแบบพีไอดี (PID Controller)

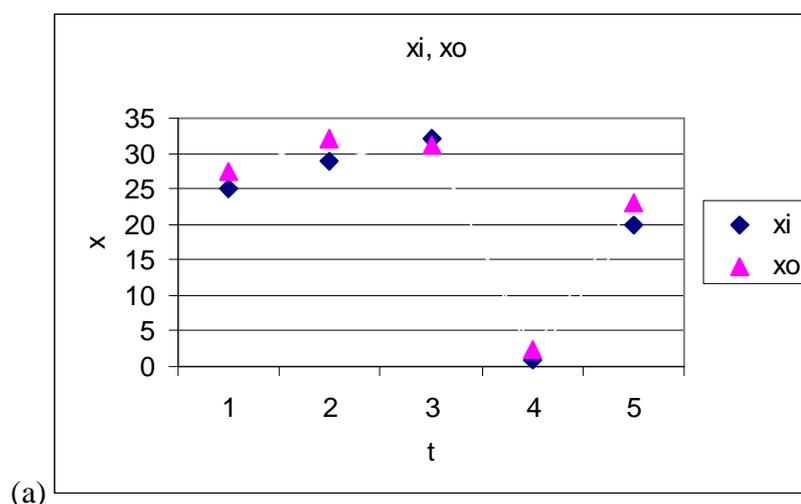
ภาพที่ 89 กราฟผลการทดลองใช้ระบบควบคุมแบบพีไอดี (PID Controller)

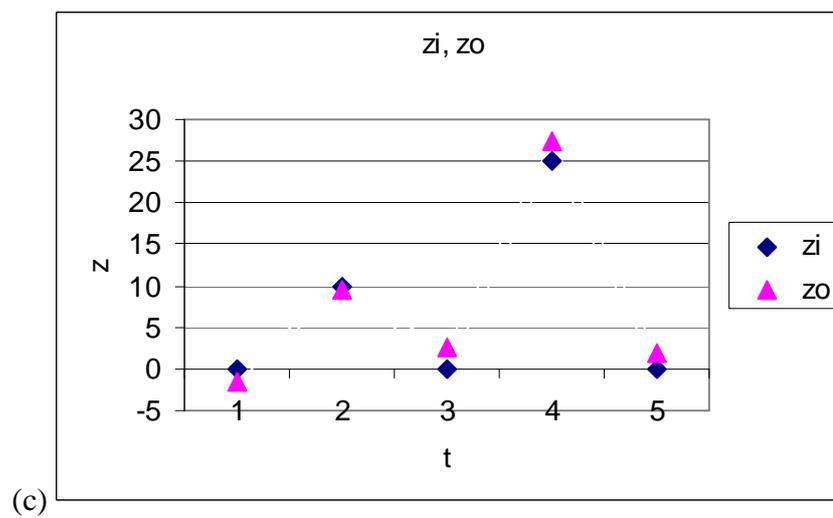
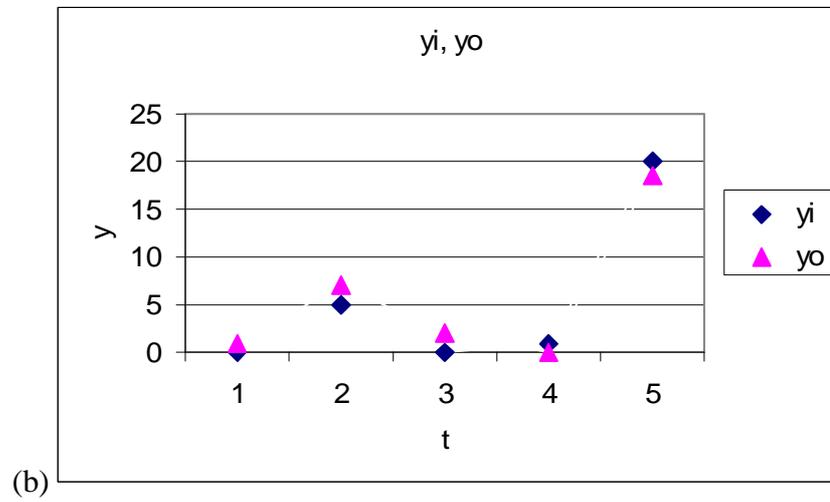
การทดลอง 3 การทดลองสุ่มป้อนค่าตำแหน่งเป็นจุดผ่านอินเทอร์เน็ต

ผลการทดลองสุ่มป้อนค่าตำแหน่งเป็นจุดผ่านอินเทอร์เน็ตคือการให้ผู้ใช้ (user) สุ่มป้อนตำแหน่ง (x,y,z) ที่ผู้ใช้ต้องการให้มือจับไปผ่านโปรแกรม **Internet Explorer** ในช่อง **Address** ว่า <http://15810845.58/remode> เพื่อเข้าหน้าเว็บ จากนั้นกดปุ่ม **OK** เพื่อส่งค่าตำแหน่งไปยังเซิร์ฟเวอร์ที่อยู่ที่เครื่อง **Server** ควบคุมหุ่นยนต์แล้วบันทึกผลลงในตารางที่ 6 การทดลองสุ่มป้อนค่าตำแหน่งเป็นจุดผ่านอินเทอร์เน็ต และนำผลที่ได้ไปวาดกราฟตาม ภาพที่ 90 กราฟผลการทดลองสุ่มป้อนค่าตำแหน่งเป็นจุดผ่านอินเทอร์เน็ต โดยที่ (a) คือแกน x , (b) คือแกน y และ (c) คือแกน z

x_i	y_i	z_i	x_0	y_0	z_0
25	0	0	27.5	1	-1.5
29	5	10	32	7	9.5
32	0	0	31	2	2.5
1	1	25	25	0	27.5
20	20	0	23	18.5	2

ตารางที่ 6 ผลการทดลองที่ 3 ทดลองสุ่มป้อนค่าตำแหน่งเป็นจุดผ่านอินเทอร์เน็ต

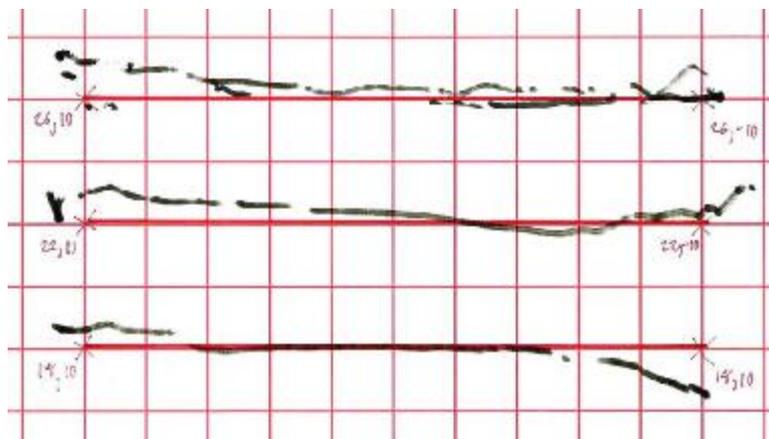

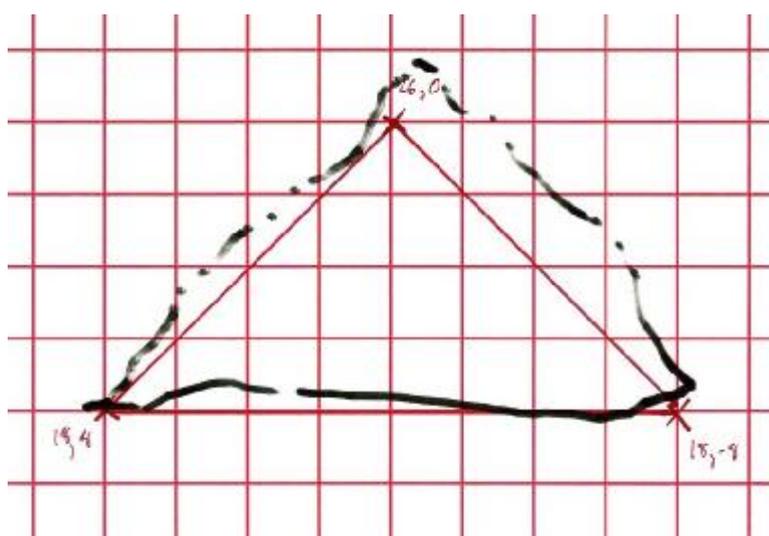
ภาพที่ 90 กราฟผลการทดลองส้อมป้อนค่าตำแหน่งเป็นจุดผ่านอินเตอร์เน็ต

การทดลอง 4 การทดลองเขียนเส้นตรง รูป 3 เหลี่ยม และวงกลม บนกระดาษ

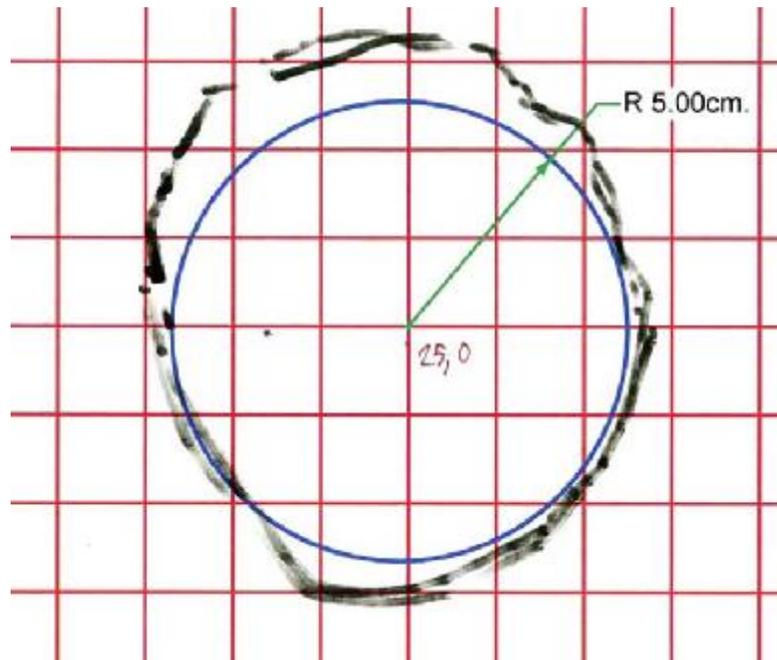
การทดลอง 4 การทดลองเขียนเส้นตรง รูปสามเหลี่ยม และวงกลม บนกระดาษเพื่อทดสอบ การสร้างเส้นทางเดินของแขนหุ่นยนต์ โดยใช้ตัวควบคุมเหมือนการทดลองที่ 3 เริ่มจากนำปากกาไปติดไว้ที่ปลายแขนแล้วทดลองสั่งให้เขียนเส้นตรง รูป 3 เหลี่ยม และวงกลม บนกระดาษที่ขีดเส้นตารางขนาด $2 \times 2 \text{ cm}$ ไว้ ตามภาพที่ 91 ผลการทดลองเขียนเส้นตรงตามแนวแกน Y ภาพที่ 92 ผลการทดลองวาดรูป 3 เหลี่ยม และ ภาพที่ 93 ผลการทดลองวาดรูปวงกลม เพื่อหาค่าความผิดพลาดที่เกิดขึ้น

ภาพที่ 91 ผลการทดลองเขียนเส้นตรงตามแนวแกน Y

ภาพที่ 92 ผลการทดลองวาดรูป 3 เหลี่ยม

ภาพที่ ๑๓ ผลการทดลองวาดรูปวงกลม

วิจารณ์

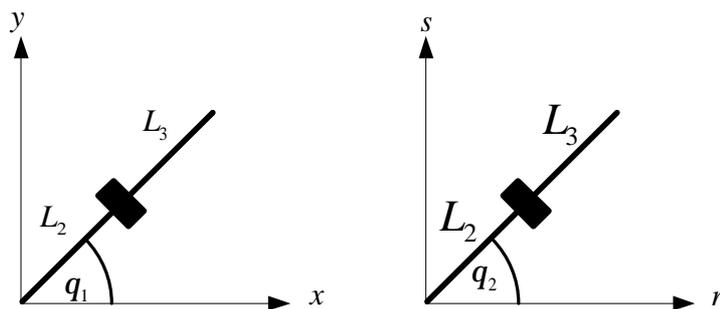
การหาความผิดพลาดในการเคลื่อนของหุ่นยนต์จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์

การความผิดพลาดในการเคลื่อนที่คือระยะทางที่น้อยที่สุดที่สามารถเคลื่อนที่ได้ถูกต้องซึ่งจากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์จะทำให้ผลที่ได้ไม่เท่ากันซึ่งสัมพันธ์กับตำแหน่งปลายแขนที่ต้องการแต่การใช้งานจริงต้องเลือกเอาค่าความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมากที่สุด โดยเริ่มจากหาความผิดพลาดของมอเตอร์แต่ละตัวก่อน โดยเริ่มจากค่ามุมที่น้อยที่สุดที่มอเตอร์จะสามารถหมุนไปได้ ถ้าพิจารณาจากความสามารถของโมดูล ADC ขนาด 10Bits จะได้ค่าสูงสุดของ ADC ตามสมการที่ 64

$$ADC_{\max} = 2^{10} = 1024 \quad (64)$$

เมื่อมุมของแขนหุ่นยนต์ในแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ จะเท่ากับ $0 - 2p \text{ rad}$
 \therefore มุมที่น้อยที่สุดที่มอเตอร์จะสามารถเคลื่อนที่ได้คือ

$$\Delta q = \frac{2p}{1024} = 0.0061 \text{ rad} \quad (65)$$

ภาพที่ 94 แสดงตำแหน่งของแขนหุ่นยนต์โดยกำหนดให้ค่า $q_3 = 0$

หลังจากที่ได้ค่า Δq มาแล้วก็จะนำมาหาค่าผิดพลาดของปลายแขนหุ่นยนต์ จากภาพที่ 94 แสดงตำแหน่งของแขนหุ่นยนต์โดยกำหนดให้ค่า $q_3 = 0$ เพราะว่าการให้การเปลี่ยนแปลงของมุมมีผลต่อตำแหน่งของปลายแขนให้ค่ามากที่สุด แขนหุ่นยนต์ยืดยาวที่สุดแล้ว จะได้ $y = s$

และ $x = r$ ดังนั้นการหาความผิดพลาดนั้นสามารถใช้ q_1 หรือ q_2 ตัวใดตัวหนึ่งก็ได้ ในที่นี้จะใช้ค่า q_1 เท่านั้นโดยกำหนดให้

$$q_1 = 0 : \Delta q : \frac{P}{2} \quad (66)$$

$$q_2 = q_3 = 0 \quad (67)$$

ในสมการที่ 66 หมายถึงให้เพิ่มค่า q_1 ทีละ Δq โดยเริ่มตั้งแต่ 0 ถึง $\frac{P}{2}$ หลังจากนั้นนำค่ามุมที่ได้ไปแทนค่าลงในแบบจำลองของแขนหุ่นยนต์

$$x = (c1c2c3 - c1s2s3)L3 + c1c2L2 \quad (68)$$

$$y = ((c2c3 - s2s3)L3 + c2L2)s1 \quad (69)$$

$$z = (-s2c3 - c2s3)L3 - s2L2 \quad (70)$$

หลังจากนั้นใช้โปรแกรม **MatLab** หาค่าตำแหน่งของ x, y และ z ออกมา เมื่อได้ตำแหน่งของปลายแขนออกมาแล้วก็นำผลที่ได้ไปแทนในสมการที่ 71, 72 และ 73 เพื่อหาค่าความผิดพลาดในการเคลื่อนที่

$$dx = abs(x_{i-1} - x_i) \quad (71)$$

$$dy = abs(y_{i-1} - y_i) \quad (72)$$

$$dz = abs(z_{i-1} - z_i) \quad (73)$$

$$ds = \sqrt{dx^2 + dy^2 + dz^2} \quad (74)$$

$$ds = \sqrt{1.963^2 + 1.963^2 + 1.963^2} = 0.34 \quad (75)$$

จากที่ใช้โปรแกรม **MatLab** หาค่า dx, dy และ dz ตามสมการที่ 71, 72 และ 73 ก็สรุปได้ว่าค่าค่าความผิดพลาดแต่ละแกนที่น้อยที่สุดจากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์คือ **0.018mm** และมากที่สุดคือ **1.963 mm** หรือ ซึ่งหมายความว่า ความแม่นยำของหุ่นยนต์ คือ $\pm 1.963\text{mm}$ ถ้านำผลที่ได้ไปหาเป็นเวกเตอร์ ds ตามสมการที่ 75 จะได้ ความแม่นยำของหุ่นยนต์เป็น $\pm 0.34\text{mm}$

การทดลอง 1

การทดลองนี้ใช้ตัวควบคุมแบบพี (**P controller**) กำหนดการเคลื่อนที่ของมือจับเคลื่อนที่เป็นตรงตามภาพที่ 87 โดย ให้กำหนดให้จุดของตำแหน่งปลายแขนหลายๆจุดตามตารางที่ 4 ผลที่ได้คือแขนหุ่นยนต์สามารถเคลื่อนที่ไปยังตำแหน่งที่ต้องการได้ในระหว่างการเคลื่อนจะมีการแกว่งไปมาตลอดและมีค่าผิดพลาดของตำแหน่งปลายแขนประมาณไม่เกิน $\pm 2\text{ cm}$

การทดลอง 2

การทดลองนี้ใช้ตัวควบคุมแบบพีไอดี (**PID Controller**) จากผลการทดลองในการทดลองที่ 1 ใช้ตัวควบคุมแบบพี (**P controller**) มีค่าความผิดพลาดมากแต่ถ้าลองไปพิจารณาการหาความผิดพลาดในการเคลื่อนของหุ่นยนต์จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์พบว่าความแม่นยำของหุ่นยนต์คือ $\pm 1.963\text{mm}$ แต่ในการทดลองที่ผ่านมาได้ ความผิดพลาด $\pm 2\text{ cm}$ เพราะว่ามันเกิดได้จากหลายๆส่วนรวมกันทำให้มีค่ามาก เช่น โครงสร้างทางฮาร์ดแวร์ ความผิดพลาดของตัวเซอร์โวมอเตอร์ การวัดค่าความยาวของแขน และการแปลงค่าของมุมให้เป็นค่ามุมหน่วยเป็น rad เป็น **set point** ของมอเตอร์ ในการทดลองที่ 2 นี้จะมุ่งไปที่การลดค่าความผิดพลาดลงให้มากที่สุด ซึ่งจะทดลองปรับปรุงในส่วนของเซอร์โวมอเตอร์โดยเปลี่ยนตัวควบคุมเป็นแบบพีไอดี (**PID Controller**) เพื่อที่จะลดค่า **Steady State Error** ลง โดย กำหนดการเคลื่อนที่ของมือจับเคลื่อนที่เป็นตรงตาม ภาพที่ 87 โดยให้กำหนดให้จุดของตำแหน่งปลายแขนหลายๆจุดตามตารางที่ 5 ผลที่ได้คือแขนหุ่นยนต์สามารถเคลื่อนที่ไปยังตำแหน่งที่ต้องการได้และในระหว่างการเคลื่อนยังมีการแกว่งไปมาลดลงเล็กน้อยและมีค่าผิดพลาดของตำแหน่งปลายแขนก็ลดลงเหลือประมาณไม่เกิน $\pm 1\text{ cm}$ แต่กลับมีปัญหาใหม่เกิดขึ้นมาคือมอเตอร์มีการสั่นมาก

การทดลอง 3

การทดลองที่ 3 ทดลองสุ่มป้อนค่าตำแหน่งเป็นจุดผ่านอินเตอร์เน็ต ในการทดลองนี้จะใช้ตัวควบคุมแบบพี (**P controller**) กับ เซอร์โวมอเตอร์เพราะว่าต้องการให้มอเตอร์สั่นน้อยที่สุดเพื่อยืดอายุการใช้งานถึงแม้ว่าวิธีการแบบนี้จะทำให้เกิดความผิดพลาดของตำแหน่งปลายแขนหุ่นยนต์มากก็ตามแต่ถ้ามอเตอร์เสียหายมันก็ไม่คุ้มค่า หลังจากให้ผู้ใช้งานผ่านอินเตอร์เน็ตเป็นจุดๆแล้ว ผลที่ได้ในการทดลองจะคล้ายกับการทดลองที่ 1 คือมีค่าผิดพลาดของตำแหน่งปลายแขนประมาณไม่

เกิน $\pm 2\text{cm}$ และปัญหาในส่วนของอินเตอร์เน็ตคือ เมื่อกดปุ่ม **OK** แล้วจะเกิดการหน่วงเวลาเล็กน้อยก่อนที่แขนหุ่นยนต์จะเริ่มทำงาน เพราะว่าการส่งข้อมูลผ่านอินเตอร์เน็ตจะต้องเกิดการหน่วงเวลาที่ไม่เท่ากันเสมอเนื่องจากระยะและจำนวนผู้ใช้ในเครือข่าย

การทดลอง 4

การทดลองเขียนเส้นตรงและวงกลมลงบนกระดาษ โดยใช้ตัวควบคุมเหมือนการทดลองที่ 3 ผลที่ได้ นั่นคือเกิดค่าผิดพลาดของเส้นที่เขียนประมาณ $\pm 2\text{cm}$ เหมือนกับการทดลองที่ 1 เพราะว่าจะนำตัวควบคุมแบบพี ในการทดลองที่ 1 มาใช้ และเมื่อพิจารณาจากเส้นของปากกาที่พยายามเกาะเส้นอ้างอิงไม่เกิน 1 ช่องเสมอคือผิดพลาดประมาณ $\pm 2\text{cm}$

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

จากผลการทดลองใช้ตัวควบคุมแบบพี (P Controller) เปรียบเทียบกับแบบตัวควบคุมแบบพีไอดี (PID Controller) ก็พอจะสรุปได้ว่า การควบคุมแบบ พี นั้นมีค่าความผิดพลาดมากกว่าแบบพีไอดี เพราะว่า พีไอดีนั้นจะไม่มีค่าความผิดพลาดในช่วง ภาวะสถานะคงตัว เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ค่าความผิดพลาดนั้นลดลงจากเดิม ไม่เกิด $\pm 2\text{ cm}$ ลดลงเป็น $\pm 1\text{ cm}$ แต่ในเรื่องของการใช้งานจริงนั้นก็ไม่ได้หมายความว่าแบบ พีไอดี นั้นจะดีกว่า แบบพี เสมอเนื่องจากแขนหุ่นยนต์ที่ใช้เป็นของเก่า ความแน่นของมอเตอร์กับจุดเชื่อมต่อของแขนมีช่องว่างมากพอสมควร การใช้ตัวควบคุมแบบพีไอดีนั้นจะดึงให้มอเตอร์วิ่งเข้าสู่ **set point** ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำก็จริงแต่ก็ทำให้เกิดการสั่นของแขนหุ่นยนต์อย่างมากเช่นกัน ซึ่งจะมีอายุการใช้งานของมอเตอร์และเฟืองนั้นสั้นลง ซึ่งการใช้งานจริงจะไม่คุ้มค่าถ้ามอเตอร์เสียหาย จึงใช้ตัวควบคุมแบบพีอย่างเดียวถึงจะเหมาะสมที่สุดกับแขนหุ่นยนต์ตัวนี้ เพื่อเป็นการยืดอายุการทำงานของอุปกรณ์ให้ใช้งานได้นานๆ

ในส่วนของการควบคุมการทำงานผ่านอินเตอร์เน็ตข้อดีคือสามารถที่จะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องไหนก็ได้ที่ต่ออินเทอร์เน็ตเนี่ยอยู่ควบคุมโดยไม่ต้องติดตั้งโปรแกรมอื่นแต่อย่างไร ส่วนข้อเสียของการควบคุมแบบนี้คือ ผู้ใช้สามารถที่จะเรียกใช้เวปได้พร้อมๆกันหลายคนก็จะเกิดปัญหาตามมาคือแขนหุ่นยนต์จะทำตามผู้ใช้คนสุดท้ายที่กดปุ่ม **OK**

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยนี้ต้องพัฒนาเรื่องความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการทดลองให้มีค่าลดลงน้อยกว่า $\pm 1\text{ cm}$ โดยที่มอเตอร์จะต้องไม่ทำงานหนักจนเกินไปด้วยและความปลอดภัยในการควบคุมระยะไกล

1.ปรับปรุงในส่วนของโครงสร้างทางฮาร์ดแวร์ปัญหาในข้อนี้ น่าจะเป็นส่วนที่ทำให้มีค่าผิดพลาดมากที่สุดเพราะข้อต่อของแขนขยับได้เนื่องจากจุดเชื่อมต่อชุดเกียร์ที่ใช้หลวม

2.ต้องลดความผิดพลาดของเซ็นเซอร์โดยเพิ่มจำนวนบิตในการแปลงอะนาลอกเป็นดิจิตอล

3.การควบคุมระยะไกลต้องเพิ่มส่วน **login** ที่หน้าแรกเพื่อทำให้มีผู้ใช้งานคนเดียวที่สามารถควบคุมหุ่นยนต์ได้

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

นคร ภักดีชาติ และ ชัยวัฒน์ ลิ้มพรจิตรวิไล. 2549 dsPIC microcontroller Basic experiment in C programming Witch MPLAB C30, สำนักพิมพ์ อินโนเวตีฟอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด 3133/53 ซ.สุขุมวิท 102/2 ถ.สุขุมวิท บางนา กทม.10260

สัจจะ จรัสรุ่งรวีวรม. 2537. คู่มือการเขียนโปรแกรมและใช้งาน Visual basic.NET ฉบับสมบูรณ์ 200 หน้า 4 ห้อง 508 อาคารจัสมินอินเตอร์เนชั่นทาวเวอร์ ชั้น 5 ถ.แจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

สิทธิกร ลาภาพงศ์, จตุรงค์ พลวิชัย, วรพจน์ สันติพิฤทธิ และ สยาม เจริญเสียง. 2545 ระบบการผลิตผ่านเว็บ, ใน การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 16 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 91 ถ.ประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ 10140

สุรสิทธิ์ คิวประสพศักดิ์. 2546. อินไซท์ Visual Basic .NET ฉบับสมบูรณ์ สำนักพิมพ์ โปรวิชั่น กัด 408/75 ชั้น 17 อาคารพหลโยธินเพลส ถ.พหลโยธิน สามเสนใน พญาไทย กทม.10400

Erkorkmaz, K and Altintas, Y. 2001. High speed CNC system design. Part I: jerk limited trajectory generation and quintic spline interpolation, pp. 1323-1345 In International Journal of Machine Tools & Manufacture 41 The University of British Columbia, Department of Mechanical Engineering 2324 Main Mall, Vancouver, BC, Canada V6T 1Z4

J. Craig J. 2005. Introduction to Robotics Mechanics and Control 3th Edition Person Education, Inc. Pearson Prentice Hall Upper Saddle River, NJ 07458

- Luo, X, Fan, X, Zhang Z and Chen, T. 2004. Integrated Optimization of Trajectory Planning for Robot Manipulators Based on Intensified Evolutionary Programming, pp. 546-551 In IEEE International Conference on Robotics and Biomimetics College of Information Science and Engineering Central South University Changsha 410075, China.
- M. Wronka, C and W. Dunnigan, M. 2006. Internet remote control interface for a Multipurpose robotic arm, pp. 179-183 In International Journal of Advanced Robotic Systems, Vol. 3, No. 1 Electrical, Electronic & Computer Engineering School of Engineering and Physical Sciences Heriot Watt University EH14 4AS Edinburgh, Scotland.
- Roy, J and L. Whitcomb, L. 2002. Adaptive Force Control of Position/Velocity Controlled Robots: Theory and Experiment, pp. 121-137 In IEEE TRANSACTIONS ON ROBOTICS AND AUTOMATION, VOL. 18, NO. 2 The authors are with the Department of Mechanical Engineering Johns Hopkins University, Baltimore, MD 21218 USA.
- W.Spong M. 2006. Robot Modeling and Control John Wiley & Sons, Inc., Printed in the United States of America.

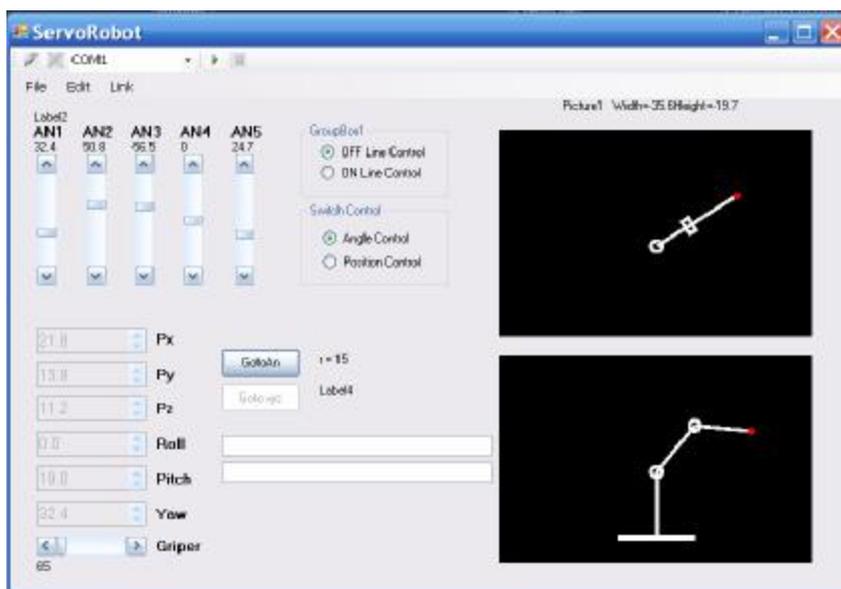
ภาคผนวก

ภาคผนวก ภาคผนวก ก
วิธีการใช้งานโปรแกรม **ServoRobot**

วิธีการใช้งานโปรแกรม ServoRobot

ก1. ขั้นแรกก็ดับเบิลคลิกเข้าโปรแกรมมาแล้วก็จะปรากฏโปรแกรม ServoRobot หน้าตาดัง

ภาพ

ภาพผนวกที่ ก1 หน้าตาโปรแกรม ServoRobot

ก2. เลือกพล็อตคอนูกรมที่ต่ออยู่กับบอร์ด แล้วก็กด เพื่อ เชื่อมต่อหลังจากนั้นก็ลองสั่งงานแขนหุ่นยนต์โดยกดที่ปุ่ม GotoXYZ หุ่นยนต์ก็จะขยับตามคำสั่ง

ภาพผนวกที่ ก2 เลือกพล็อตคอนูกรมที่ใช้

ก3. เลือกว่าจะควบคุมมุมโดยตรงหรือจะคำนวณจากตำแหน่ง ถ้าเลือก **Angle Control** ในส่วนที่รับค่าตำแหน่งก็จะไม่สามารถรับค่าได้แต่จะแสดงตำแหน่งปัจจุบันให้ดูตามจริง แต่ถ้าเลือก **Position Control** ก็จะไม่สามารถเปลี่ยนค่าของแถบเลื่อนมุมได้ ปรับมุมได้

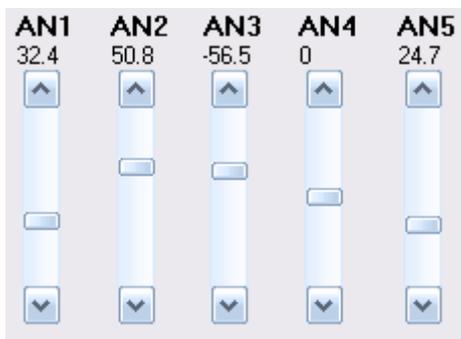
ภาพผนวกที่ ก3 เลือกโหมดการควบคุม

ก4 เลือกว่าจะควบคุมผ่านอินเตอร์เน็ตหรือแบบโดยตรง ถ้าเลือกแบบ **on line** หน้าจอในส่วนรับค่าทั้งหมดจะเป็นแบบดูได้อย่างเดียว

ภาพผนวกที่ ก4 ควบคุมผ่านอินเตอร์เน็ตหรือแบบโดยตรง

ก5 แถบเลื่อนมุม มีหน้าที่แสดงมุมจริงของมอเตอร์ และรับค่าด้วยในโหมด **Angle control**

ภาพผนวกที่ ก5 แถบเลื่อนมุม

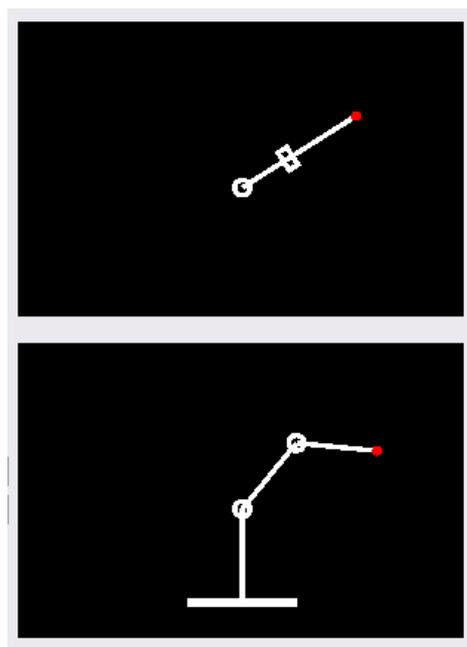
ก6 ช่องรับค่าตำแหน่งและมุมของมือจับ มีหน้าที่รับค่าตำแหน่งที่ต้องการให้เคลื่อนที่ไป และแสดงตำแหน่งปัจจุบันของมือจับในโหมดของ **Position control**

15.0	▲▼	Px
0.0	▲▼	Py
10.0	▲▼	Pz
0.0	▲▼	Roll
0.0	▲▼	Pitch
0.0	▲▼	Yaw
< >		Griper

65

ภาพผนวกที่ ก6 ช่องรับค่าตำแหน่งและมุมของมือจับ

ก7. ส่วนแสดงผลแบบกราฟิกมีหน้าที่แสดงภาพรวมของแขนหุ่นยนต์ตามเวลาจริง

ภาพผนวกที่ ก7 ส่วนแสดงผลกราฟิก

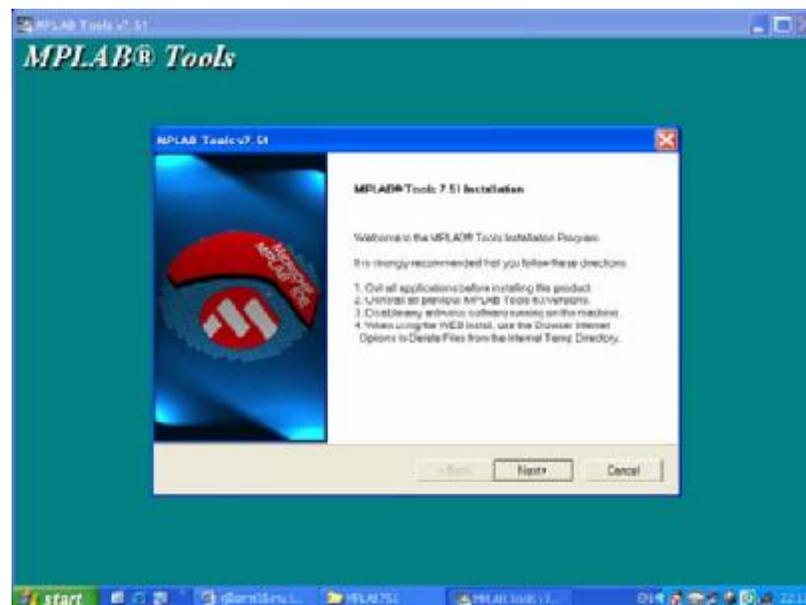
ภาคผนวก ภาคผนวก ข
ขั้นตอนการติดตั้งและใช้งาน ICD2

ขั้นตอนการติดตั้งและใช้งาน ICD2

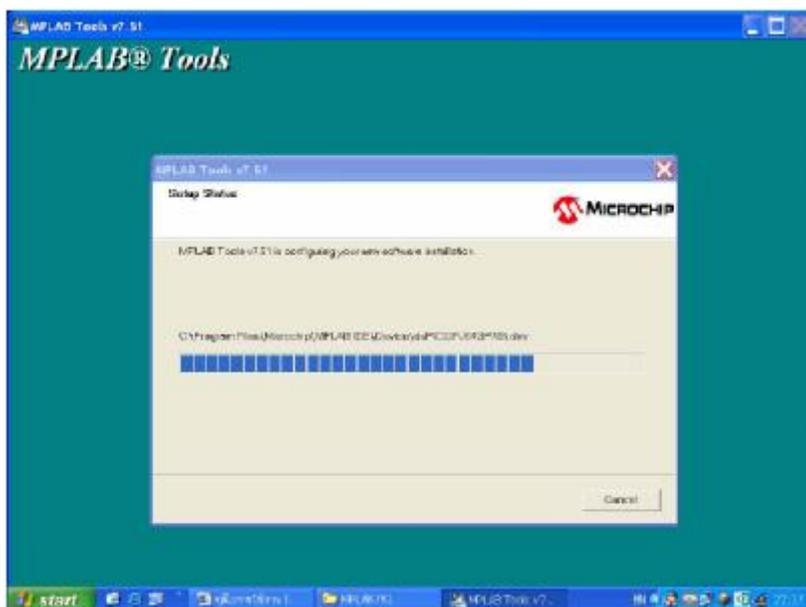
ข1 ทำการติดตั้งโปรแกรม MPLAB ดังภาพผนวกที่ ข1-4

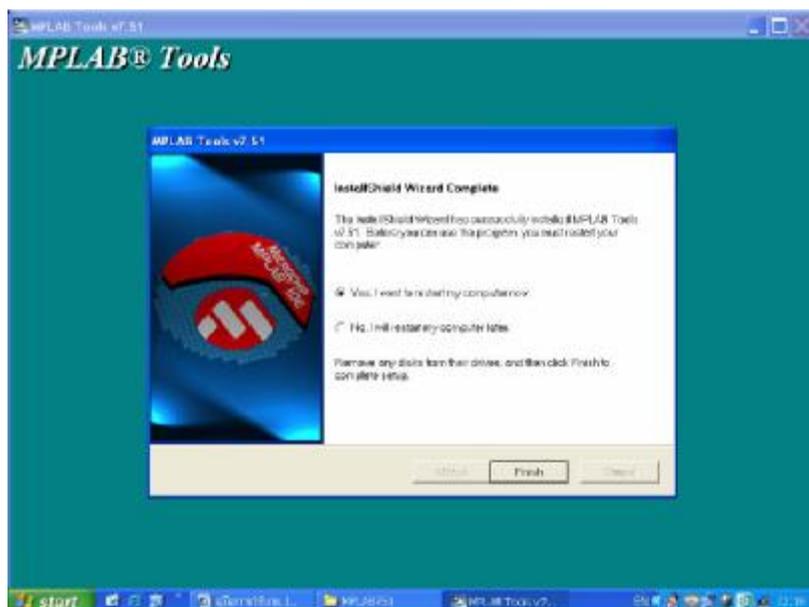
ภาพผนวกที่ ข1 ติดตั้งโปรแกรม MPLAB

ภาพผนวกที่ ข2 ติดตั้งโปรแกรม MPLAB

ภาพผนวกที่ ข3 ติดตั้งโปรแกรม MPLAB

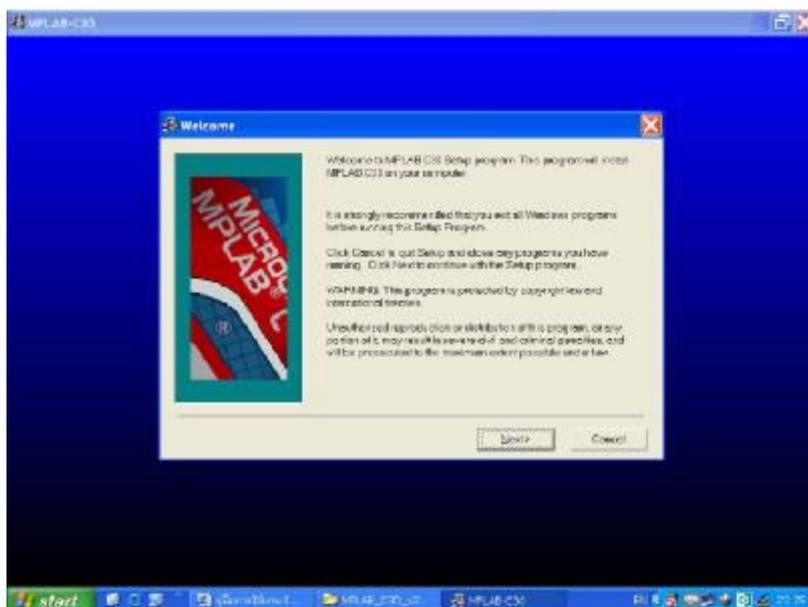
ภาพผนวกที่ ข4 ติดตั้งโปรแกรม MPLAB

หลังจากติดตั้งเสร็จแล้วจะมี

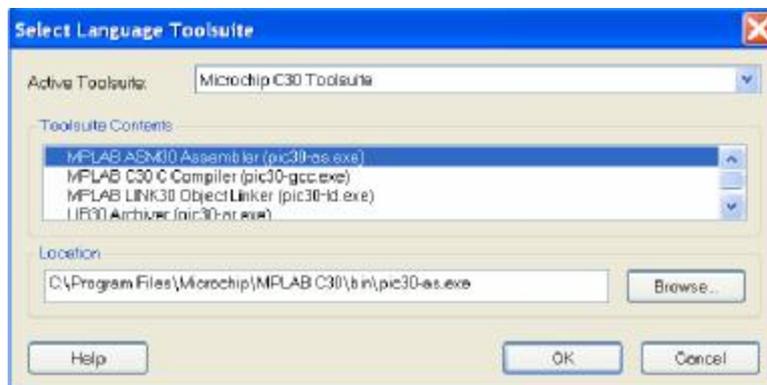
ขึ้นมาที่ Desktop ด้วย

จากนั้นให้ทำการลงโปรแกรม MPLAB-C30 เข้าไปด้วยหากต้องการพัฒนาด้วยภาษา C ดังภาพผนวกที่ ข5

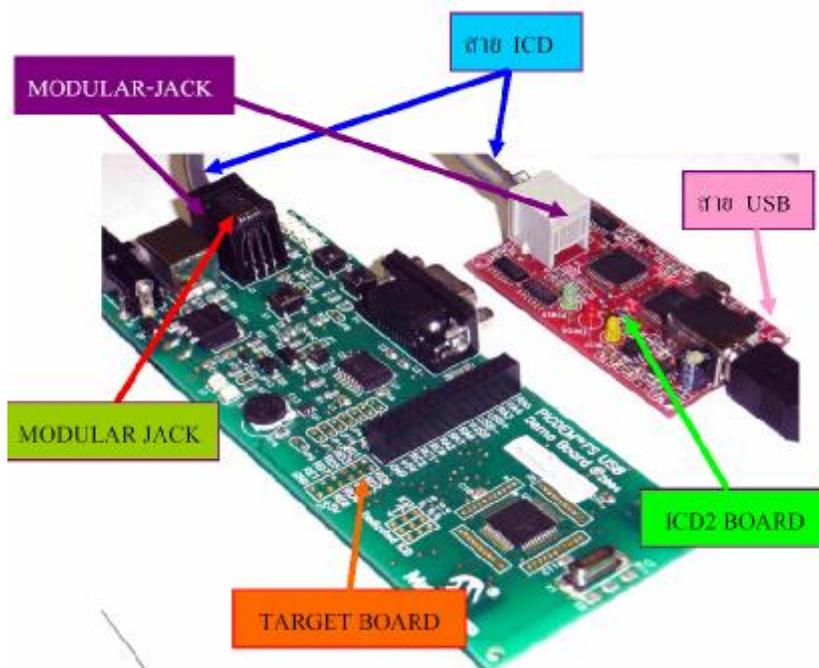
ภาพผนวกที่ ข5 ติดตั้งโปรแกรม MPLAB

Note: ถ้าหากลง MPLAB-C30 แล้วให้ **Select Language Tool suite** โดยทำการเปิดโปรแกรม MPLAB แล้วจากนั้นไปที่ **Project-> Select Language Tool suite** ครับ

ภาพผนวกที่ ข5 การเลือกภาษาที่จะใช้เขียนโปรแกรม

ข1.1 จากนั้นทำการต่อสาย **USB** เข้ากับ **Computer** ทางช่อง **USB** และเสียบอีกด้านเข้ากับบอร์ด **ICD2** จากนั้นเสียบ สาย **ICD** ระหว่าง **MODULAR-JACK** ของบอร์ด **ICD2** เข้ากับ **TARGET BOARD** ตามภาพผนวกที่ ข6

ภาพผนวกที่ ข6 ส่วนประกอบของ ICD2

NOTE: การใช้งาน ICD2-USB เพื่อ **Debug** หรือ **Program Target Board** จะต้องจ่ายไฟเลี้ยงให้ **Target Board** ด้วย เนื่องจาก **ICD-USB** จะรับไฟเลี้ยง (**VPP**) จาก **Target Board** ในขณะทำงาน หลังจากนั้นให้สังเกตที่มุมขวาล่างของ **Computer** จะพบว่า

ภาพผนวกที่ ข6 การติดตั้ง Driver ICD2

รอสักพัก **Computer** จะให้เลือก **Driver** เพื่อทำการติดตั้ง **USB Component**

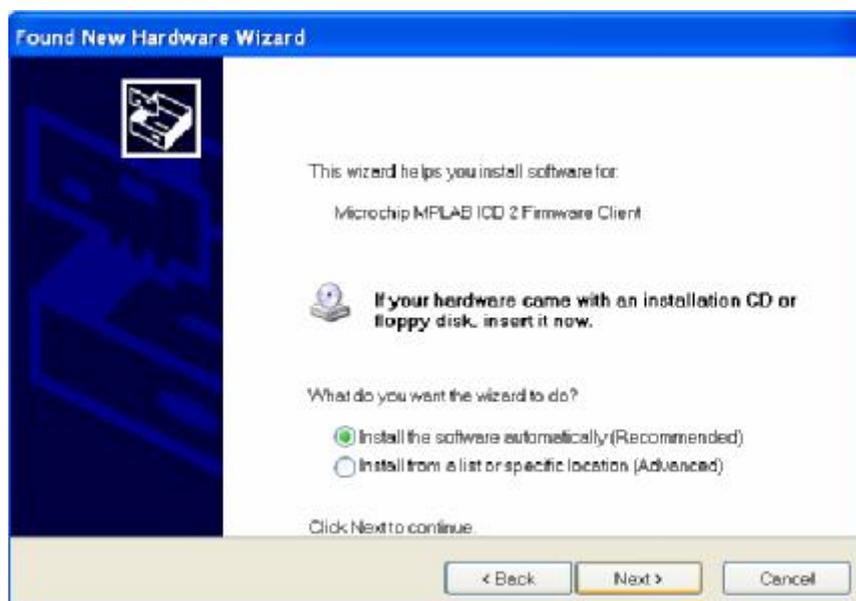
ภาพผนวกที่ ข7 การติดตั้ง Driver ICD2

Note: หากเราไม่ทำการติดตั้ง USB Driver จะพบว่า

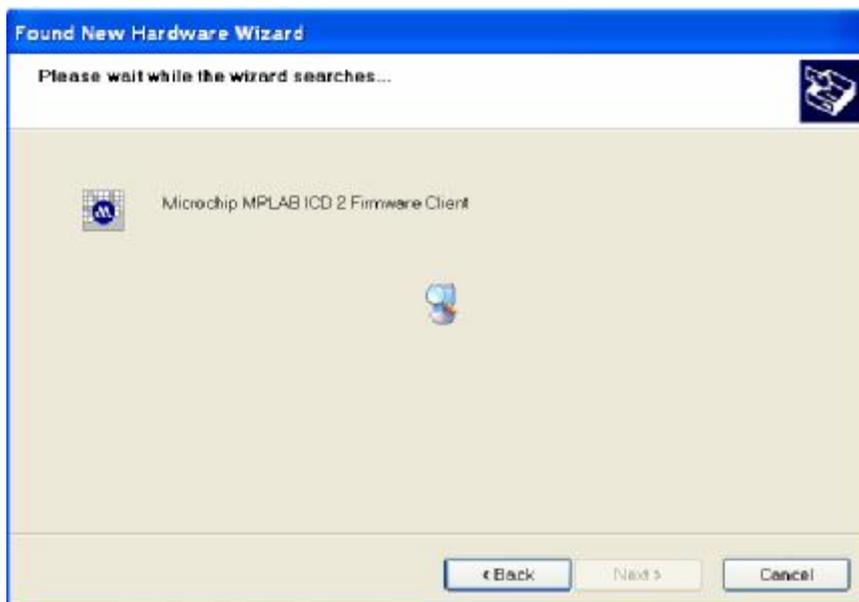

ภาพผนวกที่ ข8 การติดตั้ง Driver ICD2

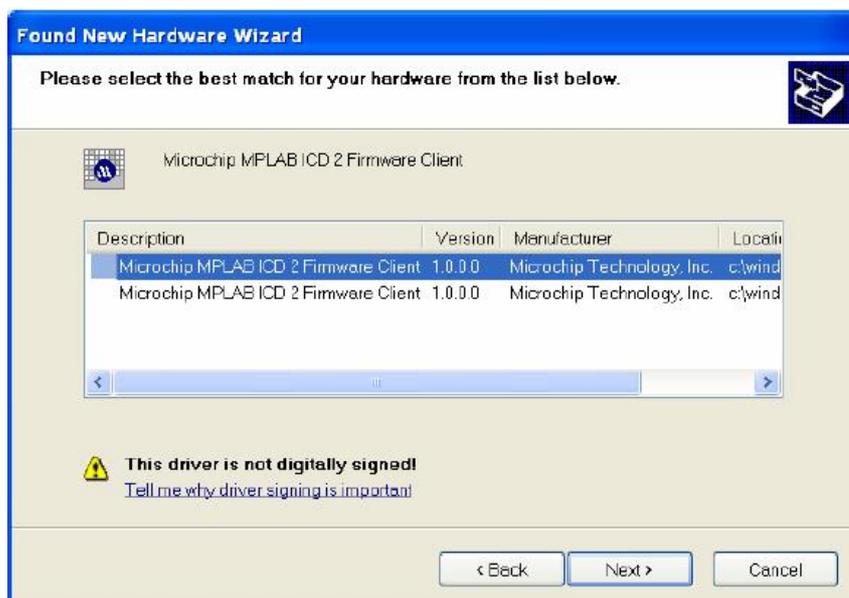
หลังจากนั้นให้เราคลิก **NEXT** เพื่อทำการติดตั้ง **USB Driver** ดังภาพผนวกที่ ข9

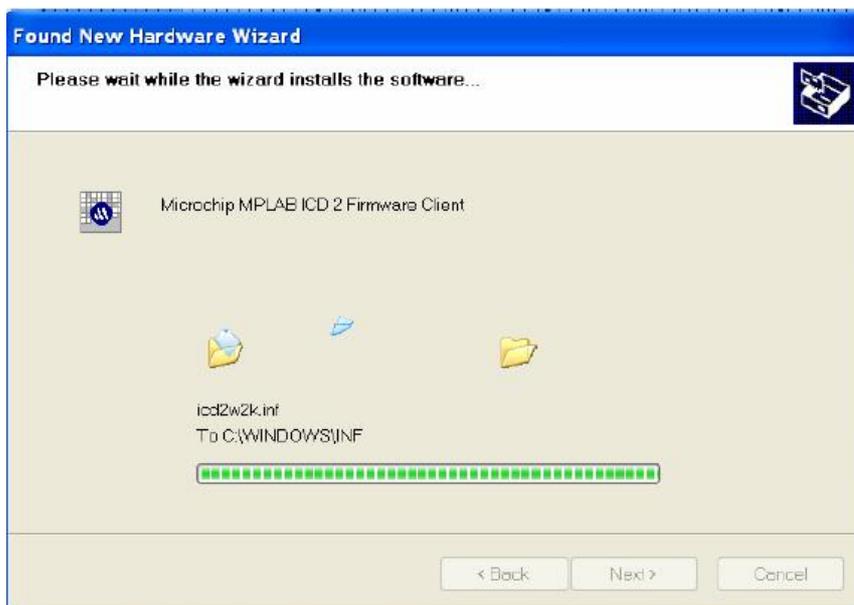
ภาพผนวกที่ ๙ การติดตั้งการติดตั้ง USB Driver

ภาพผนวกที่ ๑๐ การติดตั้งการติดตั้ง USB Driver

ภาพผนวกที่ ๑๑ การติดตั้งการติดตั้ง USB Driver

ภาพผนวกที่ ข12 การติดตั้งการติดตั้ง USB Driver

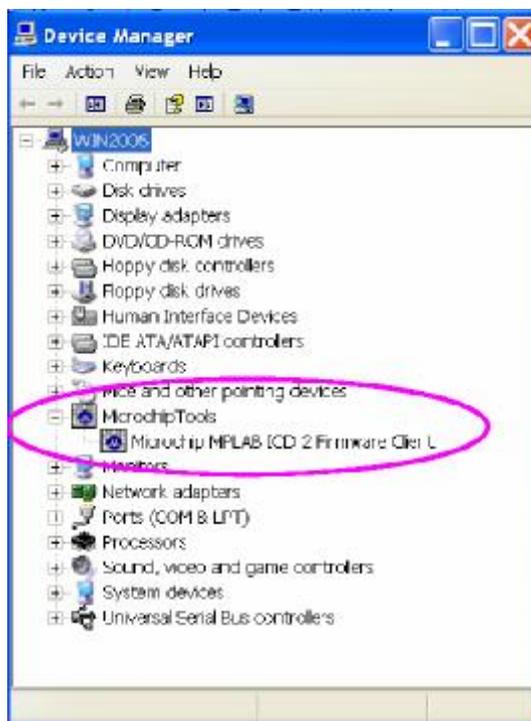
ภาพผนวกที่ ข13 การติดตั้งการติดตั้ง USB Driver

หากการติดตั้ง Driver ของ ICD2 ถูกต้องสมบูรณ์จะปรากฏข้อความดังภาพผนวกที่ ข14

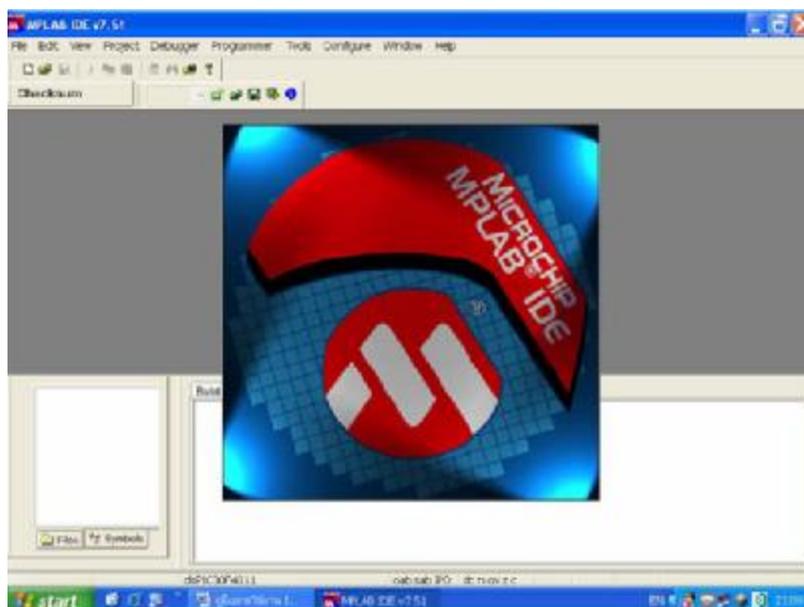
ภาพผนวกที่ ข14 Driver ของ ICD2 ถูกต้องสมบูรณ์

Note: สามารถเข้าไปดูรายการ Devices ที่ติดตั้งใหม่ได้โดยไปที่ My computer->properties->Hardware->device manager ดัง ภาพผนวกที่ ข15

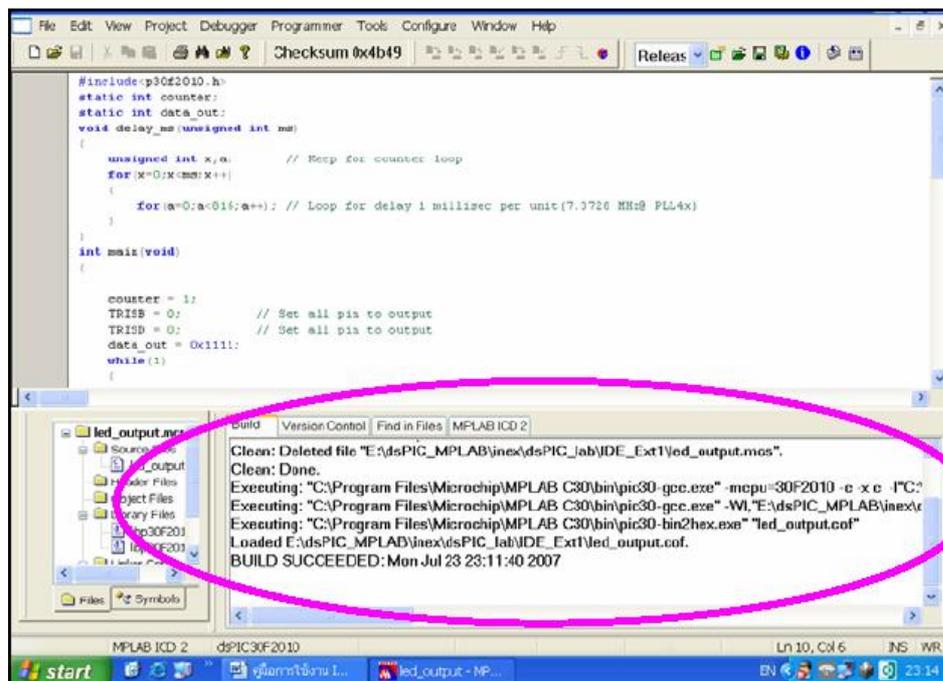
ภาพผนวกที่ ข15 Driver ของ ICD2 ถูกต้องสมบูรณ์

ข1.2 เมื่อติดตั้งเรียบร้อยแล้วให้ทำการเปิดโปรแกรมโดยดับเบิลคลิกที่ไอคอน

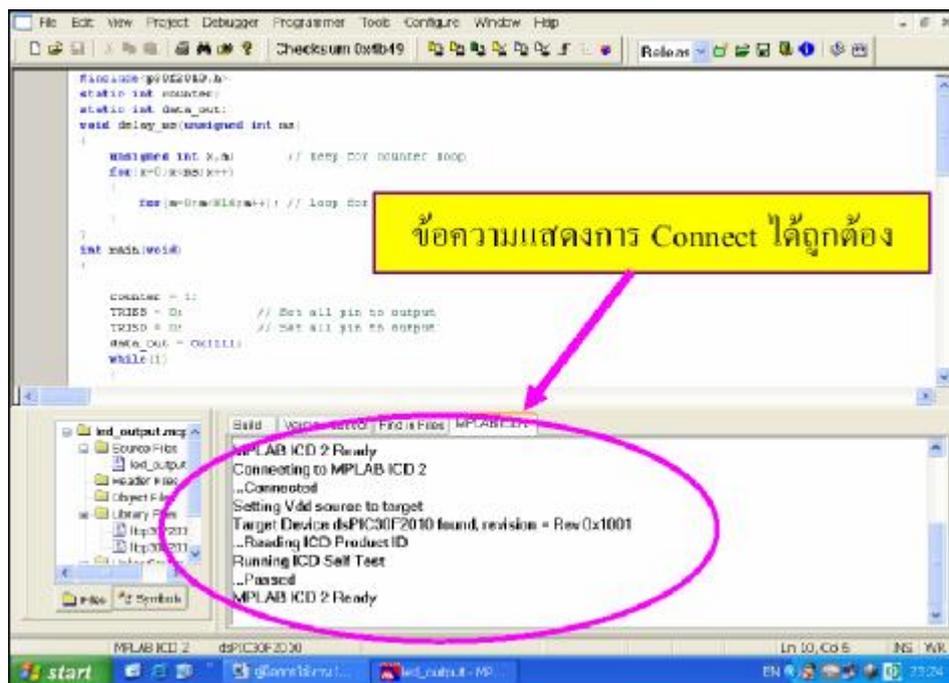
ภาพผนวกที่ ข15 การเปิดโปรแกรมเพื่อใช้งาน

ข1.3 เปิด **Workspace** หรือไฟล์ที่ต้องการพัฒนา แล้วทำการ **compiler** ดังภาพผนวกที่ ข16

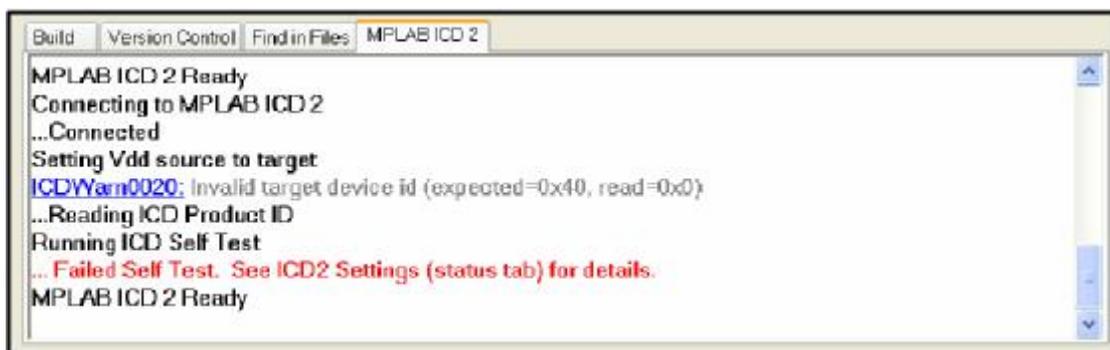
ภาพผนวกที่ ข16 **Workspace** หรือไฟล์ที่ต้องการพัฒนา

ข1.4 หากไม่มีข้อผิดพลาดใด ๆ **MPLAB** จะทำการสร้างไฟล์ **.hex** ที่สามารถนำไป **Program** ได้ซึ่งเป็นโหมด **Programmer** แต่ก่อนที่เราจะเริ่มทำการ **Program** จิบไอซีให้ทำการ **connect** กับบอร์ด **ICD2** โดยไปที่เมนู **Programmer->select programmer->MPLAB ICD2** จากนั้นไปคลิกที่ หรือเมนู **Programmer->connect** หากไม่มีข้อผิดพลาดใดๆ จะปรากฏข้อความดังภาพผนวกที่ ข17

ภาพผนวกที่ ข17 ข้อความแสดงการ Connect

Note: สังเกตว่าขณะที่ Computer กำลังติดต่อกับ ICD2 นั้น จะมีไฟกระพริบที่ LED BUSY เป็นจังหวะ ๆ แต่หาก ICD2 ไม่สามารถ Connect กับ Target Board ได้จะปรากฏข้อความดังภาพผนวกที่ ข18

ภาพผนวกที่ ข18 ICD2 ไม่สามารถ Connect กับ Target Board

ให้ไปที่เมนู **Configure->Select Device** แล้วทำการเลือก Device ให้ตรงกับ Target Board ที่เรากำลังจะทำการ Program เช่น ภาพผนวกที่ ข19 จากนั้นทำการ Connect อีกครั้ง

ภาพผนวกที่ ข19 การเลือก Driver

ข1.5 หลังจากที่เราทำการ **Connect ICD2** เรียบร้อย ตอนนีก็พร้อมที่ **Program** ไฟล์ที่เราพัฒนาขึ้นได้แล้ว โดยไปที่เมนู **Programmer->program** และถ้าการโหลดไฟล์เพื่อทำการโปรแกรมถูกต้องสมบูรณ์จะปรากฏข้อความดังภาพผนวกที่ ข20

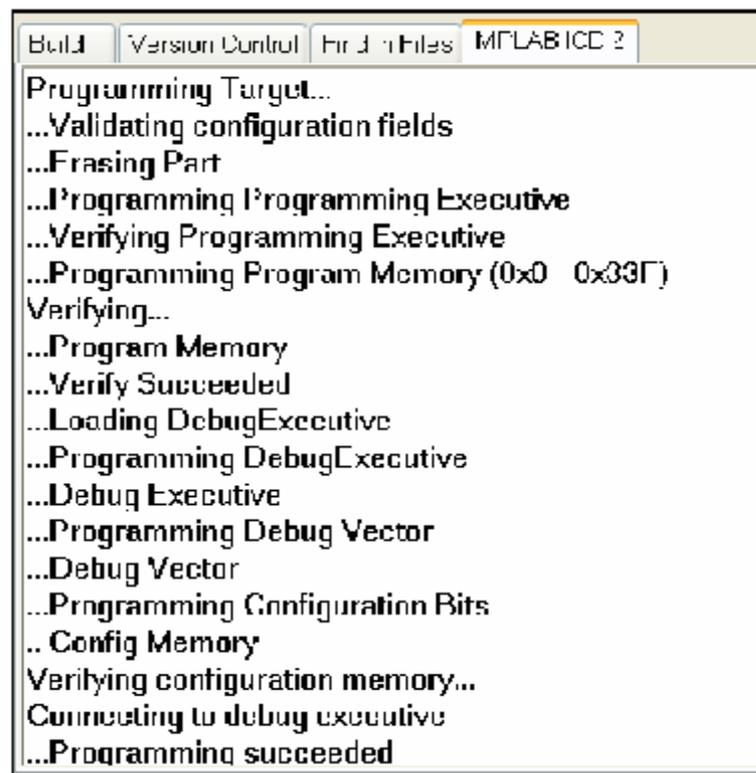
ภาพผนวกที่ ข20 การ Program

ภาพผนวกที่ ข21 การ Program

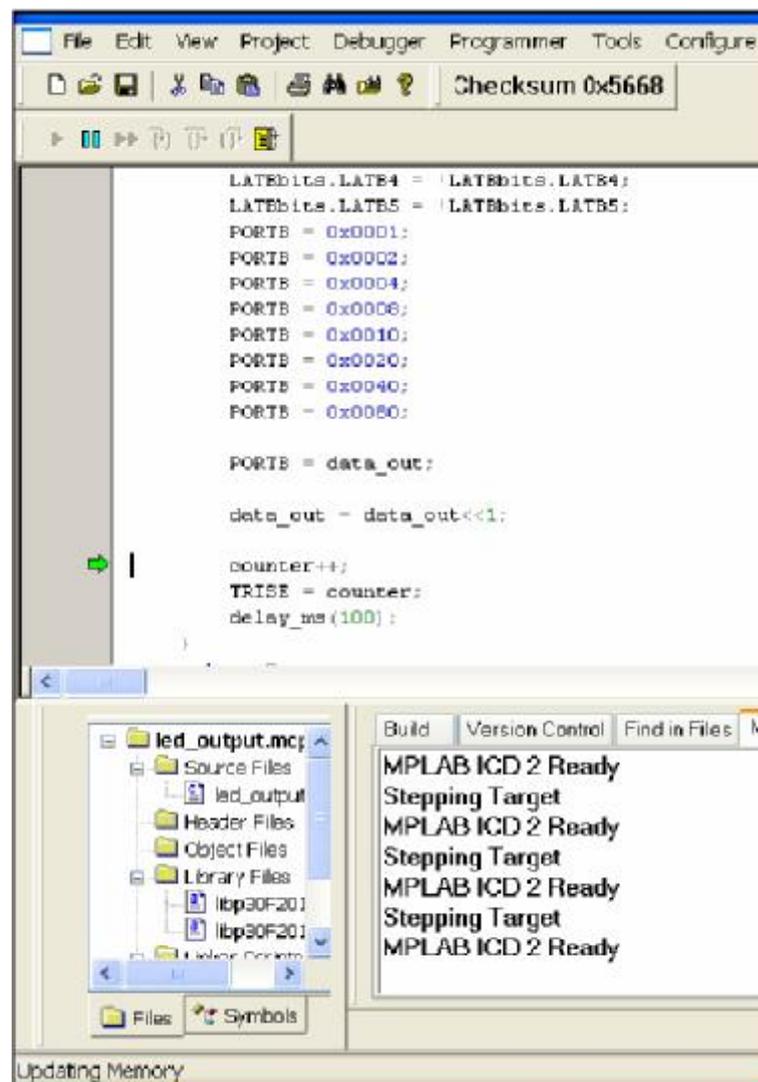
ข1.6 เมื่อการ **Program** เรียบร้อยแล้วให้ทำการสั่ง **RUN** โดยการสั่งฟังก์ชัน **Release from Reset** ก็เป็นอันเสร็จสิ้น ใน ทำนองเดียวกันเราสามารถใช้งานฟังก์ชันอื่น ๆ ได้เช่น **Verify, Erase Part, Blank Check, Read EEPROM**

ข1.7 การใช้งานในโหมด **Debugger** เริ่มด้วยการไปที่เมนู **Debugger->Select Tool->MPLAB ICD2** แล้วไปที่ **Debugger->connect** เพื่อทำการติดต่อกับ **ICD2** หากการ เชื่อมต่อไม่มีปัญหา ให้ไปที่คำสั่ง **Debugger->program**

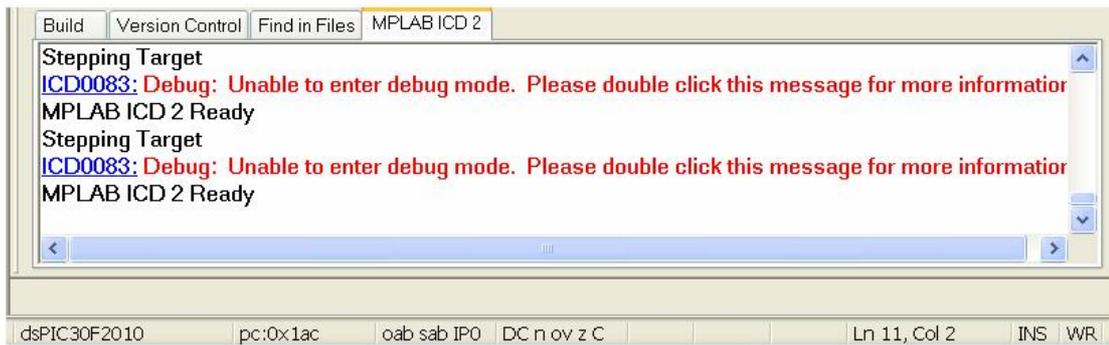
ภาพผนวกที่ ข22 การ Program

ข1.8 ในขณะนี้บอร์ด ICD2 ได้เข้าสู่โหมด **Debug** แล้ว เราสามารถเลือกคำสั่งต่างๆ จากเมนูต่างที่มีเช่น คำสั่ง **RUN** ให้ไปที่ **Debugger->Run** หรือคำสั่ง **Animate** ซึ่งเป็น คำสั่งที่มีการทำงานทีละ **Step** ดังภาพผนวกที่ ข23 จะแสดงตัว **Pointer** ซึ่งไปยังบรรทัดของตัว **Code** ในโปรแกรมที่กำลังทำงาน

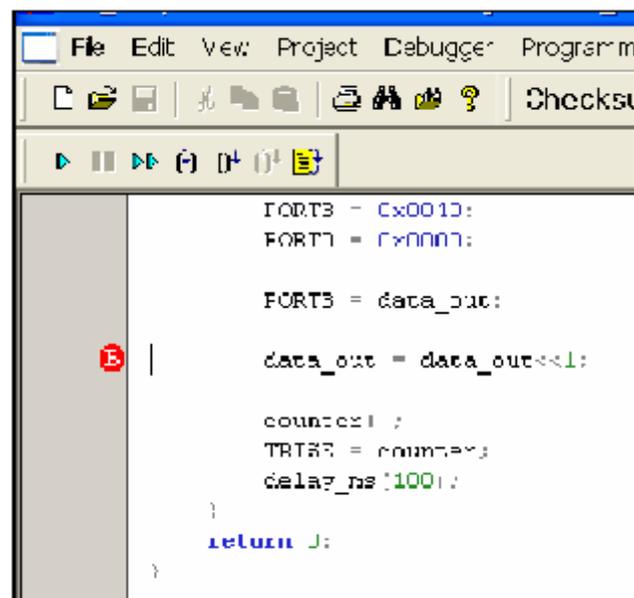
ภาพผนวกที่ ข23 ตัว Pointer ชี้ไปยังบรรทัดของตัว Code ในโปรแกรมที่กำลังทำงาน

Note: หากต้องการสั่งให้หยุดการ Debug ให้ไปที่ Debugger>Halt และถ้าเกิดปัญหาขึ้นระหว่างการ Debug จะมีไฟกระพริบที่ LED ERROR เป็นจังหวะ ๆ และอาจเกิด message ดังภาพผนวกที่ ข24 ให้เราทำการออกจากโหมด Debug โดยการกดสวิตซ์ Reset ที่ Target Board หรือให้ไปที่ Debugger>Halt เพื่อหยุดการทำงาน แล้วกระจึงค่อย ทำการ Connect และ Program ใหม่อีกครั้ง

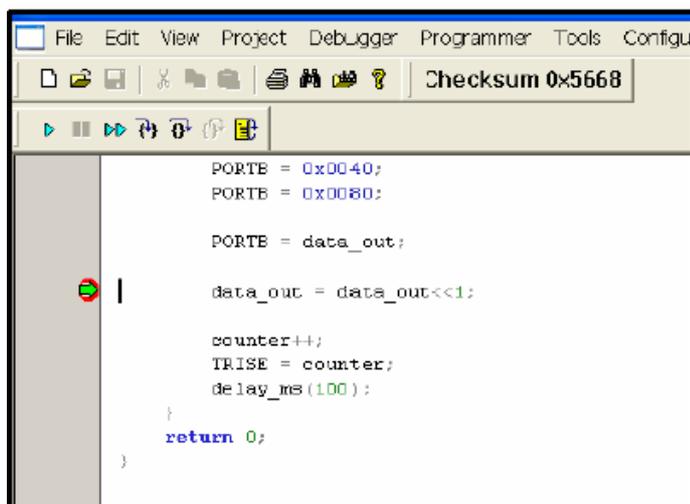
ภาพผนวกที่ ข24 การออกจากโหมด Debug

ข1.9 ในบางครั้งหากเราต้องการหยุดการทำงานของโปรแกรม ที่เราเขียนขึ้นอย่างทันทีทันใดนั้น เพื่อตรวจสอบค่าใน **Register** หรือตรวจสอบการทำงานของ **Hardware** สามารถทำได้ด้วยการกำหนด **Break Point** ในตำแหน่งที่เราต้องการ ซึ่งสามารถทำได้โดยการดับเบิลคลิกยังบรรทัดที่เราต้องการ **Break** ดังภาพผนวกที่ ข25

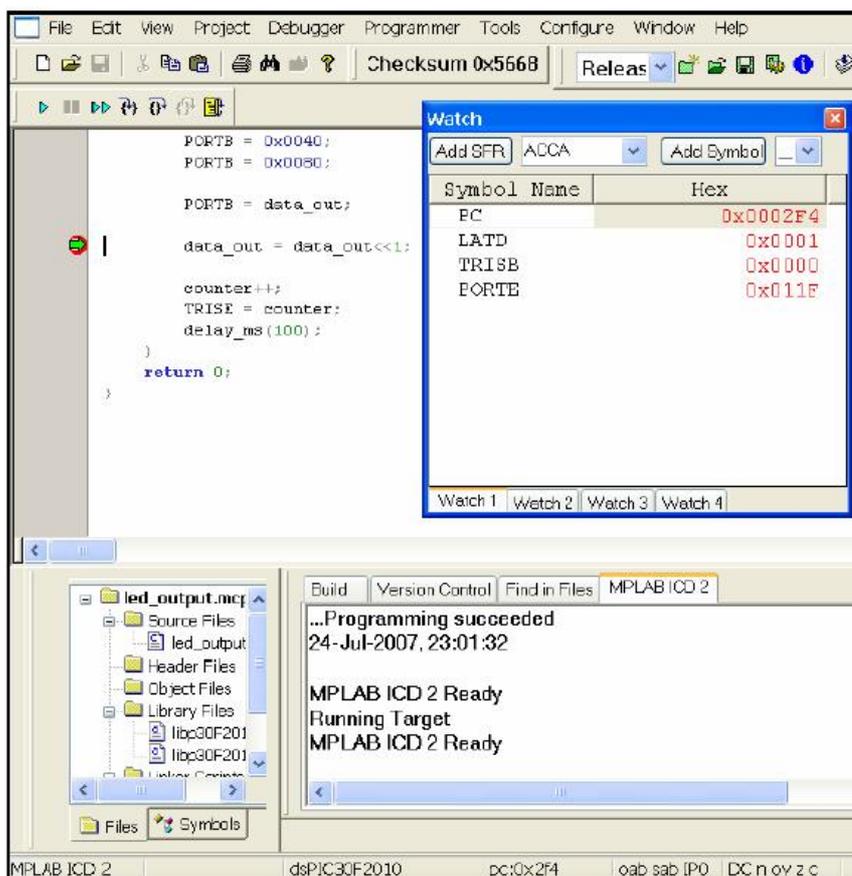
ภาพผนวกที่ ข25 การหยุดการทำงานของโปรแกรม

จากนั้นสั่ง **Run** โดยไปที่ **Debugger->Run** โปรแกรมจะทำงานจนกระทั่งมาหยุดที่ตำแหน่งที่เรากำหนด **Break Point** ดังภาพผนวกที่ ข26

ภาพผนวกที่ ข26 การหยุดการทำงานของโปรแกรม

Note: การดูค่า Register สามารถไปที่เมนู **View->Watch** จากนั้นเลือก Register ที่เราต้องการดูค่าได้เลย ดังภาพผนวกที่ ข27

ภาพผนวกที่ ข27 การดูค่า Register

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ -นามสกุล	นายสกล กงแก้ว
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 6 มิถุนายน 2526
สถานที่เกิด	นครนายก
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลคลองหก
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	-
ผลงานดีเด่นและรางวัลทางวิชาการ	-การประชุมวิชาการครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง การออกแบบระบบควบคุมแขนหุ่นยนต์ผ่านอินเทอร์เน็ต น. 216 การประชุมวิชาการเทคโนโลยีและนวัตกรรม สำหรับการพัฒนายังยั่งยืน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 2 -การประชุมวิชาการครั้งที่ 46 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง การออกแบบและสร้างต้นแบบตัวควบคุมแขน หุ่นยนต์ น. 241 - 248 การประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 46 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ทุนการศึกษาที่ได้รับ	- ปี พ.ศ. 2549 ได้รับทุนผู้ช่วยสอน วิชา ไมโครโปรเซสเซอร์ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะ วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์